

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 10 юни 2025 г.
(OR. en)

6300/25

Междуетноститутитионално дотие:
2024/0259 (NLE)

COEST 154
POLCOM 31

ЗАКОНОДАТЕЛНИ АКТОВЕ И ДРУГИ ПРАВНИ ИНСТРУМЕНТИ

Относно: Споразумение за засилено партньорство и сътрудничество между
Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и
Република Узбекистан, от друга страна

СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА ЗАСИЛЕНО ПАРТНЬОРСТВО И СЪТРУДНИЧЕСТВО
МЕЖДУ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И НЕГОВИТЕ ДЪРЖАВИ ЧЛЕНКИ, ОТ ЕДНА СТРАНА,
И РЕПУБЛИКА УЗБЕКИСТАН, ОТ ДРУГА СТРАНА

ПРЕАМБЮЛ

КРАЛСТВО БЕЛГИЯ,

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ,

ЧЕШКАТА РЕПУБЛИКА,

КРАЛСТВО ДАНИЯ,

ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ,

РЕПУБЛИКА ЕСТОНΙΑ,

ИРЛАНДИЯ,

РЕПУБЛИКА ГЪРЦИЯ,

КРАЛСТВО ИСПАНИЯ,

ФРЕНСКАТА РЕПУБЛИКА,

РЕПУБЛИКА ХЪРВАТИЯ,

ИТАЛИАНСКАТА РЕПУБЛИКА,

РЕПУБЛИКА КИПЪР,

РЕПУБЛИКА ЛАТВИЯ,

РЕПУБЛИКА ЛИТВА,

ВЕЛИКОТО ХЕРЦОГСТВО ЛЮКСЕМБУРГ,

УНГАРИЯ,

РЕПУБЛИКА МАЛТА,

КРАЛСТВО НИДЕРЛАНДИЯ,

РЕПУБЛИКА АВСТРИЯ,

РЕПУБЛИКА ПОЛША,

ПОРТУГАЛСКАТА РЕПУБЛИКА,

РУМЪНИЯ,

РЕПУБЛИКА СЛОВЕНИЯ,

СЛОВАШКАТА РЕПУБЛИКА,

РЕПУБЛИКА ФИНЛАНДИЯ,

КРАЛСТВО ШВЕЦИЯ,

договарящи се страни по Договора за Европейския съюз и Договора за функционирането на Европейския съюз,

наричани по-долу „държавите членки“,

и

ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ,

от една страна,

и

РЕПУБЛИКА УЗБЕКИСТАН,

от друга страна,

наричани заедно по-нататък „страните“,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД силните връзки помежду си и общите си ценности,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД желанието си да засилят взаимноизгодното сътрудничество, установено чрез Споразумението за партньорство и сътрудничество за установяване на партньорство между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Република Узбекистан, от друга страна, подписано във Флоренция на 21 юни 1996 г.,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД желанието си да доразвият своите отношения, за да отразяват те новите политически и икономически реалности и напредъка на партньорството помежду им,

КАТО ИЗРАЗЯВАТ общата си воля да консолидират, задълбочат и разнообразят сътрудничеството си на всички равнища по двустранни, регионални и международни въпроси от взаимен интерес,

КАТО ОТНОВО ПОТВЪРЖДАВАТ ангажимента си да засилят насърчаването, защитата и прилагането на правата на човека и основните свободи и зачитането на демократичните принципи, върховенството на закона и доброто управление,

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ своята ангажираност с принципите, предвидени в Устава на Организацията на обединените нации (наричан по-нататък „Уставът на ООН“), Всеобщата декларация за правата на човека, приета с Резолюция A/RES/217 (III) А на Общото събрание на ООН на 10 декември 1948 г., Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (наричана по-нататък „ОССЕ“), и по-специално Заключителния акт от Хелзинки от 1975 г., приет на 1 август 1975 г. на Съвещанието за сигурност и сътрудничество в Европа (наричан по-нататък „Заключителният акт на ОССЕ от Хелзинки“), Международния пакт за граждански и политически права, приет с Резолюция 2200А (XXI) на Общото събрание на ООН на 16 декември 1966 г., Международния пакт за икономически, социални и културни права, приет с Резолюция 2200А (XXI) на Общото събрание на ООН на 16 декември 1966 г., както и други универсални принципи и норми на международното право,

КАТО ОТНОВО ИЗТЪКВАТ ангажимента си активно да насърчават международния мир и сигурност и да се ангажират с ефективно многостранно сътрудничество и мирно уреждане на спорове, по-специално чрез сътрудничество в рамките на ООН и ОССЕ,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД своето желание да продължават да развиват редовен политически диалог по двустранни и международни въпроси от взаимен интерес,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД своя ангажимент към международните задължения за борба срещу разпространението на оръжия за масово унищожение (по-нататък „ОМУ“) и средствата за доставянето им,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД своя ангажимент за засилване на сътрудничеството в областта на правосъдието, свободата и сигурността, включително във връзка с борбата с корупцията,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД ангажимента си да допринасят, чрез сътрудничеството си, за устойчивото политическо, социално-икономическо и институционално развитие,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД готовността си да укрепят своите икономически отношения въз основа на принципите на свободната пазарна икономика и да създадат климат, благоприятстващ разширяването на двустранните търговски и инвестиционни отношения и взаимноизгодната свързаност,

КАТО ПОДКРЕПЯТ постиженията и усилията на Република Узбекистан за подобряване на бизнес климата, борба с корупцията, създаване на икономически растеж и заетост,

КАТО НАСЪРЧАВАТ присъединяването на Република Узбекистан към Световната търговска организация (наричана по-нататък „СТО“) и прозрачното и недискриминационно прилагане на правата и задълженията в рамките на СТО, и като потвърждават намерението на Европейския съюз да предостави техническа помощ в този процес, включително в областта на сертифицирането по норми и стандарти, законодателството в областта на закрилата на правата върху интелектуалната собственост и практиките за правоприлагане,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД своя ангажимент да зачитат принципа на устойчиво развитие и да работят заедно за постигане на целите на Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД своя ангажимент да гарантират устойчивост и опазване на околната среда, включително чрез трансгранично сътрудничество и изпълнение на многостранните споразумения в областта на околната среда, по които те са страни, и засилване на сътрудничеството във всички аспекти на действията в областта на климата в съответствие с Парижкото споразумение към Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата, прието на 12 декември 2015 г. (наричано по-нататък „Парижкото споразумение относно изменението на климата“),

КАТО ПРИЗНАВАТ, че всяко сътрудничество в областта на използването на ядрената енергия за мирни цели между страните по настоящото споразумение се урежда от Споразумението за сътрудничество в областта на използването на ядрената енергия за мирни цели между Европейската общност за атомна енергия (Евратом) и правителството на Република Узбекистан, подписано в Брюксел на 6 октомври 2003 г., и не попада в обхвата на настоящото споразумение,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД желанието си да разширят сътрудничеството и обмена в областта на науката и технологиите, иновациите и образованието, културата и спорта,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД своя ангажимент за насърчаване на трансграничното и регионалното сътрудничество,

КАТО ОТБЕЛЯЗВАТ, че ако страните решат в рамките на настоящото споразумение да сключат специални споразумения в областта на свободата, сигурността и правосъдието, сключени от Европейския съюз съгласно част трета, дял V от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) след влизането в сила на настоящото споразумение, разпоредбите на тези бъдещи специални споразумения няма да обвързват Ирландия, освен ако Европейският съюз, едновременно с Ирландия по отношение на предходните ѝ двустранни отношения, не уведоми Узбекистан, че тези бъдещи специални споразумения обвързват Ирландия като част от Европейския съюз в съответствие с Протокол № 21 относно позицията на Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз (ДЕС) и ДФЕС; Също отбелязват, че всички последващи вътрешни мерки на Европейския съюз, които се приемат за изпълнение на настоящото споразумение по силата на част трета, дял V от ДФЕС, няма да обвързват Ирландия, освен ако тя е уведомила за желанието си да участва в такива мерки или да ги приеме в съответствие с Протокол № 21; и като отбелязват, че такива бъдещи споразумения или последващи вътрешни мерки на Европейския съюз попадат в приложното поле на Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и ДФЕС,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

ДЯЛ I

ЦЕЛИ И ОБЩИ ПРИНЦИПИ

ЧЛЕН 1

Цели

1. С настоящото споразумение се установява засилено партньорство и сътрудничество между страните въз основа на споделени ценности, общи интереси и амбицията за укрепване на техните отношения във всички области, в които то се прилага, във взаимна изгода.
2. Това партньорство и сътрудничество е процес между страните, който допринася за устойчивото развитие, мира, стабилността и сигурността чрез по-голямо сближаване по отношение на външната политика и политиката на сигурност, ефективно политическо и икономическо сътрудничество и многостранно сътрудничество.

ЧЛЕН 2

Общи принципи

1. Съблюдаването на демократичните принципи, правата на човека и основните свободи, както са определени по-специално във Всеобщата декларация за правата на човека, Устава на ООН, Заключителния акт на ОССЕ от Хелзинки и в други съответни международни инструменти в областта на правата на човека, по които те са страна, е в основата на вътрешните и международните политики и на двете страни и представлява съществен елемент от настоящото споразумение.

2. Страните потвърждават отново ангажимента си към международните трудови стандарти в съответствие с конвенциите на Международната организация на труда (наричана по-нататък „МОТ“), по които те са или могат да станат страни.
3. Страните отново потвърждават ангажимента си да зачитат принципите на доброто управление, включително борбата с корупцията на всички равнища.
4. Страните отново заявяват своя ангажимент да съблюдават принципите на свободната пазарна икономика, като насърчават устойчивото развитие и борбата с изменението на климата.
5. Страните се ангажират с борбата срещу различните форми на транснационална организирана престъпност и тероризъм, с борбата срещу разпространението на ОМУ и средствата за доставянето им, както и с ефективното многостранно сътрудничество.
6. Страните прилагат настоящото споразумение въз основа на споделени ценности, принципите на равен диалог, взаимно доверие, уважение и полза, регионално сътрудничество, ефективно многостранно сътрудничество и зачитане на своите международни задължения, произтичащи по-специално от членството им в ООН и ОССЕ.

ДЯЛ II

ПОЛИТИЧЕСКИ ДИАЛОГ И РЕФОРМА; СЪТРУДНИЧЕСТВО В ОБЛАСТТА НА ВЪНШНАТА ПОЛИТИКА И ПОЛИТИКАТА НА СИГУРНОСТ

ЧЛЕН 3

Цели на политическия диалог

Страните развиват ефективен политически диалог във всички области от взаимен интерес, включително външната политика и политиката на сигурност и вътрешната реформа. Целите на политическия диалог са:

- а) повишаване на ефективността на политическото сътрудничество и сближаване по отношение на външната политика и политиката на сигурност и насърчаване, опазване и укрепване на мира и регионалната и международната стабилност и сигурност въз основа на ефективно многостранно сътрудничество;
- б) укрепване на устойчивото политическо, социално-икономическо и институционално развитие;
- в) засилване на зачитането на демократичните принципи, принципите на върховенството на закона и доброто управление, правата на човека и основните свободи, и засилване на сътрудничеството в тези области;
- г) развиване на диалога и задълбочаване на сътрудничеството в областта на сигурността и отбраната;
- д) насърчаване на мирното разрешаване на спорове и принципите на териториална цялост, неприкосновеност на границите, суверенитет и независимост; и
- е) допълнително подобряване на условията за регионално сътрудничество.

ЧЛЕН 4

Демокрация и върховенство на закона

Страните засилват диалога и сътрудничеството с цел:

- а) гарантиране на зачитането на демократичните принципи и върховенството на закона, както и по-нататъшно укрепване на стабилността, ефективността и отчетността на демократичните институции;
- б) подкрепа за усилията за осъществяване на съдебни и правни реформи, за да се гарантира ефективното функциониране на институциите в областта на правоприлагането и правосъдието, достъпа до правосъдие и правото на справедлив съдебен процес, независимостта, отчетността и ефикасността на съдебната система, както и укрепването на процесуалните гаранции по наказателноправни въпроси и правата на жертвите и свидетелите;
- в) насърчаване на електронното управление и продължаване на реформата на публичната администрация с цел изграждане на отчетно, ефикасно и прозрачно управление на всички равнища;
- г) подкрепа за укрепването на изборните процеси и капацитета на органите за управление на провеждането на избори; и
- д) осигуряване на ефективност в борбата с корупцията на всички равнища.

ЧЛЕН 5

Права на човека и основни свободи

Страните си сътрудничат при насърчаването и защитата на правата на човека и основните свободи и засилват диалога и сътрудничеството с цел:

- а) гарантиране и насърчаване на зачитането на правата на човека и правата на лицата, принадлежащи към етнически, религиозни и езикови малцинства и уязвими групи като хората с увреждания, както и борба с насилието и всички форми на дискриминация;
- б) гарантиране и насърчаване на защитата на децата от насилие, експлоатация и малтретиране;
- в) гарантиране на защитата и насърчаването на правата на човека и основните свободи, както на гражданските и политическите права, така и на икономическите, социалните и културните права, включително свободата на изразяване и свободата на медиите, свободата на мирни събрания и сдружаване, защитата от изтезания и малтретиране и свободата на религията или убежденията;
- г) насърчаване на икономическите, социалните и културните права и ефективното прилагане на трудовите стандарти в съответствие с конвенциите на МОТ, по които те са или могат да станат страни;
- д) премахване на насилието срещу жени и момичета и гарантиране на равенството между половете, включително пълноценното участие и овластяването на жените и момичетата;
- е) укрепване на националните институции за правата на човека, включително чрез съдържателното им участие в процесите на вземане на решения; и

- ж) засилване на сътрудничеството в рамките на органите на ООН по правата на човека и специалните процедури и ефективно изпълнение на техните препоръки.

ЧЛЕН 6

Гражданско общество

Страните си сътрудничат за укрепването на благоприятна среда за гражданското общество и неговата роля в икономическото, социалното и политическото развитие на едно отворено демократично общество, по-специално чрез:

- а) укрепване на капацитета, независимостта и отчетността на организациите на гражданското общество;
- б) насърчаване на ангажираността на гражданското общество в процесите на законотворчество и изготвяне на политики чрез установяване на открит, прозрачен и редовен диалог между публичните институции, от една страна, и представителите на гражданското общество, от друга;
- в) засилване на контактите и обмен на информация и опит между всички сектори на гражданското общество в Европейския съюз и в Република Узбекистан; и
- г) осигуряване на участието на гражданското общество в отношенията между страните, включително при изпълнението на настоящото споразумение.

ЧЛЕН 7

Външна политика и политика за сигурност

1. Страните отново потвърждават своя ангажимент по отношение на универсалните принципи и норми на международното право, включително тези, залегнали в Устава на ООН и в Заключителния акт на ОССЕ от Хелзинки, в това число, наред с другото, принципите на: суверенно равенство, зачитане на правата, присъщи на суверенитета; въздържане от заплахи или от употреба на сила; неприкосновеност на границите; териториална цялост на държавите; мирно разрешаване на конфликти; ненамеса във вътрешните работи; зачитане на правата на човека и основните свободи, включително свободата на мисълта, съвестта и религията или убежденията; равни права и самоопределение на народите; сътрудничество между държавите; и добросъвестно изпълнение на задълженията съгласно международното право.
2. Страните засилват своя диалог и сътрудничество в областта на външната политика и политиката на сигурност, включително аспектите на политиката за сигурност и отбрана, и разглеждат по-специално въпроси, свързани с предотвратяването на конфликти и засиленото и ефективно управление на кризи, намаляването на риска, киберсигурността, ефикасното функциониране на сектора на сигурността, регионалната стабилност, разоръжаването, неразпространението, контрола над въоръженията и контрола на износа.

ЧЛЕН 8

Тежки престъпления, които създават безпокойство за международната общност

1. Страните отново потвърждават, че най-тежките престъпления, които създават безпокойство за международната общност като цяло, не трябва да остават ненаказани и че ефективното им наказателно преследване трябва да се осигури чрез предприемането на мерки на национално равнище и засилването на международното сътрудничество.

2. Страните считат, че създаването и ефективното функциониране на Международния наказателен съд и други многостранни структури допринасят за насърчаване на международния мир и правосъдие. Страните си сътрудничат във връзка с това, включително чрез диалог.

3. Страните си сътрудничат за провеждането на диалог по въпроси, свързани с геноцида, престъпленията против човечеството и военните престъпления, като се използват приложимите двустранни и многостранни рамки.

ЧЛЕН 9

Предотвратяване на конфликти и управление на кризи

Страните си сътрудничат при предотвратяването на конфликти и управлението на кризи с цел създаване на среда на мир и стабилност.

ЧЛЕН 10

Регионална стабилност и мирно разрешаване на конфликти

1. Страните увеличават съвместните си усилия за подобряване на условията за по-нататъшно регионално сътрудничество в ключови области като устойчивото управление на трансграничните водни, минерални и енергийни ресурси, управлението на границите, което улеснява законните трансгранични потоци от хора и стоки, устойчивата свързаност, добросъседските отношения и демократичното и устойчиво развитие, като по този начин допринасят за стабилността и сигурността в Централна Азия. Страните работят за мирното уреждане на конфликти.

2. Усилията, посочени в параграф 1, следват целта за поддържане на международния мир и сигурност, залегнала в Устава на ООН, Заключителния акт на ОССЕ от Хелзинки и други съответни многостранни инструменти, по които Европейският съюз и Република Узбекистан са страни.

ЧЛЕН 11

Борба с разпространението на ОМУ

1. Страните считат, че разпространението на ОМУ и на средствата за доставянето им както на държавни, така и на недържавни участници представлява една от най-сериозните заплахи за международната стабилност и сигурност.

2. Страните си сътрудничат и допринасят за борбата с разпространението на ОМУ и на средствата за доставянето им чрез пълно спазване и изпълнение на съответните си задължения съгласно международните договори и споразумения за разоръжаване и неразпространение и други съответни международни инструменти, по които те са страни. Страните се споразумяват, че настоящата разпоредба представлява съществен елемент от настоящото споразумение.

3. Освен това страните си сътрудничат и допринасят за борбата с разпространението на ОМУ и на средствата за доставянето им чрез:

- а) предприемането на стъпки за подписване, ратифициране или присъединяване, според случая, към всички други съответни международни инструменти и за цялостното им изпълнение;
- б) създаването на ефективна система за национален контрол на износа, която да контролира износа, както и транзитното преминаване на стоки, свързани с ОМУ, включително контрол, свързан с ОМУ, упражняван спрямо крайната употреба на технологиите с възможна двойна употреба, и да съдържа ефективни санкции за нарушаване на контрола на износа.

4. Страните установяват редовен диалог, който да съпътства и консолидира тези елементи.

ЧЛЕН 12

Контрол на износа на малки оръжия и леки въоръжения и на конвенционални оръжия

1. Страните признават, че незаконното производство, прехвърляне и движение на малки оръжия и леки въоръжения (наричани по-нататък „МОЛВ“), включително на боеприпаси за тях, както и прекаленото им натрупване, лошото управление, недостатъчно обезопасените запаси и неконтролираното разпространение продължават да представляват сериозна заплаха за мира и международната сигурност.

2. Страните спазват и изпълняват в пълна степен своите задължения за борба с незаконната търговия с МОЛВ, включително боеприпасите за тях, съгласно резолюциите на Съвета за сигурност на ООН, както и своите ангажименти в рамките на Програмата за действие на ООН за предотвратяване, борба и премахване на незаконната търговия с малки оръжия и леки въоръжения във всичките ѝ аспекти, приета на 20 юли 2001 г. и международните договори и споразумения, по които те са страни.

3. Страните признават значението на вътрешните системи за контрол на трансфера на конвенционални оръжия в съответствие със съществуващите международни стандарти, по които те са страни. Страните признават значението на прилагането на този контрол по отговорен начин като принос за мира, сигурността и стабилността в международен и регионален план и за намаляване на човешкото страдание, както и за предотвратяване на отклоняването на конвенционални оръжия.

4. Страните насърчават сътрудничеството и координацията, допълването и полезното взаимодействие в усилията си за регулиране или подобряване на регулирането на международната търговия с конвенционални оръжия и за предотвратяване, борба и премахване на незаконната търговия с оръжие, включително чрез провеждането на редовен диалог.

ДЯЛ III

ПРАВОСЪДИЕ, СВОБОДА И СИГУРНОСТ

ЧЛЕН 13

Защита на личните данни

1. Страните признават значението на гарантирането и насърчаването на основните права на неприкосновеност на личния живот и защита на личните данни.
2. Страните си сътрудничат, за да гарантират високо равнище на защита и ефективно прилагане на правата, посочени в параграф 1, включително в контекста на правоприлагащите органи, с цел предотвратяване и борба с международния тероризъм и други транснационални престъпления.
3. Страните признават, че гарантирането на защитата на личните данни е един от основните фактори за по-нататъшното развитие на икономическите и търговските отношения и за изграждането на доверие на гражданите в цифровата икономика.
4. Сътрудничеството между страните включва практическа помощ при хармонизирането на съответното им законодателство в областта на защитата на личните данни, като се вземат предвид правните инструменти и стандартите на Европейския съюз и международните правни инструменти и стандарти, включително Конвенцията на Съвета на Европа за защита на лицата при автоматизирана обработка на лични данни, съставена на 28 януари 1981 г., и Допълнителния протокол към Конвенцията за защита на лицата при автоматизирана обработка на лични данни, по отношение на надзорните органи и трансграничните информационни потоци, съставен на 8 ноември 2001 г., както и сътрудничество при прилагането на правилата за защита на данните.

ЧЛЕН 14

Сътрудничество в областта на миграцията, убежището и управлението на границите

1. Страните потвърждават отново значението на това да се установи всеобхватен диалог по всички въпроси, свързани с миграцията, включително законната миграция, в съответствие с правомощията на ЕС и националните правомощия, първопричините за незаконната миграция, международната закрила и предотвратяването и борбата с незаконната миграция, контрабандата на мигранти и трафика на хора.
2. Сътрудничеството се основава на оценка на специфичните нужди, извършена при взаимна консултация между страните, и се осъществява съгласно съответното им законодателство. То е насочено по-специално към:
 - а) преодоляване на първопричините за незаконната миграция;
 - б) разработване и прилагане на национално законодателство и практики по отношение на международната закрила в съответствие с универсалните принципи и стандарти и гарантиране на спазването на принципа на „забрана за връщане“;
 - в) признаване на значението на Декларацията от Ню Йорк за бежанците и мигрантите, приета с резолюция A/RES/71/1 на Общото събрание на ООН от 19 септември 2016 г., и укрепване на международното и регионалното сътрудничество в рамките на Организацията на обединените нации и съответните регионални форуми;
 - г) правилата за приемане, правата и статута на приетите лица, справедливо третиране и интеграция на законно пребиваващите чужди граждани, образование и обучение и мерки срещу расизма и ксенофобията;

- д) създаване на ефективна и превантивна политика срещу незаконната миграция, контрабандата на мигранти и трафика на хора в съответствие с Конвенцията на ООН срещу транснационалната организирана престъпност, приета с резолюция A/RES/55/25 на Общото събрание на ООН от 8 януари 2001 г., и протоколите към нея, които са в сила за страните, включително по въпроса за начините за борба с мрежите от контрабандисти, разбиване на престъпните мрежи, участващи в трафика на хора, и закрила на жертвите на трафик;
- е) въпроси като организацията, обучението, най-добри практики и други оперативни мерки за справяне с предизвикателствата, свързани с миграцията, и по-специално незаконната миграция, сигурността на документите, визовата политика с цел улесняване на мобилността на гражданите, както и информационните системи за управление на границите и миграцията; и
- ж) въпроси, свързани с трудовата дейност и защитата на правата на законните мигранти и членовете на техните семейства в съответствие с международните норми.

ЧЛЕН 15

Обратно приемане и борба с незаконната миграция

1. В рамките на своето сътрудничество за предотвратяване на незаконната миграция и борба с нея страните се споразумяват, че:
 - а) Република Узбекистан приема обратно всички свои граждани, които не изпълняват или вече не изпълняват условията, приложими за влизане, присъствие или пребиваване на територията на държава членка, при поискване от последната и без ненужно забавяне;

- б) всяка държава членка приема обратно всички свои граждани, които не изпълняват или вече не изпълняват условията, приложими за влизане, присъствие или пребиваване на територията на Република Узбекистан, при поискване от последната и без ненужно забавяне; и
- в) в срок от тридесет дни от датата, на която отправилата искането страна е подала, включително по електронен път, заявлението за обратно приемане, изготвено в съответствие с образеца в приложение 3, държавите членки и Република Узбекистан предоставят на своите граждани подходящи пътни документи за тази цел (включително, когато е възможно, документи, доказващи гражданството).

Когато пътният документ не е издаден в този срок, страните могат да използват „европейския пътен документ за връщането на незаконно пребиваващи граждани на трети държави“, посочен в приложението към Регламент (ЕС) 2016/1953 на Европейския парламент и на Съвета¹, или подобен документ за пътуване на Република Узбекистан.

Когато лицето, което трябва да бъде прието обратно, не притежава никакъв документ за самоличност или други доказателства за своето гражданство, компетентното дипломатическо или консулско представителство на съответната държава членка, или на Република Узбекистан, по искане на Република Узбекистан или на съответната държава членка, оказва пълно сътрудничество с цел да се установи неговото гражданство.

¹ Регламент (ЕС) 2016/1953 на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2016 г. за утвърждаване на европейски пътен документ за връщането на незаконно пребиваващи граждани на трети държави и за отмяна на Препоръката на Съвета от 30 ноември 1994 г. (OJ L 311, 17.11.2016 г., стр. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1953/oj>).

2. Страните могат да разгледат възможността за договаряне на:
 - а) споразумение между Европейския съюз и Република Узбекистан, с което се уреждат специфичните процедури и задължения на държавите членки и на Република Узбекистан за обратно приемане;
 - б) споразумение за облекчаване на визовия режим за гражданите на Европейския съюз и на Република Узбекистан.

ЧЛЕН 16

Борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма

1. Страните си сътрудничат с цел предотвратяване и ефективна борба с използването на техните финансови институции и определени нефинансови дружества и професии за изпиране на пари или финансиране на тероризма.
2. За целта те обменят информация в рамките на съответното си законодателство и си сътрудничат, за да гарантират ефективното и пълно изпълнение на препоръките на Специалната група за финансови действия (по-нататък FATF) и на други стандарти, приети от съответните международни органи, работещи в тази област. Това сътрудничество може да включва, наред с другото, установяване, проследяване, изземване, конфискация и възстановяване на активи или финансови средства, придобити в резултат на престъпна дейност. За този обмен на информация страните използват сигурни и надеждни канали, като например посочените в Хартата на Група Егмонт на звената за финансово разузнаване и принципите на Група Егмонт за обмен на информация между звената за финансово разузнаване.

ЧЛЕН 17

Незаконни наркотици

1. Страните си сътрудничат, за да гарантират балансиран, основан на доказателства интегриран подход спрямо незаконните наркотици, както и към новите психоактивни вещества.
2. Политиките и действията по отношение на наркотиците са насочени към укрепване на структурите за предотвратяване и справяне с незаконните наркотици, намаляване на доставките, трафика и търсенето на незаконни наркотици и справяне с последиците за здравето и социалните последици от използването на незаконни наркотици с цел намаляване на причинената от тях вреда. Страните си сътрудничат за предотвратяване на отклоняването на химически прекурсори, използвани за незаконно производство на упойващи вещества и психотропни и нови психоактивни вещества.
3. Страните се споразумяват относно необходимите методи на сътрудничество за постигане на целите, посочени в параграф 1. Действията се основават на общоприетите принципи, определени в конвенциите на ООН за контрол на наркотиците и други международни споразумения, по които те са страни.

ЧЛЕН 18

Борба с организираната престъпност и корупцията

1. Страните си сътрудничат в борбата и в предотвратяването на престъпните и незаконните дейности, включително организираните или други транснационални дейности, като например:
 - а) контрабандата на мигранти;
 - б) трафика на хора;

- в) контрабандата и трафика на огнестрелни оръжия, включително МОЛВ;
- г) контрабандата и трафика на незаконни наркотици, психотропни вещества и прекурсори;
- д) контрабандата и трафика на стоки;
- е) незаконните икономически и финансови дейности, като например подправянето, паралелния внос и нарушенията на правата върху интелектуалната собственост, фискалните измами и измамите в областта на обществените поръчки;
- ж) присвояването на средства по проектите, финансирани от международни донори;
- з) всички форми на корупция както в частния, така и в публичния сектор;
- и) подправянето на документи и подаването на неверни декларации; и
- й) киберпрестъпността.

2. Страните засилват двустранното, регионалното и международното сътрудничество между правоприлагащите органи. Страните прилагат ефективно съответните международни стандарти, и по-специално стандартите, залегнали в Конвенцията на ООН срещу транснационалната организирана престъпност от 2000 г., приета с Резолюция A/RES/55/25 на Общото събрание на ООН на 8 януари 2001 г. и протоколите към нея, по които те са страни.

3. Страните си сътрудничат при предотвратяването на корупцията и борбата с нея съгласно относимите международни стандарти, по-специално тези, залегнали в Конвенцията на ООН срещу корупцията, приета с Резолюция A/RES/58/4 на Общото събрание на ООН на 31 октомври 2003 г., и препоръките, произтичащи от оценките по посочената конвенция.

ЧЛЕН 19

Борба с тероризма

1. Страните отново потвърждават значението на борбата с тероризма и неговото предотвратяване и се споразумяват да работят съвместно на двустранно, регионално и международно равнище за предотвратяване на тероризма във всичките му форми и проявления и за борба с него.
2. Страните се споразумяват, че е от съществено значение борбата с тероризма да се провежда при пълно зачитане на върховенството на закона и при строго спазване на международното право, включително международното хуманитарно право, принципите на Устава на ООН и всички приложими международни инструменти, свързани с борбата с тероризма и правата на човека, по които те са страни.
3. Страните подчертават значението на всеобщото ратифициране и изпълнението на всички съответни договори на ООН, свързани с борбата с тероризма. Страните се споразумяват да насърчават диалога по проекта за всеобхватна конвенция за международния тероризъм и да си сътрудничат при изпълнението на Глобалната стратегия на ООН за борба с тероризма, приета с Резолюция A/RES/60/288 на Общото събрание на ООН на 8 септември 2006 г., както и на всички съответни резолюции на Съвета за сигурност на ООН.
4. Страните отново потвърждават значението на подхода, основан на правоприлагането, както и на съдебния подход към борбата с тероризма и се споразумяват да си сътрудничат при предотвратяването на тероризма и борбата с него, по-специално чрез:
 - а) обмен на информация за терористични групи и лица, занимаващи се с тероризъм, и за техните мрежи за подкрепа в съответствие с международното и националното право, и по-конкретно що се отнася до защитата на личните данни и на неприкосновеността на личния живот;

- б) обмен на опит в предотвратяването на тероризма и борбата с него, средствата и методите и техните технически аспекти, както и обмен на опит за обученията, в съответствие с приложимото право;
 - в) обмен на мнения относно радикализацията и набирането на терористи и начините за противодействие на радикализацията и насърчаване на дерадикализацията и реабилитацията;
 - г) обмен на мнения и опит във връзка с трансграничното придвижване и пътуване на заподозрени в тероризъм лица, както и във връзка с терористични заплахи;
 - д) споделяне на най-добри практики по отношение на защитата на правата на човека в борбата с тероризма, и по-конкретно във връзка с наказателните производства;
 - е) осигуряване на криминализиране на терористичните деяния и предприемане на мерки за борба с финансирането на тероризма; и
 - ж) предприемане на мерки срещу заплахата от химически, биологичен, радиологичен и ядрен тероризъм и на мерки, необходими за предотвратяване на придобиването, прехвърлянето и използването за терористични цели на химически, биологични, радиологични и ядрени материали, както и за предотвратяване на незаконните действия срещу високорисковите химически, биологични, радиологични и ядрени съоръжения.
5. Сътрудничеството се основава на съответните налични оценки и се осъществява чрез взаимни консултации между страните.

ЧЛЕН 20

Съдебно сътрудничество

1. Страните засилват съществуващото сътрудничество в областта на правната взаимопомощ и екстрадицията въз основа на международните споразумения, по които те са страни. Страните укрепват съществуващите механизми и, когато е целесъобразно, обмислят разработването на нови механизми за улесняване на международното сътрудничество в тази област.
2. Страните развиват съдебно сътрудничество в областта на правната взаимопомощ по гражданскоправни, търговскоправни и наказателноправни въпроси, по-специално договарянето, сключването и прилагането на двустранни споразумения и многостранни конвенции за съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси и многостранни конвенции за съдебно сътрудничество по гражданскоправни въпроси, включително конвенциите на Хагската конференция по международно частно право.

ЧЛЕН 21

Консулска закрила

Република Узбекистан приема, че дипломатическите и консулските органи на всяка държава членка, която има постоянно представителство в Република Узбекистан, могат да предоставят закрила на всеки гражданин на държава членка, която няма постоянно представителство в Република Узбекистан, което да е в състояние ефективно да предостави консулска закрила в даден случай, при същите условия като на гражданите на тази държава членка.

ДЯЛ IV

ТЪРГОВИЯ И СВЪРЗАНИ С ТЪРГОВИЯТА ВЪПРОСИ

ГЛАВА 1

ХОРИЗОНТАЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛЕН 22

Цели

Целите на настоящия дял са, както следва:

- а) разширяването, диверсификацията и улесняването на търговията между страните, по-специално чрез разпоредби относно улесняването на митническите процедури и търговията, намаляването на техническите пречки пред търговията, както и на тези, свързани със санитарните и фитосанитарните мерки, като същевременно се запазва правото на всяка от страните да приема законодателство с цел постигане на целите на обществената политика;
- б) улесняването на търговията с услуги и инвестициите между страните, включително чрез свободни преводи на текущи плащания и улесняване на движението на капитали;
- в) ефективното и реципрочно отваряне на пазарите за държавни поръчки на страните;

- г) насърчаването на иновациите и творчеството чрез осигуряване на подходяща и ефективна закрила на всички права върху интелектуална собственост;
- д) стимулирането на условия за насърчаване на ненарушаване на конкуренцията в стопанските дейности на страните, по-специално по отношение на търговията и инвестициите между тях;
- е) развитието на международната търговия по начин, който допринася за устойчивото развитие в неговото икономическо, социално и екологично измерение;
- ж) създаването на ефективен, справедлив и предвидим механизъм за уреждане на спорове за разрешаване на спорове относно тълкуването и прилагането на настоящия дял.

ЧЛЕН 23

Определения

За целите на настоящия дял:

- а) „Споразумение за селското стопанство“ означава Споразумението за селското стопанство, съдържащо се в приложение 1А към Споразумението за СТО;
- б) „Споразумение за процедурите по лицензиране на вноса“ означава Споразумението за процедурите по лицензиране на вноса, съдържащо се в приложение 1А към Споразумението за СТО;
- в) „Антидъмпингово споразумение“ означава Споразумението за прилагане на член VI от ГАТТ от 1994 г., съдържащо се в приложение 1А към Споразумението за СТО;

- г) „дни“ означава календарни дни, включително събота и неделя и празничните дни;
- д) „Договор за Енергийната харта“ означава Договорът за Енергийната харта, съставен в Лисабон на 17 декември 1994 г.;
- е) „съществуващ“ означава действащ към датата на влизане в сила на настоящото споразумение;
- ж) „ГАТТ от 1994 г.“ означава Общото споразумение за митата и търговията от 1994 г., съдържащо се в приложение 1А към Споразумението за СТО;
- з) „ГАТС“ означава Общото споразумение по търговията с услуги, съдържащо се в приложение 1Б към Споразумението за СТО;
- и) „мярка“ включва всяка мярка, независимо дали е под формата на закон, подзаконов акт, разпоредба, процедура, решение, административно действие, или под каквито и да било други форми¹;
- й) „мерки на някоя от страните“ означава мерки, приети или запазени в сила от²:
 - i) органи на централната власт или регионални или местни органи на управление; и
 - ii) неправителствени органи, изпълняващи правомощия, делегирани им от органи на централната власт или регионални или местни органи на управление;
- к) „лице“ означава физическо или юридическо лице;

¹ От съображения за правна сигурност се уточнява, че понятието „мярка“ включва и бездействие.

² От съображения за правна сигурност се уточнява, че понятието „мерки на някоя от страните“ обхваща мерките на структурите, изброени в буква й), точки i) и ii), които се приемат или запазват в сила чрез пряко или непряко указване, ръководене или контролиране на поведението на други структури във връзка с тези мерки.

- л) „Ревизирана конвенция от Киото“ означава Международната конвенция за опростяване и хармонизация на митническите процедури, съставена в Киото на 18 май 1973 г.;
- м) „Споразумение за защитни мерки“ означава Споразумението за защитни мерки, съдържащо се в приложение 1А към Споразумението за СТО;
- н) „Споразумение за СИМ“ означава Споразумението за субсидиите и изравнителните мерки, съдържащо се в приложение 1А към Споразумението за СТО;
- о) „Споразумение за СФС“ означава Споразумението за санитарните и фитосанитарните мерки, съдържащо се в приложение 1А към Споразумението за СТО;
- п) „Споразумение за ТПТ“ означава Споразумението за техническите пречки пред търговията, съдържащо се в приложение 1А към Споразумението за СТО;
- р) „трета държава“ означава държава или територия извън географския обхват на прилагане на настоящото споразумение;
- с) „Споразумение за улесняване на търговията“ означава Споразумението за улесняване на търговията, съдържащо се в приложение 1А към Споразумението за СТО;
- т) „Споразумение ТРИПС“ означава Споразумението за свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост, съдържащо се в приложение 1В към Споразумението за СТО;
- у) „Виенска конвенция за правото на договорите“ означава Виенската конвенция за правото на договорите, съставена във Виена на 23 май 1969 г.;

- ф) „Декларация от Аруша на Световната митническа организация“ означава Декларацията на Съвета за митническо сътрудничество относно почтеността в митниците, съставена в Аруша, Танзания, на 7 юли 1993 г.;
- х) „Споразумение за СТО“ означава Маракешкото споразумение за създаване на Световната търговска организация, съставено на 15 април 1994 г.;
- ц) „СТО“ означава Световната търговска организация.

ЧЛЕН 24

Връзка с други международни споразумения

1. Страните потвърждават правата и задълженията, които имат една към друга съгласно международните споразумения, по които и двете са страна.
2. Нищо в настоящото споразумение не може да се тълкува като задължаващо някоя от страните да действа по начин, който е несъвместим със задълженията ѝ съгласно Споразумението за СТО.

ЧЛЕН 25

Позовавания на законови и подзаконови актове и други споразумения

1. Всяко позоваване в настоящия дял на законови и подзаконови актове, общо или чрез позоваване на конкретен закон, подзаконов акт или директива, се тълкува като позоваване на законовите и подзаконовите актове с техните изменения, освен ако не е посочено друго.

2. Всяко позоваване или включване чрез позоваване в настоящия дял на други споразумения или правни инструменти, изцяло или частично, освен ако не е посочено друго, се тълкува като включващо:

- а) свързаните приложения, протоколи, бележки под линия, тълкувателни бележки и обяснителни бележки; и
- б) последващите споразумения, по които страните са страна, или измененията, които са обвързващи за страните, освен в случаите, когато с позоваването се потвърждават съществуващи права.

ЧЛЕН 26

Право на иск по реда на вътрешното право

Никоя страна не предвижда право на иск по реда на своето право срещу другата страна на основание, че дадена мярка на другата страна не е в съответствие с настоящото споразумение.

ЧЛЕН 27

Специфични задачи на Съвета за сътрудничество, действащ в състав „Търговия“

1. Когато Съветът за сътрудничество изпълнява някоя от възложените му задачи във връзка с настоящия дял, той се състои от представители на страните, които отговарят за свързани с търговията въпроси съгласно съответните правни рамки на страните, или от посочени от тях лица.

2. Когато действа в състав „Търговия“, Съветът за сътрудничество:
- а) въз основа на взаимно съгласие и след приключването на съответните вътрешни процедури на страните, както са предвидени в тяхното законодателство, разполага с правомощието да приема решения с цел изменение на следното:
 - i) приложения 5-А, 5-Б, 5-В и 5-Г;
 - ii) приложение 6;
 - iii) приложения 7-А, 7-Б и 7-В;
 - iv) приложение 9-А;
 - v) приложения 14-А и 14-Б;
 - vi) протокола за административна взаимопомощ по митнически въпроси, (наричан по-нататък „протоколът“).
 - б) може да приема решения за тълкуване на настоящия дял;
 - в) може да създава подкомитети, съставени от представители на страните, в допълнение към тези, създадени с настоящия дял, и да им възлага отговорности в рамките на собствената си компетентност, включително изменение на възложените функции или разпускане на създадения подкомитет.

3. Измененията, посочени в параграф 2, буква а), се потвърждават чрез размяна на дипломатически ноти между страните и влизат в сила след получаване на последната дипломатическа нота, освен ако страните не се споразумеят за друго.

4. Когато действа в състав „Търговия“, Съветът за сътрудничество приема решения и отправя подходящи препоръки след приключване на съответните вътрешни процедури на страните, както са предвидени в тяхното законодателство.

5. Когато няма заседания на Съвета за сътрудничество, решенията, посочени в параграф 2, могат да се приемат чрез писмена процедура.

ЧЛЕН 28

Специфични задачи на Комитета за сътрудничество, действащ в състав „Търговия“

1. Когато Комитетът за сътрудничество изпълнява някоя от възложените му с настоящия дял задачи, той се състои от представители на страните, които отговарят за свързани с търговията въпроси, или от посочени от тях лица.

2. Когато действа в състав „Търговия“, Комитетът за сътрудничество има по-специално следните задачи:

а) да подпомага Съвета за сътрудничество при изпълнението на неговите задачи относно свързаните с търговията въпроси;

- б) да наблюдава правилното изпълнение и прилагане на настоящия дял; в тази връзка и без да се засягат правата, установени в глава 14, всяка от страните може да отнесе за обсъждане в рамките на Комитета за сътрудничество всеки въпрос, свързан с прилагането или тълкуването на настоящия дял;
- в) да наблюдава по целесъобразност по-нататъшното развитие на настоящия дял и да оценява резултатите от неговото прилагане;
- г) да търси подходящи начини за предотвратяване и разрешаване на въпроси, които биха могли да възникнат в обхванатите от настоящия дял области; и
- д) да упражнява надзор върху работата на подкомитетите, създадени съгласно настоящия дял.

3. При изпълнението на своите задачи по параграф 2 от настоящия член Комитетът за сътрудничество може да представя предложения за приемането на изменения, както е посочено в член 27, параграф 2, буква а), или да приема решения за тълкуване, както е посочено в член 27, параграф 2, буква б), когато няма заседания на Съвета за сътрудничество.

4. Когато действа в състав „Търговия“, Комитетът за сътрудничество взема решения и отправя подходящи препоръки след приключването на съответните вътрешни процедури на страните, както са предвидени в тяхното законодателство.

ЧЛЕН 29

Координатори

1. Всяка от страните назначава по един координатор за настоящия дял в срок от 60 дни след влизането в сила на настоящото споразумение и уведомява другата страна за координатите за връзка.

2. Координаторите съвместно определят дневния ред за заседанията на Съвета за сътрудничество и Комитета за сътрудничество в съответствие с настоящата глава, извършват всички други необходими подготвителни действия и по целесъобразност предприемат последващи действия във връзка с решенията на тези органи.

ЧЛЕН 30

Подкомитети

1. Подкомитетите се състоят от представители на Европейския съюз, от една страна, и на Република Узбекистан, от друга страна.
2. Подкомитетите провеждат заседание в рамките на една година от датата на влизане в сила на настоящото споразумение, а след това — веднъж годишно или по искане на някоя от страните или на Комитета за сътрудничество, на подходящо равнище. Заседанията могат също така да се провеждат дистанционно с помощта на всяко технологично средство, което е на разположение на страните. Присъствените заседания се провеждат на ротационен принцип в Брюксел или Ташкент.
3. Подкомитетите се председателстват съвместно от представители на двете страни.

ГЛАВА 2

ТЪРГОВИЯ СЪС СТОКИ

ЧЛЕН 31

Приложно поле

Освен ако в настоящото споразумение не е предвидено друго, настоящата глава се прилага по отношение на търговията със стоки на една от страните.

ЧЛЕН 32

Определения

За целите на настоящата глава:

- а) „консулски операции“ означава процедурата за получаване от консул на страната вносител на територията на страната износител или на територията на трета страна на консулска фактура или консулска виза за търговска фактура, сертификат за произход, манифест, декларация за износ от изпращача или всякакви други митнически документи във връзка с вноса на дадена стока;
- б) „мито“ означава всяко мито или налог от каквото и да било естество, налагани върху вноса на дадена стока или във връзка с него; в това не се включват:
 - і) налог, равностоеен на вътрешен данък, налаган в съответствие с член 34;

- ii) антидъмпингово, специално защитно, изравнително или защитно мито, прилагано съответно съгласно ГАТТ от 1994 г., Антидъмпинговото споразумение, Споразумението за селското стопанство, Споразумението за СИМ или Споразумението за защитни мерки; и
 - iii) такса или друг налог, налагани върху вноса или във връзка с него, които са ограничени като сума до приблизителния размер на разходите за предоставените услуги;
- в) „процедура по лицензиране на износа“ означава административна процедура, за която се изисква подаването на заявление или на други документи (различни от тези, които се изискват обичайно за целите на митническото оформяне) до съответния административен орган или административни органи като предварително условие за износ от митническата територия на страната износител;
- г) „стока на една от страните“ означава местна стока по смисъла на ГАТТ от 1994 г.;
- д) „Хармонизирана система“ или „ХС“ означава Хармонизираната система за описание и кодиране на стоките, включително всички правни забележки и изменения към нея, разработена от Световната митническа организация;
- е) „процедура по лицензиране на вноса“ означава административна процедура, за която се изисква подаването на заявление или на други документи (различни от тези, които се изискват обичайно за целите на митническото оформяне) до съответния административен орган или административни органи като предварително условие за внос на митническата територия на страната вносител;

- ж) „ремонт“ означава всяка операция по преработка, предприета върху дадена стока, с цел отстраняване на функционални дефекти или материални щети, която води до възстановяване на първоначалната функция на стоката, или за осигуряване на съответствие с техническите изисквания за нейното използване, без които стоката вече не би могла да се използва по обичайния начин за целите, за които е била предназначена. Действията по ремонт на стоки включват възстановяване и техническо обслужване, но не включват операция или преработка, които:
- i) водят до унищожаване на съществените характеристики на дадена стока или до създаване на нова или различна от търговска гледна точка стока;
 - ii) водят до превръщане на незавършена стока в завършена стока; или
 - iii) се използват за подобряване или осъвременяване на техническите характеристики на стоката.

ЧЛЕН 33

Третиране като най-облагодетелствана нация

1. Всяка от страните предоставя третиране като най-облагодетелствана нация по отношение на стоките на другата страна в съответствие с член I от ГАТТ от 1994 г., който се включва в настоящото споразумение и става част от него *mutatis mutandis*.
2. Параграф 1 не се прилага по отношение на преференциалното третиране, предоставено от една от страните за стоките на трета държава в съответствие с ГАТТ от 1994 г.

ЧЛЕН 34

Национално третиране по отношение на вътрешното облагане и регулиране

1. Всяка от страните предоставя национално третиране по отношение на стоките на другата страна в съответствие с член III от ГАТТ от 1994 г., включително забележките и допълнителните разпоредби към него. За тази цел член III от ГАТТ от 1994 г. и забележките и допълнителните разпоредби към него се включват в настоящото споразумение и стават част от него *mutatis mutandis*.
2. За Република Узбекистан по отношение на тютюневите изделия, алкохолните напитки и бялата захар без ароматизиращи или оцветяващи добавки настоящият член става приложим десет години след датата на влизане в сила на настоящото споразумение или на датата, на която Република Узбекистан стане член на СТО, в зависимост от това коя от двете дати настъпи по-рано.

ЧЛЕН 35

Ограничения по отношение на вноса и износа

Никоя от страните не приема или запазва в сила каквито и да било забрани или ограничения върху вноса на каквато и да било стока на другата страна или върху износа или продажбата за износ на каквато и да било стока, предназначена за територията на другата страна, освен в съответствие с член XI от ГАТТ от 1994 г., включително забележките и допълнителните разпоредби към него. За тази цел член XI от ГАТТ от 1994 г. и забележките и допълнителните разпоредби към него се включват в настоящото споразумение и стават част от него *mutatis mutandis*.

ЧЛЕН 36

Износни мита, данъци или други налози

1. В интерес на развитието на тяхното търговско партньорство и за допълнително улесняване на възможностите им за търговия страните се стремят да не въвеждат никакви нови мита, данъци или други налози от какъвто и да е вид, налагани върху или във връзка с износа на стока за другата страна, или каквито и да било вътрешни данъци или други налози върху стока, изнасяна за другата страна, които надвишават данъците или налозите, които биха били наложени върху подобни стоки, когато са предназначени за вътрешно потребление, или каквито и да било други мерки с равностоен ефект.
2. Когато една от страните предоставя по-благоприятно третиране по отношение на износните мита, данъци или други налози върху износа си за друга трета страна, тази страна предоставя същото третиране и по отношение на износа, предназначен за другата страна.
3. При изключителни обстоятелства една от страните може да приложи спрямо другата страна мярка, посочена в параграф 1 от настоящия член. Страната, прилагаща такава мярка, публикува на своя официален уебсайт съответната информация 60 дни преди влизането в сила на тази мярка, включително очакваната продължителност на прилагане.

ЧЛЕН 37

Контрол на износа на изделия с двойна употреба

Страните се споразумяват да обменят информация и добри практики относно контрола на износа на изделия с двойна употреба с оглед да се насърчи сътрудничеството на Европейския съюз и Република Узбекистан в областта на контрола на износа.

ЧЛЕН 38

Такси и формалности

1. Таксите и другите налози, налагани от някоя от страните върху или във връзка с вноса или износа на стока на другата страна, са ограничени до размера на приблизителната стойност на предоставените услуги и не представляват косвен начин за закрила на местните стоки, нито облагане на вноса или износа за данъчни цели.
2. Всяка от страните публикува незабавно всички такси и налози, които налага във връзка с вноса или износа, по такъв начин, че да се даде възможност на правителствата, търговците и другите заинтересовани страни да се запознаят с тях.
3. Някоя от страните не изисква извършването на консулски операции, нито свързани с тях такси и налози, по отношение на вноса на каквато и да било стока от другата страна.

ЧЛЕН 39

Ремонтирани стоки

1. Някоя от страните не прилага мито за стока — без значение какъв е произходът на тази стока — която се въвежда повторно на нейната митническа територия, след като е била временно изнесена от митническата ѝ територия към митническата територия на другата страна с цел ремонт.

2. Параграф 1 не се прилага за стока, която се внася под гаранция в зони за свободна търговия, или се внася с подобен статус, и след това се изнася за ремонт и не се внася повторно под гаранция в зони за свободна търговия или с подобен статус.
3. Никоя от страните не прилага мито за стока, независимо от нейния произход, която е внесена временно от митническата територия на другата страна с цел ремонт.

ЧЛЕН 40

Временен внос на стоки

Всяка от страните предоставя на другата страна освобождаване от вносни налози и мита за стоки, внесени временно, в случаите и съгласно процедурите, определени от всяка международна конвенция за временния внос на стоки, която е задължителна за нея. Това освобождаване се прилага съгласно законодателството на всяка от страните.

ЧЛЕН 41

Транзит

1. Член V от ГАТТ от 1994 г. се включва в настоящото споразумение и става част от него.
2. Страните предприемат всички необходими мерки за улесняване на транзита на енергийни стоки в съответствие с принципа на свобода на транзита и член 7 от Договора за Енергийната харта.

ЧЛЕН 42

Маркиране на произхода

1. Когато Република Узбекистан изисква маркировка за произхода на стоки, внесени от Европейския съюз, тя приема маркирането на произхода „Made in EU“ или еквивалента му на друг език в съответствие с изискванията на Република Узбекистан за маркиране на произхода при условия, които са не по-малко благоприятни от тези, които се прилагат за маркировките за произход на държавите членки.
2. За целите на маркировката за произход „Made in EU“ Република Узбекистан третира Европейския съюз като единна територия.

ЧЛЕН 43

Процедури по лицензиране на вноса

1. Всяка от страните приема и управлява всички процедури по лицензиране на вноса в съответствие с членове 1, 2 и 3 от Споразумението на СТО за процедурите по лицензиране на вноса. За тази цел членове 1, 2 и 3 от Споразумението за процедурите по лицензиране на вноса се включват в настоящото споразумение и стават част от него *mutatis mutandis*.

2. Страна, която въвежда процедури по лицензиране или изменя съществуващи процедури по лицензиране, уведомява другата страна за това в срок от 90 дни след публикуването на тези промени. Уведомлението включва информацията, посочена в член 5, параграф 2 от Споразумението за процедурите за лицензиране на вноса. Счита се, че дадена страна е спазила настоящия член, ако е уведомила Комитета по лицензиране на вноса, предвиден в член 4 от Споразумението за лицензиране на вноса, за съответната процедура по лицензиране на вноса или за всяко нейно изменение, включително информацията, посочена в член 5, параграф 2 от посоченото споразумение. По отношение на Република Узбекистан задължението за уведомяване на Комитета по лицензиране на вноса се прилага от датата, на която Република Узбекистан стане член на СТО.

3. По искане на една от страните другата страна незабавно предоставя всяка имаща отношение информация, включително информацията, посочена в член 5, параграф 2 от Споразумението за процедурите по лицензиране на вноса, относно всяка процедура по лицензиране на вноса, която възнамерява да приеме, вече е приела или която запазва, както и измененията на съществуващите процедури по лицензиране на вноса.

ЧЛЕН 44

Процедури по лицензиране на износа¹

1. Всяка от страните публикува всяка нова процедура по лицензиране на износа или всяко изменение на съществуваща процедура по лицензиране на износа по такъв начин, че да се даде възможност на правителствата, търговците и другите заинтересовани страни да се запознаят с тях. Това публикуване се извършва, когато е осъществимо, не по-късно от 45 дни преди нова процедура по лицензиране на износа или всяко изменение на съществуваща процедура по лицензиране на износа да породят действие и във всеки случай не по-късно от датата, на която тази процедура или изменение породят действие.

¹ От съображения за правна сигурност се уточнява, че никоя от разпоредбите на настоящия член не включва изискване за дадена страна да издава лиценз за износ, нито възпрепятства дадена страна да изпълнява своите задължения или ангажименти съгласно резолюциите на Съвета за сигурност на ООН, или съгласно многостранни режими за неразпространение и договорености за контрол на износа.

2. Публикуването на процедурите по лицензиране на износа включва следната информация:

- а) текстовете на процедурите по лицензиране на износа или на всички изменения, направени в тях;
- б) стоките, за които се прилага всяка процедура по лицензиране на износа;
- в) за всяка процедура — описание на процеса за кандидатстване за лиценз за износ и всички критерии, които кандидатът трябва да изпълни, за да отговаря на условията за кандидатстване за лиценз за износ, като например притежаване на лиценз за дейност, установяване или поддържане на инвестиция или извършване на дейност чрез определена форма на установяване на територията на някоя от страните;
- г) звено или звена за контакт, от които заинтересованите лица могат да получат допълнителна информация относно условията за получаване на лиценз за износ;
- д) административния орган или органи, до които трябва да се подадат заявленията или другите относими документи;
- е) описание на всяка мярка или всички мерки, за чието изпълнение е предвидена процедурата по лицензиране на износа;
- ж) периода, през който всяка процедура по лицензиране на износа ще се прилага, освен ако процедурата ще се прилага до нейното оттегляне или преразглеждане в нова публикация;
- з) ако страната възнамерява да използва процедура по лицензиране на износа във връзка с управлението на конкретна квота за износ — общото количество, а ако е приложимо — и стойността на квотата и датите на отваряне и затваряне на квотата; и

и) освобождаванията или изключенията от изискването за получаване на лиценз за износ, как да бъдат поискани или използвани тези освобождавания или изключения, както и критериите за предоставянето им.

3. В срок от 30 дни след датата на влизане в сила на настоящото споразумение всяка от страните уведомява другата за своите съществуващи процедури по лицензиране на износа. Страна, която приема нова процедура по лицензиране на износа или изменя съществуваща процедура по лицензиране на износа, уведомява другата страна за процедурата или изменението в срок от 90 дни след публикуването. Уведомлението включва позоваване на източника(ците), в който(които) е публикувана информацията, изисквана съгласно параграф 2, и по целесъобразност включва адреса на съответния официален уебсайт.

ЧЛЕН 45

Търговия с ядрени материали

Сътрудничеството във връзка с търговията с ядрени материали се урежда от Споразумението за сътрудничество в областта на използването на ядрената енергия за мирни цели между Европейската общност за атомна енергия (Евратом) и правителството на Република Узбекистан¹, съставено в Брюксел на 6 октомври 2003 г.

¹ ОВ ЕС L 269, 21.10.2003 г., стр. 9,
ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2003/744/oj.

ГЛАВА 3

СРЕДСТВА ЗА ТЪРГОВСКА ЗАЩИТА

ЧЛЕН 46

Общи разпоредби

1. Следните текстове се включват в настоящото споразумение и стават част от него *mutatis mutandis*:
 - а) член XIX от ГАТТ от 1994 г.;
 - б) Споразумението за защитни мерки;
 - в) член VI от ГАТТ от 1994 г.;
 - г) Антидъмпинговото споразумение; и
 - д) Споразумението за СИМ.
2. Разпоредбите на настоящата глава не са предмет на дял IV, глава 14 от настоящото споразумение.

ЧЛЕН 47

Прозрачност

1. Страните използват инструментите за търговска защита (антидъмпингови, антисубсидийни и многостранни защитни мерки) при пълно спазване на съответните изисквания на СТО и въз основа на справедлива и прозрачна система.

Многостранни защитни мерки

2. Страната, която започва разследване с оглед на въвеждането на защитни мерки, уведомява другата страна за това, ако последната има съществен икономически интерес.

3. За целите на настоящия член се счита, че дадена страна има съществен икономически интерес, когато тя е сред петте най-големи доставчика на внасяния продукт през тригодишния период, който предхожда началната дата на разследването с оглед на въвеждането на защитни мерки, измерено като абсолютен обем или стойност.

4. Независимо от параграфи 2, 3 и 5, по искане на другата страна страната, която започва разследване с оглед на въвеждането на защитни мерки и възнамерява да прилага защитни мерки,

- а) предоставя незабавно на другата страна специално писмено уведомление с цялата необходима информация, довела до започването на разследване с оглед на въвеждането на защитни мерки и до налагането на защитни мерки, включително, когато е уместно, информация за започването на разследване с оглед на въвеждането на защитни мерки, за предварителните констатации и за окончателните констатации от разследването, и
- б) предлага на другата страна възможност за консултации.

5. При избора на мерки съгласно настоящия член страните се стремят да дадат приоритет на мерките, които причиняват най-малко смущения в двустранната търговия.

Антидъмпингови и изравнителни мерки

6. Веднага след налагането на временни мерки и преди да бъде взето окончателно решение, страните оповестяват изцяло и по съдържателен начин всички съществени факти и съображения, които са в основата на решението за прилагане на мерките, без да се засягат член 6, параграф 5 от Антидъмпинговото споразумение и член 12, параграф 4 от Споразумението за СИМ. Оповестяването се извършва в писмена форма и на заинтересованите страни се предоставя достатъчно време, за да представят своите коментари по такива съществени факти и съображения.

7. На всяка заинтересована страна се предоставя възможност да бъде изслушана, за да изрази становището си по време на антидъмпинговите и антисубсидийните разследвания, при условие че това не забавя ненужно провеждането на разследванията.

ЧЛЕН 48

Отчитане на обществения интерес

В хода на разследванията във връзка с антидъмпингови и изравнителни мита местната промишленост, потребителите, ползвателите и вносителите имат право да предоставят съответната информация и данни, които ще бъдат разгледани от разследващите органи, в съответствие със съответните вътрешни процедурни правила.

Правило за по-ниското мито

Ако някоя от страните реши да наложи антидъмпингово мито, размерът на това мито не надвишава дъмпинговия марж, но по принцип може да бъде по-малък от този марж, ако такова по-ниско мито би било достатъчно за отстраняване на вредата за местната промишленост.

ГЛАВА 4

МИТНИЦИ

ЧЛЕН 49

Митническо сътрудничество

1. Страните засилват сътрудничеството си в областта на митниците с цел осигуряване на прозрачна търговска среда, улесняване на търговията, подобряване на сигурността на веригата на доставки, насърчаване на безопасността на потребителите, предотвратяване на потоците от стоки, нарушаващи правата върху интелектуална собственост, и борба с контрабандата и други нарушения на митническото законодателство.

2. С оглед на изпълнението на целите, посочени в параграф 1, и в рамките на наличните ресурси страните си сътрудничат, наред с другото, с цел:

- а) подобряване на митническото законодателство и хармонизиране и опростяване на митническите режими в съответствие с международните конвенции и стандарти, приложими в областта на митниците и улесняването на търговията, включително разработените от Европейския съюз (в това число Практическите насоки за митниците), СТО и Световната митническа организация (по-специално Ревизираната конвенция от Киото);
- б) създаване на съвременни митнически системи, включително съвременни технологии за митническо оформяне; разпоредби за одобрените икономически оператори; автоматизиран анализ и контрол, които се основават на оценка на риска; опростени процедури за вдигането на стоки; проверки след митническо оформяне; прозрачно определяне на митническата стойност и разпоредби за партньорствата между митниците и дружествата;
- в) насърчаване на най-високите стандарти на почтеност в областта на митниците, по-специално на границата, чрез прилагането на мерки, отразяващи принципите, залегнали в Декларацията от Аруша на Световната митническа организация;
- г) обмен на най-добри практики и предоставяне на обучение и техническа подкрепа за планиране, изграждане на капацитет и гарантиране на най-високите стандарти за почтеност;
- д) обмен, когато е целесъобразно, на съответна информация и данни, като се зачитат правилата на страните за поверителност на информацията и за защита на личните данни;
- е) участие в координирани митнически действия между техните митнически органи.

- ж) установяване, когато е приложимо и целесъобразно, на взаимно признаване на програмите за одобрени икономически оператори и на митническите проверки, включително равностойни мерки за улесняване на търговията;
- з) търсене, когато е приложимо и целесъобразно, на възможности за системна свързаност на съответните системи за митнически транзит.

ЧЛЕН 50

Административна взаимопомощ

Страните си оказват административна взаимопомощ по митнически въпроси в съответствие с протокола.

ЧЛЕН 51

Определяне на митническата стойност

Споразумението за прилагане на член VII от ГАТТ от 1994 г., съдържащо се в приложение 1А към Споразумението за СТО, урежда определянето на митническата стойност на стоките в търговията между страните и следователно се включва в настоящото споразумение и става част от него *mutatis mutandis*.

ГЛАВА 5

ТЕХНИЧЕСКИ ПРЕЧКИ ПРЕД ТЪРГОВИЯТА

ЧЛЕН 52

Цел

Целта на настоящата глава е да се улесни търговията със стоки между страните чрез предотвратяване, откриване и премахване на ненужните технически пречки пред търговията.

ЧЛЕН 53

Приложно поле

1. Настоящата глава се прилага по отношение на изготвянето, приемането и прилагането на всички стандарти, технически правила и процедури за оценяване на съответствието, определени в Споразумението за ТПТ, които могат да засегнат търговията със стоки между страните.
2. Независимо от параграф 1, настоящата глава не се прилага за:
 - а) спецификациите за покупка, изготвени от правителствени органи за производствени или потребителски изисквания на такива органи; или
 - б) санитарните и фитосанитарните мерки, определени в приложение А към Споразумението за СФС, които попадат в обхвата на глава 6 от настоящото споразумение.

ЧЛЕН 54

Връзка със Споразумението за ТПТ

1. Член 2, параграфи 1—8, член 2, параграфи 11 и 12, член 3, параграфи 1, 4, 5, член 4, член 5, параграфи 1—5, член 5, параграфи 8 и 9, член 6, член 7, параграфи 1, 4 и 5, член 8, член 9 и приложения 1 и 3 към Споразумението за ТПТ се включват в настоящото споразумение и стават част от него.
2. В срок от 5 години от влизането в сила на настоящото споразумение Република Узбекистан завършва процеса на сближаване на своята система за стандартизация със Споразумението за ТПТ, по-специално Кодекса на добрите практики, включително доброволния характер на стандартите, както е определено в Споразумението за ТПТ.
3. Позоваванията на „настоящото споразумение“ в Споразумението за ТПТ, включено в настоящото споразумение, следва да се четат по целесъобразност като позовавания на настоящото споразумение.
4. Терминът „страни членки“ в разпоредбите на Споразумението за ТПТ, които са включени в настоящото споразумение, означава страните по настоящото споразумение.

ЧЛЕН 55

Технически правила

1. Всяка страна извършва, съгласно съответните си норми и процедури, оценка на регулаторното въздействие на предвидените технически правила.

2. Всяка страна извършва оценка на наличните регулаторни и нерегулаторни алтернативи на предложеното техническо правило, чрез които могат да се постигнат законните цели на страната в съответствие с член 2, параграф 2 от Споразумението за ТПТ.
3. Всяка от страните използва съответните международни стандарти като основа за своите технически правила, освен ако страната, разработваща техническото правило, е в състояние да докаже, че тези международни стандарти биха били неефективно или неподходящо средство за постигане на преследваните законни цели.
4. Международните стандарти, разработени от организациите, изброени в приложение 5-А, се считат за приложимите международни стандарти по смисъла на членове 2 и 5 от Споразумението за ТПТ и приложение 3 към него, при условие че при разработването им посочените организации са спазили принципите и процедурите, определени в Решението на Комитета по техническите пречки пред търговията на СТО относно принципите за разработване на международни стандарти, ръководства и препоръки във връзка с членове 2 и 5 от Споразумението за ТПТ и приложение 3 към него.
5. По искане на една от страните Комитетът за сътрудничество разглежда възможността за актуализиране на списъка в приложение 5-А.
6. Ако дадена страна не е използвала международни стандарти като основа за своите технически правила, по искане на другата страна тя установява всяко съществено отклонение от относимите международни стандарти, обяснява по какви причини тези стандарти са били счетени за неподходящи или неефективни по отношение на преследваната цел и предоставя научните или техническите доказателства, на които се основава тази оценка;

7. В допълнение към член 2, параграфи 3 и 4 от Споразумението за ТПТ всяка от страните преглежда своите технически правила с цел тяхното по-тясно сближаване с относимите международни стандарти, като взема предвид, наред с другото, всички нови изменения на относимите международни стандарти или всяка промяна в обстоятелствата, породила отклонения от относимите международни стандарти.

8. При изготвянето на технически правила, които може да окажат значително въздействие върху търговията, всяка от страните гарантира съгласно своите съответни правила и процедури, че съществуват процедури, които дава възможност на лица от страните да дадат своя принос посредством процес за обществени консултации, освен когато възникнат или има опасност да възникнат спешни проблеми, свързани с безопасността, здравето, опазването на околната среда или националната сигурност. Всяка страна разрешава на лица от другата страна да участват в такива консултации при условия, които са не по-малко благоприятни от тези, предоставени на нейните собствени лица, и оповестява публично резултатите от този процес на консултации.

ЧЛЕН 56

Стандарти

1. С оглед на хармонизирането на стандартите на възможно най-широка основа всяка от страните насърчава органите по стандартизация в рамките на нейната територия и регионалните органи по стандартизация, в които страната или органите по стандартизация в рамките на нейната територия членуват:

- а) да вземат участие в рамките на своите ресурси при изготвянето на международни стандарти от съответните международни органи по стандартизация;
- б) да използват съответните международни стандарти като основа за стандартите, които те разработват, освен когато тези международни стандарти биха били неефективни или неподходящи, например поради недостатъчно ниво на защита на живота и здравето на хората или поради фундаментални климатични или географски фактори или фундаментални технологични проблеми;

- в) да избягват дублирането или припокриването с работата на международни органи по стандартизация;
- г) да извършват на редовни интервали преглед на националните и регионалните стандарти, които не се основават на относимите международни стандарти, с цел тяхното по-тясно сближаване с тези международни стандарти;
- д) да си сътрудничат със съответните органи по стандартизация на другата страна при международните дейности по стандартизация. Това сътрудничество може да се осъществява в рамките на международните органи по стандартизация или на регионално равнище; и
- е) да насърчават двустранното сътрудничество между тях и органите по стандартизация на другата страна.

2. Страните следва да обменят информация относно:

- а) използването от тях на стандарти в подкрепа на техническите правила; и
- б) своите съответни процеси на стандартизация и степента на използване на международни, регионални или подрегионални стандарти като основа за своите национални стандарти.

3. Ако даден стандарт стане задължителен чрез включването му или позоваване на него в проект на техническо правило или в процедура за оценяване на съответствието, се изпълняват задълженията за прозрачност, посочени в член 59.

ЧЛЕН 57

Оценяване на съответствието

1. Разпоредбите на член 55 по отношение на изготвянето, приемането и прилагането на технически правила се прилагат *mutatis mutandis* за процедурите за оценяване на съответствието.
2. Ако дадена страна изисква оценяване на съответствието като достатъчна гаранция, че конкретен продукт е в съответствие с определено техническо правило, тя:
 - а) избира процедури за оценяване на съответствието, които са пропорционални на свързаните рискове, определени въз основа на извършеното оценяване на риска;
 - б) разглежда възможността като един от вариантите за доказване на съответствие с техническите правила да се използва декларацията за съответствие на доставчика, т.е. декларация за съответствие, издадена от производителя единствено на негова отговорност и без задължително оценяване от трета страна, като гаранция за съответствие; и
 - в) при поискване предоставя информация на другата страна относно критериите, използвани за избор на процедурите за оценяване на съответствието за конкретни продукти.
3. Ако някоя страна изисква оценяване на съответствието от трето лице като достатъчна гаранция, че конкретен продукт е в съответствие с определено техническо правило, и не е запазила тази задача за държавен орган, както е посочено в параграф 5, тя:
 - а) използва преференциално акредитацията за квалифициране на органите за оценяване на съответствието;

- б) използва по най-добрия начин международните стандарти за акредитация и оценяване на съответствието, както и международните споразумения, в които участват органите по акредитация на страните, например чрез механизмите на Международната организация на органите за акредитация на лаборатории (ILAC) и Международния форум за акредитация (IAF);
- в) присъединява се или насърчава своите органи за оценяване на съответствието да се присъединят, когато е приложимо, към съответни международни споразумения или договорености за хармонизиране или улесняване на приемането на резултатите от оценяването на съответствието;
- г) гарантира, че икономическите оператори имат избор сред органите за оценяване на съответствието, определени от органите на една от страните за определен продукт или набор от продукти;
- д) гарантира, че органите за оценяване на съответствието са независими от производителите, вносителите и икономическите оператори като цяло и че няма конфликт на интереси между органите по акредитация и органите за оценяване на съответствието;
- е) дава възможност на органите за оценяване на съответствието да използват подизпълнители, включително подизпълнители, разположени на територията на другата страна, за извършване на изпитвания или инспекции във връзка с оценяването на съответствието; и
- ж) публикува на единен уебсайт списък на органите, които е определила за извършване на такова оценяване на съответствието, и съответна информация за обхвата на определянето на всеки от тези органи.

4. Буква е) от параграф 3 не се тълкува като забрана за някоя от страните да изисква от подизпълнителите да отговарят на същите изисквания, на които е длъжен да отговаря органът за оценяване на съответствието, за да извърши изпитванията или инспекциите, посочени в същата буква.

5. В настоящия член не се съдържа никаква пречка за някоя от страните да изисква оценяването на съответствието във връзка с конкретни продукти да се извършва от нейните определени държавни органи. В такива случаи страната:

а) ограничава таксите за оценяване на съответствието до приблизителните разходи за предоставените услуги и, по искане на заявител за оценяване на съответствието, предоставя обяснение за това как таксите, които налага за това оценяване на съответствието, са ограничени до приблизителните разходи за предоставените услуги;

и

б) прави таксите за оценяване на съответствието публично достъпни.

6. Независимо от параграфи 2—5, страните приемат декларацията за съответствие на доставчика като доказателство за съответствие със съществуващите технически правила за областите и в съответствие с редът и условията, посочени в приложение 5-Б.

ЧЛЕН 58

Сътрудничество за премахване на техническите пречки пред търговията

1. Страните засилват своето сътрудничество в сферата на стандартите, техническите правила, метрологията, пазарния надзор, акредитацията и процедурите за оценяване на съответствието с цел повишаване на взаимното разбиране на съответните им системи и улесняване на достъпа до съответните им пазари. За тази цел страните се стремят да установят и разработят механизми и инициативи за регулаторно сътрудничество, подходящи за конкретните въпроси или сектори, включително:

а) обмен на информация и опит относно изготвянето и прилагането на техните съответни технически правила и процедури за оценяване на съответствието;

- б) работа в посока на сближаването или съгласуването на техническите правила и процедурите за оценяване на съответствието;
- в) насърчаване на сътрудничеството между съответните им органи, които отговарят за метрологията, стандартизацията, оценяването на съответствието и акредитацията; и
- г) обмен на информация относно промени в съответните регионални и многостранни форуми в областта на стандартите, техническите правила, процедурите за оценяване на съответствието и акредитацията.

2. С цел насърчаване на търговията помежду си страните:

- а) се стремят да намалят съществуващите между тях различия по отношение на техническите правила, метрологията, стандартизацията, пазарния надзор, акредитацията и процедурите за оценяване на съответствието, включително чрез насърчаване на използването на съответните международно договорени инструменти;
- б) насърчават, в съответствие с международните правила, използването на акредитацията в подкрепа на оценката на техническата компетентност на органите за оценяване на съответствието и техните дейности; и
- в) насърчават участието и, когато е възможно, членството на Република Узбекистан и на съответните ѝ национални органи в европейските и международните организации, чиято дейност е свързана със стандарти, оценяване на съответствието, акредитация, метрология и свързани с тях функции.

3. Страните се стремят да установят и поддържат процес, чрез който да се постигне постепенно сближаване на техническите правила, стандарти и процедури за оценяване на съответствието на Република Узбекистан с тези на Европейския съюз.

4. За областите, в които е постигнато съответствие, страните може да разгледат възможността за договаряне на споразумения относно оценяване на съответствието и приемане на промишлени продукти.

ЧЛЕН 59

Прозрачност

1. При изготвянето на технически правила, които може да окажат значително въздействие върху търговията, всяка страна дава възможност в срок от най-малко 60 дни след публикуването на предложените технически правила и процедури за оценяване на съответствието другата страна да представи писмени становища, освен когато възникнат или има опасност да възникнат спешни проблеми, свързани с безопасността, здравето, опазването на околната среда или националната сигурност. Всяка от страните се отзовава положително на разумно обосновано искане за удължаване на срока за представяне на писмени коментари.
2. Ако дадена страна получи писмени коментари по предложение за техническо правило или процедура за оценяване на съответствието от другата страна, тя:
 - а) при поискване от другата страна, обсъжда писмените коментари с участието на своя собствен компетентен регулаторен орган и в момент, когато те могат да бъдат взети под внимание, и
 - б) отговаря писмено на коментарите не по-късно от датата на публикуване на техническото правило или на процедурата за оценяване на съответствието.
3. При поискване от другата страна, всяка от страните предоставя информация относно целите, правното основание и обосновката във връзка с техническо правило или процедура за оценяване на съответствието, които страната е приела или предлага да приеме.

4. Всяка от страните гарантира, че приетите от нея технически правила и процедури за оценяване на съответствието се публикуват на уебсайт и са достъпни безплатно.
5. Всяка от страните предоставя информация за приемането и влизането в сила на техническото правило и процедурата за оценяване на съответствието и за приетия окончателен текст.
6. Всяка от страните предвижда разумен срок между публикуването на техническите правила и влизането им в сила, за да се даде възможност на икономическите оператори на другата страна да се адаптират. Изразът „разумен срок“ трябва да се разбира като срок, не по-кратък от шест месеца, освен в случаите, когато това би било неефективно средство за постигане на преследваните законни цели.

ЧЛЕН 60

Маркиране и етикетиране

1. Страните потвърждават, че техническите им правила, които се отнасят наред с другото или изключително до маркирането или етикетирането, спазват принципите на член 2, параграф 2 от Споразумението за ТПТ.
2. Ако дадена страна изисква задължително маркиране или етикетиране на продукти:
 - а) тя изисква само информация, която е от значение за потребителите или ползвателите на продукта или която указва съответствието на продукта със задължителните технически изисквания;

- б) тя не изисква каквото и да било предварително одобрение, регистрация или сертифициране на етикетите или маркировките на продуктите, нито заплащане на такси, като предварително условие за пускането на нейния пазар на продукти, които иначе отговарят на нейните задължителни технически изисквания, освен ако това се налага с оглед на законните цели, посочени в член 2, параграф 2 от Споразумението за ТПТ;
- в) при положение че тя изисква от икономическите оператори да използват уникален идентификационен номер, тя издава такъв номер на икономическите оператори на другата страна своевременно и на недискриминационен принцип;
- г) при условие че изброените по-долу елементи не са подвеждащи, противоречиви или объркващи по отношение на информацията, изисквана в страната — вносител на стоките, тази страна допуска:
 - i) информация на други езици, освен на езика, изискван в страната — вносител на стоките;
 - ii) международно признати номенклатури, пиктограми, символи или графики; и
 - iii) допълнителна информация, освен изискваната в страната — вносител на стоките;
- д) тя приема, че се извършва допълнително етикетиране или корекции на етикетирането в митнически складове или други определени зони в страната вносител, освен ако такова етикетиране не се изисква от законодателството на страните поради съображения във връзка с общественото здраве и безопасността; и
- е) тя се стреми да приема етикети, които могат да бъдат поставяни върху съществуващи етикети или маркировки или информация за етикетирането, които се намират в придружаващата документация, вместо да бъдат физически прикрепени към продукта.

3. Параграф 2, буква д) се прилага до датата на присъединяване на Република Узбекистан към СТО.

ЧЛЕН 61

Сътрудничество в областта на надзора на пазара, безопасността и съответствието на нехранителните продукти

1. Страните признават значението на сътрудничеството в областта на надзора на пазара, безопасността и съответствието на нехранителните продукти с цел улесняване на търговията и защита на потребителите и останалите ползватели, както и на изграждането на взаимно доверие на основата на споделяне на информация.

2. За да гарантират независимото и безпристрастно функциониране на надзора на пазара, страните гарантират:

- а) разделянето на функциите за надзор на пазара от функциите за оценяване на съответствието; и
- б) липсата на интерес, който би засегнал безпристрастността на органите за надзор на пазара при извършването на контрол или наблюдение на икономическите оператори.

3. Страните могат да си сътрудничат и да обменят информация в областта на надзора на пазара, безопасността и съответствието на нехранителните продукти, по-специално по отношение на следното:

- а) дейности и мерки за надзор на пазара и за правоприлагане;
- б) методи за оценка на риска и изпитване на продукти;

- в) координираното изземване на продукти или други подобни действия;
- г) научни, технически и регулаторни въпроси, насочени към подобряване на безопасността и съответствието на нехранителните продукти;
- д) възникващи въпроси от съществено значение за здравето и безопасността;
- е) дейности, свързани със стандартизацията; и
- ж) обмен на длъжностни лица.

4. Европейският съюз може да предостави на Република Узбекистан избрана информация от своята система за бърз обмен на информация по отношение на потребителски продукти съгласно Директива 2001/95/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹ или от правния акт, който я замени, а Република Узбекистан може да предостави на Европейския съюз избрана информация относно безопасността на нехранителните потребителски продукти и относно предприетите превантивни, ограничителни и коригиращи мерки по отношение на потребителските продукти, както е посочено в съответното законодателство на Република Узбекистан. Обменът на информация може да бъде под формата на:

- а) *ad hoc* обмен, в надлежно обосновани случаи, с изключение на лични данни; или
- б) систематичен обмен въз основа на договореност, която може да бъде установена от Комитета за сътрудничество в приложение 5-В.

¹ Директива 2001/95/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 3 декември 2001 г. относно общата безопасност на продуктите (ОВ ЕС L 11, 15.1.2002 г., стр. 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/95/oj>).

5. Комитетът за сътрудничество може да установи в приложение 5-Г договореност за редовен обмен на информация, различна от информацията, посочена в параграф 4, включително по електронен път, във връзка с мерките, предприети относно нехранителни продукти с установено несъответствие, които се различават от предвидените в параграф 4.
6. Страните използват информацията, получена съгласно параграфи 3, 4 и 5, единствено с цел защита на потребителите, здравето, безопасността или околната среда.
7. Всяка страна третира информацията, получена съгласно параграфи 3, 4 и 5, като поверителна.
8. В договореностите, посочени в параграфи 4 и 5, се уточняват видът на информацията, която следва да се обменя, редът и условията за осъществяването на обмена, както и прилагането на правилата за поверителност и защита на личните данни. Комитетът за сътрудничество разполага с правомощието да приема решения за определяне или изменение на договореностите, установени в приложения 5-В и 5-Г.
9. За целите на настоящата глава „надзор на пазара“ означава дейности и мерки, предприети от публичните органи, включително предприятиите в сътрудничество с икономическите оператори, въз основа на процедурите на някоя от страните, за да се даде възможност на тази страна да наблюдава или разглежда безопасността на продуктите или тяхното съответствие с изискванията, определени в нейните закони и подзаконови актове. За Република Узбекистан икономически оператор означава производител, упълномощен представител, вносител или продавач.

ЧЛЕН 62

Технически обсъждания и консултации

1. Всяка от страните може да поиска обсъждане с другата страна на всеки проект или предложение за техническо правило или процедура за оценяване на съответствието на другата страна, за които счита, че биха могли да окажат значително неблагоприятно въздействие върху търговията между страните. Искането се прави в писмена форма и в него се посочват:

- а) въпросната мярка;
- б) разпоредбите на настоящата глава, с които са свързани опасенията; и
- в) причините за искането, включително описание на опасенията на отправилата искането страна по отношение на мярката.

2. Страната изпраща искането си до координатора по главата относно ТПТ на другата страна.

3. По искане на една от страните се осъществяват срещи между тях в срок от 60 дни от датата на искането с цел обсъждане на изразените в искането опасения, лично или чрез видеоконферентна или телеконферентна връзка, и се полагат усилия за възможно най-бързо разрешаване на въпроса. Ако отправилата искането страна счита, че въпросът е спешен, тя може да поиска срещата да се проведе в по-кратък срок. В такива случаи отговарящата страна разглежда положително това искане.

4. Всяка от страните може да поиска да се консултира с другата страна относно всички въпроси, произтичащи от настоящата глава, като предаде писмено искане на ТПТ координатора на другата страна по главата. Страните полагат всички усилия да разрешат въпроса по взаимно удовлетворителен начин.

5. Настоящият член не засяга правата и задълженията на страните по глава 14.

ЧЛЕН 63

Координатор по главата относно ТПТ

1. Всяка от страните определя координатор по главата относно ТПТ и уведомява другата страна за данните за връзка на този координатор и за всички промени в тях. Координаторите по главата относно ТПТ работят съвместно за улесняване на прилагането на настоящата глава и сътрудничеството между страните по всички въпроси, свързани със Споразумението за ТПТ.
2. Функциите на всеки координатор по главата относно ТПТ включват:
 - а) проследяване на изпълнението и администрирането на настоящата глава, включително на всички въпроси, свързани с разработването, приемането, прилагането или изпълнението на технически правила, стандарти и процедури за оценяване на съответствието;
 - б) комуникация с координатора по главата относно ТПТ на другата страна във връзка с инициативите, предприети от страните, за засилване на сътрудничеството при разработването и усъвършенстването на стандарти, технически правила и процедури за оценяване на съответствието;
 - в) организиране на провеждането на технически обсъждания, в съответствие с член 62, ако това е целесъобразно; и
 - г) обмен на информация относно промени в съответните неправителствени, регионални и многостранни форуми в областта на стандартите, техническите правила и процедурите за оценяване на съответствието.
3. Координаторите по главата относно ТПТ комуникират помежду си по всеки договорен метод, който е подходящ за изпълнение на техните функции.

ЧЛЕН 64

Преходен период

По отношение на Република Узбекистан член 55, параграф 3, член 55, параграф 6, член 55, параграф 7, член 56, параграф 1, буква б), член 56, параграф 1, буква в), член 57, параграф 3, буква б), член 57, параграф 3, буква г), член 57, параграф 5 и приложение 5-Б се прилагат пет години след датата на влизане в сила на настоящото споразумение.

ГЛАВА 6

САНИТАРНИ И ФИТОСАНИТАРНИ ВЪПРОСИ

ЧЛЕН 65

Цели

Целта на настоящата глава е да се определят принципите, приложими към санитарните и фитосанитарните (по-нататък „СФС“) мерки, както са определени в Споразумението на СТО за санитарните и фитосанитарните мерки, включително здравето на животните и растенията и безопасността на храните, в търговията между страните, както и към сътрудничеството в областта на хуманното отношение към животните, антимикробната резистентност и устойчивите продоволствени системи. Принципите, установени в настоящата глава, се прилагат от страните по начин, с който се улеснява търговията и се избягва създаването на необосновани пречки пред търговията помежду им, като същевременно се запазва равнището на защита на живота или здравето на хората, животните или растенията на всяка от страните.

ЧЛЕН 66

Принципи

1. Страните гарантират, че санитарните и фитосанитарните мерки се разработват и прилагат въз основа на принципите на пропорционалност, прозрачност, недопускане на дискриминация и научна обосновка и като се вземат предвид международните стандарти (Международната конвенция по растителна защита, подписана в Рим на 6 декември 1951 г. (наричана по-нататък МКРЗ), Световната организация по здравеопазване на животните (наричана по-нататък СОЗЖ) и Комисията по Кодекс алиментариус (наричана по-нататък „Кодекс алиментариус“).
2. Всяка от страните гарантира, че нейните СФС мерки не водят до произволна или необоснована дискриминация между нейната територия и територията на другата страна, доколкото преобладават еднакви или сходни условия. Санитарните и фитосанитарните мерки не се прилагат по начин, който би представлявал прикрито ограничение на търговията между страните.
3. Всяка от страните гарантира, че санитарните и фитосанитарните мерки, процедури и контрол се изпълняват правилно, а на исканията за информация, получени от компетентен орган на другата страна, се отговаря без ненужно забавяне и по начин, който е не по-малко благоприятен за вносните продукти в сравнение с този за сходните местни продукти.

ЧЛЕН 67

Изисквания за внос и официални санитарни и фитосанитарни сертификати

1. Изискванията за внос на всяка от страните се основават на принципите на Кодекс алиментариус, СОЗЖ и МКРЗ и съответните им стандарти, освен ако изискванията за внос не са подкрепени от научно обоснована оценка на риска, извършена в съответствие с приложимите международни правила, предвидени в Споразумението за СФС.
2. Изискванията за внос на страната вносител се прилагат на цялата територия на страната износител, така както и официалните СФС сертификати, които може да се изискват за търговията между страните със селскостопански продукти, включително растения и растителни продукти, при спазване на член 69.
3. За целите на настоящата глава официалните СФС сертификати се определят като документи, издадени от страната износител, които гарантират, че са изпълнени изброените изисквания за внос, определени от законодателството на страната вносител по отношение на продуктите, за които се отнасят.

ЧЛЕН 68

Еквивалентност

1. По искане на страната износител и при условие че страната вносител даде задоволителна оценка, страните признават еквивалентност, в съответствие с приложимите международни процедури, по отношение на конкретна мярка или група от мерки или системи, прилагани като цяло или към даден сектор, или част от сектора.

2. Признаването на еквивалентност се установява от Комитета за сътрудничество и се вписва в приложение 6.

ЧЛЕН 69

Мерки, свързани със здравето на животните и растенията

1. Страните възприемат понятието „райони, свободни от вредители или болести“ и „райони с ниска степен на разпространение на вредители или болести“ в съответствие със Споразумението за СФС и приложимите стандарти, насоки или препоръки на Кодекс алиментариус, СОЗЖ и МКРЗ.
2. При определянето на райони, свободни от вредители или болести, и на райони с ниска степен на разпространение на вредители или болести страните вземат под внимание фактори като географско местоположение, екосистеми, епидемиологичен надзор и ефективност на санитарния или фитосанитарния контрол в тези райони.
3. Страната вносител основава своите санитарни и фитосанитарни мерки, които се прилагат към страната износител, чиято територия е засегната от вредител или болест, на решението за зонироване, взето от страната износител, при условие страната вносител е уверена, че ще бъде постигнато подходящо равнище на защита.

ЧЛЕН 70

Инспекции и одити

1. Инспекциите и одитите, извършвани от страната вносител на територията на страната износител с цел оценка на системите за инспекции и сертифициране на страната износител, се осъществяват съгласно съответните стандарти, насоки и препоръки на МКРЗ, СОЗЖ и Кодекс алиментариус. По всяко време могат да бъдат извършени допълнителни инспекции, които са част от одита на системите за инспекция и сертифициране, насочени към конкретни съоръжения за износ и производители.
2. Ако страната вносител е удовлетворена от резултатите от инспекциите и одитите, посочени в параграф 1, и поддържа списък на одобрените обекти или съоръжения за внос на животни или животински продукти, тя одобрява обекти, разположени на територията на страната износител, без предварителна инспекция, ако страната износител е поискала това, заедно с подходящи гаранции, определени от страната вносител.
3. Всяка страна приема гаранции въз основа на:
 - а) оценката на компетентния орган, както и способността му да контролира предприятията износители;
 - б) писмената гаранция от компетентния орган за спазването от страната износител на минималните изисквания на страната вносител.

4. По възможност страната вносител уведомява другата страна за всяка несъответстваща на изискванията стока и за причината за несъответствието, и ѝ предоставя цялата относима информация относно причините за несъответствието.

5. Разходите за инспекциите и одитите се поемат от страната, която извършва инспекциите и одитите, съгласно нейните вътрешни процедури.

ЧЛЕН 71

Проверки и такси при внос

1. Ако при проверките на вноса се установи несъответствие с относимите изисквания за внос, действието, което страната вносител предприема, трябва да се основава на оценка на свързания риск и да не е по-ограничително за търговията, отколкото е необходимо, за да се постигне подходящото равнище на санитарна или фитосанитарна защита в страната вносител.

2. По възможност страната вносител уведомява вносителя или неговия представител за несъответстващата на изискванията пратка и за причината за несъответствието, и им предоставя възможност за преразглеждане на решението. Страната вносител взема под внимание всяка предоставена относима информация с цел да се подпомогне преразглеждането.

3. Всяка от страните може да събира такси за извършване на граничните проверки. Такива такси не трябва да надхвърлят размера, необходим за възстановяване на изразходваните за тази цел средства.

ЧЛЕН 72

Обмен на информация и сътрудничество

1. Страните обсъждат и обменят информация относно съществуващите СФС мерки и мерки, свързани с хуманното отношение към животните, както и относно разработването и прилагането на такива мерки. При тези обсъждания и обмен на информация се вземат предвид, според случая, Споразумението за СФС и стандартите, насоките или препоръките на МКРЗ, СОЗЖ и Кодекс алиментариус.
2. Страните си сътрудничат по въпроси, свързани с безопасността на храните, здравето на животните, хуманното отношение към животните, здравето на растенията и антимикробната резистентност чрез обмен на информация, експертни познания и опит с цел изграждане на капацитет в тези области. Това сътрудничество може да включва техническа помощ. Особено внимание се отделя на откриването и контрола на болести по животните и растенията и подобряването на системите за анализ на риска. За тази цел Комитетът за сътрудничество може да приеме програма за техническа помощ.
3. По искане на някоя от тях страните своевременно установяват диалог за разглеждане на санитарни и фитосанитарни въпроси и други спешни въпроси, обхванати от настоящата глава. Комитетът за сътрудничество може да приема правила за провеждането на тези диалози.
4. Страните посочват и редовно актуализират звената за контакт по въпроси, обхванати от настоящата глава.

ЧЛЕН 73

Прозрачност

Всяка от страните:

- а) се стреми към прозрачност по отношение на СФС мерки, приложими за търговията, и по-специално за СФС изисквания, прилагани за внос от другата страна;
- б) съобщава, по искане на другата страна и без ненужно забавяне, изискванията, които се прилагат по отношение на вноса на конкретни продукти, и дали е необходима оценка на риска;
- в) уведомява своевременно звеното за контакт на другата страна по пощата, по факс или по електронна поща за всеки сериозен или съществен риск за здравето на хората, животните или растенията, включително за извънредни случаи в областта на храните, свързани със стоки, търгувани между страните.

ГЛАВА 7

ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ

РАЗДЕЛ 1

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛЕН 74

Цели

Целите на настоящата глава са, както следва:

- а) улесняване на производството и пазарната реализация на иновативни и творчески продукти и услуги между страните, като по този начин се допринася за изграждането на по-устойчива и приобщаваща икономика в страните;
- б) улесняване и уреждане на търговията между страните, както и намаляване на нарушенията и пречките за тази търговия; и
- в) постигане на подходящо и ефективно равнище на закрила и прилагане на правата върху интелектуална собственост.

ЧЛЕН 75

Естество и обхват на задълженията

1. Страните прилагат международните договори в областта на правата върху интелектуална собственост, по които са страни. Споразумението ТРИПС, съдържащо се в приложение 1В към Споразумението за СТО, се включва в настоящото споразумение и става част от него *mutatis mutandis*. В настоящата глава се допълват и допълнително се уточняват правата и задълженията на всяка от страните по международните договори в областта на интелектуалната собственост, по които те са страни.
2. За целите на настоящата глава „права върху интелектуална собственост“ означава всички категории интелектуална собственост, посочени в членове 78—120 от настоящата глава и част II, раздели 1—7 от Споразумението ТРИПС.
3. Закрилата на правата върху интелектуална собственост включва защитата срещу нелоялната конкуренция, както е определена в член 10а от Парижката конвенция за закрила на индустриалната собственост от 20 март 1883 г., изменена в Стокхолм на 14 юли 1967 г. (наричана по-нататък „Парижката конвенция“).
4. С настоящата глава не се създават пречки за никоя от страните да прилага разпоредби от своето право, с които се въвеждат по-високи стандарти за закрила и прилагане на правата върху интелектуална собственост, при условие че те са съвместими с настоящата глава.

ЧЛЕН 76

Изчерпване на правата

1. Всяка от страните предвижда режим на национално или регионално изчерпване на правата върху интелектуална собственост.
2. В областта на авторското право и сродните му права изчерпването на правата се прилага само за публичното разпространение чрез продажба или по друг начин на оригинала на произведения или други обекти на закрила или на техни копия.

ЧЛЕН 77

Национално третиране

1. По отношение на правата върху интелектуална собственост, обхванати от настоящата глава, всяка от страните предоставя на гражданите на другата страна третиране, което е не по-малко благоприятно от това, което предоставя на собствените си граждани по отношение на закрилата¹ на правата върху интелектуална собственост, при спазване на изключенията, вече предвидени съответно в:
 - a) Парижката конвенция;

¹ За целите на настоящия параграф понятието „закрила“ включва въпроси, засягащи наличието, придобиването, обхвата, запазването в сила и упражняването на правата върху интелектуална собственост, както и специално уредените в настоящата глава въпроси, засягащи използването на права върху интелектуална собственост. Освен това за целите на настоящия параграф понятието „закрила“ включва и мерки за предотвратяване на заобикалянето на ефективни технологични мерки и мерки относно информацията за режима на правата.

- б) Бернската конвенция за закрила на литературните и художествените произведения (наричана по-нататък „Бернската конвенция“), ревизирана в Париж на 24 юли 1971 г. и изменена на 28 септември 1979 г.;
- в) Международната конвенция за закрила на артистите-изпълнители, продуцентите на звукозаписи и излъчващите организации, съставена в Рим на 26 октомври 1961 г. (наричана по-нататък „Римската конвенция“); или
- г) Споразумението относно интелектуална собственост върху интегралните схеми, прието във Вашингтон на 26 май 1989 г.

По отношение на артистите изпълнители, продуцентите на звукозаписи и излъчващите организации задължението, посочено в първа алинея, се прилага само по отношение на правата, предвидени в настоящото споразумение.

2. Всяка страна може да се възползва от изключенията, разрешени в параграф 1, във връзка със свои съдебни и административни процедури, включително да изисква от гражданин на другата страна да посочи съдебен адрес за връчване на нейна територия или да назначи представител на нейна територия, при условие че тези изключения:

- а) са необходими за осигуряване на спазването на законови или подзаконови актове на съответната страна, които не са несъвместими с настоящата глава; и
- б) не се прилагат по начин, който би представлявал прикрито ограничение на търговията.

3. Параграф 1 не се прилага за процедури, предвидени в многостранни споразумения, сключени под егидата на Световната организация за интелектуална собственост (наричана по-нататък „СОИС“) по отношение на придобиването или запазването в сила на права върху интелектуална собственост.

РАЗДЕЛ 2

СТАНДАРТИ ЗА ПРАВАТА ВЪРХУ ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ

ПОДРАЗДЕЛ 1

АВТОРСКО ПРАВО И СРОДНИ ПРАВА

ЧЛЕН 78

Международни споразумения

1. Всяка страна спазва:
 - а) Договора на Световната организация за интелектуална собственост за авторското право, приет в Женева на 20 декември 1996 г.;
 - б) Договора на Световната организация за интелектуална собственост за изпълненията и звукозаписите, приет в Женева на 20 декември 1996 г.; и
 - в) Маракешкия договор за улесняване на достъпа до публикувани произведения за слепи хора, лица с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали, приет в Маракеш на 28 юни 2013 г.
2. Всяка от страните полага всички разумни усилия за ратифициране или присъединяване към Договора от Пекин относно аудио-визуалните изпълнения, приет в Пекин на 24 юни 2012 г.

ЧЛЕН 79

Автори

Всяка от страните предоставя на авторите изключителното право да разрешават или забраняват:

- а) прякото или непрякото, временното или постоянното възпроизвеждане по какъвто и да е начин и в каквато и да е форма, изцяло или отчасти, на техни произведения;
- б) всяка форма на публично разпространение, чрез продажба или по друг начин, на оригинала на техни произведения или на копия от тях;
- в) всяко публично представяне на техни произведения по жичен или безжичен път, включително превръщането на техни произведения в общодостъпни по такъв начин, че представителите на обществеността да могат да имат достъп до тях от място и по време по свой избор; и
- г) отдаването под наем с търговска цел на неограничен кръг от лица на оригиналите на техни произведения или на копия от тях.

ЧЛЕН 80

Артисти изпълнители

Всяка от страните предоставя на артистите изпълнители изключителното право да разрешават или забраняват:

- а) записите¹ на техни изпълнения;

¹ „Запис“ означава съвкупността от звуци или възпроизведените звуци, или съвкупността от движещи се образи, независимо дали са придружени от звуци или от тяхното възпроизвеждане, откъдето те могат да бъдат възприемани, възпроизведени или разпространявани чрез устройство.

- б) прякото или непрякото, временното или постоянното възпроизвеждане по какъвто и да е начин и в каквата и да е форма, изцяло или отчасти, на записи на техни изпълнения;
- в) публичното разпространение, чрез продажба или по друг начин, на записите на техни изпълнения;
- г) превръщането на записи на техни изпълнения в общодостъпни, по жичен или безжичен път, по такъв начин, че представителите на обществеността да могат да имат достъп до тях от място и по време по свой избор;
- д) излъчването по безжичен път и публичното представяне на техни изпълнения, освен ако самото изпълнение вече представлява излъчено изпълнение или е създадено от запис; и
- е) отдаването под наем с търговска цел на неограничен кръг от лица на записи на техни изпълнения.

ЧЛЕН 81

Продуценти на звукозаписи

Всяка от страните предоставя на продуцентите на звукозаписи изключителното право да разрешават или забраняват:

- а) прякото или непрякото, временното или постоянното възпроизвеждане по какъвто и да е начин и в каквата и да е форма, изцяло или отчасти, на техни звукозаписи;
- б) публичното разпространение, чрез продажба или по друг начин, на техни звукозаписи, включително на копия от тях;

- в) превръщането на техни звукозаписи в общодостъпни, по жичен или безжичен път, по такъв начин, че представителите на обществеността да могат да имат достъп до тях от място и по време по свой избор; и
- г) отдаването под наем с търговска цел на неограничен кръг от лица на техни звукозаписи.

ЧЛЕН 82

Излъчващи организации

Всяка от страните предоставя на излъчващите организации изключителното право да разрешават или забраняват:

- а) записите на техни предавания, независимо от това дали тези предавания се излъчват по жичен или безжичен път, включително чрез кабел или спътник;
- б) прякото или непрякото, временното или постоянното възпроизвеждане по какъвто и да е начин и в каквато и да е форма, изцяло или отчасти, на записи на техни предавания, независимо от това дали тези предавания се излъчват по жичен или безжичен път, включително чрез кабел или спътник;
- в) превръщането на записи на техни предавания в общодостъпни, по жичен или безжичен път, независимо от това дали тези предавания се излъчват по жичен или безжичен път, включително чрез кабел или спътник, по такъв начин, че представителите на обществеността да могат да имат достъп до тях от място и по време по свой избор;

- г) публичното разпространение, чрез продажба или по друг начин, на записи, включително на копия от тях, на техни предавания, независимо от това дали тези предавания се излъчват по жичен или безжичен път, включително чрез кабел или спътник; и
- д) преизлъчването на техни предавания по безжичен път, както и публичното представяне на техни предавания, ако това представяне се извършва на места, достъпни за обществеността срещу заплащането на входна такса.

ЧЛЕН 83

Излъчване и публично представяне на звукозаписи, публикувани с търговска цел

1. Всяка от страните предвижда артистите изпълнители и продуцентите на звукозаписи да имат право на еднократно справедливо възнаграждение, заплатено от ползвателя, ако публикуван с търговска цел звукозапис или възпроизвеждането на такъв звукозапис се използва за излъчване или за представяне пред обществена аудитория.
2. Всяка от страните гарантира, че посоченото в параграф 1 еднократно справедливо възнаграждение се разпределя между съответните артисти изпълнители и продуценти на звукозаписи. При отсъствието на договор, който урежда отношенията между артистите изпълнители и продуцентите на звукозаписи, всяка страна може да определи реда и условията за разпределянето на еднократното справедливо възнаграждение между артистите изпълнители и продуцентите.

ЧЛЕН 84

Срок на действие на закрилата

1. По отношение на Република Узбекистан настоящият член се прилага три години след датата на влизане в сила на настоящото споразумение.
2. Правата на автор върху произведение се закрилят, докато авторът е жив и 70 години след неговата смърт, независимо от датата, на която произведението е станало общодостъпно по законен начин.
3. Срокът на действие на закрилата на музикална композиция с текст изтича 70 години след смъртта на последното преживяло лице от посочените по-долу лица, независимо дали те са посочени като съавтори: автора на текста и композитора на музикалната композиция, при условие че и текстът, и музикалната композиция са създадени специално за тази музикална композиция с текст.
4. В случай на съавторство посоченият в параграф 1 срок се изчислява от смъртта на последния преживял автор.
5. В случай на анонимни произведения или произведения, публикувани под псевдоним, срокът на действие на закрилата тече 70 години след като произведението е станало общодостъпно по законен начин. Когато обаче възприетият от автора псевдоним не оставя съмнение относно неговата самоличност или ако той разкрие самоличността си през периода, посочен в първото изречение, се прилага срокът на действие на закрилата, посочен в параграф 1.

6. Срокът на действие на закрилата на кинематографичните или аудио-визуалните произведения изтича 70 години след смъртта на последното преживяло лице от посочените по-долу лица, независимо дали те са посочени като съавтори:

- а) главния режисьор;
- б) автора на сценария;
- в) автора на диалога; и
- г) композитора на музиката, специално създадена за използването ѝ в кинематографичното или аудио-визуалното произведение.

7. Правата на излъчващите организации изтичат 50 години след първото излъчване на дадено предаване, независимо дали това предаване е излъчено по жичен или безжичен път, включително чрез кабел или спътник.

8. Правата на артистите изпълнители изтичат не по-рано от 50 години след датата на записа на изпълнението.

9. Правата на продуцентите на звукозаписи изтичат не по-рано от 50 години след създаването на записа или, ако звукозаписът е бил законно публикуван през този период — 70 години след това публикуване. При липса на законно публикуване, ако звукозаписът е бил законно публично разгласен през този период, срокът на закрила е 70 години от този акт на разгласяване. Всяка от страните може да предвиди ефективни мерки, за да гарантира, че реализираните приходи през 20-те години закрила откъд 50-те години се разпределят справедливо между артистите изпълнители и продуцентите на звукозаписите.

10. Сроковете, определени в настоящия член, започват да текат от 1 януари на годината, следваща събитието.

11. Всяка от страните може да предвиди по-дълги срокове на действие на закрилата от предвидените в настоящия член.

ЧЛЕН 85

Право на препродажба

1. Всяка от страните предвижда в полза на автора на оригинално произведение на графично или пластично изкуство право на препродажба, което е неотчуждаемо и от което той не може да се откаже дори предварително, за получаването на възнаграждение въз основа на продажната цена, получена при всяка препродажба на произведението след първото прехвърляне на произведението от автора.

2. Правото, посочено в параграф 1, се прилага към всички актове на препродажба, в които участват професионалисти на пазара на изкуство като продавачи, купувачи или посредници, като например зали за продажба, художествени галерии и, най-общо, всякакви търговци на произведения на изкуството.

3. Всяка от страните може да предвиди правото, посочено в параграф 1, да не се прилага към актове на препродажба, когато продавачът е придобил произведението директно от автора по-малко от три години преди тази препродажба и когато продажната цена не превишава определен минимален размер.

4. Процедурата за събиране на възнаграждението и неговият размер се определят от правото на всяка от страните.

ЧЛЕН 86

Колективно управление на права

1. Страните насърчават сътрудничеството между своите съответни организации за колективно управление на авторски права с цел насърчаване на достъпността на произведения и други обекти на закрила на територията на страните и прехвърлянето на приходи от права между съответните организации за колективно управление на авторски права за използването на тези произведения или други обекти на закрила.
2. Страните насърчават прозрачността на организациите за колективно управление на авторски права, по-специално по отношение на приходите от права, които те събират, приспаданията, които прилагат към приходите от права, които събират, използването на събраните приходи от права, политиката на разпределение и техния репертоар.
3. Всяка от страните насърчава организациите за колективно управление на авторски права, които са установени на нейна територия и представляват чрез споразумение за представителство друга организация за колективно управление на авторски права, установена на територията на другата страна, да изплащат точно, редовно и добросъвестно дължимите суми на представляваната организация за колективно управление на авторски права, както и да предоставят на представляваната организация за колективно управление на авторски права информация за размера на приходите от права, събрани от нейно име, и за всички приспадания, направени от тези приходи от права.

ЧЛЕН 87

Изключения и ограничения

Всяка от страните ограничава изключенията или ограниченията на правата, определени в членове 79—82, до определени специални случаи, които не противоречат на нормалното използване на произведението или на друг обект на закрила и не засягат по необоснован начин законните интереси на носителите на правата.

ЧЛЕН 88

Защита на технологичните мерки

1. По отношение на Република Узбекистан настоящият член се прилага три години след датата на влизане в сила на настоящото споразумение.
2. Всяка от страните осигурява подходяща правна защита срещу заобикалянето на ефективна технологична мярка, което съответното лице извършва, като знае — или при наличието на основателни причини да знае — че преследва тази цел.
3. Всяка от страните осигурява подходяща правна защита срещу производството, вноса, разпространението, продажбата, наема, рекламата с цел продажба или наем, или притежаването за търговски цели на устройства, продукти или компоненти, или предоставянето на услуги, които:
 - а) се популяризират, рекламират или предлагат на пазара с цел заобикаляне на ефективна технологична мярка;
 - б) имат само ограничена търговско значима цел или използване, различни от заобикалянето на ефективна технологична мярка; или
 - в) са проектирани, произведени, адаптирани или осъществени с основната цел да позволят или улеснят заобикалянето на ефективна технологична мярка.

4. За целите на настоящия подраздел „технологични мерки“ означава всяка технология, устройство или компонент, които в нормалния ход на работата си са предназначени да предотвратяват или ограничават — по отношение на произведения или други обекти на закрила — действия, които не са разрешени от носителя на авторско или сродно на него право в съответствие с предвиденото в националното законодателство. Технологичните мерки се считат за „ефективни“, когато използването на защитено произведение или друг обект на закрила се контролира от носителите на права чрез прилагането на контрол на достъпа или на защитен процес, като криптиране, смущаване (заглушаване) или друго преобразуване на произведението или друг обект на закрила, или на механизъм за контрол върху копирането, с който се постига целта за осигуряване на закрила.

5. Независимо от правната защита, предвидена в параграф 1, при липса на доброволни мерки, предприети от носителите на права, всяка от страните може да предприеме подходящи мерки, за да гарантира, че подходящата правна защита срещу заобикалянето на ефективни технологични мерки, предвидена в съответствие с настоящия член, не възпрепятства бенефициерите на изключенията или ограниченията, предвидени в съответствие с член 87, да се ползват от тези изключения или ограничения.

ЧЛЕН 89

Задължения във връзка с информацията за режима на правата

1. По отношение на Република Узбекистан настоящият член се прилага три години след датата на влизане в сила на настоящото споразумение.

2. Всяка от страните предоставя подходяща правна защита срещу всяко лице, което съзнателно извършва без разрешение някое от следните действия, ако това лице знае или има основателни причини да знае, че с действията си подбужда, позволява, улеснява или прикрива нарушение на авторското право или сродните му права, предвидени в националното законодателство:

- а) премахване или промяна на представена в електронна форма информация за режима на правата; и
- б) разпространение, внос с цел разпространение, излъчване, публично представяне или превръщане в общодостъпни на произведения или на други обекти на закрила съгласно настоящия подраздел, от които без право за това е била премахната или променена представената в електронна форма информация за режима на правата.

3. За целите на настоящия член „информация за режима на правата“ означава всяка информация, предоставена от носителите на правата, която идентифицира произведението или друг обект на закрила, посочени в настоящия член, автора или друг носител на правата, или информация за реда и условията за използване на произведението или друг обект на закрила, както и номера или кодове, представляващи такава информация.

4. Параграф 2 се прилага, когато тази информация е свързана с копие или излиза във връзка с публичното представяне на произведение или друг обект на закрила, посочени в настоящия член.

ПОДРАЗДЕЛ 2

ТЪРГОВСКИ МАРКИ

ЧЛЕН 90

Международни споразумения

1. Всяка от страните:
 - а) спазва Протокола относно Мадридската спогодба за международна регистрация на марките, приет в Мадрид на 27 юни 1989 г., изменен на 3 октомври 2006 г. и 12 ноември 2007 г.;
 - б) поддържа система за класификация на марки, която е в съответствие с Ницката спогодба относно международната класификация на стоките и услугите за регистрация на марки от 15 юни 1957 г., изменена на 28 септември 1979 г. и
 - в) полага всички възможни усилия, за да се присъедини към Сингапурския договор за правото в областта на търговските марки, съставен в Сингапур на 27 март 2006 г.

ЧЛЕН 91

Знаци, от които може да се състои търговската марка

Търговската марка може да се състои от всякакви знаци, по-специално думи, включително лични имена, или рисунки, букви, цифри, цветове, формата на стоките или тяхната опаковка, или звуци, при условие че тези знаци могат:

- а) да отличат стоките или услугите на едно предприятие от тези на други предприятия; и
- б) да бъдат представени в съответния регистър на търговските марки на всяка от страните по начин, който дава възможност на компетентните органи и на обществеността да определят ясни и точен предмет на закрилата, която се предоставя на техния притежател.

ЧЛЕН 92

Права, предоставяни от търговска марка

1. Притежателят на регистрирана търговска марка получава изключителни права върху нея. Притежателят има право да възпрепятства всяко трето лице, което няма съгласието на притежателя, да използва в търговската дейност какъвто и да е знак:

- а) който е идентичен с регистрираната търговска марка, във връзка със стоки или услуги, идентични с тези, за които търговската марка е регистрирана;

- б) когато, поради неговата идентичност или сходство с регистрираната търговска марка и идентичността или сходството на стоките или услугите, обхванати от тази търговска марка, с тези, обхванати от знака, съществува вероятност от объркване на част от обществото, като в това се включва вероятността от свързване на знака с регистрираната търговска марка.

2. Страните започват диалог с цел Република Узбекистан да установи правни мерки в съответствие с правото на Съюза, които да гарантират, че притежателят на регистрирана търговска марка има право да попречи на всички трети страни да внасят стоки в хода на търговията в страната, в която търговската марка е регистрирана, без да бъдат пуснати в свободно обращение там.

ЧЛЕН 93

Процедура по регистрация

1. Всяка от страните предвижда система за регистрация на търговски марки, при която всяко взето от съответната администрация по търговските марки окончателно отрицателно решение, включително частичен отказ, се съобщава писмено на съответното лице, надлежно се мотивира и подлежи на обжалване.
2. Всяка от страните предвижда възможността трети лица да възразяват срещу заявления за регистрация на търговски марки или, при необходимост, срещу регистрации на търговски марки. Това производство по възражение е състезателно.
3. Всяка от страните предоставя обществено достъпна електронна база данни за заявленията за регистрация на търговски марки и регистрации на търговски марки.

ЧЛЕН 94

Общоизвестни търговски марки

За целите на осигуряването на закрила на общоизвестните търговски марки, както е посочено в член 6а от Парижката конвенция и член 16, параграфи 2 и 3 от Споразумението ТРИПС, всяка от страните прилага Общата препоръка за разпоредби, касаещи закрилата на общоизвестните марки, приета от Асамблеята на Парижкия съюз за защита на индустриалната собственост и Генералната асамблея на СОИС по време на тридесет и четвъртата сесия на асамблеите на държавите — членки на СОИС, проведена от 20 до 29 септември 1999 г.

ЧЛЕН 95

Изключения от правата, предоставяни от търговската марка

1. Всяка страна предвижда ограничени изключения от правата, предоставяни от търговската марка, като например справедливата употреба на описателни понятия, включително географски означения, и може да предвиди други ограничени изключения, при условие че тези изключения вземат предвид законните интереси на притежателя на търговската марка и на трети лица.
2. Търговската марка не предоставя на притежателя право да забрани на трето лице да използва в процеса на търговия посоченото по-долу, при условие че това лице го използва в съответствие с почтените практики в областта на промишлеността или търговията:
 - а) името или адреса на третото лице — когато това трето лице е физическо лице;

- б) знаци или означения за вида, качеството, количеството, предназначението, стойността, географския произход, времето на производство на стоките или на предоставяне на услугите, или други характеристики на стоките или услугите; и
 - в) търговската марка, когато това е необходимо, за да се обозначи предназначението на дадена стока или услуга, по-специално като принадлежности или резервни части.
3. Търговската марка не предоставя на притежателя право да забрани на трето лице да използва в процеса на търговия по-ранно право, което се прилага само по отношение на конкретен район, доколкото това право е признато от законите на въпросната страна и се използва в границите на територията, за която е признато.

ЧЛЕН 96

Основания за отмяна

1. Всяка от страните предвижда, че търговска марка може да бъде отменена, ако през непрекъснат период от най-малко три години тя не е била реално използвана на съответната територия във връзка със стоките или услугите, за които е регистрирана, и не съществуват основателни причини за неизползването.
2. Никое лице обаче не може да иска отмяна на правата на притежателя върху търговска марка, ако в интервала между изтичането на срок от най-малко три години и подаването на искането за отмяна реалното използване на търговската марка е започнало или е възобновено.

3. Започването или възобновяването на използването в рамките на трите месеца, предхождащи подаването на искане за отмяна, започнали да текат най-рано при изтичането на непрекъснатия период на неизползване от най-малко три години, обаче не се взема предвид, когато подготовката за започването или възобновяването е извършена едва след като притежателят е узнал, че може да бъде подадено искане за отмяна.

4. Търговската марка подлежи на отмяна и когато след датата, на която е регистрирана:

а) вследствие на действията или бездействието на притежателя, търговската марка се е превърнала в обичайно търговско наименование на стока или услуга, за които е регистрирана;

б) вследствие на използването на търговската марка от притежателя ѝ или с негово съгласие по отношение на стоките или услугите, за които е регистрирана, тя може да въведе обществеността в заблуждение, по-специално по отношение на естеството, качеството или географския произход на тези стоки или услуги.

ЧЛЕН 97

Недобросъвестни заявления

Търговската марка подлежи на обявяване за недействителна, ако заявлението за регистрация на търговската марка е подадено недобросъвестно от заявителя. Всяка от страните може също така да предвиди, че подобна търговска марка не се регистрира.

ПОДРАЗДЕЛ 3

ПРОМИШЛЕНИ ДИЗАЙНИ

ЧЛЕН 98

Международни споразумения

Европейският съюз спазва ангажиментите си по Женевския акт от Хагската спогодба за международна регистрация на промишлените дизайни, приета на 2 юли 1999 г., а Република Узбекистан полага всички разумни усилия, за да ратифицира Женевския акт или да се присъедини към него.

ЧЛЕН 99

Закрила на регистрирани промишлени дизайни

1. Всяка от страните предоставя закрила на независимо създадените промишлени дизайни, които са нови и оригинални. Такава закрила се осигурява посредством регистрация и чрез нея на притежателя на регистриран промишлен дизайн се предоставят изключителни права в съответствие с настоящия подраздел. За целите на настоящия член страните могат да считат за оригинален дизайн с индивидуален характер.

2. Притежателят на регистриран промишлен дизайн има право да възпрепятства трети лица, които нямат съгласието на притежателя на регистрирания промишлен дизайн, най-малкото да правят, предлагат за продажба, продават, внасят, складираат продукта, върху който е поставен и който включва защитения промишлен дизайн, или използването на изделия, върху които е поставен или които включват защитения промишлен дизайн, когато тези действия се предприемат за търговски цели.
3. Когато промишленият дизайн е приложен към или включен в продукт, който е част от съставен продукт, той се смята за нов и оригинален само:
- а) ако, веднъж включена в съставния продукт, частта остава видима при обичайна употреба на продукта; и
 - б) доколкото тези видими особености на частта отговарят сами по себе си на изискванията за новост и оригиналност.
4. За целите на параграф 3, буква а) „обичайна употреба“ означава употреба от крайния ползвател, с изключение на дейностите по поддръжка, сервизно обслужване или ремонт.

ЧЛЕН 100

Продължителност на закрилата

Всяка от страните гарантира, че промишленият дизайн е обект на закрила за срок от най-малко пет години, считано от датата на подаване на заявлението, и че носителят на права има право да поднови срока на действие на закрилата за един или повече петгодишни периоди, като общият срок възлиза на най-малко 15 години от датата на подаване на заявлението.

ЧЛЕН 101

Изключения и изключване

1. Всяка от страните може да предвиди ограничени изключения по отношение на закрилата на промишлените дизайни, при условие че тези изключения не противоречат необосновано на нормалното използване на защитените промишлени дизайни и не нарушават необосновано законните интереси на притежателите на защитените промишлени дизайни, като се отчитат законните интереси на трети лица.
2. Закрилата на промишлен дизайн не се разпростира върху промишлени дизайни единствено въз основа на технически или функционални съображения. Право върху промишлен дизайн не възниква за характеристики на външния вид на продукт, които задължително трябва да бъдат възпроизведени в точната им форма и измерения, за да може продуктът, в който е включен или към който е приложен промишленият дизайн, да бъде механично свързан или поставен във, около или до друг продукт, така че и двата продукта да могат да изпълняват своите функции.
3. Право върху промишлен дизайн не възниква за промишлен дизайн, който противоречи на общественения ред и добрите нрави.
4. Чрез дерогация от параграф 2 от настоящия член право върху промишлен дизайн, съгласно условията, определени в член 99, параграф 1, възниква за промишлен дизайн, чиято цел е да се направи възможно многократното сглобяване или свързване на взаимно заменяеми продукти в модулна система.

ЧЛЕН 102

Връзка с авторското право

Всяка от страните гарантира, че даден промишлен дизайн подлежи на закрила съгласно законодателството в областта на авторското право, считано от датата, на която промишленият дизайн е бил създаден или установен под каквато и да било форма. Всяка от страните определя степента, до която се предоставя такава закрила, както и условията за това, включително изискваната степен на оригиналност.

ПОДРАЗДЕЛ 4

ГЕОГРАФСКИ ОЗНАЧЕНИЯ

ЧЛЕН 103

Приложно поле

1. За целите на настоящия подраздел „географско означение“ означава географско означение съгласно определението в член 22, параграф 1 от Споразумението ТРИПС и се разбира като включващо и „наименования за произход“.
2. Настоящият подраздел се прилага по отношение на признаването и закрилата на географските означения с произход на територията на страните.

3. Географските означения на една от страните, които другата страна трябва да закриля, се уреждат с настоящия подраздел само ако попадат в приложното поле на законодателството, посочено в член 104.

ЧЛЕН 104

Установени географски означения

1. Най-късно пет години след датата на влизане в сила на настоящото споразумение законодателството на Република Узбекистан, посочено в раздел А от приложение 7-А, трябва да съдържа елементите за регистрация и контрол на географските означения, посочени в раздел Б от приложение 7-А.
2. След като разгледа законодателството на Европейския съюз, посочено в раздел А от приложение 7-А, Република Узбекистан стига до заключението, че това законодателство съдържа елементите за регистрация и контрол на географските означения, посочени в раздел Б от приложение 7-А.
3. След приключване на процедура за възражение в съответствие с критериите, установени в приложение 7-Б, и след разглеждане на географските означения за продукти на Европейския съюз, които трябва да бъдат защитени в Република Узбекистан, изброени в раздел А от приложение 7-В, които са регистрирани от Европейския съюз съгласно законодателството, посочено в параграф 2, Република Узбекистан закриля тези географски означения в съответствие с равнището на закрила, определено в настоящия подраздел.

4. Параграф 3 се прилага 5 години след датата на влизане в сила на настоящото споразумение. По време на този преходен период от пет години Република Узбекистан предприема всички допълнителни действия и защитава географските означения за продуктите от Европейския съюз, изброени в раздел А от приложение 7-В, на равнището, предвидено в националното ѝ законодателство. По време на преходния период нивото на предоставената защита не се намалява.

5. След приключване на процедура за възражение в съответствие с критериите, установени в приложение 7-Б, и след разглеждане на географските означения за продукти на Република Узбекистан, изброени в раздел Б от приложение 7-В, които са регистрирани от Република Узбекистан съгласно законодателството, посочено в параграф 1, Европейският съюз закриля тези географски означения в съответствие с равнището на закрила, определено в настоящия подраздел.

ЧЛЕН 105

Добавяне на нови географски означения

Страните могат да изменят поместения в приложение 7-В списък на географските означения, които трябва да бъдат защитени, в съответствие с член 136. Новите географски означения се добавят след приключване на процедурата за възражение и тяхното разглеждане, както е посочено в член 104, параграф 3 или 4.

ЧЛЕН 106

Обхват на защитата на географски означения

1. Географските означения, изброени в приложение 7-В, както и географските означения, добавени в съответствие с член 105, се ползват със закрила срещу:
 - a) всяко пряко или непряко използване с търговска цел на защитено наименование, включително когато продуктът се използва като съставка:
 - i) за сравними продукти, които не съответстват на спецификацията на продукта на защитеното наименование; или
 - ii) доколкото тази употреба е свързана с възползване от известността на съответното географско означение;
 - б) всякаква злоупотреба, имитация или наподобяване дори ако е посочен действителният произход на продукта или ако защитеното наименование е преведено, транскрибирано, транслитерирано или придружено от израз като „стил“, „тип“, „метод“, „както се произвежда във“, „имитация“, „аромат“, „като“ или други подобни изрази, включително когато тези продукти се използват като съставка;
 - в) всяко друго невярно или заблуждаващо означение по отношение на произхода, естеството или съществените качества на продукта, поставено върху вътрешната или външната опаковка, в рекламни материали или документи, свързани с въпросния продукт, както и опаковането на продукта в съд, който може да създаде погрешна представа за неговия произход, включително когато тези продукти се използват като съставка; и
 - г) всяка друга практика, която би могла да въведе потребителя в заблуждение по отношение на действителния произход на продукта.

2. Географските означения, изброени в приложение 7-В, не се превръщат в родово означение на териториите на страните.
3. Нищо в настоящото споразумение не включва задължение за някоя от страните да закриля дадено географско означение на другата страна, което не е поставено под закрила или е престанало да бъде под закрила на територията на произход. Всяка от страните уведомява другата страна, в случай че дадено географско означение престане да бъде под закрила на територията на страната на произход. Тези уведомления се извършват в съответствие с член 136.
4. Нищо в настоящото споразумение не накърнява правото на което и да е лице да използва в процеса на търговия името на това лице или името на предшественика на това лице в стопанската дейност, освен когато това име се използва по начин, който въвежда в заблуждение обществеността.

ЧЛЕН 107

Право на използване на географски означения

1. Наименование, защитено съгласно настоящото споразумение, може да се използва от всеки оператор, предлагащ на пазара продукт, който отговаря на съответната спецификация.
2. След като дадено географско означение получи закрила съгласно настоящото споразумение, използването на това защитено наименование не подлежи на никаква регистрация на ползвателите, нито на допълнителни такси.

ЧЛЕН 108

Връзка с търговските марки

1. Когато дадено географско означение се ползва със закрила съгласно настоящото споразумение, страните отказват да регистрират търговска марка, използването на която би било в противоречие с член 106, параграф 1, при условие че заявлението за регистрация на търговската марка е подадено след датата на подаване на заявлението за закрила на географското означение на територията на съответната страна.
2. Търговските марки, регистрирани в нарушение на параграф 1, се обявяват за недействителни.
3. За посочените в член 104 географски означения датата на подаване на заявлението за закрила съгласно параграф 1 от настоящия член е датата на предаване на искане до другата страна за закрила на географско означение.
4. За посочените в член 105 географски означения датата на подаване на заявлението за закрила съгласно параграф 1 от настоящия член е датата на предаване на искане до другата страна за закрила на географско означение.
5. Без да се засяга параграф 7 от настоящия член, всяка от страните предоставя закрила на географски означения и в случаите, в които съществува по-ранна търговска марка. „По-ранна търговска марка“ означава търговска марка, използването на която е в противоречие с член 106, параграф 1 и за която добросъвестно има подадено заявление, регистрация или която е установена в резултат на използване, ако тази възможност е предвидена в съответното законодателство, на територията на една от страните преди датата, на която заявлението за закрила на географското означение е подадено от другата страна съгласно настоящото споразумение.

6. По-ранната търговска марка може да продължи да бъде използвана и подновявана независимо от закрилата на географското означение, при условие че в законодателствата на страната относно търговските марки не съществуват основания за обявяване на недействителност или отмяна на тази търговска марка. В такива случаи се разрешава използването на защитеното географско означение, както и използването на съответните търговски марки.

7. От никоя страна не се изисква да постави наименование под закрила като географско означение съгласно настоящото споразумение, ако — предвид репутацията и известността на дадена търговска марка, както и продължителността на нейното използване — съществува вероятност това наименование да въведе потребителя в заблуждение по отношение на действителната идентичност на продукта.

ЧЛЕН 109

Осигуряване на съблюдаването на правата върху географските означения

Страните осигуряват спазването на защитата, предвидена в членове 104—108, чрез подходящи административни и съдебни мерки, включително на етапа на митнически контрол от страна на техните публични органи, с цел предотвратяване или спиране на незаконното използване на защитено наименование за произход и защитено географско означение. Те осигуряват съблюдаването на тези права и по искане на заинтересована страна.

ЧЛЕН 110

Общи правила

1. Настоящото споразумение се прилага, без да се засягат правата и задълженията, които всяка от страните може да има съгласно Споразумението за СТО.

2. От никоя страна не се изисква да закриля като географско означение съгласно настоящото споразумение наименование, което е в противоречие с наименованието на сорт растения или порода животни и поради това има вероятност да заблуди потребителите по отношение на действителния произход на продукта.
3. Омонимно наименование, което въвежда в заблуждение потребителите, че продуктът идва от друга територия, не се ползва със закрила дори ако наименованието е точно по отношение на действителната територия, район или място на произход на въпросния продукт. Без да се засяга член 23 от Споразумението ТРИПС, страните определят съвместно практическите условия за използване, при които изцяло или частично омонимните географски означения ще бъдат разграничавани помежду си, като отчитат необходимостта да се гарантира справедливо третиране на съответните производители и да се предотврати подвеждането на потребителите.
4. Когато в рамките на преговори с трета страна една от страните предложи да постави под закрила географско означение на тази трета страна, което е изцяло или частично омонимно с ползващо се със закрила съгласно настоящото споразумение географско означение на другата страна, тя уведомява другата страна за това и ѝ предоставя възможност да изрази мнението си, преди географското означение на третата страна да бъде поставено под закрила.
5. Всички въпроси, произтичащи от продуктовете спецификации на защитените географски означения, се разглеждат от Подкомитета по правата върху интелектуалната собственост, установен в член 136.
6. Закрилата на географските означения, защитени съгласно настоящото споразумение, може да се заличава само от тази страна, от която произхожда продуктът.
7. Продуктова спецификация съгласно настоящото споразумение е спецификацията, одобрена от органите на страната, от чиято територия произхожда продуктът, включително евентуалните изменения, които също са одобрени.

ЧЛЕН 111

Техническа помощ

С цел да се улесни прилагането на настоящия подраздел в Република Узбекистан, Европейският съюз предоставя на Република Узбекистан, при поискване от нейна страна и в зависимост от нейните нужди, адекватна техническа помощ в съответствие с правото на Европейския съюз.

ПОДРАЗДЕЛ 5

ПАТЕНТИ

ЧЛЕН 112

Международни споразумения

Всяка страна гарантира, че процедурите, предвидени в Договора за патентно коопериране, съставен във Вашингтон на 19 юни 1970 г., са налични на нейна територия.

ЧЛЕН 113

Патенти и общественото здраве

1. Страните признават значението на Декларацията относно Споразумението ТРИПС и общественото здраве, приета в Доха на 14 ноември 2001 г. от Министерската конференция на СТО (наричана по-нататък „Декларацията от Доха“). При тълкуването и прилагането на правата и задълженията по настоящия подраздел всяка страна гарантира съответствие с Декларацията от Доха.-
2. Всяка страна прилага член 31а от Споразумението ТРИПС, приложението към Споразумението ТРИПС и допълнението към приложението към Споразумението ТРИПС, влезли в сила на 23 януари 2017 г.

ЧЛЕН 114

Удължаване на срока на предоставената с патент закрила на лекарствени продукти и продукти за растителна защита

1. Страните признават, че за лекарствените продукти и продуктите за растителна защита, защитени с патент на съответната им територия, може да се прилага административна процедура за издаване на разрешение, преди да бъдат пуснати на техния пазар. Страните отчитат, че периодът, който изминава между подаването на заявка за патент и първото разрешение за пускане на продукта на съответния им пазар, както е определено за тази цел в съответното им право, може да съкрати срока на действителна закрила съгласно патента.

2. Всяка страна предвижда допълнителен период на закрила за лекарствен продукт или продукт за растителна защита, който е защитен с патент и който е преминал административна процедура за издаване на разрешение, за срок, равняващ се на посочения във второто изречение на параграф 1 период. Допълнителният период може да бъде намален с период до пет години.

3. Продължителността на допълнителния срок на закрила не надхвърля пет години¹.

ПОДРАЗДЕЛ 6

ЗАЩИТА НА НЕРАЗГЛАСЕНА ИНФОРМАЦИЯ

ЧЛЕН 115

Обхват на защитата на търговските тайни

1. При изпълнение на задължението си да спазва Споразумението ТРИПС, и по-специално член 39, параграфи 1 и 2 от Споразумението ТРИПС, всяка страна предвижда подходящи съдебни производства и средства за защита от гражданскоправен характер в полза на притежателите на търговска тайна с цел предотвратяване на придобиването, използването или разкриването на търговска тайна и получаване на правна защита, когато това придобиване, използване или разкриване се извършва по начин, противоречащ на добросъвестните търговски практики.

¹ За лекарствените продукти, за които са проведени педиатрични изследвания и резултатите от които са отразени в информацията за продукта, може да се предвиди възможно удължаване на допълнителния срок на закрила, посочен в параграф 2.

2. За целите на настоящия подраздел се прилагат следните определения:

а) „търговска тайна“ означава информация, която:

- i) е тайна в смисъл, че като цяло или в точната си конфигурация и сбор от компоненти не е общоизвестна или като цяло леснодостъпна за лица от средите, които обичайно се занимават с въпросния вид информация;
- ii) има търговска стойност, защото е тайна; и
- iii) е била предмет на обосновани при дадените обстоятелства действия от страна на законно контролиращото информацията лице с цел запазването ѝ в тайна;

б) „притежател на търговска тайна“ означава всяко физическо или юридическо лице, законно контролиращо търговска тайна.

3. За целите на настоящия подраздел за противоречащи на добросъвестните търговски практики се смятат най-малко посочените по-долу деяния:

- а) придобиването на търговска тайна без съгласието на притежателя на търговската тайна, когато това придобиване е извършено чрез неразрешен достъп до или присвояване или копиране на документи, предмети, материали, вещества или електронни документи под законния контрол на притежателя на търговската тайна, които съдържат търговската тайна или от които тя може да бъде извлечена;
- б) използването или разгласяването на търговска тайна, когато се извършва без съгласието на притежателя на търговската тайна от лице, за което е установено, че отговаря на което и да е от следните условия:
 - i) придобило е търговската тайна по начин, посочен в буква а);

- ii) нарушило е споразумение за поверителност или друго задължение да не разкрива търговската тайна; или
 - iii) нарушило е договорно или друго задължение за ограничаване на използването на търговската тайна; и
- в) придобиването, използването или разкриването на търговска тайна, когато е извършено от лице, което към момента на придобиването, използването или разкриването е знаело или е трябвало да знае при съответните обстоятелства, че търговската тайна е била получена пряко или непряко от друго лице, което е използвало или разкрило незаконно търговската тайна по смисъла на буква б).

4. Нищо в настоящия подраздел не се разбира като изискване към някоя от страните да смята посочените по-долу деяния за противоречащи на добросъвестните търговски практики:

- а) независимото откриване или създаване;
- б) обратния инженеринг на продукт от лице, което законно притежава този продукт и за което няма правно обвързващо задължение да ограничава придобиването на съответната информация;
- в) придобиването, използването или разкриването на информация, което се изисква или е разрешено съгласно правото на някоя от страните; и
- г) използването от служители на техния опит и умения, придобити по почтен начин в нормалния ход на работата им.

5. Нищо в настоящия подраздел не се разбира като ограничаващо свободата на изразяване и информация, включително свободата на медиите, така както е защитена в съответствие със законовите и подзаконовите актове на всяка от страните.

ЧЛЕН 116

Съдебни производства и средства за защита от гражданскоправен характер за притежателите на търговска тайна

1. Всяка страна гарантира, че на лице, което участва в съдебните производства от гражданскоправен характер, посочени в член 115, или което има достъп до документи, които са част от тези производства, не се разрешава да използва или разкрива търговска тайна или предполагаема търговска тайна, която компетентните съдебни органи, в отговор на надлежно обосновано заявление от заинтересована страна, са определили като поверителна информация и която им е станала известна в резултат на това участие или достъп.
2. В съдебните производства от гражданскоправен характер, посочени в член 115, всяка страна предвижда нейните съдебни органи да имат правомощия най-малко:
 - а) да налагат временни мерки в съответствие с приложимите си законови и подзаконови актове за предотвратяване на придобиването, използването или разкриването на търговската тайна по начин, противоречащ на добросъвестните търговски практики;
 - б) да издадат съдебно предписание с цел предотвратяване на придобиването, използването или разгласяването на търговската тайна по начин, противоречащ на добросъвестните търговски практики;
 - в) да разпоредят в съответствие с приложимите си законови и подзаконови актове лицето, което е знаело или е трябвало да знае, че търговска тайна е придобита, използвана или разгласена по начин, противоречащ на добросъвестните търговски практики, да заплати на притежателя на търговската тайна адекватно обезщетение за действителните вреди, претърпени в резултат на такова придобиване, използване или разгласяване на търговската тайна;

- г) да предприемат специални мерки за запазване на поверителността на търговска тайна или предполагаема търговска тайна, представена в гражданско производство, свързано с предполагаемото придобиване, използване и разгласяване на търговска тайна по начин, противоречащ на добросъвестните търговски практики. Такива специфични мерки могат да включват, в съответствие с правото на страната, възможността за:
- i) ограничаване на достъпа до някои документи изцяло или отчасти;
 - ii) ограничаване на достъпа до изслушвания и до съответните записи или протоколи от тях; и
 - iii) предоставяне на неповерителна версия на съдебно решение, в която пасажите, съдържащи търговска тайна, са отстранени или редактирани; и
- д) да налагат санкции на всяко лице, участващо в съдебното производство, което не изпълни или откаже да изпълни съдебните разпореждания относно защитата на търговската тайна или предполагаемата търговска тайна.

3. От никоя страна не се изисква да предвиди посочените в член 115 съдебни производства и средства за защита от гражданскоправен характер, когато поведението, противоречащо на добросъвестните търговски практики, е извършено, съгласно съответното законодателство на страната, за разкриването на неправомерно действие, нарушение или незаконна дейност или за да се защити законен интерес, признат съгласно нейното право.

ЧЛЕН 117

Защита на данни, предоставени с цел получаване на разрешение за пускане на лекарствени продукти на пазара

1. Всяка страна защитава търговската информация с поверителен характер, представена с цел получаване на разрешение за пускане на пазара на лекарствен продукт (наричано по-нататък „разрешение за търговия“), срещу разкриването ѝ пред трети страни, освен ако са предприети мерки за осигуряване на защитата на данните срещу нелоялна търговска употреба и освен когато разкриването е необходимо в името на по-висш обществен интерес.
2. Всяка страна гарантира, че за срок от най-малко 6 години от датата на първото разрешение за търговия в съответната страна органът, отговарящ за издаването на разрешение за търговия, не приема никакви последващи заявления за разрешение за търговия, които се отнасят до резултатите от предклинични изследвания или клинични изпитвания, представени в заявлението за първото разрешение за търговия, без изричното съгласие на притежателя на първото разрешение за търговия, освен ако не е предвидено друго в международните споразумения, по които Европейският съюз и Узбекистан са страни. Това правило се прилага независимо от това дали информацията, посочена в параграфи 1 или 2, е обществено достъпна.
3. Настоящият член не засяга допълнителните срокове за закрила, които всяка страна може да предвиди в правото си.
4. По отношение на Република Узбекистан настоящият член се прилага две години след датата на влизане в сила на настоящото споразумение.

ЧЛЕН 118

Защита на данните, предоставени за получаване на разрешение за търговия на продукти за растителна защита

1. Всяка страна признава временно право на собственика на доклад за изпитване или доклад за изследване, представен за първи път с цел получаване на разрешение за търговия на продукт за растителна защита. По време на този срок този доклад за изпитване или изследване не се употребява в полза на друго лице, целящо да получи разрешение за търговия на продукт за растителна защита, освен когато е доказано изричното съгласие на първия собственик за това. Това право се нарича по-нататък в настоящия член „защита на данните“.
2. Докладът за изпитване или изследване, представен с цел издаване на разрешение за търговия на продукт за растителна защита, следва да отговаря на следните условия:
 - а) необходим е за издаването на разрешение или изменението на разрешение с цел да се допусне употребата върху други култури; и
 - б) сертифициран е като съответстващ на принципите за добра лабораторна практика или за добра експериментална практика.
3. Срокът на защита на данните е най-малко 10 години след първото разрешение, издадено от съответния орган на територията на съответната страна. За продуктите за растителна защита с нисък риск срокът може да бъде удължен до 13 години.

4. Срокът на защита на данните се удължава с три месеца за всяко разширяване на обхвата на разрешението за минимални употреби, ако заявленията за такива разрешения са подадени от притежателя на разрешението най-късно пет години след датата на първото разрешение. Общият срок за защита на данните не може в никой случай да надхвърля 13 години. За продуктите за растителна защита с нисък риск общият срок за защита на данните не може в никой случай да надхвърля 15 години.
5. Докладът за изпитване или изследване също подлежи на защита, ако е бил необходим за подновяването или преразглеждането на разрешението. В този случай срокът на защита на данните е 30 месеца.
6. Независимо от параграфи 3, 4 и 5, публичният орган, отговарящ за издаването на разрешение за търговия, не взема предвид информацията, посочена в параграфи 1 и 2, за каквото и да е последващо разрешение за търговия, независимо от това дали тя е била публично разгласена или не.
7. Всяка страна определя мерки, задължаващи заявителя и притежателите на предходни разрешения, установени на съответните територии на страните, да обменят защитена информация с цел избягването на дублиращи се изпитвания върху гръбначни животни.
8. По отношение на Република Узбекистан настоящият член се прилага две години след датата на влизане в сила на настоящото споразумение.

ПОДРАЗДЕЛ 7

СОРТОВЕ РАСТЕНИЯ

ЧЛЕН 119

Общи разпоредби

Всяка страна защитава правата върху сортовете растения в съответствие с Международната конвенция за закрила на новите сортове растения, приета на дипломатическа конференция на 2 декември 1961 г. (наричана по-нататък „Конвенция UPOV“), последно преразгледана в Женева на 19 март 1991 г., включително незадължителните изключения от правото на селекционера, предвидени в член 15, параграф 2 от Конвенцията UPOV. Страните си сътрудничат за насърчаване и обезпечаване на съблюдаването на тези права.

РАЗДЕЛ 3

ПРИЛАГАНЕ НА ПРАВАТА ВЪРХУ ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ

ПОДРАЗДЕЛ 1

ПРИЛАГАНЕ ПО ГРАЖДАНСКОПРАВЕН И АДМИНИСТРАТИВЕН РЕД

ЧЛЕН 120

Общи задължения

1. Всяка страна потвърждава отново ангажимента си да спазва част III от Споразумението ТРИПС и предвижда мерките, процедурите и средствата за правна защита, необходими за гарантиране на прилагането на правата върху интелектуалната собственост.

За целите на настоящия раздел терминът „права върху интелектуална собственост“ не включва правата, обхванати от раздел 2, подраздел 6.

2. Мерките, процедурите и средствата за правна защита, посочени в параграф 1:

- а) са справедливи и безпристрастни;
- б) не са ненужно сложни или скъпи, както и не налагат неразумни срокове или неоправдани забавяния;

- в) са ефективни, пропорционални и възпиращи; и
- г) се прилагат по такъв начин, че да се избегне създаването на пречки пред законната търговия и да се осигурят предпазни механизми срещу злоупотреба с тях.

ЧЛЕН 121

Лица, имащи право да поискат прилагането на мерките, процедурите и средствата за правна защита

Всяка страна признава следните лица за лица, имащи право да поискат прилагането на мерките, процедурите и средствата за правна защита, посочени в настоящия подраздел и в част III от Споразумението ТРИПС:

- а) носители на права върху интелектуална собственост в съответствие с приложимото право;
- б) всички други лица, имащи право да ползват правата върху интелектуална собственост, по-специално притежателите на лицензии, доколкото това е позволено от приложимото право и е в съответствие с него;
- в) организации за управление на колективните права върху интелектуална собственост, които са признати по надлежния ред като имащи правото да представляват носителите на права върху интелектуална собственост, доколкото това е позволено от приложимото право и е в съответствие с него;
- г) професионални организации за защита, които са признати по надлежния ред като имащи правото да представляват носителите на права върху интелектуална собственост, доколкото това е позволено от приложимото право и е в съответствие с него.

ЧЛЕН 122

Доказателства

1. Всяка страна гарантира, че дори преди започването на производство по съществото на спора, въз основа на подадено искане от страна, представила сравнително достъпни доказателства в подкрепа на твърдението си, че принадлежащото ѝ право върху интелектуална собственост е било нарушено или предстои да бъде нарушено, компетентните съдебни органи могат да разпоредят незабавни и ефективни временни мерки за обезпечаване на съответните доказателства по отношение на предполагаемото нарушение, при спазване на принципите за защита на поверителната информация. При разпореждането на междинни и временни мерки съдебните органи вземат предвид законните интереси на предполагаемия нарушител.
2. Тези мерки могат да включват подробното описание, със или без вземане на мостри, или физическото изземване на стоките, обект на предполагаемото нарушение, и когато е целесъобразно, на материалите и средствата, използвани за производството или разпространението на тези стоки, и свързаните с това документи.
3. В случай на нарушаване на право върху интелектуална собственост, извършено в търговски мащаби, всяка страна приема мерките, които са необходими, за да се даде възможност на компетентните съдебни органи да разпоредят, когато това е целесъобразно, по искане на дадено лице, съобщаването на банкови, финансови или търговски документи под контрола на противната страна, при спазване на принципите за защита на поверителната информация.

ЧЛЕН 123

Право на информация

1. Всяка страна гарантира, че в рамките на граждански производства относно нарушение на право върху интелектуална собственост и в отговор на обосновано и съразмерно искане от страна на ищеца компетентните съдебни органи могат да разпоредят нарушителят или всяко друго лице, което е страна по съдебния спор, или свидетел, да предостави информация относно произхода и дистрибуторските мрежи на стоките или услугите, с които се нарушава дадено право върху интелектуална собственост.
2. За целите на параграф 1 „всяко друго лице“ означава лице, за което:
 - а) е установено, че притежава стоките, обект на нарушението, в търговски мащаби;
 - б) е установено, че използва услугите, обект на нарушението, в търговски мащаби;
 - в) е установено, че предоставя в търговски мащаби услуги, използвани при дейностите, с които се извършва нарушение; или
 - г) лице, посочено в буква а), б) или в) от настоящия параграф, е посочило, че участва в производството, изработването или дистрибуцията на стоките или в предоставянето на услугите.
3. Информацията, посочена в параграф 1, включва по целесъобразност следната информация:
 - а) имената и адресите на производителите, фабрикантите, дистрибуторите, доставчиците и други предходни притежатели на стоките или услугите, както и предполагаемите търговци на едро и на дребно; и

- б) информация за произведените, изработените, доставените, получените или поръчаните количества, както и цената, получена за въпросните стоки или услуги.
4. Параграфи 1 и 2 се прилагат, без да се засягат правото на страната, с което:
- а) на носителите на права се дава правото да получат по-пълна информация;
 - б) се урежда използването в граждански производства на информацията, съобщена съгласно настоящия член;
 - в) се урежда отговорността за злоупотреба с правото на информация;
 - г) се дава възможност за отказ да се предостави информация, която би принудила лицето, посочено в параграф 1, да признае собственото си участие или това на свои близки роднини в нарушаването на право върху интелектуална собственост; или
 - д) се урежда защитата на поверителността на източниците на информация или обработката на лични данни.

ЧЛЕН 124

Временни и обезпечителни мерки

1. Всяка страна гарантира, че при поискване от ищеца съдебните органи могат да постановят привременна мярка срещу предполагаемия нарушител, чието предназначение е да се предотврати евентуално непосредствено предстоящо нарушение на право върху интелектуална собственост или да се забрани — временно, а когато е приложимо, и под условие за налагане на периодична имуществена санкция, когато това е предвидено от правото на тази страна — продължаването на предполагаемите нарушения на това право или тяхното продължаване да се обвърже с условие за внасяне на обезпечение с цел да се гарантира обезщетение за носителя на правото. Привременната мярка може също така да се постанови при същите условия срещу посредник, чиито услуги, включително интернет услуги, се използват от трето лице за нарушаване на право върху интелектуална собственост.
2. Привременната мярка може също така да се постанови с цел да се разпреди изземването или предаването на стоки, за които има съмнение, че нарушават право върху интелектуална собственост, така че да се предотврати тяхното навлизане или движение по търговските канали.
3. Всяка страна предвижда, че в случай на предполагаемо нарушение, извършено в търговски мащаби, ако ищецът докаже, че са налице обстоятелства, които е вероятно да поставят под риск обезщетяването на вредите, съдебните органи могат да разпоредят като обезпечителна мярка налагането на запор или възбрана върху движимите и недвижимите вещи на предполагаемия нарушител, включително налагането на запор върху банковите му сметки и другите му активи. За тази цел компетентните органи могат да разпоредят да се съобщи за банкови, финансови или търговски документи или да се даде подходящ достъп до съответната информация.

ЧЛЕН 125

Средства за правна защита

1. Всяка страна гарантира, че съдебните органи могат да разпоредят, по искане на ищеца и без да се засяга дължимото на носителя на правото обезщетение за вреди вследствие на нарушението, и без никаква компенсация, унищожаването или поне окончателното изтегляне от търговските канали на стоките, за които е установено, че нарушават право върху интелектуална собственост. Ако е целесъобразно, съдебните органи могат също да разпоредят унищожаването на материали и средства, използвани предимно при създаването или производството на тези стоки.
2. Съдебните органи на всяка страна имат правомощията да разпоредят прилагането на средствата за правна защита по параграф 1 да е за сметка на нарушителя, освен ако не са посочени особени причини за отклонение от това правило.
3. При разглеждането на искане за прилагане на такива средства за правна защита се вземат предвид необходимостта от пропорционалност между тежестта на нарушението и разпоредените средства за правна защита, както и интересите на трети страни.
4. По отношение на Република Узбекистан параграф 1 се прилага три години след датата на влизане в сила на настоящото споразумение.

ЧЛЕН 126

Съдебни разпореждания

Всяка страна гарантира, че когато със съдебно решение се установи нарушение на право върху интелектуална собственост, съдебните органи могат да постановят срещу нарушителя, както и срещу посредник, чиито услуги се използват от трето лице за нарушаване на право върху интелектуална собственост, съдебно разпореждане, с което се цели да се забрани понататъшното извършване на нарушението.

ЧЛЕН 127

Алтернативни мерки

Всяка страна може да предвиди, че в необходимите случаи и по молба на лицето, спрямо което може да се прилагат мерките, предвидени в член 125 или член 126, съдебните органи могат да постановят заплащане на парично обезщетение на увредената страна вместо прилагане на мерките, предвидени в посочените членове, в случай че лицето е действало непреднамерено и без небрежност, ако прилагането на въпросните мерки би му причинило несъразмерни вреди и ако паричното обезщетение за увредената страна се прецени за разумно удовлетворително.

ЧЛЕН 128

Обезщетение за вреди

1. Всяка страна гарантира, че по молба на увредената страна съдебните органи разпореждат на нарушител, който съзнателно или имайки разумни основания да знае за това, е извършил действие, с което се нарушава право върху интелектуална собственост, да заплати на носителя на правото адекватно обезщетение, за да компенсира вредата, действително претърпяна от последния в резултат на нарушението.
2. Всяка страна гарантира, че когато съдебните органи определят обезщетението, посочено в параграф 1:
 - а) вземат предвид всички относими аспекти, като например отрицателните икономически последици, включително пропуснатите ползи, които увредената страна е понесла, всички неправомерно получени от нарушителя облаги и когато е целесъобразно, елементи, различни от икономическите фактори, като например неимуществените вреди, причинени на носителя на правото вследствие на нарушението; или
 - б) като алтернатива на посоченото в буква а) те могат, когато е уместно, да определят обезщетението като еднократна сума въз основа на такива елементи, като най-малкото размера на лицензионните и авторските възнаграждения и хонорари, които биха били дължими, ако нарушителят бе поискал разрешение да ползва въпросното право върху интелектуална собственост.
3. Когато нарушителят несъзнателно или без да има разумни основания да знае е извършил действие, с което се нарушават права, страните могат да предвидят съдебните им органи да имат възможност да разпоредят в полза на увредената страна възстановяване на ползите или заплащане на обезщетение, което може да бъде предварително установено.

ЧЛЕН 129

Съдебни разноси

Всяка страна гарантира, че разумните и съразмерни съдебни разноси и другите разходи, направени от спечелилата страна, като правило се поемат от загубилата страна, освен ако справедливостта не позволява това.

ЧЛЕН 130

Публикуване на съдебните решения

Всяка страна гарантира, че при съдебни производства, образувани относно нарушение на право върху интелектуална собственост, съдебните органи могат да разпоредят по искане на ищеца и за сметка на нарушителя подходящи мерки за разпространение на информацията във връзка с постановеното решение, включително показването на решението и неговото цялостно или частично публикуване.

ЧЛЕН 131

Презумпция за авторство или собственост

Страните признават, че за целите на прилагането на мерките, процедурите и средствата за правна защита, предвидени в настоящия раздел:

- а) за да може авторът на литературно или художествено произведение, при липса на доказателства за противното, да се счита за такъв и следователно да има право да образува производство за нарушени права, е достатъчно неговото име да фигурира върху произведението по обичайния начин; и
- б) буква а) се прилага *mutatis mutandis* за носителите на права, сродни на авторското право, по отношение на техния обект на закрила.

ЧЛЕН 132

Административни производства

Доколкото в административни производства по съществото на спора може да е постановява гражданскоправна защитна мярка, тези производства трябва да съответстват на принципи, които по същество са равностойни на установените в съответните разпоредби от настоящия раздел.

ПОДРАЗДЕЛ 2

МЕРКИ ЗА КОНТРОЛ ПО ГРАНИЦИТЕ

ЧЛЕН 133

Гранични мерки

1. По отношение на стоките под митнически контрол всяка страна приема или запазва в сила процедури, съгласно които носител на права може да подаде заявления, с които от митническите органи се иска да спрат вдигането или да задържат стоки, за които има съмнение, че нарушават търговски марки, авторски права и сродни права, географски означения, патенти, полезни модели, промишлени дизайни, топографии на интегрални схеми и права върху сортове растения (наричани по-долу „стоки, за които има съмнение“).
2. Всяка страна разполага с електронни системи, чрез които нейните митнически органи управляват удовлетворяването или регистрирането на заявленията.
3. Когато някоя от страните събира такса за покриване на административните разходи, произтичащи от подаването или регистрирането на заявления, тази такса е пропорционална на предоставената услуга и на направените разходи.
4. Всяка страна гарантира, че нейните митнически органи вземат решение относно удовлетворяването или регистрирането на дадено заявление в разумен срок.
5. Всяка страна може да предвиди заявленията, посочени в параграф 1, да се прилагат по отношение на множество доставки.

6. Всяка страна гарантира, че по отношение на стоките под митнически контрол нейните митнически органи могат да действат по собствена инициатива за спиране на вдигането или задържане на стоки, за които има съмнение.
7. Всяка страна гарантира, че по целесъобразност и в допълнение на други методи за идентифициране, нейните митнически органи използват анализ на риска, за да идентифицират стоки, за които има съмнение.
8. Всяка от страните може да приеме или запази в сила процедури, посредством които нейните компетентни органи да могат, в рамките на разумен срок след започване на процедурите, описани в параграфи 1 и 5, да установят дали стоките, за които има съмнение, са предмет на нарушение. В този случай компетентните органи следва да разполагат с правомощието да разпоредят унищожаването на стоките, за които е формално установено, че са предмет на нарушение. Всяка от страните може да има действащи процедури, позволяващи унищожаването на стоки, за които има подозрение, да се извършва без да е необходимо установяване на нарушението, когато засегнатите лица са съгласни или не се противопоставят на унищожаването на стоките.
9. Всяка страна може да разполага с процедури, позволяващи бързото унищожаване на фалшиви марки и пиратски стоки, изпратени в пощенски или експресни куриерски пратки.
10. Всяка страна може да реши да не прилага настоящия член за вноса на стоки, пуснати на пазара в друга държава от носителите на правото или с тяхно съгласие. Всяка страна може да изключи от прилагането на настоящия член стоки с нетърговски характер, съдържащи се в личния багаж на пътниците.
11. Всяка страна гарантира, че нейните митнически органи поддържат редовен диалог и насърчават сътрудничеството със съответните заинтересовани страни и с други органи, участващи в прилагането на правата върху интелектуална собственост.

12. Страните се споразумяват да си сътрудничат по отношение на международната търговия със стоки, за които има съмнение. По-специално страните се споразумяват да обменят информация относно търговията със стоки, за които има съмнение, когато това засяга другата страна.

13. Без да се засягат други форми на сътрудничество, протоколът относно административната взаимопомощ по митнически въпроси се прилага по отношение на нарушения на законодателството относно правата върху интелектуална собственост, за чието прилагане са компетентни митническите органи в съответствие с настоящия член.

14. Подкомитетът, посочен в член 136, отговаря за осигуряване на правилното функциониране и прилагане на настоящия член, по-специално по отношение на сътрудничеството между страните.

15. При прилагането на мерките за граничен контрол с оглед на прилагането на правата върху интелектуална собственост от митническите органи, независимо дали са обхванати от настоящия подраздел или не, страните гарантират съответствие и спазват член V от ГАТТ от 1994 г. и член 41 и част III, раздел 4 от Споразумението ТРИПС.

РАЗДЕЛ 4

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛЕН 134

Сътрудничество

1. Страните се споразумяват да си сътрудничат с оглед подкрепа за изпълнението на ангажиментите и задълженията, поети съгласно настоящата глава. Страните използват следните ред и условия, наред с другото, по отношение на сътрудничеството в областта на защитата и прилагането на правата върху интелектуалната собственост.
2. Областите на сътрудничество включват, но не са ограничени до следните дейности:
 - а) обмен на информация относно правната уредба, свързана с правата върху интелектуална собственост и съответните правила за защита и прилагане;
 - б) обмен на опит между страните относно напредъка в законодателството;
 - в) обмен на опит между страните по отношение на прилагането на правата върху интелектуалната собственост;
 - г) обмен на опит между страните по правоприлагането на централно равнище и на равнището на регионалното и местното управление от митническите, полицейските, административните и съдебните органи;
 - д) координация, включително с други държави, за предотвратяване на износа на фалшифицирани стоки;

- е) техническа помощ, изграждане на капацитет; обмен и обучение на персонал;
- ж) закрила и защита на правата върху интелектуална собственост и разпространение на информация в това отношение сред бизнес кръговете и гражданското общество, наред с други;
- з) повишаване на обществената осведоменост на потребителите и носителите на права; засилване на институционалното сътрудничество, по-специално между службите за интелектуална собственост на страните;
- и) повишаване на осведомеността и запознаване на широката общественост с политиките, свързани със защитата и прилагането на правата върху интелектуалната собственост;
- й) насърчаване на защитата и прилагането на правата върху интелектуална собственост с публично-частно сътрудничество с участието на малките и средните предприятия (наричани по-нататък „МСП“); и
- к) изготвяне на ефективни стратегии за идентифициране на адресати и програми за осведомяване с цел повишаване на информираността на потребителите и на медиите относно въздействието на нарушенията на правата върху интелектуална собственост, включително относно рисковете за здравето и безопасността, както и връзката с организираната престъпност.

3. Всяка страна може да направи публично достъпни продуктите спецификации или тяхно обобщение, заедно със звената за контакт за целите на контрола или управлението на защитените в съответствие с подраздел 4 географски означения на другата страна.

4. Страните, пряко или чрез подкомитета, посочен в член 136, поддържат контакт по всички въпроси, отнасящи се до прилагането и функционирането на настоящия раздел.

ЧЛЕН 135

Доброволни инициативи на заинтересовани страни

Всяка страна се стреми да улесни доброволните инициативи на заинтересовани страни за намаляване на нарушенията на правата върху интелектуална собственост, включително онлайн и на други пазари, фокусирани върху конкретни проблеми и търсещи практически решения, които са реалистични, балансирани, пропорционални и справедливи за всички заинтересовани страни, включително по следните начини:

- а) всяка страна се стреми да свиква на консенсусна основа заинтересовани страни на нейна територия, за да улеснява доброволни инициативи за намиране на решения с оглед намаляване на нарушенията на правата върху интелектуална собственост и разрешаване на разногласия по отношение на защитата и прилагането на правата върху интелектуална собственост;
- б) страните се стремят да обменят информация помежду си относно усилията за улесняване на доброволни инициативи на заинтересованите страни на техните съответни територии; и
- в) страните се стремят да насърчават открит диалог и сътрудничество между заинтересованите страни на територията на страните, както и да насърчават тези заинтересовани страни да намират заедно решения и да отстраняват разногласията по отношение на защитата и прилагането на правата върху интелектуална собственост и намаляването на нарушенията.

ЧЛЕН 136

Институционални разпоредби

1. Страните създават Подкомитет по правата върху интелектуалната собственост, който се състои от представители на Европейския съюз и Република Узбекистан, с цел наблюдение на прилагането на настоящата глава и засилване на тяхното сътрудничество и диалог в областта на правата върху интелектуалната собственост.
2. Подкомитетът по правата върху интелектуалната собственост заседава по искане на една от страните, последователно в Европейския съюз и в Република Узбекистан, по време, на място и по начин, договорени между страните, включително чрез видеоконферентна връзка, но не по-късно от 90 дни след подаването на искането.
3. Подкомитетът по правата върху интелектуалната собственост улеснява прилагането на настоящата глава и сътрудничеството между страните по всички въпроси, свързани с интелектуалната собственост. По-специално, той отговаря за внасянето на изменения в:
 - а) раздел А от приложение 7-А по отношение на позоваванията на приложимото право в страните;
 - б) раздел Б от приложение 7-А по отношение на елементите за регистрация и контрол на географските означения;
 - в) приложение 7-Б по отношение на критериите, които трябва да бъдат включени в процедурата за възражение; и
 - г) приложение 7-В по отношение на географските означения.

ГЛАВА 8

КОНКУРЕНЦИЯ И ДЪРЖАВНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

РАЗДЕЛ А

КОНКУРЕНЦИЯ

ЧЛЕН 137

Принципи

Страните признават значението на свободната и ненарушена конкуренция за своите търговски и инвестиционни отношения. Страните признават, че антиконкурентните бизнес практики и държавната намеса могат да нарушат правилното функциониране на пазарите и да ограничат ползите от либерализацията на търговията и инвестициите.

ЧЛЕН 138

Неутралност по отношение на конкуренцията

Всяка страна прилага настоящата глава за всички предприятия, публични или частни.

ПОДРАЗДЕЛ 1

АНТИКОНКУРЕНТНО ПОВЕДЕНИЕ И КОНТРОЛ ВЪРХУ СЛИВАНИЯТА

ЧЛЕН 139

Законодателна рамка

Всяка страна приема или запазва в сила правото в областта на конкуренцията, което се прилага за всички предприятия във всички сектори на икономиката¹ и противодейства, по ефективен начин, на следните практики:

- а) хоризонтални и вертикални споразумения между предприятия, решения на сдружения на предприятия и съгласувани практики, които имат за своя цел или резултат възпрепятстването, ограничаването или нарушаването на конкуренцията;
- б) злоупотреба с господстващо положение на едно или повече предприятия; и
- в) концентрации между предприятия, които биха възпрепятствали съществено ефективната конкуренция, по-специално в резултат на установяване или засилване на господстващо положение.

¹ От съображения за правна сигурност се уточнява, че съгласно член 42 от Договора за функционирането на Европейския съюз правото на ЕС в областта на конкуренцията се прилага за сектора на селското стопанство в съответствие с Регламент (ЕС) 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 (ОВ ЕС L 347, 20.12.2013 г., стр. 671, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj>).

ЧЛЕН 140

Задачи от обществен икономически интерес

Прилагането на правото в областта на конкуренцията от дадена страна не следва да възпрепятства законовото или фактическото изпълнение на специфичните задачи от обществен интерес, които могат да бъдат възложени на предприятия. Освобождаванията от задължения, произтичащи от законодателството в областта на конкуренцията на някоя от страните, следва да се ограничават до задачи от обществен интерес и до необходимото за постигане на желаната цел на обществената политика, и да бъдат прозрачни.

ЧЛЕН 141

Изпълнение

1. Всяка страна създава и поддържа оперативно независим орган, който отговаря за пълното и ефективно прилагане на нейното право в областта на конкуренцията и разполага с необходимите правомощия и ресурси за осигуряване на това прилагане.
2. Всяка страна прилага своето право в областта на конкуренцията по прозрачен начин, като зачита принципите на процесуална справедливост, включително правото на защита на засегнатите предприятия, и по-специално правото на изслушване и правото на съдебен контрол.

ЧЛЕН 142

Сътрудничество

1. Страните признават, че е в техен общ интерес да насърчават сътрудничеството по отношение на политиката в областта на конкуренцията и правоприлагането.
2. За да се улесни това сътрудничество, органите за защита на конкуренцията на страните могат да обменят информация при спазване на правилата за поверителност съгласно съответното право на страните.
3. Органите за защита на конкуренцията на страните се стремят да координират, когато е възможно и уместно, своите действия по правоприлагане по отношение на същите или свързани поведение или случаи.

ЧЛЕН 143

Неприлагане на разпоредбите относно уреждането на спорове

Глава 14 не се прилага по отношение на настоящия раздел.

ПОДРАЗДЕЛ 2

СУБСИДИИ

ЧЛЕН 144

Определение и обхват

1. За целите на настоящия раздел „субсидия“ означава мярка, която отговаря на условията, предвидени в член 1, параграф 1.1 от Споразумението за СИМ, независимо от това дали е отпусната на предприятие, доставящо стоки или услуги¹.
2. Настоящият раздел се прилага за субсидии, които са специфични по смисъла на член 2 от Споразумението за СИМ. За специфична следва да се счита всяка субсидия, която попада под разпоредбите на член 148 от настоящото споразумение.
3. Разпоредбите на този раздел не се тълкуват по начин, който възпрепятства законовото или фактическото изпълнение на специфичните задачи от обществен интерес, които могат да бъдат възложени на предприятия. Освобождаванията от правилата в настоящия раздел следва да се ограничават до задачи от обществен интерес и до необходимото за постигане на целта на обществената политика, и да бъдат прозрачни.
4. Член 146 от настоящото споразумение не се прилага за субсидии, свързани с търговията със стоки, попадащи в обхвата на приложение 1 към Споразумението за селското стопанство.

¹ От съображения за правна сигурност това определение не засяга резултатите от бъдещи дискусии в рамките на СТО относно определението за субсидии за услуги. В зависимост от напредъка по тези дискусии на равнището на СТО, страните могат да актуализират настоящото споразумение в това отношение.

5. Членове 146 и 147 не се прилагат за аудио-визуалния сектор и сектора на туризма.

ЧЛЕН 145

Прозрачност

1. По отношение на субсидии, предоставени или запазени в сила на нейна територия, всяка страна оповестява публично следната информация:

- а) правното основание и целта на субсидията;
- б) формата на субсидията;
- в) ако е възможно, общата сума или годишната сума, предвидена в бюджета за субсидията, и името на получателя на субсидията;

2. Всяка от страните може да спазва параграф 1, като:

- а) подава нотификация съгласно член 25 от Споразумението за СИМ, която се предоставя най-малко на всеки две години;
- б) подава нотификация съгласно член 18 от Споразумението за селското стопанство; или¹

¹ За по-голяма яснота изискванията за нотифициране по член 145, параграф 2, букви а) и б) ще се прилагат по отношение на Република Узбекистан от датата на присъединяването на страната към СТО.

в) гарантира, че информацията, посочена в параграф 1, се публикува от нея или от нейно име на общодостъпен уебсайт до 31 декември от календарната година, следваща годината, през която субсидията е отпусната или запазена в сила.

ЧЛЕН 146

Консултации

1. Ако някоя страна счита, че дадена субсидия засяга или има вероятност да засегне неблагоприятно нейните интереси във връзка с либерализацията на търговията или инвестициите, тя може да изрази писмено своите опасения пред другата страна и да поиска допълнителна информация по въпроса.

2. Искането, посочено в параграф 1, съдържа обяснение за начина, по който субсидията може да засегне неблагоприятно интересите на отправилата искането страна във връзка с либерализацията на търговията или инвестициите, както е посочено в параграф 1.

Отправилата искането страна може да поиска следната информация относно субсидията:

- а) правното основание и целта на субсидията;
- б) формата на субсидията;
- в) датите и срока на действие на субсидията и каквито и да било други срокове, свързани с нея;
- г) изискванията за допустимост във връзка със субсидията;
- д) ако е възможно, общата сума или годишната сума, предвидена в бюджета за субсидията, и името на получателя на субсидията;

- е) всяка друга информация, позволяваща оценка на потенциално неблагоприятните последици от субсидията.

3. Страната, към която е отправено искането, предоставя информацията в писмена форма по-късно от 60 дни след датата на постъпването на искането. В случай че страната, към която е отправено искането, не предостави поисканата информация, тази страна представя мотиви за липсата на тази информация в писмения си отговор.

4. След като получи поисканата информация, отправила искането страна може да поиска консултации по въпроса. Консултациите между страните за обсъждане на изразените опасения се провеждат в срок от 60 дни от искането за консултации.

5. Всяка от страните се стреми към постигане на взаимнозадоволително решение на въпроса.

ЧЛЕН 147

Субсидии, подчинени на условия

1. Доколкото дадена субсидия засяга неблагоприятно търговията или инвестициите на другата страна, всяка от страните се стреми да прилага условия по отношение на субсидиите, както следва:

- а) субсидии, при които дадено правителство гарантира дългове или задължения на определени предприятия, са разрешени, при условие че размерът на тези дългове и задължения или срокът на гаранцията са ограничени; и

- б) субсидии, отпускани на предприятия в несъстоятелност или на предприятия в затруднено финансово положение, са разрешени, при условие че:
- i) съществува надежден план за реструктуриране, почиващ на реалистични допускания, с оглед гарантиране на възстановяването в разумен срок на дългосрочната жизнеспособност на предприятието в несъстоятелност или в затруднено финансово положение; или
 - ii) предприятието допринася за покриване на разходите за реструктуриране; малките и средните предприятия не са задължени да допринасят за покриване на разходите за реструктуриране.

2. Параграф 1, буква б) не се прилага за субсидиите, предоставени на предприятия като временна подкрепа за ликвидността под формата на гаранции по заеми или заеми през периода, необходим за изготвянето на план за реструктуриране. Такава временна подкрепа за ликвидността се ограничава до размера, необходим само за продължаване на стопанската дейност на предприятието.

3. Разрешават се субсидии, имащи за цел да се гарантира организираното напускане на пазара на дадено предприятие.

4. Настоящият член не се прилага за субсидии, чийто размер с натрупване или бюджет е по-малко от 500 000 EUR на предприятие за период от три последователни години.

ЧЛЕН 148

Забранени субсидии

От присъединяването на Република Узбекистан към СТО, с изключение на случаите, предвидени в Споразумението за селското стопанство, се забраняват следните субсидии за промишлени стоки:

- а) субсидии, зависещи, юридически или фактически¹, единствено или като едно от няколко други условия, от осъществяването на износ; и
- б) субсидии, които зависят само или като едно от няколко други условия от преференциалното използване на местни пред вносни стоки.

ЧЛЕН 149

Използване на субсидиите

Всяка страна гарантира, че предприятията използват субсидиите единствено за целта, за която са били отпуснати.

¹ Този стандарт е изпълнен, когато фактите показват, че предоставянето на субсидия, което, без да зависи нормативно от извършването на износа, е всъщност свързано с действителен или очакван износ или с постъпления от износ. Самият факт, че се предоставя субсидия на предприятия, които изнасят продукция, не се счита само поради тази причина за експортна субсидия по смисъла на тази разпоредба.

РАЗДЕЛ Б

ДЪРЖАВНИ ПРЕДПРИЯТИЯ, ПРЕДПРИЯТИЯ, НА КОИТО СА ПРЕДОСТАВЕНИ СПЕЦИАЛНИ ПРАВА ИЛИ ПРИВИЛЕГИИ, И ОПРЕДЕЛЕНИ МОНОПОЛИ

ЧЛЕН 150

Определения

За целите на настоящия раздел:

- 1) „Споразумението за кредитите“ означава Споразумението за официално подкрепяните експортни кредити на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (наричана по-нататък „ОИСР“) или последващ ангажимент, независимо дали е подготвен в рамките на ОИСР или извън нея, който е бил поет от поне 12 от първоначалните членове на СТО, участници в Споразумението за кредитите към 1 януари 1979 г.;
- 2) „търговски дейности“ означава дейности, чийто краен резултат е производството на стока или предоставянето на услуга, която ще бъде продадена в количества и на цени, определени от дадено предприятие, и които се предприемат с намерение за реализирането на печалба¹;
- 3) „търговски съображения“ означава цената, качеството, наличността, възможността за пазарна реализация, превозът и другите ред и условия за закупуване или продажба; или други фактори, които обичайно биха били отчетени при вземането на търговски решения от частно предприятие, извършващо дейност съобразно принципите на пазарната икономика в съответствие с икономически сектор или промишлен отрасъл;

¹ От съображения за правна сигурност се уточнява, че дейностите, предприемани от предприятие, което упражнява дейност с нестопанска цел или такава на принципа на покриване на разходите, не са дейности, насочени към реализирането на печалба.

- 4) „да определи“ означава да се установи или разреши монопол или да се разшири обхватът на монопол така, че да обхваща допълнителна стока или услуга;
- 5) „определен монопол“ означава субект, включително консорциум или държавен орган, който за съответния пазар на територията на някоя от страните е определен за единствен доставчик или купувач на стока или услуга, като това понятие не включва субекти, на които е предоставено изключително право върху интелектуална собственост, само на основание на това предоставяне;
- 6) „предприятие, на което са предоставени специални права или привилегии“ означава публично или частно предприятие, на което страна е предоставила юридически или фактически специални права или привилегии, като е определила или ограничила до две или повече броя на предприятията, на които е разрешено да предоставят дадена стока или услуга, в съответствие с критерии, които не са обективни, пропорционални и недискриминационни, и по начин, който съществено засяга способността на всяко друго предприятие да доставя същата стока или услуга в същия географски район при еквивалентни по същество условия;
- 7) „услуга, предоставяна в процеса на упражняване на държавна власт“ означава услуга, предоставяна в процеса на упражняване на държавна власт, така както е определена в ГАТС, включително, ако е приложимо, в приложението относно финансовите услуги към ГАТС; и
- 8) „държавно предприятие“ означава предприятие, в което някоя от страните:
- а) пряко притежава повече от 50 % от дяловия капитал;
 - б) пряко контролира упражняването на повече от 50 процента от правата на глас или по друг начин упражнява равностойна степен на контрол чрез правата на глас;
 - в) има правомощието да назначава мнозинството от членовете на съвета на директорите или на друг еквивалентен управителен орган; или

- г) има правомощието да упражнява контрол¹ върху предприятието.

ЧЛЕН 151

Приложно поле

1. Настоящият раздел се прилага за държавните предприятия, предприятията, на които са предоставени специални права или привилегии, и определените монополи, извършващи търговска дейност. Когато тези предприятия или монополи извършват както търговски, така и нетърговски дейности, само търговските дейности са обхванати от настоящия раздел.
2. Настоящият раздел се прилага за държавните предприятия, предприятията, на които са предоставени специални права или привилегии, и определените монополи на всички равнища на държавното управление.
3. Настоящият раздел не се прилага за държавни предприятия, предприятия, на които са предоставени специални права или привилегии, или определени монополи, когато те действат като възложители, попадащи в обхвата на приложенията на дадена страна към допълнение I към Споразумението за държавните поръчки, сключено в Маракеш на 15 април 1994 г., съдържащо се в приложение 4 към Споразумението за СТО², или обхвата на приложение 9-А към настоящото споразумение, когато тези обществени поръчки са осъществени за държавни цели, а не с цел препродажба на възложените стоки или услуги на търговска основа или с цел използване на възложените стоки или услуги при производството на стоки или доставянето на услуги за търговска продажба.

¹ От съображения за правна сигурност се уточнява, че за установяването на контрол се вземат предвид всички относими правни и фактически елементи за всеки отделен случай.

² Република Узбекистан не е страна по СДП [ЕС: към датата на подписване на настоящото споразумение].

4. Настоящият раздел не се прилага за услуга, предоставяна в процеса на упражняване на държавна власт.

5. Член 154 не се прилага за предоставянето на финансови услуги от държавно предприятие по силата на възложен от държавната власт мандат, ако това предоставяне на финансови услуги:

- а) подкрепя износа или вноса, при условие че услугите:
 - i) не са предназначени да изместят търговското финансиране; или
 - ii) се предлагат при условия, които не са по-благоприятни от тези, които биха могли да бъдат получени при сравними финансови услуги на търговския пазар;
- б) подкрепя частни инвестиции извън територията на страната, при условие че тези услуги:
 - i) не са предназначени да изместят търговското финансиране;
 - ii) се предлагат при условия, които не са по-благоприятни от тези, които биха могли да бъдат получени при сравними финансови услуги на търговския пазар; или
- в) се предлага при условия, съобразени със Споразумението за кредитите, при условие че попада в обхвата на Споразумението за кредитите.

6. Член 154 не се прилага за секторите на услугите, попадащи извън обхвата на настоящото споразумение, както е посочено в глава 12.

7. Без да се засяга член 190, член 154 не се прилага за покупки и продажби на стоки или услуги от държавно предприятие, предприятие, на което са предоставени специални права или привилегии, или определен монопол на някоя от страните в секторите, обхванати от резервите, изброени в приложение 12-Г, или списъците със специфични задължения на Европейския съюз по ГАТС и приложения 12-А, 12-Б и 12-В.

ЧЛЕН 152

Връзка със Споразумението за СТО

1. Член XVII, параграфи 1—3 от ГАТТ от 1994 г., Договореността относно тълкуването на член XVII от ГАТТ от 1994 г. и член VIII, параграфи 1, 2 и 5 от ГАТС се включват в настоящото споразумение и стават част от него *mutatis mutandis*.

2. Настоящият член се прилага от датата на присъединяване на Република Узбекистан към СТО или шест години след датата на влизане в сила на настоящото споразумение, в зависимост от това кое от двете събития настъпи по-рано.

ЧЛЕН 153

Общи разпоредби

1. Без да се засягат правата и задълженията на всяка страна по настоящия раздел, настоящият раздел не възпрепятства дадена страна да създава или поддържа държавни предприятия, да предоставя на предприятия специални права или привилегии, или да определя или поддържа монополи.

2. Някоя страна не може да изисква или насърчава държавно предприятие, предприятие, на което са предоставени специални права или привилегии, или определен монопол да действа по начин, който е несъвместим с разпоредбите на настоящия раздел.

ЧЛЕН 154

Недискриминационно третиране и търговски съображения

1. Всяка страна гарантира, че когато извършват търговски дейности при закупуването или продажбата от тях на стоки или услуги, нейните държавни предприятия, предприятия, на които са предоставени специални права или привилегии, или определени монополи, се ръководят от търговски съображения, освен в случаите, в които по силата на възложен им мандат изпълняват задължения за предоставяне на обществена услуга, които не са в противоречие с разпоредбите на параграф 2.

2. Всяка страна гарантира, че нейните държавни предприятия, предприятия, на които са предоставени специални права или привилегии, или определени монополи, когато извършват търговски дейности:

а) при закупуването от тях на стока или услуга:

- i) предоставят на стока или услуга, доставяна от предприятие на другата страна, третиране, което е не по-малко благоприятно от това, което предоставят на сходна стока или сходна услуга, доставяна от предприятия на самата страна;
- ii) предоставят на стока или услуга, доставяна от предприятия, които са инвестиции на инвеститори на другата страна, третиране, което е не по-малко благоприятно от това, което предоставят на сходна стока или сходна услуга, доставяна от предприятия, които са инвестиции от страна на инвеститори на самата страна на съответния пазар на територията на страната; и

б) при продажбата от тях на стока или услуга:

- i) предоставят на предприятие на другата страна третиране, което е не по-малко благоприятно от това, което предоставят на предприятията на самата страна; и
- ii) предоставят на предприятията, които са инвестиции на инвеститори от другата страна, третиране, което е не по-малко благоприятно от това, което предоставят на предприятията, които са инвестиции на инвеститори на самата страна на съответния пазар на територията на страната.

3. Параграфи 1 и 2 не възпрепятстват държавните предприятия, предприятията, на които са предоставени специални права или привилегии, или определените предприятия монополи:

- а) да закупуват или да доставят стоки или услуги при различни ред или условия, включително такива, свързани с цената, при условие че тези различни ред и условия или отказ се предприемат съгласно търговски съображения; или
- б) да отказват да закупуват или доставят стоки или услуги, при условие че тези различни ред и условия или отказ се предприемат съгласно търговски съображения.

4. Настоящият член се прилага осем години след датата на влизане в сила на настоящото споразумение.

ЧЛЕН 155

Регулаторна рамка

1. Всяка страна използва по най-добрия начин относимите международни стандарти, включително Насоките на ОИСР за корпоративно управление на държавните предприятия.
2. Всяка страна гарантира, че всеки регулаторен орган или всеки друг орган, упражняващ регулаторна функция, която тя създава или поддържа:
 - а) е независим от което и да е от предприятията, регулирани от този орган; и не се отчита пред тях; и
 - б) действа безпристрастно¹ по отношение на всички предприятия, регулирани от този орган, включително държавните предприятия, предприятията, на които са предоставени специални права или привилегии, и определените монополи².
3. Без да се засяга тяхната резерва в приложения 12-А, 12-Б, 12-В и 12-Г, всяка от страните прилага своите законови и подзаконови разпоредби спрямо държавните предприятия, предприятията, на които са предоставени специални права или привилегии, и определените монополи по последователен и недискриминационен начин.

¹ От съображения за правна сигурност се уточнява, че безпристрастността, с която регулаторният орган упражнява регулаторните си функции, трябва да се оценява в контекста на общовъзприетата методология или практика от този орган.

² От съображения за правна сигурност се уточнява, че за секторите, в които страните са се споразумели за специални задължения на този орган в други глави, съответните разпоредби във въпросните други глави имат предимство.

ЧЛЕН 156

Обмен на информация

1. Дадена страна, която смята, че интересите ѝ съгласно настоящия раздел са неблагоприятно засегнати от търговските дейности на държавно предприятие, предприятие, на което са предоставени специални права или привилегии, или определен монопол (наричани по-нататък в настоящия член „субектът“) на другата страна, може да поиска от другата страна да предостави писмено информация за търговските дейности на субекта, свързани с прилагането на настоящия раздел, в съответствие с параграф 2.
2. Страната, към която е отправено искането, предоставя следната информация, при условие че в искането се съдържа обяснение за начина, по който дейностите на субекта може да засягат интересите на отправилата искането страна съгласно настоящия раздел, и се посочва кои от следните данни трябва да бъдат предоставени:
 - а) чия собственост е и каква е структурата на гласуване на субекта, като се посочват процентът на акциите/дяловете, притежавани общо от страната, към която е отправено искането, нейните държавни предприятия, предприятия, на които са предоставени специални права или привилегии, или определени монополи, както и процентът на правата на глас, притежавани общо от тях в субекта;
 - б) описание на всички привилегирани или специални акции/дялове или специални права на глас, или други права, които се държат от страната, към която е отправено искането, нейните държавни предприятия, предприятия, на които са предоставени специални права или привилегии, или определени монополи, когато тези права са различни от правата, свързани с обикновените акции/дялове на субекта;
 - в) описание на организационната структура на субекта и състава на неговия съвет на директорите или на всеки друг равностоен орган на субекта;

- г) описание на държавните ведомства или публичните органи, които регулират или упражняват надзор върху субекта, описание на изискванията за отчетност, наложени на субекта от тези ведомства или органи, както и правата и практиките на тези ведомства или органи във връзка с назначаването, освобождаването от длъжност или възнаграждението на лицата на висши ръководни длъжности и членовете на съвета на директорите или на всеки друг равностоен управителен орган на субекта;
- д) годишните приходи и общите активи на субекта през последните три години, за които има налична информация;
- е) всякакви освобождавания, имунитети и свързани с това мерки, от които се ползва субекта съгласно законовите и подзаконовите нормативни актове на страната, към която е отправено искането; и
- ж) всякаква допълнителна информация за субекта, която е публично достъпна, включително годишните финансови отчети и извършените одити от трети лица.

3. Разпоредбите на параграфи 1 и 2 не задължават дадена страна да разгласява поверителна информация, чието разгласяване би било в разрез с нейните закони и подзаконови актове, би възпрепятствало правоприлагането или по друг начин би противоречало на обществен интерес, или би засегнало законни търговски интереси на определени предприятия.

4. Ако поисканата информация не е налична, страната, към която е отправено искането, представя писмено причините за това на отправилата искането за информацията страна.

5. Настоящият член не се прилага за МСП.

ГЛАВА 9

ДЪРЖАВНИ ПОРЪЧКИ

ЧЛЕН 157

Определения

За целите на настоящата глава:

- а) „търговски стоки или услуги“ означава стоки или услуги от вид, който в общия случай се продава или предлага за продажба на търговския пазар на купувачи извън органите на публичната власт и обикновено се закупува от тях за нужди, различни от тези на органите на публичната власт;-
- б) „строителна услуга“ означава услуга, която има за цел изпълнението, независимо по какъв начин, на строителство на съоръжения и сгради въз основа на раздел 51 от Временната централна класификация на продуктите (CPC) на ООН;
- в) „електронен търг“ означава повтарящ се процес, който включва използването на електронни средства за представянето от страна на доставчици на нови цени или на нови стойности за количествено измерими неценови елементи на офертата, свързани с критериите за оценка, или и на двете, водещ до класиране или повторно класиране на офертите;
- г) „писмен“ или „в писмена форма“ означава всеки израз, състоящ се от думи или цифри, който може да бъде прочетен, възпроизведен и впоследствие съобщен. Той може да включва информация, която се предава и съхранява с електронни средства;

- д) „ограничена тръжна процедура“ означава метод за възлагане на поръчки, при който възложителят се свързва с доставчик или доставчици по свой избор;
- е) „мярка“ означава всеки закон, подзаконов акт, процедура, административна насока или практика или всяко действие на възложителя, свързано с попадаща в обхвата поръчка;
- ж) „списък за многократно използване“ означава списък с доставчици, определени от възложител като отговарящи на условията за участие в този списък, които възложителят възнамерява да използва повече от веднъж;
- з) „обявление за предстоящо възлагане на поръчка“ означава обявление, публикувано от възложител, с което се канят заинтересованите доставчици да подадат заявление за участие или оферта, или и двете;
- и) „компенсация“ означава всяко условие или инициатива, с които се насърчава местното развитие или се подобряват сметките на платежния баланс на дадена страна, като например използването на местно съдържание, лицензирането на технологии, инвестициите, насрещната търговия или подобни дейности или изисквания;-
- й) „открита тръжна процедура“ означава метод за възлагане на поръчки, при който всички заинтересовани доставчици могат да подадат оферта;
- к) „възложител“ означава субект, попадащ в обхвата на приложение 9, раздел 1, 2 или 3;
- л) „квалифициран доставчик“ означава доставчик, когото даден възложител признава за отговарящ на условията за участие;
- м) „селективна тръжна процедура“ означава метод за възлагане на поръчки, при който възложителят кани само квалифицираните доставчици да подадат оферта;

- н) „услуги“ включва строителните услуги, освен ако не е посочено друго;
- о) „стандарт“ означава документ, одобрен от признат орган, който предоставя за широко и многократно използване правила, указания или характеристики за стоки или услуги или свързани процеси и производствени методи, спазването на които не е задължително, и който може също така да включва или да се отнася само до изисквания за терминология, символи, опаковане, маркиране или етикетирание, които са приложими за стока, услуга, процес или производствен метод;
- п) „доставчик“ означава лице или група лица, които предоставят или може да предоставят стоки или услуги; и
- р) „техническа спецификация“ означава изискване по процедурата за възлагане на поръчка, което:
 - i) определя характеристиките на стоки или услуги, които да бъдат доставени, включително качество, показатели, безопасност и размери, или процесите и методите за тяхното производство или предоставяне; или
 - ii) се отнася до изискванията по отношение на терминология, символи, опаковане, маркиране или етикетирание, които са приложими за дадена стока или услуга.

ЧЛЕН 158

Приложно поле и обхват

Прилагане на споразумението

1. Настоящата глава се прилага десет години след датата на влизане в сила на настоящото споразумение.
2. Настоящата глава се прилага за всяка мярка по отношение на попадаща в обхвата поръчка, независимо дали е проведена изцяло или частично чрез електронни средства.
3. За целите на настоящата глава „попадаща в обхвата поръчка“ означава поръчка за държавни цели:
 - а) за стоки, услуги или всяка комбинация от тях:
 - i) както са посочени в приложение 9; и
 - ii) при които поръчката няма за цел търговска продажба или препродажба или използване при производството или доставката на стоки или услуги за търговска продажба или препродажба;
 - б) посредством всички договорни средства, включително закупуване, наем или финансов лизинг със или без опция за закупуване;
 - в) чиято прогнозна стойност, изчислена в съответствие с параграфи 6—8, се равнява на или надхвърля приложимия праг, посочен в приложение 9, в момента на публикуване на обявление в съответствие с член 162;

- г) от възложител; и
 - д) която не е изключена по друг начин от обхвата от параграф 3 или приложение 9.
4. Освен ако е предвидено друго в приложение 9, настоящата глава не се прилага за:
- а) придобиването или наемането на земя, съществуващи сгради или друго недвижимо имущество, или правата върху тях;
 - б) извъндоговорни споразумения или каквато и да е форма на помощ, която някоя от страните предоставя, включително споразумения за сътрудничество, безвъзмездни средства, заеми, вливане на капитали, гаранции и фискални стимули;
 - в) възлагането на поръчка или получаването по друг начин на услуги от данъчни агенции или депозитари, услуги по ликвидация и управление на регулирани финансови институции или услуги, свързани с продажбата, обратното изкупуване и разпределянето на държавен дълг, включително заеми и държавни облигации, полици и други ценни книжа;
 - г) договорните правоотношения на заетите в публичния сектор;
 - д) възлагането на поръчки:
 - i) специално с цел предоставяне на международна помощ, включително помощ за развитие;
 - ii) съгласно специална процедура или условие на международно споразумение, свързани с разполагането на войски или със съвместното изпълнение на даден проект от подписалите го държави; или

- iii) съгласно специална процедура или условие на международна организация, или финансирано с международни безвъзмездни средства, заеми или друг вид помощ, ако приложимата процедура или условие биха били несъвместими с разпоредбите на настоящата глава.

5. Всяка страна посочва следната информация в съответните си подраздели на приложение 9:

- а) в раздел 1 — субектите на централното държавно управление, чиито поръчки попадат в обхвата на настоящата глава;
- б) в раздел 2 — субектите на регионалното и местното управление, чиито поръчки попадат в обхвата на настоящата глава;
- в) в раздел 3 — всички други субекти, чиито поръчки попадат в обхвата на настоящата глава;
- г) в раздел 4 — стоките, които попадат в обхвата на настоящата глава;
- д) в раздел 5 — услугите, различни от строителните, които попадат в обхвата на настоящата глава;
- е) в раздел 6 — строителните услуги, които попадат в обхвата на настоящата глава; и
- ж) в раздел 7 — общите бележки;
- з) в раздел 8 — средствата, посредством които всяка страна публикува своите обявления за обществени поръчки, обявления за възлагане на поръчка и друга информация, свързана с нейната система за поръчки, както е посочена в настоящата глава.

6. Когато възложител, в контекста на попадаща в обхвата поръчка, изисква лице, което не е обхванато от приложение 9, да възлага поръчки в съответствие с конкретни изисквания, към тези изисквания се прилага *mutatis mutandis* член 160.

Остойносттаване

7. При оценката на стойността на поръчка с цел да определи дали тя представлява попадаща в обхвата поръчка, възложителят:

- а) не разделя поръчката на отделни поръчки, нито избира или използва специфичен метод на остойносттаване за оценка на стойността на поръчката с намерението напълно или частично да я изключи от прилагането на настоящата глава; и
- б) включва прогнозната максимална обща стойност на поръчката за целия ѝ срок, независимо дали е възложена на един или повече доставчици, като се вземат предвид всички форми на възнаграждение, включително:
 - i) премии, хонорари, комисиони и лихви; и
 - ii) когато в поръчката се предвижда възможността за опции, общата стойност на тези опции.

8. Ако отделно изискване за поръчка има за резултат възлагането на повече от една поръчка или възлагането на поръчки на отделни части (наричани по-нататък „повтарящи се поръчки“), изчисляването на прогнозната максимална обща стойност се основава на:

- а) стойността на повтарящите се поръчки за един и същи вид стока или услуга, възложени през предходните 12 месеца или предходната финансова година на възложителя, коригирана, когато е възможно, с оглед отчитане на очакваните промени в количеството или стойността на стоката или услугата, за която се възлага поръчката, през следващите 12 месеца; или

- б) прогнозната стойност на повтарящите се поръчки за един и същ вид стока или услуга, които ще бъдат възложени през 12-те месеца след първоначалното възлагане на поръчката или през финансовата година на възложителя.

9. При поръчка с отдаване под наем или финансов лизинг на стока или услуга, или поръчка, за която общата цена не е посочена, основата за остойностяване е:

- а) при договор с фиксиран срок:
 - i) когато срокът на договора е 12 месеца или по-кратък — общата прогнозна максимална стойност за неговата продължителност; или
 - ii) когато срокът на договора надвишава 12 месеца — общата прогнозна максимална стойност, включително всяка прогнозна остатъчна стойност;
- б) ако договорът е с неопределен срок — прогнозната месечна вноска, умножена по 48; и
- в) ако не е сигурно дали договорът ще бъде с фиксиран срок, се прилага буква б).

ЧЛЕН 159

Изключения във връзка със сигурността и общи изключения

1. Нищо в настоящата глава не следва да се тълкува като пречка за някоя от страните да предприеме някакво действие или да не разкрива някаква информация, които счита за необходими за защита на свои основни интереси в областта на сигурността, свързани със:

- а) поръчки за оръжие, боеприпаси и военни материали;
- б) поръчки, които са абсолютно необходими за националната сигурност; или
- в) поръчки за целите на националната отбрана.

2. При спазване на изискването, че такива мерки не се прилагат по начин, който би представлявал средство за произволна или необоснована дискриминация между страните, когато преобладават същите условия, или прикрито ограничение на международната търговия, нищо в настоящата глава не трябва да се тълкува като възпрепятстващо някоя от страните да налага или прилага мерки:

- а) необходими за опазването на обществения морал, ред или безопасност;
- б) необходими за опазване на живота или здравето на хората, животните или растенията;
- в) необходими за закрила на интелектуалната собственост; или
- г) свързани със стоки или услуги от лица с увреждания, благотворителни институции или труд, полаган в места за лишаване от свобода.

ЧЛЕН 160

Общи принципи

Недискриминация

1. По отношение на всяка мярка, свързана с попадаща в обхвата поръчка, всяка страна, включително нейните възложители, предоставя незабавно и безусловно на стоките и услугите от другата страна и на доставчиците от другата страна, предлагащи такива стоки или услуги, не по-малко благоприятно третиране в сравнение с това, което страната, включително нейните възложители, предоставя на своите собствени стоки, услуги и доставчици.
2. По отношение на всяка мярка, свързана с попадаща в обхвата поръчка, дадена страна, в това число и нейните възложители, не може:
 - а) да третира установен на нейна територия доставчик по-малко благоприятно от друг установен на нейна територия доставчик въз основа на степента на чуждестранно участие или собственост, или
 - б) да дискриминира установен на нейна територия доставчик въз основа на това, че стоките или услугите, предлагани от този доставчик във връзка с определена поръчка, са стоки или услуги от другата страна.

Използване на електронни средства

3. При провеждане на процедура за възлагане на попадаща в обхвата поръчка чрез електронни средства възложителят:

- а) гарантира, че процедурата по възлагане на поръчката се провежда чрез използването на информационно-технологични системи и софтуер, включително такива, свързани с удостоверяване на автентичността и криптиране на информация, които са общодостъпни и оперативно съвместими с други общодостъпни информационно-технологични системи и софтуер;
- б) поддържа механизми, които да гарантират интегритета на заявленията за участие и офертите, включително установяването на времето на получаване и предотвратяването на нерегламентирания достъп; и
- в) използва електронни средства за информация и комуникация за публикуването на обявления и тръжна документация при процедурите за възлагане на поръчки и, доколкото е възможно, за подаването на оферти.

Провеждане на процедура за възлагане на поръчка

4. Възложителят провежда процедурата за възлагане на попадаща в обхвата поръчка по прозрачен и безпристрастен начин, който:

- а) е в съответствие с настоящата глава, при използване на такива методи, като открита тръжна процедура, селективна тръжна процедура и ограничена тръжна процедура;
- б) не допуска конфликт на интереси; и
- в) предотвратява корупционни практики.

Правила за произход

5. За целите на попадащите в обхвата поръчки нито една от страните не прилага за стоките услугите, внесени или доставени от другата страна, правила за произход, които са различни от правилата за произход, които страната прилага по същото време при обичайни търговски условия за внос или доставки на същите стоки или услуги от страната.

Компенсации

6. По отношение на попадащите в обхвата поръчки никоя от страните, включително нейните възложители, няма да търси, да взема предвид, да налага или да прилага каквито и да било компенсации.

Мерки, които не са специфични за възлагането на поръчки

7. Параграфи 1 и 2 не се прилагат по отношение на:

- а) всякакъв вид мита и налози, събирани върху вноса или във връзка с него;
- б) метода на облагане с такива мита и налози; и
- в) други правила или формалности във връзка с вноса и мерки, засягащи търговията с услуги, различни от мерките, уреждащи попадащите в обхвата поръчки.

Мерки за борба с корупцията

8. Всяка страна гарантира, че разполага с подходящи мерки за справяне с корупцията в сферата на държавните поръчки. Тези мерки могат да включват процедури за недопускане до участие в обществени поръчки на страната, безсрочно или за определен срок, на доставчици, за които съдебните органи на страната са установили с окончателно решение, че са участвали в измамни или други незаконни действия във връзка с държавни поръчки на територията на тази страна. Всяка страна гарантира също така, че разполага с политики и процедури за отстраняване на, доколкото е възможно, или за справяне с всеки потенциален конфликт на интереси на лица, които участват във или имат влияние върху възлагането на поръчки.

ЧЛЕН 161

Информация относно системата за възлагане на поръчки

1. Всяка от страните:
 - а) своевременно публикува всеки закон, подзаконов акт, съдебно решение, административен акт с общо приложение, общи договорни условия, които са задължителни съгласно закон или подзаконов акт и са цитирани в обявленията или тържната документация, и процедурата относно попадащите в обхвата поръчки, и всички техни изменения, в официално определено електронно или печатно средство, което има широко разпространение и е леснодостъпно за обществеността, и
 - б) предоставя разяснения на информацията, посочена в буква а), на другата страна при поискване.

2. Всяка страна посочва в раздел 8 от приложение 9:
- а) електронните или печатни средства, в които страната публикува информацията, посочена в параграф 1;
 - б) електронните или печатните средства, в които страната публикува обявленията, изисквани съгласно членове 162, 164 и 171; и
 - в) адреса(ите) на интернет страницата(ите), където страната публикува обявленията си във връзка с възложените поръчки съгласно член 171, параграф 2.
3. Всяка страна незабавно уведомява Комитета за сътрудничество, действащ в състав „Търговия“, за всяко изменение на своите информационни средства, изброени в раздел 8 от приложение 9.

ЧЛЕН 162

Обявления

Обявление за предстоящо възлагане на поръчка

1. За всяка попадаща в обхвата поръчка възложителят публикува обявление за предстоящо възлагане на поръчка, освен в случаите, описани в член 168.

Всички обявления (обявления за предстоящо възлагане на поръчка, резюме на обявление и обявление за планирано възлагане на поръчка) са пряко и безплатно достъпни по електронен път чрез единна точка за достъп в интернет. Освен това обявленията може също така да бъдат публикувани в подходящо печатно издание, което се разпространява широко, и остават леснодостъпни за обществеността най-малко до изтичането на срока, посочен в обявлението.

Всяка страна посочва подходящото печатно или електронно средство в раздел 8 от приложение 9.

2. Доколкото не е предвидено друго в настоящата глава, всяко обявление за предстоящо възлагане на поръчка включва:

- а) наименованието и адреса на възложителя и друга информация, необходима за установяването на връзка с него и за получаването на съответните документи във връзка с поръчката, и цената на тези документи и начина на заплащане, ако има такива;
- б) описание на поръчката, включително естеството и количеството на стоките или услугите, предмет на поръчката, или когато количеството е неизвестно, приблизителното количество;
- в) за повтарящи се поръчки, ако е възможно, прогноза за момента на публикуване на последващите обявления за предстоящо възлагане на поръчка;
- г) описание на евентуалните опции;
- д) срока за доставка на стоките или услугите или продължителността на договора;
- е) метода за възлагане на поръчката, който ще бъде използван, и дали той ще включва договаряне или електронен търг;

- ж) когато е приложимо, адреса и крайния срок за подаване на заявления за участие в процедурата по възлагане на поръчката;
- з) адреса и крайния срок за подаване на оферти;
- и) езика или езиците, на които офертите или заявления за участие могат да бъдат подадени, ако могат да бъдат подадени на език, различен от официалния език на страната на възложителя;
- й) списък и кратко описание на условията за участие на доставчици, включително изискванията за представяне от страна на доставчиците на конкретни документи или удостоверения в тази връзка, освен ако тези изисквания са включени в тръжната документация, която е предоставена на всички заинтересувани доставчици едновременно с обявлението за предстоящо възлагане на поръчка;
- к) когато в съответствие с член 164 възложителят възнамерява да избере ограничен брой квалифицирани доставчици, които да бъдат поканени да подадат оферта — критериите, които ще бъдат използвани за техния подбор, и когато е приложимо, всяко ограничение относно броя на квалифицираните доставчици, на които ще бъде разрешено да подадат оферта; и
- л) уточнение, че поръчката попада в обхвата на настоящата глава.

Резюме на обявлението

3. При всеки случай на предстоящо възлагане на поръчка, едновременно с публикуването на обявлението за предстоящо възлагане на поръчка възложителят публикува на английски език резюме на обявлението, което е леснодостъпно. Резюмето на обявлението съдържа най-малко следната информация:

- а) предмета на поръчката;
- б) крайната дата за подаване на офертите или ако е приложимо, крайната дата за подаването на заявления за участие в процедурата за възлагане на поръчка или за включването в списък за многократно използване, и
- в) адреса, на който могат да бъдат поискани документите, свързани с възлагането на поръчката.

Обявление за планирано възлагане на поръчка

4. Възложителите се насърчават да публикуват в посоченото в раздел 8 подходящо електронно и ако е налично, печатно средство, възможно най-рано през всяка финансова година обявление относно бъдещите им планове за възлагане на поръчки (наричано по-нататък „обявление за планирано възлагане на поръчка“). Обявлението за планирано възлагане на поръчка се публикува и на уебсайта на единната точка за достъп, посочена в раздел 8. Обявлението за планирано възлагане на поръчка следва да включва предмета на поръчката и планираната дата или период на публикуване на обявлението за предстоящо възлагане на поръчка.

5. Възложител, попадащ в обхвата на раздел 2 или 3, може да използва обявление за планирано възлагане на поръчка като обявление за предстоящо възлагане на поръчка, при условие че то включва цялата информация, посочена в параграф 3, с която той разполага, както и изявление, че заинтересованите доставчици следва да заявят пред възложителя интереса си към поръчката.

ЧЛЕН 163

Условия за участие

1. Възложителят ограничава условията за участие в процедура за възлагане на поръчка само до условията, които са съществени за гарантирането на това, че доставчикът разполага с правния и финансовия капацитет, както и с търговските и техническите възможности да се заеме със съответната поръчка.
2. При определяне на условията за участие възложителят:
 - а) не налага като условие за участие на доставчика в процедура за възлагане на поръчка вече да са му били възлагани една или повече поръчки от възложител от една от страните, но може да изисква наличието на съответен предишен опит, ако това е съществено, за да се изпълнят изискванията на поръчката; и
 - б) не налага като условие доставчикът да има предишен опит на територията на страната, но може, когато е целесъобразно, да изиска от оферента да докаже предишен опит, придобит при специфични климатични или топографски условия.
3. При оценката на това дали даден доставчик отговаря на условията за участие, възложителят:
 - а) оценява финансовия капацитет и търговските и техническите възможности на доставчика въз основа на стопанската дейност на доставчика както на територията на страната на възложителя, така и извън нея; и
 - б) основава преценката си на условията, които предварително е посочил в обявленията или в тръжната документация.

4. Когато са налице подкрепящи доказателства, дадена страна, в това число нейните възложители, може да изключи даден доставчик на основания като:

- а) несъстоятелност;
- б) декларации с невярно съдържание;
- в) значителни или постоянни недостатъци при изпълнението на съществено изискване или задължение по предишен договор или договори;
- г) окончателни присъди за тежки престъпления или за други тежки нарушения;
- д) нарушаване на професионалната етика или действия или бездействия, които засягат неблагоприятно търговската репутация на доставчика;
- е) неплащане на данъци; или
- ж) недопускане на доставчика до участие съгласно член 160, параграф 9.

ЧЛЕН 164

Квалифициране на доставчиците

Системи за регистрация и квалификационни процедури

1. Дадена страна, включително нейните възложители, може да поддържа система за регистрация на доставчици, изискваща от заинтересованите доставчици да се регистрират и да предоставят определена информация. В този случай страната гарантира, че заинтересованите доставчици имат достъп до информацията за системата за регистрация и че могат да поискат регистрация по всяко време. Възложителят или друг орган, отговарящ за системата за регистрация на доставчици, информира заинтересования доставчик в разумен срок за решението да удовлетвори или отхвърли искането му. Ако искането бъде отхвърлено, решението се мотивира надлежно.
2. Всяка страна гарантира, че:
 - а) нейните възложители полагат усилия да сведат до минимум различията в квалификационните си процедури; и
 - б) когато нейните възложители поддържат системи за регистрация, въпросните възложители полагат усилия да сведат до минимум различията в системите си за регистрация.
3. Никоя от страните, включително нейните възложители, не приема, нито прилага каквато и да е система за регистрация или квалификационна процедура, имаща за цел или последица създаването на ненужни пречки пред участието на доставчиците на другата страна в нейните процедури по възлагане на поръчки.

Селективна тръжна процедура

4. Когато възложителят възнамерява да използва селективна тръжна процедура, той:
 - а) включва в обявлението за предстоящо възлагане на поръчка най-малко информацията, посочена в член 162, параграф 3, букви а), б), е), ж), й), к) и л), и приканва доставчиците да подадат заявление за участие; и
 - б) предоставя преди началото на срока за подаване на оферти най-малко информацията, посочена в член 162, параграф 3, букви в), г), д), з) и и), на квалифицираните доставчици, които уведомява в съответствие с член 166, параграф 3, буква б).
5. Възложителят разрешава на всички квалифицирани доставчици да вземат участие в конкретна процедура за възлагане на поръчка, освен ако в обявлението за предстоящо възлагане на поръчка възложителят е наложил някакво ограничение за броя на доставчиците, които ще бъдат допуснати да подадат оферта, както и критериите за подбора на ограничения брой доставчици. Покана за представяне на оферти се отправя до определен брой доставчици, необходим за осигуряването на ефективна конкуренция.
6. Ако тръжната документация не е оповестена публично от датата на публикуване на обявлението, посочено в параграф 4, възложителят осигурява едновременно ѝ предоставяне на всички квалифицирани доставчици, подбрани в съответствие с параграф 5.

Списъци за многократно използване

7. Възложителят може да поддържа списък за многократно използване с доставчици, при условие че обявлението, с което кани заинтересованите доставчици да кандидатстват за включване в списъка:

- а) се публикува ежегодно; и
- б) когато обявлението се публикува по електронен път, то е постоянно достъпно, в подходящо средство, посочено в раздел 8.

8. Обявлението, предвидено в параграф 7, включва:

- а) описание на стоките или услугите, или на категориите стоки или услуги, за които може да се използва списъкът;
- б) условията за участие, на които следва да отговарят доставчиците, за да бъдат включени в списъка, и методите, които възложителят ще използва, за да се увери, че доставчикът отговаря на условията;
- в) наименованието и адреса на възложителя и друга информация, необходима за установяване на контакт с него и получаване на всички съответни документи, имащи отношение към списъка;
- г) срока на валидност на списъка и начините за неговото подновяване или прекратяване или, в случаите, когато не е указан срок на валидност — указание за метода на известяване за прекратяването на използването на списъка; и
- д) указание, че списъкът може да се използва при възлагане на поръчка, попадаща в обхвата на настоящата глава.

9. Независимо от параграф 7, когато даден списък за многократно използване ще бъде валиден три години или по-малко, възложителят може да публикува посоченото в параграф 7 обявление само веднъж, в началото на срока на валидност на списъка, при условие че обявлението:

- а) указва срока на валидност и обстоятелството, че няма да бъдат публикувани допълнителни обявления; и
- б) е публикувано с електронни средства и е постоянно достъпно през срока си на валидност.

10. Възложителят разрешава кандидатстването по всяко време на доставчици за включване в списък за многократно използване и включва в списъка всички квалифицирани доставчици в разумно кратък срок.

11. Ако доставчик, който не е включен в списък за многократно използване, подаде заявление за участие в процедура за възлагане на поръчка въз основа на списък за многократно използване, заедно с всички изисквани документи, в срока, предвиден в член 166, параграф 2, възложителят разглежда това заявление. Възложителят не отказва разглеждането на заявлението на доставчика във връзка с процедурата по възлагане на поръчка на основание липсата на достатъчно време за разглеждане на заявлението, освен ако, в изключителни случаи, поради сложността на процедурата по възлагане на поръчка, възложителят не е в състояние да завърши разглеждането на заявлението в срока, предвиден за представяне на оферти.

Възложители, изброени в раздели 2 и 3

12. Възложител, попадащ в обхвата на раздели 2 и 3 от приложение 9, може да използва обявление, с което кани доставчици да кандидатстват за включване в списък за многократно използване, като обявление за предстоящо възлагане на поръчка, при условие че:

- а) обявлението е публикувано в съответствие с параграф 7 от настоящия член и включва информацията, изисквана съгласно параграф 8 от настоящия член, цялата налична информация, изисквана съгласно член 162, параграф 3, както и изявление, че то представлява обявление за предстоящо възлагане на поръчка или че само доставчиците, включени в списъка за многократно използване, ще получават по-нататъшни обявления за поръчки, обхванати от списъка за многократно използване; и
- б) възложителят своевременно предоставя на доставчиците, изразили пред него интерес във връзка с дадена процедура по възлагане на поръчка, достатъчно информация, която да им позволи да преценят своя интерес към поръчката, включително цялата останала информация, изисквана съгласно член 162, параграф 3, доколкото тя е налична.

13. Възложител, попадащ в обхвата на раздели 2 и 3 от приложение 9, може да допусне доставчик, който е кандидатствал за включване в списък за многократно използване съгласно член 10, да подаде оферта за дадена поръчка, ако възложителят разполага с достатъчно време, за да прецени дали доставчикът отговаря на условията за участие.

14. Възложителят своевременно информира всеки доставчик, който е подал заявление за участие в процедура по възлагане на поръчка или е кандидатствал за включване в списък за многократно използване, за решението си по заявлението или кандидатурата.

15. Ако възложителят отхвърли заявлението на даден доставчик за участие в процедура по възлагане на поръчка или кандидатурата му за включване в списък за многократно използване, престане да счита даден доставчик за квалифициран или заличи даден доставчик от списък за многократно използване, той своевременно информира доставчика за това и при поискване от доставчика своевременно му предоставя писмено мотивите за своето решение.

ЧЛЕН 165

Технически спецификации и тръжна документация

Технически спецификации

1. Възложителят не изготвя, не приема, нито прилага каквато и да е техническа спецификация, нито установява каквато и да е процедура за оценяване на съответствието, които имат за цел или последица създаването на ненужни пречки за търговията между страните.
2. Ако е целесъобразно, при установяването на технически спецификации за стоките или услугите, за които се възлага поръчка, възложителят:
 - а) определя техническата спецификация чрез посочване на изискванията за работните характеристики и функционалните изисквания, а не посредством концептуални или описателните характеристики; и
 - б) основава техническата спецификация на международните стандарти, които са признати от страната; в противен случай — на национални технически разпоредби, признати национални стандарти или строителни норми.

3. Ако в техническите спецификации се използват концептуални или описателни характеристики, възложителят следва да посочи, ако е целесъобразно, че ще разглежда оферти за еквивалентни стоки или услуги, които явно отговарят на изискванията на поръчката, като включва думи като „или еквивалентни“ в тръжната документация.
4. Възложителят не определя технически спецификации, съдържащи изискване или препратка към конкретна търговска марка или търговско наименование, патент, авторско право, дизайн, тип, конкретен произход, производител или доставчик, освен ако няма друг достатъчно точен или разбираем начин да бъдат описани изискванията във връзка с поръчката и при условие че в такива случаи възложителят включва в тръжната документация думи като „или еквивалентни“.
5. Възложителят не търси, нито приема — по начин, който би имал за резултат премахване на конкуренцията — консултации, които може да бъдат използвани при подготовката или приемането на техническа спецификация за конкретна процедура по възлагане на поръчка, от лице, което би могло да има търговски интерес към възлаганата поръчка.
6. От съображения за правна сигурност се уточнява, че дадена страна, включително нейните възложители, може да изготвя, приема или прилага технически спецификации за насърчаване на опазването на природните ресурси или на околната среда, при условие че прави това в съответствие с настоящия член.

Всяка страна може:

- а) да позволява на възлагащите органи да вземат предвид екологични и социални съображения в целия ход на процедурата за възлагане на обществена поръчка, при условие че те са недискриминационни и са свързани с предмета на съответната поръчка; и
- б) да предприема подходящи мерки, за да гарантира спазването на задълженията си в областта на екологичното, социалното и трудовото законодателство, включително задълженията съгласно глава 10.

Тръжна документация

7. Възложителят предоставя на разположение на доставчиците тръжна документация, която включва цялата необходима информация, позволяваща на доставчиците да изготвят и подадат допустими оферти. Освен ако тази информация вече е предоставена в обявлението за предстоящо възлагане на поръчка, документацията включва пълно описание на:

- а) поръчката, включително естеството и количеството на стоките и услугите, предмет на поръчката, или ако количеството не е известно — приблизително количество, както и изискванията, които да бъдат изпълнени, включително технически спецификации, сертифициране за оценяване на съответствието, планове, чертежи или документи с инструкции;
- б) условията за участие на доставчиците, включително списък с информация и документи, които доставчиците трябва да предоставят във връзка с тези условия за участие;
- в) всички критерии за оценка, които възложителят ще прилага при възлагане на поръчката и, освен когато цената е единственият критерий, относителната тежест на тези критерии;
- г) ако възложителят ще провежда процедурата за възлагане на поръчка с електронни средства — изискванията за удостоверяване на автентичността и криптиране или други изисквания, свързани с подаването на информация чрез електронни средства;
- д) ако възложителят ще провежда електронен търг — правилата, включително обозначаването на елементите на офертата, свързани с критериите за оценка, в съответствие с които ще бъде проведен търгът;

- е) ако ще се провежда публично отваряне на офертите — датата, часа и мястото на отварянето и ако е целесъобразно, лицата, на които е разрешено да присъстват;
 - ж) всякакви други ред и условия, включително начините на заплащане и евентуалните ограничения за средствата, чрез които могат да бъдат подавани офертите, например на хартиен носител или чрез електронни средства; и
- 3) евентуални дати за доставка на стоките или за предоставяне на услугите.

8. При определянето на датата за доставка на стоките или за предоставяне на услугите, предмет на поръчката, възложителят отчита фактори като сложност на поръчката, степен на очакваното използване на подизпълнители, както и реалистичното време, необходимо за производството, изваждането от склада и транспортирането на стоките от мястото на доставка или за предоставянето на услугите.

9. Критериите за оценка, определени в обявлението за предстоящо възлагане на поръчка или в тръжната документация, могат да включват, наред с друго, цена и други ценови фактори, качество, технически предимства, екологични характеристики и условия на доставка.

10. Възложителят своевременно:

- а) предоставя тръжната документация, за да гарантира, че заинтересованите доставчици разполагат с достатъчно време, за да подадат допустими оферти;
- б) предоставя, при поискване, тръжната документация на всеки заинтересован доставчик; и
- в) отговаря на всяко разумно искане за съответна информация, отправено от заинтересован или участващ доставчик, при условие че въпросната информация не дава на този доставчик предимство пред други доставчици.

Изменения

11. Когато възложителят промени критериите или изискванията, определени в обявлението за предстоящо възлагане на поръчка или в тръжната документация, предоставена на участващите доставчици, или измени или публикува отново обявление или тръжна документация, той изпраща писмено всички такива промени или изменените или повторно публикувани обявление или тръжна документация:

- а) на всички доставчици, които участват в момента на промяната, изменението или повторното публикуване, когато тези доставчици са известни на възложителя, а във всички останали случаи — по начина, по който е била разпространена първоначалната информация; и
- б) в достатъчен срок, за да се позволи на такива доставчици да променят и отново да подадат изменените оферти, според случая.

ЧЛЕН 166

Срокове

1. Възложителят, в съответствие със собствените си разумни нужди, предоставя достатъчен срок на доставчиците да изготвят и внесат заявления за участие и допустими оферти, като взема предвид такива фактори като:

- а) характера и сложността на поръчката;
- б) степен на очакваното използване на подизпълнители; и

- в) времето, необходимо за предаване на офертите чрез неелектронни средства от чужбина, както и от собствената територия в случаите, в които не се използват електронни средства.

Тези срокове, включително евентуалното им удължаване, са еднакви за всички заинтересовани или участващи доставчици.

2. Възложител, който използва селективна тръжна процедура, определя, че крайният срок за подаване на заявленията за участие не следва по принцип да бъде по-малко 25 дни от датата на публикуване на обявлението за предстоящо възлагане на поръчка. Ако поради неотложни обстоятелства, надлежно обосновани от възложителя, прилагането на този срок е невъзможно, срокът може да бъде намален на не по-малко от 10 дни.

3. С изключение на предвиденото в параграфи 4, 5, 7 и 8, възложителят определя, че крайният срок за подаване на оферти не следва да бъде по-кратък от 40 дни от датата, на която:

- а) в случай на открита тръжна процедура — е публикувано обявлението за предстоящо възлагане на поръчка; или
- б) в случай на селективна тръжна процедура — възложителят уведомява доставчиците, че ще бъдат поканени да подадат оферти, независимо дали използва списък за многократно използване.

4. Възложителят може да намали срока за подаване на офертите на не по-малко от 20 дни, в случай че:

- а) възложителят е публикувал обявление за планирано възлагане на поръчка в съответствие с член 162, параграф 4, най-малко 40 дни и не повече от 12 месеца преди публикуването на обявлението за предстоящо възлагане на поръчка, като обявлението за планирано възлагане на поръчка съдържа:
 - і) описание на поръчката;

- ii) приблизителните крайни срокове за подаване на офертите или на заявленията за участие;
 - iii) уточнението, че заинтересованите доставчици следва да заявят пред възложителя интереса си към участие в процедурата по възлагане на поръчка;
 - iv) адреса, на който могат да бъдат получени документите, свързани с възлагането на поръчката; и
 - v) цялата информация, изисквана за обявлението за предстоящо възлагане на поръчка съгласно член 162 параграф 2, доколкото е налична;
- б) при повтарящи се поръчки възложителят посочва в първоначалното обявление за предстоящо възлагане на поръчка, че в следващите обявления ще бъдат посочени сроковете за тръжните процедури съгласно настоящия параграф; или
- в) поради неотложна необходимост, която е надлежно обоснована от възложителя, спазването на срока за подаване на офертите, определен в съответствие с параграф 3, е практически невъзможно.
5. Възложителят може да намали с пет дни установения в съответствие с параграф 3 срок за подаване на офертите при всяко от следните обстоятелства:
- а) обявлението за предстоящо възлагане на поръчка е публикувано чрез електронни средства;
 - б) цялата тръжна документация е достъпна чрез електронни средства от датата на публикуване на обявлението за предстоящо възлагане на поръчка; и
 - в) възложителят приема оферти, подадени чрез електронни средства.

6. Прилагането на параграф 5 във връзка с параграф 4 в никакъв случай не води до намаляване на сроковете за подаване на оферти, определени в съответствие с параграф 3, на по-малко от 10 дни, считано от датата на публикуване на обявлението за предстоящо възлагане на поръчка.

7. Независимо от другите разпоредби в настоящия член, ако възложител закупува търговски стоки или услуги, или комбинация от такива, той може да намали срока за подаване на оферти, определен в съответствие с параграф 3, на не по-малко от 13 дни, при условие че публикува чрез електронни средства едновременно както обявлението за предстоящо възлагане на поръчка, така и тръжната документация. Освен това, когато възложителят приема оферти за търговски стоки или услуги чрез електронни средства, той може да намали срока, определен в съответствие с параграф 3, на не по-малко от 10 дни.

8. Ако възложител, попадащ в обхвата на раздели 2 или 3 от приложение 9, е подбрал всички квалифицирани доставчици или ограничен брой от тях, срокът за подаване на оферти може да бъде определен по взаимно съгласие между възложителя и подбраните доставчици. При липса на съгласие срокът е не по-кратък от 10 дни.

ЧЛЕН 167

Договаряне

1. Дадена страна може да предвиди нейните възложители да проведат договаряне с доставчиците:

- а) ако възложителят е посочил намерението си да води преговори в обявлението за предстоящо възлагане на поръчка, изисквано по силата на член 162, параграф 2; или

- б) ако оценката сочи, че нито една оферта не е очевидно най-изгодната с оглед на конкретните критерии за оценка, посочени в обявлението за предстоящо възлагане на поръчка или в тръжната документация.

2. Възложителят:

- а) гарантира, че всяко отстраняване на доставчици, участващи в договарянето, се извършва в съответствие с критериите за оценка, посочени в обявлението за предстоящо възлагане на поръчка или в тръжната документация; и
- б) ако договарянето е приключило, предоставя общ краен срок за оставащите участващи доставчици да внесат нови или преработени оферти.

ЧЛЕН 168

Ограничена тръжна процедура

1. При условие че не използва настоящата разпоредба с цел избягване на конкуренцията между доставчиците или по начин, който дискриминира доставчиците на другата страна или защитава местните доставчици, възложителят може да използва ограничена тръжна процедура и може да избере да не прилага членове 162—164, член 165, параграфи 7—11 и членове 166, 167, 169 и 170 при някои от следните обстоятелства:

- а) при условие че изискванията на тръжната документация не са изменени съществено, в случаите когато:
 - i) не са били подадени оферти или нито един доставчик не е подал заявление за участие;
 - ii) нито една от подадените оферти не отговаря на съществените изисквания в тръжната документация;
 - iii) нито един доставчик не отговаря на условията за участие; или
 - iv) подадените оферти са били съгласувани една с друга;
- б) ако стоките или услугите могат да бъдат доставени само от конкретен доставчик и не съществуват разумна алтернатива или заместващи стоки или услуги поради някои от следните причини:
 - i) изискването е във връзка с произведение на изкуството;

- ii) закрилата на патенти, авторски права или други изключителни права; или
 - iii) поради липса на конкуренция поради технически причини;
- в) за допълнителни доставки от първоначалния доставчик на стоки или услуги, които не са били включени в първоначалната поръчка, когато промяна на доставчика за такива допълнителни стоки или услуги:
 - i) не може да се извърши поради икономически или технически причини, като изисквания за взаимозаменяемост или оперативна съвместимост със съществуващо оборудване, софтуер, услуги или инсталации, възложени при първоначалното възлагане на поръчка; и
 - ii) би предизвикала значително неудобство или чувствително дублиране на разходи за възложителя;
- г) само когато е абсолютно необходимо, в случай че по причини на изключителна спешност, предизвикана от събития, които възложителят не би могъл да предвиди, стоките или услугите не биха могли да бъдат получени навреме посредством открита или селективна тръжна процедура;
- д) за стоки, закупени на стоков пазар;
- е) когато възложителят възлага поръчка за прототип или за разработена за първи път стока или услуга по негово искане в хода и за целите на конкретен договор за изследване, експеримент, проучване или оригинална разработка. Оригиналната разработка на разработената за първи път стока или услуга може да включва ограничено по обем производство или доставка с цел да се включат резултатите от изпитванията в работни условия и нагледно да се покаже, че съответната стока или услуга е годна за масово производство или доставки, като в удовлетворителна степен покрива изискванията по отношение на качеството, но не включва масово производство или доставки, които позволяват да се осигури достатъчна пазарна реализация или да се покрият разходите за научноизследователска и развойна дейност;

- ж) при покупки, направени при особено изгодни условия, възникващи само за кратък срок, в случай на необичайно разпореждане с имущество, например при ликвидация, управление от синдик или при несъстоятелност, а не при обичайни покупки от редовни доставчици; или
- з) когато поръчката е възложена на лице, спечелило конкурс за проект, при условие че:
 - и) конкурсът е бил организиран по начин, който е в съответствие с принципите на настоящата глава, по-специално що се отнася до публикуването на обявление за предстоящо възлагане на поръчка; и
 - ii) участниците са били оценявани от независимо жури с оглед на възлагането на победителя на поръчка за проектиране.

2. Възложителят изготвя писмен доклад за всяка поръчка, възложена съгласно параграф 1. Докладът включва наименованието на възложителя, стойността и вида на стоките или услугите, предмет на поръчката, и указване на обстоятелствата и условията, описани в параграф 1, обосноваващи прилагането на ограничена тръжна процедура.

ЧЛЕН 169

Електронни търгове

Ако възложител възнамерява да проведе процедура за възлагане на попадаща в обхвата поръчка, като използва електронен търг, той предоставя на всеки участник преди началото на електронния търг:

- а) метода на автоматично оценяване, включително математическата формула, която се основава на критериите за оценка, определени в тръжната документация, и която ще бъде използвана за автоматичното класиране или прекласиране по време на търга;
- б) резултатите от всяка първоначална оценка на елементите на неговата оферта, ако поръчката се възлага въз основа на критерия за най-изгодната оферта; и
- в) всяка друга относима информация, свързана с провеждането на електронния търг.

ЧЛЕН 170

Разглеждане на оферти и възлагане на поръчки

Разглеждане на оферти

1. Възложителят получава, отваря и разглежда всички оферти съгласно процедури, които гарантират справедливостта и безпристрастността на процеса по възлагане на поръчка, както и поверителността на офертите.

2. Възложителят не санкционира никой доставчик, чиято оферта е получена след срока, посочен за получаване на оферти, ако забавянето се дължи единствено на лоша организация от страна на възложителя.

3. Ако между отварянето на офертите и възлагането на поръчката възложителят предоставя на даден доставчик възможността да поправи неволни формални грешки, той предоставя същата възможност на всички участващи доставчици.

Възлагане на договори

4. За да бъде разгледана с цел възлагане, дадена оферта се представя в писмена форма и в момента на отварянето трябва да отговаря на съществените изисквания, определени в обявленията и тръжната документация, и трябва да е от доставчик, който отговаря на условията за участие.

5. Освен ако възложителят е определил, че възлагането на дадена поръчка противоречи на обществен интерес, той възлага поръчката на доставчика, за когото е установил, че е в състояние да изпълни условията на поръчката, и който, единствено въз основа на критериите за оценка, посочени в обявленията и в тръжната документация, е подал:

а) най-изгодната оферта; или

б) в случай че цената е единственият критерий — офертата с най-ниската цена.

6. Ако възложителят получи оферта с цена, която е необичайно ниска спрямо цените в другите подадени оферти, той може да провери с помощта на доставчика дали последният отговаря на условията за участие и дали е способен да изпълни условията на поръчката. Възложителят може също така да провери дали доставчикът е получил субсидии. В този случай офертата може да бъде отхвърлена само на това основание, освен ако доставчикът е в състояние да докаже в достатъчен срок, определен от възложителя, че субсидията е била предоставена в съответствие с правилата за субсидиите, определени в настоящото споразумение.

7. Възложителят не използва опции, не отменя възлагането на поръчка, нито изменя възложените поръчки по начин, чрез който заобикаля задълженията съгласно настоящата глава.

8. Всяка страна предвижда като общо правило период на изчакване между възлагането и сключването на договор, за да се даде достатъчно време на неспечелилите оференти за преглед и обжалване на решението за възлагане.

ЧЛЕН 171

Прозрачност на информацията относно процедурата за възлагане на поръчка

Информация, предоставяна на доставчиците

1. Възложителят своевременно информира участващите доставчици за решенията си относно възлагането на поръчката, като прави това писмено при поискване от страна на доставчик. При спазване на член 172, параграфи 2 и 3, при поискване възложителят предоставя на доставчик, който не е спечелил поръчката, обяснение за причините, поради които възложителят не е избрал неговата оферта, и за относителните преимущества на офертата на спечелилия доставчик.

Публикуване на информацията за възлагането на поръчка

2. Не по-късно от 72 дни след възлагането на всяка поръчка, попадаща в обхвата на настоящата глава, възложителят публикува обявление в съответното печатно или електронно издание, посочено в раздел 8 от приложение 9. Ако възложителят публикува обявлението само в електронно издание, информацията остава свободно достъпна за разумен срок. Обявлението включва най-малко следната информация:

- а) описание на стоките или услугите — предмет на поръчката;
- б) наименованието и адреса на възложителя;
- в) наименованието и адреса на спечелилия доставчик;
- г) стойността на спечелилата оферта или най-високата и най-ниската оферта, взети под внимание при възлагането на поръчката;
- д) датата на възлагане на поръчката; и
- е) вида на използвания метод за възлагане на поръчка, а когато е използвана ограничената тръжна процедура съгласно член 168 — описание на обстоятелствата, обосноваващи използването на тази процедура.

Съхранение на документация и доклади и електронна проследимост

3. Всеки възложител съхранява за срок от най-малко три години, считано от датата, на която възлага поръчка:
- а) документацията и докладите за тръжните процедури и сключените договори, свързани с възлагането на попадащи в обхвата поръчки, включително докладите съгласно член 168, параграф 2; и
 - б) данните, осигуряващи подходяща проследимост на провеждането по електронен път на процедура по възлагане на попадаща в обхвата поръчка.

ЧЛЕН 172

Оповестяване на информация

Предоставяне на информация на страните

1. При поискване от другата страна всяка страна предоставя своевременно всяка информация, необходима да се определи дали процедурата по възлагане на поръчка е проведена справедливо, безпристрастно и в съответствие с настоящата глава, включително информация за характеристиките и относителните предимства на спечелилата оферта. В случаите, в които оповестяването на информацията би могло да наруши конкуренцията в бъдещи процедури по възлагане на поръчки, страната, която получава информацията, не я разкрива пред никой доставчик, освен след провеждане на консултация със страната, която е предоставила информацията, и след получаване на нейното съгласие.

Неоповестяване на информация

2. Независимо от всички други разпоредби на настоящата глава, дадена страна, включително нейните възложители, не предоставя на никой отделен доставчик информация, която може да наруши лоялната конкуренция между доставчиците.

3. Нищо в настоящата глава не се тълкува като изискване към страна, включително нейните възложители, власти и органи, компетентни да разглеждат жалби, да оповестява поверителна информация, когато такова оповестяване:

- а) би попречило на правоприлагането;
- б) би могло да наруши лоялната конкуренция между доставчиците;
- в) би накърнило законните търговски интереси на конкретни лица, включително закрилата на правата върху интелектуална собственост; или
- г) по друг начин би било в противоречие с обществения интерес.

Обмен на статистически данни

4. Всяка от страните ежегодно предоставя на другата страна статистически данни за двустранните държавни поръчки.

ЧЛЕН 173

Процедури за обжалване

1. Всяка страна осигурява навременна, ефективна, прозрачна и недискриминационна процедура за обжалване по административен или съдебен ред, посредством която доставчик, който има или е имал интерес в попадаща в обхвата поръчка, може:

- а) да обжалва пряко нарушение на настоящата глава, извършено във връзка с попадаща в обхвата поръчка; или
- б) ако доставчикът няма право да обжалва пряко нарушение на настоящата глава съгласно правото на страната — да обжалва неспазването на мерки на страната за прилагането на настоящата глава,

Процедурните правила за всички видове обжалване по настоящия параграф са в писмена форма и се оповестяват публично.

2. В случай на жалба на доставчик във връзка с попадаща в обхвата поръчка, в която доставчикът има или е имал интерес, срещу нарушение или неспазване по смисъла на параграф 1, страната на възложителя, провеждащ поръчката, насърчава възложителя и доставчика да търсят решение на жалбата посредством консултации. Възложителят безпристрастно и навременно разглежда всяка такава жалба по начин, който не влияе отрицателно върху участието на доставчика в текущи или в бъдещи процедури за възлагане на поръчки или върху правото му да изисква коригиращи мерки в рамките на процедурата за обжалване по административен или съдебен ред.

3. На всеки доставчик се осигурява достатъчно време за подготовка и внасяне на жалбата, което в никакъв случай не може да бъде по-малко от 10 дни от момента, в който основанието за жалбата е станало известно или основателно може да се допусне, че е станало известно на доставчика.

4. Всяка страна създава или определя най-малко един безпристрастен административен или съдебен орган, който да е независим от нейните възложители и да приема и разглежда жалби, подадени от доставчици във връзка с попадащи в обхвата поръчки.
5. Ако първоначално жалбата се разглежда от орган, различен от органа по параграф 4, страната гарантира, че доставчикът може да обжалва първоначалното решение пред безпристрастен административен или съдебен орган, който е независим от възложителя, провел процедурата по възлагане на поръчка, предмет на жалбата.
6. Всяка страна гарантира, че решенията на органа, който е създаден или образуван съгласно параграф 4 и който не е съдебен орган, подлежат на съдебен контрол или че този орган прилага процедури, в рамките на които:
- а) възложителят следва да отговори писмено на жалбата и да предостави всички съответни документи на органа, компетентен да разгледа жалбата;
 - б) участниците в производството (наричани по-нататък „участниците“) разполагат с правото да бъдат изслушани преди органът, компетентен да разгледа жалбата, да се е произнесъл по нея;
 - в) участниците разполагат с правото да бъдат представлявани и придружавани;
 - г) участниците имат достъп до цялото производство;
 - д) участниците разполагат с правото да поискат производството да бъде публично и с възможност за участие на свидетели; и
 - е) органът, компетентен да разгледа жалбата, трябва да представя своите решения или препоръки своевременно и в писмена форма, като включва обяснение за основанията за всяко решение или препоръка.

7. Всяка от страните приема или запазва в сила процедури, които предвиждат:
- а) бързи временни мерки за запазване на възможността на доставчика да участва в процедурата за възлагане на поръчката; Такива временни мерки могат да доведат до спиране на процедурата по възлагане на поръчката. Процедурите могат да предвиждат, че при вземането на решение за това, дали да се приложат такива мерки, могат да бъдат взети под внимание императивни съображения, свързани с неблагоприятни последици за засегнатите интереси, включително за обществения интерес. В писмена форма се предоставят основателни причини за непредприемането на действия; и
 - б) когато компетентният да разгледа жалбата орган е установил, че е имало нарушение или неспазване по параграф 1 — коригиращо действие или обезщетение за претърпените щети или вреди, което може да бъде ограничено до възстановяване на разходите за изготвяне на офертата или до разходите, свързани с обжалването, или и до двата типа разходи.

ЧЛЕН 174

Изменения и поправки, засягащи обхвата

1. Всяка от страните може да предложи изменение или поправка на приложение 9 по отношение на разпоредбите, определящи нейните попадащи в обхвата поръчки.

Изменения

2. Страна, която възнамерява да предложи изменение на приложение 9:
- а) уведомява другата страна писмено; и

б) включва в уведомлението предложение до другата страна за подходящи компенсаторни корекции с цел запазване на обхвата на сходно със съществуващото преди изменението равнище.

3. Независимо от параграф 2, буква б), не е необходимо някоя от страните да предоставя компенсаторни корекции, ако изменението обхваща възложител, спрямо който тази страна действително е премахнала своя контрол или влияние.

4. Другата страна трябва да възрази писмено в срок от 45 дни от получаването на уведомлението, посочено в параграф 2, буква а), ако оспорва, че:

- а) корекцията, предложена съгласно параграф 2, буква б), е достатъчна за запазване на сходно равнище на взаимно договорен обхват; или
- б) изменението се отнася за възложител, върху който страната е премахнала своя контрол или влияние съгласно параграф 3,

Ако другата страна не е възразила в определения срок, се счита, че тя е приела корекцията или изменението.

Поправки

5. Следните промени в приложение 9 се считат за поправка от чисто формален характер, при условие че не засягат взаимно договорения обхват, предвиден в настоящата глава:

- а) промяна в наименованието на възложител;
- б) сливане на двама или повече възложители, посочени в приложение 9; и

- в) разделянето на възложител, посочен в приложение 9, на двама или повече възложители, като всички те са добавени към списъка на възложителите, посочени в приложение 9.

Страната, която извършва такава поправка от чисто формален характер, не е задължена да предвиди компенсаторни корекции.

6. По отношение на предложените поправки на приложение 9 всяка страна уведомява другата страна веднъж на всеки две години след влизането в сила на настоящото споразумение.

7. Всяка страна може да подаде до другата страна писмено възражение срещу предложена поправка, в срок от 45 дни от получаване на уведомлението. Страна, която подава възражение, представя обосновка защо счита, че предложената поправка не е в съответствие с параграф 5, и описва ефекта от предложената поправка върху взаимно договорения обхват, предвиден в настоящото споразумение. Ако в срок от 45 дни след получаване на уведомлението, посочено в параграф 6, не бъде подадено писмено възражение, се счита, че другата страна е съгласна с предложената поправка. Другата страна може да поиска писмено допълнително време за анализ на предложените поправки, ако предложените промени изискват допълнителна проверка на информацията или допълнителни разяснения от предлагащата страна.

Консултации и уреждане на спорове

8. Ако другата страна възрази срещу предложеното изменение или поправка, страните се стремят да разрешат въпроса посредством консултации. Ако страните не постигнат споразумение в срок от 60 дни от получаването на възражението, страната, която иска да измени или поправи приложение 9, може да отнесе въпроса към процедурата за уреждане на спорове съгласно настоящия дял.

ЧЛЕН 175

Институционални разпоредби

По искане на една от страните Комитетът за сътрудничество, действащ в състав „Търговия“, разглежда въпроси, свързани с прилагането и функционирането на настоящата глава, като например:

- а) промяната, поправката или изменението на приложение 9;
- б) въпроси, свързани с функционирането на настоящата глава;
- в) всички други въпроси, свързани с държавните поръчки.

ГЛАВА 10

ТЪРГОВИЯ И УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ

ЧЛЕН 176

Контекст и цели

1. Страните припомнят Дневен ред 21 на Конференцията на ООН по околна среда и развитие от 1992 г., Декларацията на МОТ за основните принципи и права при работа от 1998 г., Декларацията на министрите от Икономическия и социален съвет на ООН относно постигането на пълна трудова заетост и достойни условия на труд от 2006 г., Декларацията на МОТ относно социалната справедливост за справедлива глобализация от 2008 г. и Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие от 2015 г. с нейните цели за устойчиво развитие (наричани по-долу „ЦУР“).
2. Страните признават, че икономическото развитие, социалното развитие и опазването на околната среда са взаимнозависими и взаимно подсилващи се елементи на устойчивото развитие. Страните потвърждават своя ангажимент да насърчават развитието на международната търговия или инвестиции по начин, който допринася за постигането на целта за устойчиво развитие, по-специално съгласно изразеното в многостранните им ангажименти в областта на труда и околната среда.

ЧЛЕН 177

Право на регулиране и равнища на закрила

1. Страните признават правото на всяка страна да определя своите политики и приоритети за устойчиво развитие, да установява равнищата на опазване на околната среда и на защита на труда в национален мащаб, които счита за подходящи, и съответно да приема или изменя относимите си законодателство и политики. Това законодателство и тези политики са в съответствие с ангажиментите на всяка от страните по отношение на международно признатите споразумения и стандарти, посочени в член 178.
2. Всяка страна се стреми да гарантира, че съответното ѝ законодателство и политики предвиждат и насърчават високи равнища на опазване на околната среда и защита на труда.
3. Страните признават, че е нецелесъобразно да насърчават търговията или инвестициите посредством отслабване или намаляване на равнищата на закрила, предоставени в тяхното съответно право в областта на околната среда или в тяхното трудово право и стандарти.
4. Страните не се стремят да насърчават търговията или инвестициите посредством освобождаване или дерогации от своето право в областта на околната среда и трудово право или посредством неприлагане по ефективен начин, чрез постоянни или повтарящи се действия или бездействие, на правото си в областта на околната среда или трудово си право.

ЧЛЕН 178

Многостранни споразумения в областта на околната среда и конвенции в сферата на труда

1. Страните признават значимостта на международното управление и международните споразумения в областта на околната среда като отговор на международната общност на свързаните с околната среда предизвикателства пред устойчивото развитие, както и значимостта на пълната и продуктивна заетост и на достойните условия на труд за всички като ключови елементи на устойчивото развитие.
2. В този контекст и като се вземат предвид членове 290 — 295, всяка страна прилага ефективно многостранните споразумения в областта на околната среда, които е ратифицирала, включително Парижкото споразумение от 2015 г. относно изменението на климата и Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата, съставена в Ню Йорк на 9 май 1992 г.
3. Като взема предвид член 314, всяка страна прилага ефективно международно признатите основни трудови стандарти, определени в основните конвенции на МОТ, както и другите конвенции на МОТ, ратифицирани съответно от Република Узбекистан и държавите членки. Страните ще работят за ратифицирането на други конвенции и протоколи, които са категоризирани като актуални от МОТ. Всяка страна приема и прилага мерки и политики по отношение на здравословните и безопасни условия на труд и ще поддържа ефективна система за инспекция на труда съобразно със съответните конвенции на МОТ, по които е или може да стане страна.

ЧЛЕН 179

Търговия и инвестиции, благоприятстващи устойчивото развитие

1. Страните потвърждават своя ангажимент за засилване на приноса на търговията за постигането на целта за устойчиво развитие. Съответно те насърчават практиките за корпоративна социална отговорност/отговорно бизнес поведение, търговията и инвестициите в екологични стоки и услуги, както и използването на схеми за гарантиране на устойчивост, като например справедлива и етична търговия и екомаркировка.
2. Страните обменят информация и опит относно действията си за насърчаване на съгласуваността и взаимното допълване между търговските, социалните и екологичните политики и засилват диалога и сътрудничеството по въпросите на устойчивото развитие, които възникват в контекста на търговските отношения.
3. В тези диалог и сътрудничество следва да участват съответните заинтересовани страни, по-специално социалните партньори, както и други организации на гражданското общество, чрез сътрудничеството с гражданското общество, установено съгласно член 341.

ЧЛЕН 180

Уреждане на спорове

Членове 250—254 не се прилагат за спорове по настоящата глава. Във връзка с всеки такъв спор, след като специалната група за уреждане на спорове представи окончателния си доклад съгласно членове 248 и 249, страните, вземайки под внимание доклада, обсъждат подходящи мерки, които да бъдат предприети. Комитетът за сътрудничество следи за изпълнението на такива мерки и осигурява редовен преглед на въпроса, включително чрез механизма по член 179, параграф 3.

ГЛАВА 11

ПРОЗРАЧНОСТ

ЧЛЕН 181

Цел

Като признават въздействието, което съответната им регулаторна среда може да окаже върху търговията и инвестициите между тях, страните се стремят да осигурят предвидима регулаторна среда и ефективни процедури за икономическите оператори, особено за малките и средните предприятия.

ЧЛЕН 182

Определения

За целите на настоящата глава:

- а) „административно решение“ означава решение, акт или действие с правни последици, което се прилага за конкретно лице, стока или услуга в конкретен случай и включва невземането на такова решение, неприемането на такъв акт или неизвършването на такова действие, както е предвидено в правото на някоя от страните;
- б) „заинтересовано лице“ означава всяко лице, което може да бъде засегнато от мярка с общо приложение; и
- в) „мярка с общо приложение“ означава законови и подзаконови нормативни актове, процедури, административни актове и съдебни решения с общо приложение, отнасящи се до който и да е въпрос, попадащ в обхвата на настоящия дял, съгласно предвиденото в правото на някоя от страните.

ЧЛЕН 183

Публикуване

Всяка страна гарантира, че мярка с общо приложение по отношение на който и да е въпрос, попадащ в обхвата на настоящия дял:

- а) се публикува в кратки срокове чрез официално предназначено за тази цел средство, а в случаите, в които това е изпълнимо — чрез електронно средство, или се предоставя на разположение по друг начин, така че да се даде възможност на всички лица да се запознаят с нея;

- б) предоставя обяснение за целта и основанието за мярката; и
- в) предоставя достатъчно време между публикуването и влизането в сила на законови и подзаконови актове, поне в случай че увеличава тежестта върху икономическите оператори, освен когато това не е възможно поради спешност. Настоящата точка не се прилага за съдебни решения или административни актове.

ЧЛЕН 184

Запитвания

1. Всяка страна създава или запазва подходящи механизми за отговаряне на запитвания от лица във връзка със всички законови и подзаконови нормативни актове по отношение на всички въпроси, попадащи в обхвата на настоящия дял.
2. По искане на една от страните другата страна своевременно предоставя информация и отговаря на въпроси относно всеки закон или подзаконен нормативен акт — независимо дали е в сила или в процес на изготвяне — във връзка с всеки въпрос, попадащ в обхвата на настоящия дял.

ЧЛЕН 185

Прилагане на мерки с общо приложение

1. Всяка страна администрира по обективен, безпристрастен и разумен начин всички мерки с общо приложение по отношение на всички въпроси, попадащи в обхвата на настоящия дял.

2. При прилагането на посочените в параграф 1 мерки спрямо конкретни лица, стоки или услуги на другата страна в отделни случаи всяка страна:

- а) се стреми в съответствие със своята законова и подзаконова нормативна уредба да отправя до лицата, които са пряко засегнати от дадено административно производство, разумно предизвестие, когато бъде образувано производството, включващо описание на естеството на производството, правното основание, въз основа на което то е образувано, и когато е уместно, общо описание на всички спорни въпроси; и
- б) предоставя на лицата разумна възможност за представяне на факти и доводи в подкрепа на техните позиции преди вземането на окончателно административно решение, доколкото времето, естеството на производството и общественият интерес позволяват това.

ЧЛЕН 186

Контрол и обжалване

1. Всяка страна създава или поддържа общи, арбитражни или административни съдилища или процедури с цел своевременен контрол и, когато има основание за това, коригиране на административните решения по отношение на всички въпроси, попадащи в обхвата на настоящия дял. Всяка страна гарантира, че нейните процедури за обжалване и контрол се прилагат от съдилищата ѝ по недискриминационен и безпристрастен начин. Тези съдилища са безпристрастни и независими от органа, оправомощен да извършва административното правоприлагане, и нямат интерес към резултата от разглеждания въпрос.

2. Всяка страна гарантира, че на страните по производството, посочено в параграф 1, се предоставя правото на:

- а) разумна възможност за подкрепа или защита на съответните техни позиции; и
- б) решение, основано на доказателствата и представената документация, или ако това се изисква от вътрешното ѝ законодателство, на съответната документация, събрана от административния орган.

3. При прилагане на възможността за обжалване или допълнителен контрол съгласно правото на всяка страна, решението, посочено в параграф 2, буква б), се изпълнява от органа, оправомощен да извършва административното правоприлагане.

ЧЛЕН 187

Връзка с други глави

Настоящата глава се прилага, без да се засягат специалните правила, установени в други глави от настоящия дял.

ГЛАВА 12

ИНВЕСТИЦИИ И ТЪРГОВИЯ С УСЛУГИ

РАЗДЕЛ 1

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛЕН 188

Приложно поле

1. Страните, като потвърждават ангажимента си да създадат по-благоприятна среда за развитието на инвестиции и търговия помежду им, с настоящото определят необходимите механизми с цел подобряване на реципрочните условия за инвестиции и търговия с услуги.
2. Страните потвърждават правото си да регулират и да въвеждат нови регулаторни мерки в рамките на съответната си територия за постигане на законни цели на политиката, сред които опазването на общественото здраве, социалните услуги, общественото образование, безопасността, околната среда, включително изменението на климата, обществения морал, социалната закрила или защитата на потребителите, защитата на неприкосновеността на личния живот и личните данни, както и насърчаването и опазването на културното многообразие.
3. Настоящата глава не се прилага по отношение на мерките, които засягат физически лица на някоя от страните, търсещи достъп до пазара на труда на другата страна, нито по отношение на мерките, касаещи гражданство, пребиваване и трудова заетост с безсрочен характер.

4. Настоящата глава не може да бъде пречка за никоя от страните да прилага мерки за регулиране на влизането или временния престой на физически лица на нейната територия, включително мерки, необходими за опазване на неприкосновеността на нейните граници и за гарантиране на нормалното придвижване през тях на физически лица, при условие че тези мерки не се прилагат по такъв начин, че да заличават или накърняват ползите¹ за другата страна съгласно настоящата глава.

5. Настоящата глава не се прилага за никоя мярка на някоя от страните по отношение на възлагането от държавен орган или агенция на поръчки за стоки или услуги, закупвани за държавни цели, а не за търговска препродажба или с оглед използването им при доставката на стока или предоставянето или услуга за търговска продажба, независимо дали тези поръчки са „попадащи в обхвата поръчки“ по смисъла на глава 9.

6. Настоящата глава не се прилага за субсидии или безвъзмездни средства, отпуснати от страните, включително обезпечени от държавата заеми и гаранции, както и застраховки.

7. Настоящата глава не се прилага по отношение на:

- a) въздухоплавателните услуги или свързаните с тях услуги в подкрепа на въздухоплавателните услуги², различни от следните:
 - i) услугите, свързани с ремонта и поддръжката на въздухоплавателни средства;
 - ii) услуги, свързани с компютърни системи за резервация (CRS);

¹ Самият факт, че се изисква виза за физически лица от конкретни държави, но не и за физически лица от други държави, не се разглежда като заличаване или накърняване на ползите съгласно настоящата глава.

² От съображения за правна сигурност се уточнява, че въздухоплавателните услуги или свързаните с тях услуги в подкрепа на въздухоплавателните услуги включват следните услуги, без да се ограничават с тях: въздушен транспорт; услуги, предоставяни чрез използване на въздухоплавателно средство, чиято основна цел не е превоз на стоки или пътници, например въздушно обучение за борба с пожари, разглеждане на забележителности, пръскане, земемерство, картографиране, фотография, скачане с парашут, теглене на планери, вдигане с хеликоптер за дърводобив и строителство и други въздушни селскостопански, промишлени и инспекционни услуги; отдаване под наем на въздухоплавателно средство с екипаж и услуги по експлоатация на летища.

- iii) услуги по наземно обслужване; и
- iv) продажба и маркетинг на услуги за въздушен транспорт;
- б) аудио-визуални услуги;
- в) вътрешни водни пътища; и
- г) национален морски каботаж¹.

ЧЛЕН 189

Определения

За целите на настоящата глава:

- а) „услуги по ремонт и поддръжка на въздухоплавателни средства“ означава такива дейности, когато се извършват по отношение на въздухоплавателно средство или на негова част, по време на които въздухоплавателното средство е извадено от експлоатация, и не включват така нареченото линейно техническо обслужване;
- б) „дейности или услуги, съответно извършвани или предоставяни в процеса на упражняване на държавната власт“ означава дейности, които не се извършват — или услуги, които не се предоставят — нито на търговска основа, нито в условия на конкуренция с един или повече икономически оператори;

¹ Без да се засяга обхватът на дейностите, които може да бъдат считани за каботаж съгласно съответното национално законодателство, се приема, че националният морски каботаж съгласно настоящата глава обхваща, за Европейския съюз, пътническия или товарния транспорт между пристанище или точка, разположени в държава — членка на Европейския съюз, и друго пристанище или точка, разположени в същата държава — членка на Европейския съюз, включително върху нейния континентален шелф, както е посочено в Конвенцията на Организацията на обединените нации по морско право, както и трафика, който започва и завършва в същото пристанище или точка, разположени в държава — членка на Европейския съюз.

- в) „услуги, свързани с компютърни системи за резервация (CRS)“ означава услуги, предоставяни чрез компютризирани системи, които съдържат информация за разписанията на въздушните превозвачи, наличните свободни места, тарифите и тарифните правила, чрез които могат да се правят резервации или да се издават билети;
- г) „попадащо в обхвата предприятие“ означава предприятие на територията на една от страните, установено в съответствие с буква з) от юридическо лице от другата страна в съответствие с приложимото право, независимо дали съществува към датата на влизане в сила на настоящото споразумение или е установено след това;
- д) „трансгранична търговия с услуги“ означава предоставяне на услуга:
- i) от територията на една от страните на територията на другата страна; или
 - ii) на територията на една от страните за потребител на услугата от другата страна;
- е) „стопанска дейност“ означава всяка дейност с промишлен, търговски или професионален характер или занаятчийска дейност, включително предоставяне на услуги, с изключение на дейностите, извършвани в процеса на упражняването на държавната власт;
- ж) „предприятие“ означава юридическо лице или клон или представителство на юридическо лице;
- з) „установяване“ означава учредяване или придобиване на юридическо лице, включително посредством капиталово участие, или създаване на клон или представителство на юридическо лице на територията на някоя от страните с цел създаване или поддържане на трайни икономически връзки;
- и) „съществуващ“ означава действащ към датата на подписване на настоящото споразумение;

- й) „услуги по наземно обслужване“ означава предоставяне на следните услуги в летище срещу заплащане на такса или по договор: представителство на авиолинии, административно обслужване и надзор; обслужване на пътници; обработка на багаж; перонно обслужване; кетъринг; обработка на въздушни товари и поща; зареждане с гориво на въздухоплавателни средства; обслужване и почистване на въздухоплавателни средства; наземен транспорт; и изпълнение на полети, административно обслужване на екипажи и планиране на полети; терминът „услуги по наземно обслужване“ не включва: самообслужване; сигурност; ремонт и поддръжка на въздухоплавателни средства; или управление или експлоатация на основна централизирана летищна инфраструктура, като например антиобледенителни съоръжения, системи за зареждане с гориво, системи за обработка на багажите и фиксирани транспортни системи в рамките на летището;
- к) „юридическо лице“ означава всеки правен субект, надлежно учреден или организиран по друг начин съгласно приложимото законодателство, независимо дали е с цел печалба или с друга цел, и дали е частна или държавна собственост, включително всяко дружество, тръст, персонално дружество, съвместно предприятие, еднолично дружество или сдружение;
- л) „юридическо лице от една от страните“ означава:¹
- и) за Европейския съюз:
- А) юридическо лице, учредено или организирано съгласно правото на Съюза или на поне една от неговите държави членки и извършващо съществена стопанска дейност² на територията на Европейския съюз; и

¹ От съображения за правна сигурност се уточнява, че корабоплавателните дружества, посочени в настоящата точка, се считат за юридически лица на една от страните само по отношение на техните дейности, свързани с предоставянето на услуги в областта на морския транспорт.

² В съответствие със своята нотификация на Договора за създаване на Европейската общност пред СТО (документ WT/REG39/1) Европейският съюз разглежда понятието „ефективна и непрекъсната връзка“ с икономиката на държава — членка на Европейския съюз, залегнало в член 54 от ДФЕС, като равностойно на понятието „съществена стопанска дейност“.

Б) корабоплавателно дружество, установено извън Европейския съюз, което е под контрола на физическо лице от държава членка, чийто плавателен съд е регистриран в държава членка и плава под флага на държава членка;

ii) за Република Узбекистан:

А) юридическо лице, учредено или организирано съгласно правото на Република Узбекистан и извършващо съществена стопанска дейност на територията на Република Узбекистан; и

Б) корабоплавателно дружество, установено извън Република Узбекистан, което е под контрола на физическо лице от Република Узбекистан, чийто плавателен съд е регистриран в Република Узбекистан и плава под флага на Република Узбекистан;

м) „мерки на някои от страните“ означава мерки, приети или запазени в сила от¹:

i) органи на централната власт или регионални или местни органи на управление; и

ii) неправителствени органи, изпълняващи правомощия, делегирани им от органи на централната власт или регионални или местни органи на управление;

¹ От съображения за правна сигурност се уточнява, че понятието „мярка на някои от страните“ обхваща мерките на структурите, изброени в буква л), точки i) и ii), които се приемат или запазват в сила чрез пряко или непряко указване, ръководене или контролиране на поведението на други структури във връзка с тези мерки.

- н) „физическо лице от някоя от страните“ означава:
- i) за Европейския съюз, гражданин на една от държавите членки в съответствие с нейното законодателство¹; и
 - ii) за Република Узбекистан — гражданин на Република Узбекистан в съответствие с нейното законодателство;
- о) „експлоатация“ означава ръководство, управление, поддържане, използване, владение и продажба или друга форма на разпореждане с предприятие;
- п) „продажба и маркетинг на услуги за въздушен транспорт“, означава възможности за съответния въздушен превозвач да продава и предлага свободно на пазара своите услуги, свързани с въздушния транспорт, включително всички аспекти на маркетинга, като проучване на пазара, реклама и разпространение, без включване обаче на ценообразуването на услугите за въздушен транспорт, нито с приложимите условия;
- р) „услуга“ означава всяка услуга във всеки сектор, с изключение на услугите, предоставяни в процеса на упражняването на държавната власт;
- с) „доставчик на услуга“ означава всяко лице, което се стреми да предоставя или предоставя услуга.

¹ За Европейския съюз терминът „физическо лице от някоя от страните“ включва също така лица, постоянно пребиваващи в Република Латвия, които не са граждани на Република Латвия или на която и да било друга държава, но които имат право, съгласно правото на Република Латвия, да получат паспорт, който не е национален.

ЧЛЕН 190

Хоризонтално ограничение за услугите

1. Независимо от всички други разпоредби на настоящата глава, от никоя от страните не се изисква да предоставя по отношение на секторите или мерките, обхванати от ГАТС, по-благоприятно третиране от това, което тази страна е длъжна да предостави съгласно ГАТС, по отношение на всеки сектор и подсектор на услугите и начин на предоставяне. Настоящият параграф се прилага към деня, предхождащ с един месец датата на влизането в сила на всяко от съответните задължения на дадена страна по ГАТС.
2. От съображения за правна сигурност се уточнява, че по отношение на услугите списъците по ГАТС със специфични задължения за Европейския съюз, включително резервите и неговото приложение относно освобождаванията по член II (списък на освобождаванията във връзка с третирането като най-облагодетелстваната нация), се включват в настоящото споразумение и стават част от него.
3. От съображения за правна сигурност се уточнява, че преди присъединяването на Република Узбекистан към СТО списъкът със специфични задължения на Република Узбекистан, включително резервите, е списъкът, който се съдържа в приложения 12-Б, 12-В и 12-Г.

ЧЛЕН 191

Споразумения за икономическа интеграция

Третирането, предоставено в съответствие с настоящата глава, не се прилага по отношение на третирането, предоставено от някоя от страните по силата на споразумение, с което значително се либерализира търговията с услуги (включително установяването в областта на услугите) при спазване на критериите по членове V и Va от ГАТС, или на споразумение, с което значително се либерализира установяването в други стопански дейности, при спазване на същите критерии по отношение на такива дейности.

ЧЛЕН 192

Прозрачност и разкриване на поверителна информация

1. Всяка страна своевременно отговаря на всички искания на другата страна за конкретна информация относно всяка от нейните мерки с общо приложение, включително стандарти и критерии за предоставяне на разрешения и сертифициране на инвеститори и доставчици на услуги, и информация относно компетентния регулаторен или друг орган или международни споразумения, които се отнасят до или засягат въпроси, попадащи в обхвата на настоящата глава. Всяка от страните създава едно или повече звена за запитвания и съобщава данните за контакт на другата страна. Тези звена за запитвания предоставят при поискване конкретна информация на инвеститорите и доставчиците на услуги на другата страна по всички тези въпроси.
2. Всяка от страните публикува своевременно всички мерки с общо приложение, които се отнасят до или засягат действието на настоящата глава. Когато такова публикуване не е практично, информацията за тези мерки се оповестява публично по друг начин.
3. Нищо в настоящото споразумение не изисква от страните да предоставят поверителна информация, разкриването на която би попречило на правоприлагането или по друг начин би навредило на обществен интерес, или би накърнило законните търговски интереси на конкретни публични или частни предприятия.

РАЗДЕЛ 2

ИНВЕСТИЦИИ

ЧЛЕН 193

Приложно поле

Настоящият раздел се прилага за мерки на някоя от страните, които засягат установяването или дейността на нейна територия за извършване на стопански дейности от страна на:

- а) юридически лица от другата страна; и
- б) попадащи в обхвата предприятия.

ЧЛЕН 194

Третиране като най-облагодетелствана нация и национално третиране

1. Без да се засягат резервите, изброени в приложение 12-А към настоящото споразумение и списъците със специфични задължения на Европейския съюз по ГАТС и в приложение 12-Б към настоящото споразумение, всяка от страните предоставя на юридическите лица от другата страна и на попадащите в обхвата предприятия третиране, което е не по-малко благоприятно от това, което предоставя в сходни ситуации на юридическите лица от трета държава и на техните предприятия по отношение на установяването и извършването на дейност на нейна територия.

2. Без да се засягат резервите, вписани в приложение 12-А и списъците със специфични задължения на Европейския съюз по ГАТС и в приложение 12-Б, всяка от страните предоставя на юридическите лица от другата страна и на попадащите в обхвата предприятия третиране, което е не по-малко благоприятно от това, което предоставя в сходни ситуации на собствените си юридически лица и на техните предприятия по отношение на установяването и извършването на дейност на нейна територия.

3. Третирането, предоставено съгласно параграф 2, означава:

- а) по отношение на регионалното или местното равнище на управление на Република Узбекистан — третиране, което е не по-малко благоприятно от най-благоприятното третиране, което това равнище на управление предоставя на своя територия и в сходни ситуации на юридически лица от Република Узбекистан и на техните предприятия; и
- б) по отношение на правителство на или в държава членка — третиране, което е не по-малко благоприятно от най-благоприятното третиране, което това правителство предоставя на своя територия и в сходни ситуации на юридически лица от тази държава членка и на техните предприятия.

4. Настоящият член не може да се тълкува като задължаващ някоя от страните да предостави на юридически лица от другата страна или на попадащи в обхвата предприятия възможността да се ползват от каквото и да е третиране, произтичащо от:

- а) международно споразумение за избягване на двойното данъчно облагане или друго международно споразумение или договореност, отнасящи се изцяло или частично за данъчно облагане; или
- б) мерки, предвиждащи признаване, включително на стандартите или критериите за разрешение, лицензиране или сертифициране на физическо лице или предприятие за осъществяването на стопанска дейност, или на пруденциални мерки, посочени в параграф 3 от приложението към ГАТС относно финансовите услуги.

5. От съображения за правна сигурност се уточнява, че посоченото в параграф 1 третиране не включва процедурите за уреждане на спорове, предвидени в други международни споразумения.

6. От съображения за правна сигурност се уточнява, че материалноправните разпоредби в други международни споразумения, сключени от една от страните с трета държава, сами по себе си не представляват третирането, посочено в параграф 1. Мерките на някоя от страните съгласно тези разпоредби¹ могат да съставляват такова третиране и по този начин да доведат до нарушение на настоящия член.

ЧЛЕН 195

Висше ръководство и управителни съвети

Без да се засягат резервите, изброени в приложение 12-А и списъците със специфични задължения на Европейския съюз по ГАТС и в приложение 12-Б, никоя от страните не изисква от попадащото в обхвата предприятие да назначава лица с определена националност като изпълнителни директори или управители, или членове на управителните съвети.

¹ От съображения за правна сигурност се уточнява, че самото транспониране във вътрешното законодателство на материалноправни разпоредби от други международни споразумения, сключени от една от страните с трета държава, доколкото това е необходимо за включването им във вътрешния правен ред, само по себе си не се счита за мярка.

ЧЛЕН 196

Отказ за предоставяне на предимства

Всяка от страните може да откаже да предостави предимствата по настоящия раздел на юридическо лице от другата страна или на попадащо в обхвата предприятие, ако отказващата страна приеме или запази в сила мерки, свързани с поддържането на международния мир и сигурност, включително защитата на правата на човека, които:

- а) забраняват сделките с това юридическо лице или попадащо в обхвата предприятие; или
- б) биха били нарушени или заобиколени, ако предимствата по настоящия раздел бъдат предоставени на това юридическо лице или на попадащо в обхвата предприятие, включително когато с мерките се забраняват сделки с лице, което притежава или контролира това юридическо лице или предприятие.

РАЗДЕЛ 3

ТРАНСГРАНИЧНА ТЪРГОВИЯ С УСЛУГИ

ЧЛЕН 197

Приложно поле

Настоящият раздел се прилага за мерки на някоя от страните, които засягат трансграничната търговия с услуги от доставчици на услуги от другата страна.

ЧЛЕН 198

Национално третиране

1. Без да се засяга член 190, в секторите, за които са вписани задължения в списъците със специфични задължения на Европейския съюз по ГАТС и в приложението 12-В от настоящото споразумение, всяка от страните предоставя по отношение на услугите и на доставчиците на услуги от другата страна третиране, което е не по-малко благоприятно от това, което предоставя в сходни ситуации по отношение на собствените си услуги и доставчици на услуги.
2. Всяка от страните може да изпълни изискването, установено в параграф 1, като предоставя по отношение на услугите и на доставчиците на услуги от другата страна третиране, което е формално еднакво или формално различно от това, което тя предоставя по отношение на собствените си услуги и доставчици на услуги.
3. Формално еднаквото или формално различното третиране се счита за по-неблагоприятно, ако променя условията на конкуренция в полза на услуги или доставчици на услуги от въпросната страна в сравнение с услуги или доставчици на услуги от другата страна.
4. Никоя от разпоредбите в настоящия член не може да се тълкува по начин, който да изисква от която е да е от страните да компенсират присъщи конкурентни недостатъци, произтичащи от чуждестранния характер на съответните услуги или доставчици на услуги.

ЧЛЕН 199

Постепенна по-нататъшна либерализация

1. Страните полагат усилия в съответствие с настоящия раздел да предприемат необходимите стъпки за по-нататъшно постепенно разрешаване на трансграничната търговия с услуги, като вземат предвид развитието на секторите на услугите в страните.
2. Комитетът за сътрудничество, действащ в състав „Търговия“ прави препоръки за прилагането на параграф 1.
3. Страните се стремят да избягват приемането на всякакви мерки, в резултат на които условията за трансгранична търговия с услуги ще бъдат по-ограничителни в сравнение със съществуващите към деня, предхождащ датата на подписване на настоящото споразумение.

ЧЛЕН 200

Отказ за предоставяне на предимства

Всяка страна може да откаже да предостави предимствата по настоящия раздел на доставчик на услуги от другата страна, ако отказващата страна приеме или запази в сила мерки, свързани с поддържането на международния мир и сигурност, включително защитата на правата на човека, които:

- a) забраняват сделките с този доставчик на услуги; или

- б) биха били нарушени или заобиколени, ако предимствата по настоящия раздел бъдат предоставени на този доставчик на услуги, включително когато с мерките се забраняват сделки с лице, което притежава или контролира този доставчик на услуги.

РАЗДЕЛ 4

ВЛИЗАНЕ И ВРЕМЕНЕН ПРЕСТОЙ НА ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА СЪС СТОПАНСКА ЦЕЛ

ЧЛЕН 201

Обхват и определения

1. Настоящият раздел се прилага за мерки на една от страните, засягащи предоставянето на услуги чрез влизане и временен престой на нейна територия на физически лица от другата страна, които попадат в обхвата на следните категории:

а) лица на делово посещение за целите на установяването;

б) доставчици на услуги по договор; и

в) лица, преместени при вътрешнокорпоративен трансфер.

2. Доколкото не са поети задължения по настоящия раздел, продължават да се прилагат всички изисквания, предвидени в правото на една от страните по отношение на влизането и временния престой на физически лица, включително правната уредба относно срока на престоя.
3. Независимо от разпоредбите на настоящия раздел продължават да се прилагат всички изисквания, предвидени в правото на всяка от страните, отнасящи се до трудовите мерки и мерките за социална сигурност, включително правната уредба относно минималната работна заплата и колективните трудови договори.
4. Ангажиментите относно влизането и временния престой на физически лица със стопанска цел не се прилагат в случаите, когато влизането и временният престой се осъществяват с намерението — или ефектът от тях е — да повлияят или по друг начин да се отразят на изхода от който и да било трудов или управленски спор или които и да било преговори, или на наемането на което и да било физическо лице, което участва в този спор.
5. За целите на настоящия раздел:
- а) „лица на делово посещение за целите на установяването“ означава физически лица, които работят на ръководна длъжност в рамките на юридическо лице от една от страните и които:
- i) отговарят за създаването на предприятие на такова юридическо лице на територията на другата страна;
 - ii) не предлагат или предоставят услуги, нито се занимават с каквато и да е икономическа дейност, различна от тази, която се изисква за целите на установяването на това предприятие; и
 - iii) не получават възнаграждение от източник, намиращ се в другата страна;

б) „доставчици на услуги по договор“ означава физически лица, наети от юридическо лице от една от страните, различно от посредничеството на агенция за назначаване и предоставяне на услуги по наемане на персонал, което не е установено на територията на другата страна и е сключило договор *bona fide*¹ за предоставяне на услуги на краен потребител в другата страна, изискващ временното присъствие на негови служители², които:

i) са предлагали такива услуги като служители на юридическото лице за период, не по-кратък от една година, непосредствено предхождащ датата на заявлението им за влизане и временен престой;

ii) към тази дата притежават:

А) за физически лица от Европейския съюз — най-малко три години, а за физически лица от Република Узбекистан — най-малко пет години професионален опит в съответната дейност³;

Б) диплома за завършено висше образование или квалификация, която удостоверява равностойно ниво на знания⁴; и

В) професионалните квалификации, изисквани по закон за упражняването на тази дейност в другата страна; и

iii) не получават възнаграждение от източник, намиращ се в другата страна;

¹ За Европейския съюз договорът *bona fide* не може да надвишава 12 месеца.

² Договорът за предоставяне на услуги, посочен в буква б), отговаря на изискванията на правото на страната, в която се изпълнява договорът.

³ Придобит след навършване на пълнолетие.

⁴ В случаите, когато дипломата или квалификацията не е придобита в съответната страна, на чиято територия се предоставя услугата, тази страна може да прецени дали тя е равностойна на дипломата за завършено висше образование, изисквана на нейна територия.

в) „лица, преместени при вътрешнокорпоративен трансфер“ означава физически лица, които:

- i) са били наети от юридическо лице от една от страните или от негов клон или са били съдружници в него за период, не по-кратък от една година, непосредствено предхождащ датата на подаване на заявлението им за влизане и временен престой в другата страна;
- ii) по време на подаване на заявлението пребивават извън територията на другата страна;
- iii) временно са прехвърлени в предприятие на юридическото лице на територията на другата страна¹, което е член на групата на първоначалното юридическо лице или клон, включително неговото представителство, дъщерно дружество, клон или дружество майка; и
- iv) които, за Европейския съюз, принадлежат към категориите:
 - А) ръководители, заемащи ръководна длъжност, които основно ръководят управлението на предприятието² в другата страна и са под общия надзор или ръководство главно от управителния съвет или от акционерите в предприятието или от техни еквиваленти, като задълженията им включват:
 - 1) да управляват предприятието или негов отдел, или негово подразделение;

¹ От съображения за правна сигурност се уточнява, че от управителите и специалистите може да се изисква да докажат, че притежават професионалните квалификации и опит, необходими в рамките на юридическото лице, към което са прехвърлени.

² От съображения за правна сигурност се уточнява, че макар управленските или ръководните кадри да не изпълняват пряко задачи, свързани с реалното предоставяне на услугите, това не е пречка за тях в рамките на упражняваните от тях функции, описани по-горе, да изпълняват такива задачи, каквито могат да са необходими във връзка с предоставянето на услугите.

- 2) да упражняват надзор и контрол върху работата на други служители с надзорни, професионални или управленски функции; и
 - 3) да имат пълномощия да препоръчват назначаване, освобождаване от длъжност или други действия по отношение на персонала; или
- Б) специалисти, които притежават специализирани познания от съществено значение за областите на дейност на предприятието, техниките или управлението, като при оценката на тези познания се отчитат не само специфичните за предприятието познания, но и това дали лицето има високо ниво на квалификация, включително подходящ професионален опит, по отношение на даден вид работа или дейност, изискващи специфични технически познания, включително евентуална принадлежност към акредитирана професия; или
- в) които, за Република Узбекистан, извършват работата си на територията на тази страна, не са граждани на Република Узбекистан и отговарят на следните минимални критерии:
- А) да са завършили висше образование, свързано с упражняваната професия;
 - Б) да притежават най-малко 5 години опит в предвидената област на дейност; и
 - В) да получават годишна заплата (възнаграждение) в Република Узбекистан в размер, не по-малък от равностойността на 22 000 СПТ.

ЧЛЕН 202

Лица, преместени при вътрешнокорпоративен трансфер, и лица на делово посещение за целите на установяването

1. В секторите, подсекторите и дейностите, изброени в списъците със специфични задължения на Европейския съюз по ГАТС или в приложение 12-Б към настоящото споразумение, и при спазване на посочените в тях резерви¹:
 - а) всяка страна разрешава:
 - i) влизането и временния престой на лица, преместени при вътрешнокорпоративен трансфер, и лица на делово посещение за целите на установяването; и
 - ii) трудовата заетост на своята територия на лица, преместени по вътрешнокорпоративен трансфер, на другата страна; и
 - б) никоя от страните не запазва в сила, нито приема, въз основа на териториално подразделение или на цялата си територия, ограничения по отношение на общия брой физически лица, които дадено предприятие може да наема като лица, преместени при вътрешнокорпоративен трансфер, и лица на делово посещение за целите на установяването в конкретен сектор, под формата на количествени квоти или тестове за икономическа необходимост, или дискриминационни ограничения.
2. Допустимата продължителност на престоя е до три години за лица, преместени при вътрешнокорпоративен трансфер, и до 90 дни² за лица на делово посещение за целите на установяването.

¹ От съображения за правна сигурност се уточнява, че ако една от страните е направила резерва в приложение 12-Г или приложение 12-А, резервата представлява и резерва по настоящия член, доколкото мярката, предвидена или разрешена с резервата, засяга третирането, за целите на извършване на стопанска дейност, на физическо лице, което влиза и временно пребивава на територията на другата страна.

² За Европейския съюз деветдесетте дни се изчисляват в рамките на всеки шестмесечен период.

ЧЛЕН 203

Доставчици на услуги по договор

1. В секторите, подсекторите и дейностите, изброени в списъците със специфични задължения на Европейския съюз по ГАТС или в приложение 12-Г към настоящото споразумение, и при спазване на посочените в тях резерви¹, никоя от страните не приема, нито запазва в сила ограничения по отношение на общия брой на доставчиците на услуги по договор от другата страна, на които е разрешено временно влизане, под формата на количествени квоти или тест за икономическа необходимост, или дискриминационни ограничения.
2. Достъпът, предоставен по настоящия член, се отнася само до услугата, която е предмет на договора, и не предоставя право на използване на професионалното звание на съответната страна, в която се предоставя услугата.
3. Броят на лицата, попадащи в обхвата на договор за услуги, не надвишава необходимото за изпълнение на договора, както може да се изисква от правото на страната, на чиято територия се предоставя услугата.
4. Позволената продължителност на престой е общо не повече от три месеца за всеки период от 12 месеца или за срока на договора, което от двете е по-кратко.

¹ От съображения за правна сигурност се уточнява, че ако една от страните е направила резерва в приложение 12-А или приложение 12-Б, резервата представлява и резерва по настоящия член, доколкото мярката, предвидена или разрешена с резервата, засяга третирането, за целите на извършване на стопанска дейност, на физическо лице, което влиза и временно пребивава на територията на другата страна.

ЧЛЕН 204

Прозрачност

1. Всяка страна прави публично достъпна информацията за съответните мерки, свързани с влизането и временния престой на физически лица от другата страна, посочени в член 201, параграф 1.
2. Информацията, посочена в параграф 1, включва, наред с другото и доколкото е възможно, следната информация, свързана с влизането и временния престой на физически лица:
 - а) условия за влизане;
 - б) примерен списък на документацията, която може да бъде необходима за проверка на изпълнението на условията;
 - в) ориентировъчно време за обработка;
 - г) приложими такси;
 - д) процедури за обжалване, когато е приложимо; и
 - е) съответните законови актове с общо приложение, отнасящи се до влизането и временния престой на физически лица.

РАЗДЕЛ 5

НОРМАТИВНА УРЕДБА

ПОДРАЗДЕЛ А

ВЪТРЕШНО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

ЧЛЕН 205

Обхват и определения

1. Настоящият раздел се прилага само за секторите, за които са изброени задължения в приложение 12-А към настоящото споразумение и списъците със специфични задължения на Европейския съюз по ГАТС и приложения 12-Б, 12-В и 12-Г към настоящото споразумение, свързани с изискванията и процедурите за лицензиране, изискванията и процедурите за квалификация, които засягат:

- а) трансграничната търговия с услуги;
- б) установяването или функционирането; или
- в) предоставянето на услуга чрез присъствието на физическо лице от категориите физически лица, посочени в член 201, от една от страните на територията на другата страна.

2. За целите на настоящия раздел:

- а) „компетентен орган“ означава орган на централната власт, регионален или местен орган на управление или неправителствен орган, упражняващ правомощия, възложени му от органи на централната власт или регионални или местни органи на управление, който е овластен да взема решение относно разрешаването на предоставянето на услуга, включително чрез установяване, или относно разрешаването на установяване на предприятие с цел извършване на стопанска дейност, различна от предоставянето на услуга;
- б) „процедури за лицензиране“ означава административни или процесуални правила, които трябва да спазва лицето, което желае да получи разрешение за извършването на дейностите, посочени в параграф 1, букви а) — в), включително изменението или подновяването на лиценз, които лицето трябва да спазва, за да докаже, че отговаря на изискванията за лицензиране;
- в) „изисквания за лицензиране“ означава материалноправни изисквания, различни от изискванията за квалификация, на които трябва да отговаря лицето, за да придобие, измени или поднови разрешение за извършване на дейностите, посочени в параграф 1, букви а) — в);
- г) „процедури за квалификация“ означава административни или процесуални правила, които трябва да спазва лицето, за да докаже, че отговаря на изискванията за квалификация с цел да получи разрешение за предоставяне на дадена услуга; и
- д) „изисквания за квалификация“ означава материалноправни изисквания, свързани с правоспособността на дадено физическо лице за предоставяне на услуга, за чието спазване трябва да бъдат представени доказателства с цел получаване на разрешение за предоставянето на услуга.

ЧЛЕН 206

Условия за лицензиране и квалификация

1. Всяка от страните гарантира, че мерките, свързани с изискванията и процедурите за лицензиране и за квалификация, се основават на критерии, които изключват възможността за компетентните органи да упражняват произволно своето право на оценка. Тези критерии са предварително установени, ясни, недвусмислени, обективни, прозрачни и достъпни за обществеността и заинтересованите лица.
2. Компетентният орган предоставя разрешение или лицензия веднага щом бъде установено чрез подходяща проверка, че заявителят отговаря на условията за получаването му/и.
3. Всяка страна поддържа общи, арбитражни или административни съдилища или процедури, които предвиждат, по искане от засегнат доставчик на услуги или юридическо лице от другата страна, своевременно преразглеждане, а — когато е обосновано — и подходяща защита срещу административни решения, засягащи установяването, трансграничната търговия с услуги или временния престой на физически лица със стопанска цел. Когато подобни процедури не са независими от органа, който е взел въпросното административно решение по силата на своите правомощия, всяка страна гарантира, че процедурите ефикасно осигуряват обективна и безпристрастна проверка.
4. Когато броят на наличните лицензи за дадена дейност е ограничен поради недостиг на наличните природни ресурси или технически капацитет, всяка от страните прилага процедура за подбор на потенциални заявители, която предоставят пълни гаранции за безпристрастност и прозрачност, включително, по-специално, подходящо оповестяване относно започването, провеждането и приключването на процедурата. При установяването на правилата за процедурата за подбор страните могат да вземат предвид законните цели на политиката, включително съображения за здраве, безопасност, опазване на околната среда и опазване на културното наследство.

Процедури за лицензиране и квалификация

1. Процедурите и формалностите за лицензиране и квалификация трябва да бъдат ясни, оповестени предварително и сами по себе си да не представляват ограничение за предоставянето на услуга или упражняването на друга стопанска дейност. Всяка от страните се стреми да направи тези процедури и формалности възможно най-опростени и да не усложнява или забавя неоправдано предоставянето на услугата или упражняването на която и да било друга стопанска дейност. Всяка такса за издаване на лицензия или разрешение¹ следва да бъде разумна, прозрачна и сама по себе си да не ограничава предоставянето на съответната услуга или упражняването на съответната стопанска дейност.

2. Всяка от страните гарантира, че използваните от компетентния орган процедури и решенията на този орган са безпристрастни по отношение на всички заявители. Компетентният орган следва да взема своите решения по независим начин и да не се отчита пред което и да било лице, което предоставя услугите или упражнява стопанските дейности, за които се изисква лицензията или разрешението.

3. Ако е предвиден конкретен срок за заявленията, заявителят разполага с разумен срок за подаване на заявлението. Компетентният орган започва обработването на заявлението без неоправдано забавяне. Когато това е възможно, заявленията следва да се приемат в електронен формат при същите условия за автентичност като заявленията, подавани на хартиен носител.

4. Всяка от страните гарантира, че обработването на заявлението, включително достигането до окончателно решение, се извършва в разумен срок след подаването на пълно заявление. Всяка страна се стреми да установи и да направи публично достъпен ориентировъчен график за обработване на заявленията.

¹ Таксите за издаване на лицензии или разрешения не включват плащания за търгове, процедури за възлагане на обществена поръчка или други недискриминационни начини за възлагане на концесии или определените задължителни вноски за предоставянето на универсална услуга.

5. По искане на заявителя компетентният орган предоставя, без неоправдано забавяне, информация за статуса на заявлението.
6. В рамките на разумен срок след получаването на заявление, което счита за непълно, компетентният орган уведомява заявителя за това, като посочва, доколкото е възможно, допълнителната информация, която е необходима за допълване на заявлението, и осигурява възможност за отстраняване на пропуските.
7. Когато е възможно, компетентният орган следва да приема заверени копия вместо оригиналните документи.
8. Когато компетентният орган отхвърли заявление, той уведомява заявителя писмено и без неоправдано забавяне. Той също така информира заявителя, при поискване, за основанията за отхвърляне на заявлението и за срока за обжалване на това решение. Заявителят следва да има възможност да подаде в разумни срокове ново заявление.
9. Всяка от страните гарантира, че след като бъдат предоставени, лицензиите или разрешенията влизат в сила без неоправдано забавяне в съответствие с реда и условията, посочени в тях.

ПОДРАЗДЕЛ Б

УСЛУГИ ЗА ДОСТАВКА

ЧЛЕН 208

Обхват и определения

1. В настоящия раздел се определят принципите на нормативната уредба за предоставянето на услуги за доставка, за които са вписани задължения в приложение 12-А към настоящото споразумение и списъците със специфични задължения на Европейския съюз по ГАТС и приложения 12-Б, 12-В и 12-Г към настоящото споразумение.
2. За целите на настоящия раздел:
 - а) „услуги за доставка“ означава пощенски услуги, експресни услуги за доставка или експресни пощенски услуги, които включват следните дейности: събирането, сортирането, транспортирането и доставката на пощенски пратки;
 - б) „експресни услуги за доставка“ означава събирането, сортирането, транспортирането и доставката на пощенски пратки с повишена скорост и повишена надеждност и могат да включват елементи с добавена стойност, като вземане на пратките от първоначалния пункт, доставка лично на получателя, проследяване на пратката, възможност за промяна на местоназначението и получателя по време на транспорта или изпращане на обратна разписка;
 - в) „експресни пощенски услуги“ означава международни експресни услуги за доставка, предоставяни чрез EMS Кооператива — доброволното сдружение на определени пощенски оператори в рамките на Всемирния пощенски съюз;

- г) „лицензия“ означава разрешение, което регулаторен орган на една от страните може да предостави на доставчик на услуги за доставка за правото да предоставя пощенски услуги, експресни услуги за доставка или експресни пощенски услуги;
- д) „пощенска пратка“ означава пратка до 31,5 kg, адресирана в окончателната форма, в която се пренася от доставчик на услуги за доставка, и включва пратки като писмо или колетна пратка;
- е) „монопол“ означава изключителното право за предоставяне на определени услуги за доставка на територията или на териториално подразделение на една от страните по силата на законодателна мярка; и
- ж) „универсална услуга“ означава постоянното предоставяне на услуга за доставка с уточнено качество във всички точки от територията или на териториално подразделение на съответната страна за всички потребители на достъпни цени.

ЧЛЕН 209

Универсална услуга

1. Всяка от страните има право да определя вида на задълженията за предоставяне на универсална услуга, която желае да поддържа, както и да приема решения за техния обем и изпълнение. Всяко задължение за универсална услуга се осъществява по прозрачен, недискриминационен и неутрален начин по отношение на всички доставчици, които са обвързани със задължението.
2. Ако някоя страна изисква входящите експресни пощенски услуги да се предоставят на основата на универсална услуга, тя не предоставя преференциално третиране на тази услуга пред други международни експресни услуги за доставка.

ЧЛЕН 210

Финансиране на универсална услуга

Никоя от страните не налага такси, нито други налози върху предоставянето на неуниверсална услуга за доставка с цел финансиране на предоставянето на универсална услуга¹.

ЧЛЕН 211

Предотвратяване на практики, нарушаващи функционирането на пазара

Всяка страна гарантира, че никой доставчик на услуги за доставка, обвързан със задължението за универсална услуга или пощенски монопол, не участва в практики, нарушаващи функционирането на пазара.

ЧЛЕН 212

Лицензии

1. Ако някоя от страните изисква лицензия за предоставяне на услуги за доставка, тя оповестява публично:

- а) всички изисквания за издаване на лицензия и срока, който обикновено е необходим за приемането на решение по заявлението за лицензия; и

¹ От съображения за правна сигурност, настоящият параграф не се прилага за общоприложимите данъчни мерки или административни такси.

б) реда и условията за издаване на лицензии.

2. Процедурите, задълженията и изискванията на лицензията са прозрачни, недискриминационни и основани на обективни критерии.

3. Ако компетентен орган отхвърли заявлението за лицензия, той уведомява писмено заявителя за причините за отказа. Всяка от страните установява процедура за обжалване чрез независим орган, която заявителите, на които е отказано заявлението за лиценз, могат да използват. Този независим орган може да бъде съд.

ЧЛЕН 213

Независимост на регулаторния орган

1. Всяка страна създава или поддържа регулаторен орган, който е юридически самостоятелен и функционално независим от който и да е доставчик на услуги за доставка. Ако някоя страна притежава или контролира доставчик на услуги за доставка, тя гарантира ефективното структурно разделение на регулаторната функция от дейностите, свързани със собствеността или контрола.

2. Регулаторните органи изпълняват задачите си прозрачно и своевременно и разполагат с достатъчно финансови и човешки ресурси за изпълнение на възложените им задачи. Техните решения са безпристрастни по отношение на всички участници на пазара.

ПОДРАЗДЕЛ В

ДАЛЕКОСЪОБЩИТЕЛНИ УСЛУГИ

ЧЛЕН 214

Приложно поле

В настоящия раздел се определят принципите на нормативната уредба, засягаща телекомуникационните мрежи и услуги, за които са изброени задължения в приложение 12-А към настоящото споразумение, списъците със специфични задължения на Европейския съюз по ГАТС и приложения 12-Б, 12-В и 12-Г към настоящото споразумение.

ЧЛЕН 215

Определения

За целите на настоящия раздел:

- а) „свързани съоръжения“ означава услуги, физическа инфраструктура и други съоръжения, които са свързани с далекосъобщителна мрежа или услуга и които позволяват или поддържат предоставянето на услуги чрез тази мрежа или услуга или имат съответния потенциал за целта;

- б) „основни съоръжения“ означава съоръжения на обществена далекосъобщителна мрежа или услуга, които:
- i) се предоставят изключително или основно от един или от ограничен брой доставчици, и
 - ii) не могат в икономически или технически аспект да бъдат заменени по приемлив начин за предоставянето на услуга;
- в) „взаимно свързване“ означава свързването на обществени далекосъобщителни мрежи, използвани от едни и същи или различни доставчици на далекосъобщителни мрежи или услуги, за да се даде възможност на потребителите на един доставчик да комуникират с потребителите на същия или друг доставчик или да имат достъп до услуги, предоставяни от друг доставчик. Услугите могат да се предоставят от участващите доставчици или от всеки друг доставчик, който има достъп до мрежата;
- г) „наети мрежи“ означава далекосъобщителни услуги или съоръжения, включително тези от виртуално естество, които заделят капацитет за специално използване от или за достъп за потребител между две или повече определени точки;
- д) „основен доставчик“ означава доставчик на далекосъобщителни мрежи или услуги, който има способността съществено да повлияе на условията за участие (по отношение на цената и предлагането) на съответния пазар на далекосъобщителни мрежи или услуги в резултат на контрол върху основни съоръжения или използване на позицията му на този пазар;

- е) „мрежов елемент“ означава съоръжение или оборудване, използвано за предоставяне на далекосъобщителна услуга, включително характеристики, функции и възможности, предоставяни чрез това съоръжение или оборудване;
- ж) „обществена далекосъобщителна мрежа“ означава всяка далекосъобщителна мрежа, използвана изцяло или главно за предоставяне на обществени далекосъобщителни услуги между крайни точки на мрежата;
- з) „обществена далекосъобщителна услуга“ означава всяка далекосъобщителна услуга, която се предлага на обществеността на общо основание;
- и) „далекосъобщения“ означава предаването и получаването на сигнали чрез всякакви електромагнитни средства;
- й) „далекосъобщителна мрежа“ означава преносните системи, а когато е приложимо — комутационното или маршрутизиращо оборудване и други ресурси, включително неактивните мрежови елементи, които позволяват предаване и получаване на сигнали чрез проводник, радиовълни, оптични или други електромагнитни способности;
- к) „регулаторен орган в областта на далекосъобщенията“ означава органът или органите, на които някоя от страните е възложила регулирането на далекосъобщителните мрежи и услуги, обхванати от настоящия раздел;
- л) „далекосъобщителна услуга“ означава услуга, която се състои изцяло или главно в предаването и приемането на сигнали, включително сигнали за радио- и телевизионно разпръскване, по далекосъобщителни мрежи, включително тези, използвани за разпръскване, но не и услуга, която осигурява или упражнява редакторски контрол върху съдържанието, предавано чрез далекосъобщителни мрежи и услуги;
- м) „универсална услуга“ означава минималният набор от услуги с уточнено качество, които трябва да бъдат предлагани на всички ползватели или на група ползватели на територията на страна или на нейно подразделение, независимо от тяхното географско положение и на достъпна цена; и

- н) „потребител“ означава всяко лице, използващо обществена далекосъобщителна услуга.

ЧЛЕН 216

Регулаторен орган в областта на далекосъобщенията

1. Всяка страна създава или поддържа регулаторен орган в областта на далекосъобщенията, който:
 - а) е юридически самостоятелен и функционално независим от доставчик на далекосъобщителни мрежи, далекосъобщителни услуги или далекосъобщително оборудване;
 - б) използва процедури и се произнася с решения, които са безпристрастни по отношение на всички участници на пазара;
 - в) действа независимо и не търси, нито приема указания от който и да е друг орган във връзка с изпълнението на задачите, възложени му по закон за изпълнение на задълженията, посочени в членове 218—220, 222 и 223;
 - г) разполага с регулаторни правомощия, както и с подходящи финансови и човешки ресурси за изпълнението на тези задачи;
 - д) има правомощието да гарантира, че доставчиците на далекосъобщителни мрежи или услуги му предоставят незабавно при поискване цялата информация, включително финансова информация, необходима за изпълнението на тези задачи;

- е) обработка в съответствие с правилата за поверителност цялата поискана информация, получена при поискване съгласно буква д); и
- ж) упражнява своите правомощия прозрачно и своевременно.

2. Всяка страна гарантира, че задачите на регулаторния орган в областта на далекосъобщенията се публикуват в леснодостъпна и ясна форма, особено когато тези задачи са възложени на повече от един орган.

3. Всяка от страните, която запазва собствеността или контрола върху доставчици на далекосъобщителни мрежи или услуги, се стреми да гарантира ефективното структурно отделяне на регулаторната функция от дейностите, свързани със собствеността или контрола.

4. Всяка страна гарантира, че потребител или доставчик на далекосъобщителни мрежи или услуги, засегнати от решение на регулаторния орган в областта на далекосъобщенията, има право да обжалва пред апелативен орган, който е независим както от регулаторния орган, така и от други засегнати страни. В очакване на резултата от обжалването решението остава в сила, освен ако не бъдат предвидени временни мерки в съответствие с правото на страната.

ЧЛЕН 217

Разрешение за предоставяне на далекосъобщителни мрежи или услуги

1. Ако някоя от страните изисква разрешение за предоставяне на далекосъобщителни мрежи или услуги, тя прави оповестява публично видовете услуги, за които се изисква разрешение, заедно с всички критерии за разрешение, приложими процедури и ред и условия, обикновено свързани със съответното разрешение.

2. Ако някоя от страните изисква официално решение за разрешение, тя посочва разумен срок, който обикновено е необходим за получаването на такова решение, и го съобщава по прозрачен начин. Тя се стреми да гарантира, че решението ще бъде взето в рамките на посочения срок.
3. Всички критерии за разрешение и приложимите процедури са обективни, прозрачни, недискриминационни и пропорционални. Всички задължения и условия, наложени на или свързани с разрешение, са прозрачни, недискриминационни, пропорционални и се отнасят до предоставяните услуги.
4. Всяка от страните гарантира, че заявителят получава писмено мотивите за отказ или отмяна на разрешение или за налагане на специфични за доставчика условия. В такива случаи заявителят има право на обжалване пред апелативен орган.
5. Административните такси, налагани на доставчиците, са разумни, прозрачни и недискриминационни.

ЧЛЕН 218

Взаимно свързване

Страните гарантират, че всеки доставчик на обществени далекосъобщителни мрежи или услуги има правото, а когато е отправено искане от друг доставчик на обществени далекосъобщителни мрежи или услуги — и задължението да договаря взаимно свързване за целите на предоставянето на обществени далекосъобщителни мрежи или услуги.

ЧЛЕН 219

Достъп и използване

1. Всяка от страните гарантира, че всяко предприятие, учредено от юридическо лице от другата страна, или доставчик на услуги от другата страна, получава достъп до обществени далекосъобщителни мрежи или услуги и ги използва при разумни и недискриминационни¹ условия. Това задължение се прилага, *inter alia*, чрез параграфи 2—5.
2. Всяка страна гарантира, че предприятията, учредени от юридически лица от другата страна, или доставчиците на услуги от другата страна имат достъп до и използват всяка обществена далекосъобщителна мрежа или услуга, предлагана в рамките на или през нейната граница, включително частни линии под наем, и за тази цел гарантира, при спазване на параграф 5, че на тези предприятия и доставчици е разрешено:
 - а) да закупуват или наемат и да свържат терминал или друго оборудване, съвместимо с мрежата и което е необходимо за осъществяване на техните операции;
 - б) да свързват частни наети линии или собствени линии с обществените далекосъобщителни мрежи или с линии, наети или притежавани от друго предприятие или доставчик на услуги; и
 - в) да използват избрани от тях експлоатационни протоколи, различни от онези, за които е необходимо да се осигури наличието на далекосъобщителни мрежи и услуги за обществото като цяло.

¹ По смисъла на настоящия член „недискриминационно“ означава третиране като най-благоприятствана нация и национално третиране съгласно дефинициите в член 194, както и при ред и условия не по-малко благоприятни от тези, предоставяни на който и да е друг ползвател на подобни обществени далекосъобщителни мрежи или услуги в аналогични ситуации.

3. Всяка страна гарантира, че предприятията, учредени от юридически лица от другата страна, или доставчиците на услуги от другата страна могат да използват обществени далекосъобщителни мрежи и услуги за движение на информация в рамките на границите и през границите, включително за своите вътрешнокорпоративни комуникации, както и за достъп до информация, съдържаща се в бази данни или съхранявана по друг начин в машинночетима форма на територията на всяка от страните.

4. Независимо от разпоредбите на параграф 3, всяка от страните може да предприеме такива мерки, каквито са необходими за гарантиране на сигурността и поверителността на комуникациите, при условие че тези мерки не се прилагат по начин, който би представлявал или прикрито ограничение на търговията с услуги, или средство за произволна или неоправдана дискриминация, или за отмяна или намаляване на предимствата по настоящата глава.

5. Всяка страна гарантира, че не се налагат други условия относно достъпа до или обществените далекосъобщителни преносни мрежи и услуги и използването им, освен необходимите за:

- а) опазване на отговорностите, свързани с обществените услуги, на доставчиците на обществени далекосъобщителни мрежи или услуги, по-специално тяхната способност да предоставят своите услуги на обществеността като цяло; или
- б) защита на техническата цялост на обществените далекосъобщителни мрежи и услуги.

6. Настоящият член се прилага пет години след датата на влизане в сила на настоящото споразумение или от датата а присъединяване на Република Узбекистан към СТО, в зависимост от това кое от двете събития настъпи по-рано.

ЧЛЕН 220

Решаване на спорове в областта на далекосъобщенията

1. Всяка страна гарантира, че в случай на спор, възникнал между доставчици на далекосъобщителни мрежи или услуги във връзка с права и задължения, произтичащи от настоящия раздел, и по искане на която и да било от страните, участващи в спора, регулаторният орган в областта на далекосъобщенията издава обвързващо решение в разумен срок за разрешаване на спора.
2. Решението на регулаторния орган в областта на далекосъобщенията се оповестява публично, като се вземат предвид изискванията за спазване на търговската тайна. На засегнатите страни се предоставя пълно изложение на мотивите за решението, както и правото да обжалват това решение съгласно член 217, параграф 4.
3. Посочената в параграфи 1 и 2 процедура не изключва възможността за която и да е от засегнатите страни да предяви иск пред съдебен орган.

ЧЛЕН 221

Защитни мерки в областта на конкуренцията спрямо основните доставчици

Всяка страна въвежда или запазва в сила подходящи мерки с цел да се попречи на доставчиците на далекосъобщителни мрежи или услуги, които самостоятелно или заедно се явяват основен доставчик, да възприемат или да продължават антиконкурентни практики.

Антиконкурентните практики включват по-специално:

- а) участие в антиконкурентно кръстосано субсидиране;
- б) използване на получена от конкурентите информация с последици, които водят до нарушение на конкуренцията; и
- в) несвоевременно предоставяне на други доставчици на услуги на техническа информация за основни съоръжения и на информация, която е от значение за търговската дейност и която им е необходима, за да предоставят услуги.

ЧЛЕН 222

Взаимно свързване с основните доставчици

1. Всяка от страните гарантира, че основните доставчици на обществени далекосъобщителни мрежи или услуги осигуряват взаимно свързване във всяка технически пригодна точка от мрежата. Това взаимно свързване се осъществява:
 - а) при недискриминационни ред и условия (включително по отношение на цените, техническите стандарти, спецификациите, качеството и поддръжката) и при качество, което е не по-лошо от осигуряваното за собствените подобни услуги на този основен доставчик или за подобни услуги за собствените му дъщерни дружества или свързани дружества;
 - б) своевременно, при ред и условия (включително по отношение на цените, техническите стандарти, спецификациите, качеството и поддръжката), които са прозрачни, разумни, вземат предвид икономическата изпълнимост и са необвързани в достатъчна степен, така че доставчикът да не трябва да заплаща за мрежови елементи или съоръжения, които не са му необходими за предоставяната услуга; и
 - в) при поискване, в допълнителни точки освен крайните точки на мрежата, предлагани на мнозинството ползватели, като се заплащат такси, които отразяват разходите за изграждане на необходимите допълнителни съоръжения.
2. Процедурите, приложими за взаимно свързване с основен доставчик, се оповестяват публично.
3. Основните доставчици оповестяват публично своите споразумения за взаимно свързване или своите типови оферти за взаимно свързване, когато е целесъобразно.

ЧЛЕН 223

Достъп до основните съоръжения на основните доставчици

1. Всяка от страните гарантира, че основен доставчик на нейна територия предоставя основните си съоръжения на доставчиците на обществени далекосъобщителни мрежи или услуги при разумни, прозрачни и недискриминационни условия за целите на предоставянето на обществени далекосъобщителни услуги, когато това е необходимо за постигането на ефективна конкуренция.
2. Когато за да се гарантира спазването на параграф 1, се изисква решение на регулаторния орган в областта на далекосъобщенията:
 - а) това решение се обосновава въз основа на установените факти и оценката на пазара, извършена от регулаторния орган в областта на далекосъобщенията;
 - б) регулаторният орган в областта на далекосъобщенията е оправомощен:
 - i) да определя основните съоръжения, които се изисква да бъдат предоставени от основен доставчик; и
 - ii) да изиска от основния доставчик да предложи необвързан достъп до своите мрежови елементи, които са основни съоръжения.

ЧЛЕН 224

Ограничени ресурси

1. Всяка от страните гарантира, че разпределението и предоставянето на права за ползването на ограничени ресурси, включително радиочестотния спектър, номерата и правата на преминаване, се извършват по открит, обективен, навременен, прозрачен, недискриминационен и пропорционален начин и като се вземат предвид целите от общ интерес. Процедурите, условията и задълженията, свързани с правата на ползване, се основават на обективни, прозрачни, недискриминационни и пропорционални критерии.
2. Текущото използване на разпределените честотни ленти се оповестява публично, но не се изисква подробно посочване на радиочестотния спектър, разпределен за специално ползване от държавните органи.

ЧЛЕН 225

Универсална услуга

1. Всяка страна има право да определя вида на задълженията за предоставяне на универсална услуга, която тя желае да поддържа, както и да приема решение за техния обем и изпълнение.
2. Всяка страна администрира задълженията за универсална услуга по прозрачен, обективен и недискриминационен начин, който е неутрален по отношение на конкуренцията и не е по-обременяващ от необходимото за вида универсална услуга, определен от страната.

3. Когато една от страните реши да определи доставчик на универсална услуга, тя гарантира, че процедурите за определяне на доставчици на универсална услуга са отворени за всички доставчици на обществени далекосъобщителни мрежи или услуги. Това определяне се прави по ефикасен, прозрачен и недискриминационен начин.

4. Когато някоя от страните реши да компенсира доставчиците на универсална услуга, тя гарантира, че такава компенсация няма да надвишава нетните разходи, причинени от задължението за универсална услуга.

ЧЛЕН 226

Поверителност на информацията

1. Всяка от страните гарантира, че доставчиците, получили информация от друг доставчик в процеса на договаряне на условията съгласно членове 219, 220, 223 и 224, използват тази информация единствено за целите, за които тя е предоставена, и зачитат във всеки един момент поверителността на предаваната или съхраняваната информация.

2. Всяка страна гарантира поверителността на далекосъобщенията и свързаните с тях данни за трафика, предавани при използването на обществени далекосъобщителни мрежи или услуги, при условие че мерките, прилагани за тази цел, не представляват средство за произволна или необоснована дискриминация или прикрито ограничаване на търговия с услуги.

ПОДРАЗДЕЛ Г

ФИНАНСОВИ УСЛУГИ

ЧЛЕН 227

Приложно поле

1. Настоящият раздел се прилага за мерки, засягащи предоставянето на финансови услуги, за които са изброени задължения в приложение 12-А към настоящото споразумение, списъците със специфични задължения на Европейския съюз по ГАТС и приложения 12-Б, 12-В и 12-Г към настоящото споразумение.
2. За целите на настоящия раздел „дейности или услуги, съответно извършвани или предоставяни в процеса на упражняване на държавната власт“, посочени в член 189, буква б), означава следното:
 - а) дейности, извършвани от централна банка или паричен орган, или от друг публичноправен субект, за целите на осъществяване на паричната или свързана с валутния курс политика;
 - б) дейности, представляващи част от законоустановена система за социална сигурност или от обществени пенсионни схеми; и
 - в) други дейности, извършвани от публичноправен субект за сметка на или с гаранцията, или с използването на финансовите ресурси на някоя от страните или на нейни публичноправни субекти.

3. За целите на прилагането на член 189, буква р), ако някоя от страните разреши някоя от дейностите, посочени в параграф 2, буква б) или в) от настоящия член, да се извършва от нейни доставчици на финансови услуги в конкуренция с публичноправен субект или доставчик на финансови услуги, тези дейности се включват в понятието „услуга“.

4. Член 189, буква б) не се прилага за услугите, попадащи в обхвата на настоящия раздел.

ЧЛЕН 228

Определения

За целите на настоящия дял:

а) „финансова услуга“ означава всяка услуга от финансов характер, предлагана от доставчик на финансови услуги от някоя от страните, и включва следните дейности:

і) застрахователни и свързани със застраховането услуги:

А) пряко застраховане (включително съзастраховане);

1) животозастраховане;

2) общо застраховане;

Б) презастраховане и ретроцесия;

- В) застрахователно посредничество, като брокерство и агентство; и
 - Г) спомагателни застрахователни услуги, например консултации, актюерски услуги, оценка на риска и услуги по уреждане на искове;
- ii) банкови и други финансови услуги (с изключение на застраховане):
- А) приемане на депозити и други възстановими средства на граждани;
 - Б) отпускане на заеми от всички видове, включително потребителски кредити, ипотечни кредити, факторинг и финансиране на търговски сделки;
 - В) финансов лизинг;
 - Г) всички услуги по плащания и парични преводи, включително кредитни, разплащателни и дебитни карти, пътнически чекове и платежни нареждания;
 - Д) гаранции и задължения;
 - Е) търговия за собствена сметка или за сметка на клиенти, независимо дали на борсовия или извънборсовия пазар или по друг начин, със следното:
 - 1) инструменти на паричния пазар (включително чекове, полици, депозитни удостоверения);
 - 2) чужда валута;

- 3) деривати, включително, но не само, фючърси и опции;
 - 4) валутни и лихвени инструменти, включително продукти, като суапове и форуърдни договори;
 - 5) прехвърляеми ценни книжа;
 - 6) други прехвърляеми инструменти и финансови активи, включително благородни метали;
- Ж) участие в емитирането на всички видове ценни книжа, включително гарантиране и действие като посредник (независимо дали държавно или частно) и предоставяне на услуги, свързани с такива емисии;
- З) парично брокерство;
- И) управление на активи, като управление на пари в брой или портфейл от ценни книжа, управление на всички форми на колективно инвестиране, управление на пенсионни фондове, попечителски, депозитарни и доверителни услуги;
- Й) услуги по сетълмент и клиринг за финансови активи, включително ценни книжа, дериватни продукти и други прехвърляеми инструменти;
- К) предоставяне и предаване на финансова информация, обработка на финансови данни и свързаното с това програмно осигуряване; и

- Л) консултантски, посреднически и други спомагателни финансови услуги по всички дейности, включени в подбукви А)–К), включително кредитни референции и анализи, инвестиционни и портфейлни проучвания и консултации, както и консултации във връзка с придобивания и с корпоративно реструктуриране и стратегия;
- б) „доставчик на финансови услуги“ означава всяко лице от някоя от страните, което желае да предоставя или което предоставя финансови услуги, но не обхваща публичноправни субекти;
- в) „публичноправен субект“ означава:
- і) орган на публичната власт, централна банка или парична институция на някоя от страните, или субект, собственост на някоя от страните или контролиран от нея, който участва главно в упражняването на функции на държавно управление или дейности за целите на държавното управление, с изключение на субектите, чиято дейност обхваща главно предоставянето на финансови услуги при търговски условия; или
 - іі) частна организация, изпълняваща функции, обичайно изпълнявани от централна банка или парична институция, в момента на упражняване на тези функции;
- г) „саморегулираща се организация“ означава всяка неправителствена организация, включително борса или пазар на ценни книжа или на фючърси, клирингова агенция или друга организация или сдружение, които упражняват регулаторни правомощия или правомощия за надзор над доставчиците на финансови услуги, предоставени им по закон или делегирани от органи на централната власт или регионални или местни органи на управление, когато е приложимо.

ЧЛЕН 229

Пруденциални мерки

1. Разпоредбите на настоящото споразумение не възпрепятстват по никакъв начин някоя от страните да приема или да запазва в сила мерки от пруденциални съображения, като например:
 - а) закрила на инвеститорите, вложителите, титулярите на полици или лицата, към които доставчикът на финансови услуги има фидуциарно задължение;
 - б) гарантиране на целостта и стабилността на финансовата система на някоя от страните.
2. Когато подобни мерки не съответстват на настоящото споразумение, те не се използват като средство за заобикаляне на ангажиментите или задълженията, които има страната по силата на настоящото споразумение.
3. Никоя от разпоредбите на настоящото споразумение не се тълкува като изискваща дадена страна да разкрива информация относно деловата дейност и сметките на отделни потребители или каквато и да била поверителна или представляваща изключителна собственост информация, с която разполагат публичноправните субекти.

ЧЛЕН 230

Международни стандарти

Страните се стремят да гарантират, че на тяхна територия се прилагат и изпълняват международно договорените стандарти за регулиране и контрол, за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма и за борба с укриването и избягването на данъци в сектора на финансовите услуги. Такива международни договорени стандарти са, *inter alia*, стандартите, приети от Базелския комитет по банков надзор (БКБН), по-специално неговия „Основен принцип за ефективен банков надзор“, Международната асоциация на органите за застрахователен надзор (МАОЗН), по-специално нейните „Основни принципи на застраховането“, Международната организация на комисиите по ценни книжа (МОКЦК), по-специално нейните „Цели и принципи на регулацията на ценните книжа“, FATF и Глобалния форум за прозрачност и обмен на информация за данъчни цели на ОИСР.

ЧЛЕН 231

Саморегулиращи се организации

Когато дадена страна изисква от доставчиците на финансови услуги от другата страна членство или участие във или достъп до саморегулиращи се организации, за да могат те да предоставят финансови услуги на територията на първата страна, тя гарантира спазването от страна на саморегулиращата се организация на задълженията по член 194.

ЧЛЕН 232

Клирингови и платежни системи

По реда и условията за предоставяне на национално третиране всяка страна предоставя на установените на нейна територия доставчици на финансови услуги от другата страна достъп до системите за плащане и клиринг, обслужвани от публичноправни субекти, както и до официалните инструменти за финансиране и рефинансиране, които са на разположение в хода на обичайната стопанска дейност. Настоящият член не предоставя достъп до инструментите на краен кредитор на съответната страна.

ПОДРАЗДЕЛ Д

УСЛУГИ ПО МЕЖДУНАРОДЕН МОРСКИ ТРАНСПОРТ

ЧЛЕН 233

Обхват и задължения

1. В настоящия член се определят принципите за либерализиране на услугите в областта на международния морски транспорт.
2. За целите на настоящия раздел „международен морски транспорт“ включва дейности по превоз от врата до врата, както и мултимодален превоз, което означава превоз на стоки при ползването на повече от един вид транспорт, включващ отсечка по море, с единен транспортен документ, като за тази цел е предвидено право на пряко договаряне между доставчиците на услуги по международен морски транспорт и доставчиците на други видове транспорт.

3. По отношение на дейностите, посочени в параграф 4, извършвани от корабни агенции за предоставяне на услуги в областта на международния морски транспорт, всяка от страните разрешава на юридическите лица от другата страна да се установят на нейна територия под формата на дъщерни дружества или клонове при условия на установяване и дейност, които са не по-малко благоприятни от предоставяните на собствените юридически лица или на дъщерни дружества или клонове на юридически лица от която и да е трета държава, в зависимост от това кои условия са по-благоприятни.

4. Дейностите, обхванати от параграф 3, включват:

- а) предлагане на пазара и продажба на услуги за морски транспорт и свързани с тях услуги чрез пряк контакт с клиенти, от предложението за цена до оформянето на фактурата;
- б) покупка и препродажба на всякакви транспортни и свързани услуги, включително услуги за вътрешен транспорт, независимо по какъв начин, необходими за предоставянето на интермодални услуги;
- в) изготвяне на транспортни документи, митнически документи или други документи, свързани с произхода и естеството на превозваните стоки;
- г) осигуряване на търговска информация с всички средства, включително с компютъризирани информационни системи и чрез електронен обмен на данни, при условие че се спазват ограниченията с недискриминационен характер, касаещи далекосъобщенията;
- д) установяване на всякакви търговски договорености с други морски агенции; и
- е) действия от името на юридическите лица, наред с друго, за организирането на временния престой на кораба или поемането на товари при необходимост.

5. С оглед на съществуващите равнища на либерализация между страните в областта на международния морски транспорт всяка от страните:

- а) прилага ефективно принципа за неограничен достъп до международните пазари и търговия на основата на пазарни и недискриминационни принципи; и
- б) предоставя на корабите, плаващи под знамето на другата страна или експлоатирани от доставчици на услуги от другата страна, третиране, което е не по-малко благоприятно от предоставеното на собствените ѝ кораби или корабите на която и да е трета държава, в зависимост от това кое е по-благоприятно, по отношение на, наред с другото, достъпа до пристанищата, използването на инфраструктурата и услуги на пристанищата, както и на допълнителни морски услуги, и по отношение на налозите и таксите, свързани с тях, митническите съоръжения и предоставянето на корабни стоянки и съоръжения за товарене и разтоварване.

6. Като прилагат принципите, посочени в настоящия член, страните:

- а) не въвеждат клаузи за разпределяне на превоза на товари в последващи споразумения с трети държави относно морските транспортни услуги, включително отнасящи се до търговията със сухи и течни насипни товари и редовните търговски линии, и прекратяват в разумен срок действието на подобни клаузи за разпределяне на превоза на товари, когато такива съществуват в предходни споразумения; и
- б) премахват и се въздържат от въвеждане на едностранни мерки и административни, технически и други пречки, които биха представлявали скрити ограничения или биха имали дискриминационен ефект върху свободното предоставяне на услуги в международния морски транспорт.

7. Всяка от страните предоставя на доставчиците на услуги по международен морски транспорт от другата страна, при разумни и недискриминационни ред и условия, следните услуги на пристанището: корабоводене, теглене на буксир и помощ от влекач, зареждане с провизии, зареждане с гориво и вода, събиране на отпадъци и отвеждане на баластните води, услуги на пристанищната управа, навигационно осигуряване, съоръжения за ремонт при извънредни обстоятелства, услуги по поставяне на котва и акостиране, както и оперативни наземни услуги, необходими за експлоатацията на корабите, включително комуникации и снабдяване с вода и електричество.

ГЛАВА 13

ДВИЖЕНИЕ НА КАПИТАЛИ, ПЛАЩАНИЯ И ПРЕВОДИ И ЗАЩИТНИ МЕРКИ

ЧЛЕН 234

Текуща сметка и движение на капитали

1. Без да се засягат други разпоредби на настоящото споразумение, всяка от страните разрешава всякакви преводи или плащания във връзка със сделки по текущата сметка на платежния баланс между страните, които попадат в обхвата на настоящото споразумение, в свободно конвертируема валута¹ и в съответствие с Учредителния договор на Международния валутен фонд, приет на Конференцията на Организацията на обединените нации по въпросите на паричната политика и финансите от 22 юли 1944 г., според случая.

¹ За целите на настоящата глава, „свободно конвертируема валута“ означава валута, която може свободно да бъде обменяна срещу валути, които се търгуват широко на международните валутни пазари и се използват широко в международните сделки. От съображения за правна сигурност се уточнява, че валутите, които се търгуват широко на международните валутни пазари и се използват широко в международни сделки, включват свободно използваемите валути, определени от Международния валутен фонд в съответствие с Учредителния договор на Международния валутен фонд.

2. Без да се засягат другите разпоредби на настоящото споразумение, всяка от страните позволява, по отношение на сделки по капиталовата и финансовата сметка на платежния баланс, свободното движение на капитали, свързани с преки инвестиции, направени в съответствие с приложимото на нейна територия законодателство и с глава 12, включително ликвидацията или репатрирането на тези инвестиции и всяка печалба, произтичаща от тях.
3. Без да се засягат други разпоредби на настоящото споразумение, никоя от страните не въвежда нови валутни ограничения върху движението на капитали и свързаните текущи плащания между лица, пребиваващи в Европейския съюз и в Република Узбекистан, и не прави съществуващите договорености по-ограничителни.
4. Страните провеждат взаимни консултации за улесняване на движението на капитали помежду си с цел насърчаване на търговията и инвестициите.

ЧЛЕН 235

Прилагане на законовите и подзаконовите актове, свързани с движението на капитали, плащанията или преводите

1. Член 234, параграфи 1, 2 и 3 не се тълкуват като препятстващи страните да прилагат своите законови и подзаконови нормативни актове, свързани с:
 - а) несъстоятелността, неплатежоспособността или защитата на правата на кредиторите;
 - б) емитиране, търговия или сделки с ценни книжа, фючърси, опции и други финансови инструменти;

- в) финансовото отчитане или документирането на движението на капитали, плащанията или трансферите, когато това е необходимо за оказване на съдействие на правоприлагащите или финансовите регулаторни органи;
- г) престъпленията или наказуемите деяния, заблуждаващите или измамните практики;
- д) гарантирането на изпълнението на определения или решения в съдебни или административни производства; или
- е) социалната сигурност, обществените пенсионни схеми или задължителните спестовни схеми.

2. Законовите и подзаконовите нормативни актове, посочени в параграф 1, не се прилагат по произволен или дискриминационен начин, нито могат по друг начин да представляват прикрито ограничение на движението на капитали, плащанията или паричните преводи.

ЧЛЕН 236

Временни защитни мерки

1. При изключителни обстоятелства на сериозни затруднения за функционирането на Икономическия и паричен съюз на Европейския съюз или опасност от такива затруднения, или сериозни затруднения при провеждането на паричната или валутната политика, или опасност от такива затруднения, в случай на държави членки, които не участват в еврото, и Република Узбекистан, Европейският съюз, неговите държави членки или съответно Република Узбекистан могат да приемат или запазят в сила защитни мерки по отношение на движението на капитали, плащанията или паричните преводи за срок, не по-дълъг от шест месеца.

2. Мерките, посочени в параграф 1, са ограничени до степента, която е строго необходима.

ЧЛЕН 237

Ограничения в случай на затруднения във връзка с платежния баланс и външното финансиране

1. Ако някоя страна изпитва сериозни затруднения, свързани с платежния баланс, или външни финансови затруднения, или е изправена пред заплахата от такива, тя може да приеме или да запази в сила ограничителни мерки по отношение движението на капитали, плащанията или паричните преводи¹.
2. Мерките, посочени в параграф 1:
 - а) са съвместими с Учредителния договор на Международния валутен фонд, според случая;
 - б) не надхвърлят необходимото за справяне с обстоятелствата, описани в параграф 1;
 - в) са временни и с подобряване на описаната в параграф 1 ситуация поетапно се премахват;
 - г) избягват ненужно засягане на търговските, икономическите и финансовите интереси на другата страна;
 - д) са недискриминационни спрямо трети държави в сходни ситуации.

¹ В случая на Европейския съюз такива мерки могат да бъдат предприети от една от държавите членки, в ситуации, различни от посочените в член 236, които засягат икономиката на тази държава членка. От съображения за правна сигурност се уточнява, че сериозни затруднения, свързани с платежния баланс, или външни финансови затруднения, или заплахата от такива, могат да бъдат причинени от, наред с други фактори, сериозни затруднения, свързани с паричната или свързаната с валутния курс политика, или от заплахата от такива.

3. По отношение на търговията със стоки всяка от страните може да приема ограничителни мерки, за да защити външната си финансова позиция или платежния си баланс. Тези мерки трябва да са в съответствие с ГАТТ от 1994 г. и Договореността относно разпоредбите за платежния баланс на Общото споразумение за митата и търговията от 1994 г.
4. По отношение на търговията с услуги всяка от страните може да приема ограничителни мерки, за да защити външната си финансова позиция или платежния си баланс. Тези мерки трябва да са в съответствие с член XII от ГАТС.
5. Когато някоя от страните запазва в сила или приема мерки, посочени в параграфи 1 и 2, тя незабавно уведомява за тях другата страна.
6. Когато се приемат или запазват в сила ограничения съгласно настоящия член, страните незабавно провеждат консултации в рамките на Комитета за сътрудничество, освен ако такива не се провеждат в рамките на друг форум. По време на консултациите се прави оценка на затрудненията, свързани с платежния баланс, или външните финансови затруднения, които са довели до съответните мерки, като се вземат предвид, наред с друго, фактори като:
- а) естеството и степента на затрудненията във връзка с платежния баланс или външните финансови затруднения;
 - б) външната икономическа и търговска конюнктура; и
 - в) други възможни корективни мерки.

7. При консултациите, посочени в параграф 6, се разглежда съответствието на всяка ограничителна мярка с параграфи 1 и 2. Всички констатации от статистическо или фактическо естество, представени от Международния валутен фонд, когато са налични, се приемат и при заключенията се взема предвид оценката на Международния валутен фонд за платежния баланс и за външната финансова позиция на засегнатата страна.

ГЛАВА 14

УРЕЖДАНЕ НА СПОРОВЕ

РАЗДЕЛ 1

ЦЕЛ И ОБХВАТ

ЧЛЕН 238

Цел

Целта на настоящата глава е да се създаде ефективен и ефикасен механизъм за предотвратяване и уреждане на споровете между страните относно тълкуването и прилагането на настоящия дял, за да се постигне решение по взаимно съгласие, когато е възможно.

ЧЛЕН 239

Приложно поле

Освен ако в настоящото споразумение не е предвидено друго, настоящата глава се прилага за всеки спор между страните относно тълкуването и прилагането на настоящия дял (наричан по-долу „обхванатите разпоредби“).

РАЗДЕЛ 2

КОНСУЛТАЦИИ

ЧЛЕН 240

Консултации

1. Страните полагат усилия за разрешаване на споровете, посочени в член 239, като започват добросъвестни консултации с цел постигане на решение по взаимно съгласие.
2. Страна може да поиска провеждане на консултации, като изпрати до другата страна писмено искане, в което се посочват спорната мярка и обхванатите разпоредби, които тя счита за приложими.

3. Страната, към която е отправено искането за консултации, отговаря на искането своевременно, но не по-късно от 10 дни след датата на постъпването му. Консултациите се провеждат не по-късно от 30 дни от датата на предаване на искането за консултации, и освен ако страните не се споразумеят за друго, се провеждат на територията на страната, към която е отправено искането за консултации. Консултациите се считат за приключени след изтичане на 30 дни след датата на предаване на искането, освен ако двете страни не решат да ги продължат.
4. Консултациите по спешни въпроси, включително относно бързо развалящи се стоки или сезонни стоки или услуги, се провеждат в срок до 15 дни след датата на постъпване на искането за консултации. Консултациите се считат за приключени след изтичане на тези 15 дни, освен ако двете страни не решат да ги продължат.
5. В хода на консултациите всяка от страните предоставя достатъчно фактическа информация, за да даде възможност за цялостно разглеждане на начина, по който спорната мярка би могла да засегне прилагането на настоящия дял. Всяка страна се стреми да осигури участието на служители от своите компетентни държавни органи, които имат експертни познания по въпроса, предмет на консултациите.
6. Консултациите, и по-специално цялата информация, означена като поверителна, и становищата, изразени от страните по време на консултациите, са с поверителен характер и не засягат правата на никоя от страните във всякакви по-нататъшни процедури.

РАЗДЕЛ 3

Производство пред специална група за уреждане на спорове

ЧЛЕН 241

Започване на производство пред специална група за уреждане на спорове

1. Страна, поискала консултации в съответствие с член 240, може да поиска сформирането на специална група за уреждане на спорове, ако:
 - а) страната ответник не отговори на искането в срок от 10 дни след датата на предаването му;
 - б) консултациите не се проведат в сроковете, посочени в член 240, параграфи 3 или 4;
 - в) страните се споразумеят да не провеждат консултации; или
 - г) консултациите са приключили, без да се стигне до взаимноприемливо решение.
2. Страна, която поиска сформирането на специална група за уреждане на спорове (наричана по-нататък „страната ищец“), прави това чрез писмено искане, отправено до страната, за която се твърди, че нарушава обхванатите разпоредби (наричана по-нататък „страната ответник“) и до всеки външен орган, на който са възложени задачи съгласно параграф 3, ако е приложимо (наричано по-нататък „искане за сформирание на специална група за уреждане на спорове“). В искането си за сформирание на специална група страната ищец посочва спорната мярка и обяснява защо тази мярка не е в съответствие с обхванатите разпоредби по начин, при който ясно се излага правното основание на жалбата.

3. Комитетът за сътрудничество може да реши да възложи на външен орган управлението на процедурите за уреждане на спорове съгласно настоящата глава или предоставянето на подкрепа. В това решение се разглеждат и разходите, произтичащи от възлагането.

ЧЛЕН 242

Сформиране на специална група за уреждане на спорове

1. Всяка специална група за уреждане на спорове е в състав от трима членове.
2. В срок от 15 дни след датата на предаване на искането за формиране на специална група за уреждане на спорове страните се консултират с оглед да постигнат съгласие относно състава на специалната група.
3. Ако страните не постигнат съгласие относно състава на специалната група за уреждане на спорове в срока, посочен в параграф 2 от настоящия член, всяка страна назначава член на специалната група от своя подписък, съставен съгласно член 243, в срок от пет дни след изтичането на срока, посочен в параграф 2 от настоящия член. Ако някоя от страните не определи член на специалната група за уреждане на спорове от своя подписък в срока, предвиден в параграф 3 от настоящия член, съпредседателят на Комитета за сътрудничество от страната ищец избира чрез жребий и в срок от пет дни след изтичането на срока, предвиден в параграф 3 от настоящия член, члена на специалната група за уреждане на спорове от подписъка на тази страна. Съпредседателят на Комитета за сътрудничество от страната ищец може да делегира този избор чрез жребий на члена на специалната група.

4. Ако страните не постигнат съгласие относно председателя на специалната група за уреждане на спорове в срока, определен в параграф 2 от настоящия член, съпредседателят на Комитета за сътрудничество от страната ищец избира председателя на специалната група за уреждане на спорове чрез жребий от подписъка с председатели, съставен съгласно член 243, в срок от пет дни след изтичането на посочения срок. Съпредседателят на Комитета за сътрудничество от страната ищец може да делегира този избор чрез жребий.

5. Специалната група за уреждане на спорове се счита за сформирана 15 дни, след като тримата избрани членове на специалната група приемат назначаването си в съответствие с приложение 14-А, освен ако страните не се споразумеят за друго. Всяка от страните оповестява незабавно датата на сформирание на специалната група за уреждане на спорове.

6. Ако някой от списъците, предвидени в член 243, не е съставен или не съдържа достатъчно имена към момента на отправяне на искането съгласно параграф 3 или 4 от настоящия член, членовете на специалната група за уреждане на спорове се избират чрез жребий измежду лицата, които са били официално предложени от една от страните или от двете страни, в съответствие с приложение 14-А.

ЧЛЕН 243

Списъци на лицата, измежду които се избират членовете на специалните групи за уреждане на спорове

1. Най-късно шест месеца след датата на влизане в сила на настоящото споразумение Комитетът за сътрудничество съставя списък с най-малко 15 лица, които желаят и могат да изпълняват функцията на членове на специална група за уреждане на спорове. Списъкът включва три подписъка:

а) един подписък от лица, съставен въз основа на предложения от Европейския съюз;

- б) един подписък на лица, съставен въз основа на предложения от Република Узбекистан; и
- в) един подписък от лица, които не са граждани на нито една от страните и които изпълняват функциите на председател на специална група за уреждане на спорове.

2. Всеки подписък съдържа най-малко пет лица. Комитетът за сътрудничество следи за това броят на включените във всеки списък лица никога да не пада под този минимален брой.

3. Комитетът за сътрудничество може да изготвя допълнителни списъци на лица с експертен опит в конкретни сектори, обхванати от настоящия дял. Ако страните са съгласни с това, тези допълнителни списъци се използват за сформирането на специалната група за уреждане на спорове в съответствие с процедурата, посочена в член 242.

ЧЛЕН 244

Изисквания към членовете на специална група за уреждане на спорове

- 1. Всеки член на специална група за уреждане на спорове:
 - а) има доказан експертен опит в областта на правото, международната търговия и други въпроси, обхванати от настоящия дял;
 - б) е независим от страните и не е свързан с тях, нито приема указания от някоя от тях;
 - в) действа в личното си качество и не приема указания от никоя организация или правителство по въпроси, свързани със спора; и

г) спазва приложение 14-Б.

2. Председателят има опит с производства за уреждане на спорове.

3. Предвид предмета на конкретен спор страните могат да се договорят за прилагане на дерогация от изискванията, изброени в параграф 1, буква а).

ЧЛЕН 245

Функции на специалната група за уреждане на спорове

Специалната група за уреждане на спорове:

- а) извършва обективна преценка на отнесения до него въпрос, включително обективна преценка на фактите по случая и на приложимостта на обхванатите разпоредби, както и на съответствието с тези разпоредби;
- б) излага в решенията и докладите си фактическите констатации, приложимостта на обхванатите разпоредби и основните мотиви за всички направени от нея констатации и заключения; и
- в) се консултира редовно със страните и осигурява адекватни възможности за постигането на решение по взаимно съгласие.

ЧЛЕН 246

Мандат

1. Освен ако страните не се споразумеят за друго в срок от пет дни след датата на сформирание на специалната група за уреждане на спорове, нейният мандат е да разгледа, в светлината на съответните разпоредби на настоящия дял, посочени от страните, въпроса, повдигнат в искането за сформирание на специална група за уреждане на спорове, да направи констатации относно съответствието на въпросната мярка с разпоредбите на настоящия дял, посочени в член 239, и да представи доклад в съответствие с членове 248 и 249.
2. Ако страните се споразумеят за мандат, различен от посочения в параграф 1, те уведомяват специалната група за уреждане на спорове за договорения мандат в срока, посочен в параграф 1.

ЧЛЕН 247

Решение относно спешността

1. Ако някоя от страните поиска това, специалната група за уреждане на спорове решава в срок от 10 дни след сформирането си дали случаят засяга спешни въпроси.
2. Ако специалната група реши, че спорът се отнася до спешни въпроси, приложимите срокове, посочени в раздел 3 от настоящата глава, се съкращават наполовина от посочените там срокове, с изключение на сроковете, посочени в членове 242 и 246.

ЧЛЕН 248

Междинен доклад

1. Специалната група за уреждане на спорове представя на страните междинен доклад в срок от 90 дни след датата на нейното сформирание. Ако специалната група за уреждане на спорове прецени, че този срок не може да бъде спазен, нейният председател писмено уведомява за това страните, като посочва причините за забавянето и датата, на която специалната група за уреждане на спорове планира да представи своя междинен доклад. Специалната група за уреждане на спорове в никакъв случай не представя своя междинен доклад по-късно от 120 дни след датата, на която е била сформирана.
2. В срок от 10 дни след представянето на междинния доклад всяка страна може да отправи писмено искане до специалната група за уреждане на спорове за преразглеждане на конкретни аспекти от доклада. В срок от шест дни след постъпването на искането всяка страна може да представи коментарите си по искането на другата страна.
3. Ако в срока по параграф 2 не бъде получено писмено искане от някоя от страните за преразглеждане на конкретни аспекти от междинния доклад, междинният доклад става окончателният доклад.

ЧЛЕН 249

Окончателен доклад

1. Специалната група за уреждане на спорове представя на страните своя окончателен доклад в срок от 120 дни след датата, на която е била сформирана. Ако специалната група за уреждане на спорове прецени, че този срок не може да бъде спазен, нейният председател писмено уведомява за това страните, като посочва причините за забавянето и датата, на която специалната група за уреждане на спорове планира да представи своя окончателен доклад. Специалната група за уреждане на спорове в никакъв случай не представя своя окончателен доклад по-късно от 150 дни след датата, на която е била сформирана.

2. В окончателния доклад се обсъждат евентуалните писмени искания на страните във връзка с междинния доклад, посочен в член 248, параграф 1, и се заема ясна позиция по коментарите на страните.

ЧЛЕН 250

Мерки за изпълнение

1. Ако специалната група за уреждане на спорове стигне до заключението, че спорната мярка не съответства на обхванатите разпоредби, страната ответник предприема всички необходими мерки, за да се съобрази своевременно с констатациите и заключенията в окончателния доклад, за да постигне съответствие с обхванатите разпоредби.

2. Не по-късно от 30 дни след представянето на окончателния доклад страната ответник уведомява страната ищец за мерките, които е предприела или възнамерява да предприеме, за да постигне съответствие.

ЧЛЕН 251

Разумен срок

1. Ако не е възможно незабавно изпълнение, страната ответник, не по-късно от 30 дни след датата на предаване на окончателния доклад, уведомява страната ищец за продължителността на разумния срок, който ще ѝ бъде необходим за това изпълнение. Страните полагат усилия да се споразумеят за продължителността на разумния срок, необходим за изпълнение на окончателния доклад.

2. Ако страните не са се споразумели за продължителността на разумния срок, страната ищец може най-рано 20 дни след датата на изпращане на уведомлението, посочено в параграф 1, да поиска писмено от първоначалната специална група за уреждане на спорове да определи продължителността на разумния срок. Специалната група за уреждане на спорове представя на страните решението си в срок от 20 дни след датата на постъпване на искането.

3. Страната ответник отправя писмено уведомление до страната ищец за напредъка си по изпълнението на окончателния доклад най-късно един месец преди изтичането на разумния срок, определен в съответствие с параграф 2.

4. Страните могат да се споразумеят за удължаване на разумния срок, определен в съответствие с параграф 2.

ЧЛЕН 252

Преглед на изпълнението

1. Не по-късно от датата на изтичане на разумния срок, посочен в член 251, страната ответник отправя писмено уведомление до страната ищец за предприетите от нея мерки за съобразяване с окончателния доклад.

2. Ако страните не са съгласни относно наличието на мерки, предприети с цел изпълнение на окончателния доклад, или относно съответствието на тези мерки с обхванатите разпоредби, страната ищец може да отправи писмено искане до първоначалната специална група за уреждане на спорове да вземе решение по въпроса. В искането се посочва оспорваната мярка и се обяснява защо тази мярка не е в съответствие с обхванатите разпоредби по начин, при който ясно се излага правното основание на жалбата. Специалната група за уреждане на спорове представя на страните решението си в срок от 46 дни след датата на постъпване на искането.

ЧЛЕН 253

Временни средства за правна защита

1. При поискване от страната ищец и след консултации с нея страната ответник отправя предложение за временна компенсация, ако:
 - а) страната ответник изпрати уведомление до страната ищец, че не е възможно да се съобрази с окончателния доклад; или
 - б) страната ответник не изпрати уведомление за мярка, предприета за изпълнение на окончателния доклад, в срока, посочен в член 250, или преди датата на изтичане на разумния срок; или
 - в) специалната група за уреждане на спорове установи, че не са предприети мерки за изпълнение на окончателния доклад или че предприетите мерки не съответстват на обхванатите разпоредби.
2. При което и да е от обстоятелствата, посочени в параграф 1, букви а), б) и в), страната ищец може да отправи писмено уведомление до страната ответник, че възнамерява да спре изпълнението на задълженията по обхванатите разпоредби, ако:
 - а) страната ищец реши да не отправя искане по параграф 1; или
 - б) когато страната ищец е отправила искане съгласно параграф 1 от настоящия член, страните не се споразумеят за временна компенсация в срок от 20 дни след изтичането на разумния срок, посочен в член 251, или след постановяването на решение на специалната група за уреждане на спорове съгласно член 252, параграф 2.

3. В уведомлението се уточнява нивото, до което се предвижда спирането на изпълнението на задълженията.
4. Страната ищец може да спре изпълнението на задълженията 10 дни след датата на изпращане на уведомлението, посочено в параграф 2, освен ако страната ответник не представи писмено искане съгласно параграф 6.
5. Степента на спиране на изпълнението на задълженията не надвишава степенята, равностойна на пропуснатите ползи или причинените вреди, дължащи се на нарушението.
6. Ако страната ответник смята, че предвидената степен на спиране на изпълнението на задълженията надвишава пропуснатите ползи или причинените вреди, дължащи се на нарушението, тя може да поиска първоначалната специална група за уреждане на спорове да се произнесе по въпроса преди изтичането на десетдневния срок, установен в параграф 4. Специалната група за уреждане на спорове постановява решение за степенята на спиране на изпълнението на задълженията на страните в срок от 30 дни след датата на това искане. Изпълнението на задължения не се спира до постановяване на решението на специалната група за уреждане на спорове. Спирането на изпълнението на задълженията трябва да бъде в съответствие с това решение.
7. Спирането на изпълнението на задълженията или компенсацията, посочени в настоящия член, са временни и не се прилагат, след като:
- а) страните стигнат до взаимноприемливо решение съгласно член 269;
 - б) страните са се споразумели, че мярката, предприета за изпълнение, привежда страната ответник в съответствие с обхванатите разпоредби; или
 - в) мерките, предприети за изпълнение, за които специалната група за уреждане на спорове е установила, че са несъвместими с обхванатите разпоредби, са отменени или изменени така, че страната ответник да бъде приведена в съответствие с тези разпоредби.

ЧЛЕН 254

Преглед на мерките, предприети за изпълнение на окончателния доклад след приемане на временни средства за правна защита

1. Страната ответник уведомява страната ищец за всяка мярка, която е предприела за изпълнение след спирането на изпълнението на задълженията или след прилагането на временна компенсация, в зависимост от случая. С изключение на случаите по параграф 2 страната ищец прекратява спирането на изпълнението на задълженията в срок от 30 дни след датата на постъпване на уведомлението. В случаите, в които е приложена компенсация, и с изключение на случаите по параграф 2, страната ответник може да прекрати прилагането на тази компенсация в срок от 30 дни след предаване на уведомлението за изпълнение.
2. Ако в срок до 30 дни от датата на предаване на уведомлението страните не постигнат съгласие относно това дали посредством мярката, за която е направено уведомление, страната ответник изпълнява обхванатите разпоредби, страната ищец иска писмено от първоначалната специална група за уреждане на спорове да вземе решение по въпроса. Специалната група за уреждане на спорове представя на страните решението си в срок от 46 дни след датата на постъпване на искането. Ако специалната група за уреждане на спорове установи, че мярката, предприета за изпълнение на окончателния доклад, е в съответствие с обхванатите разпоредби, спирането на изпълнението на задълженията или компенсацията, според случая, се прекратява. Когато е уместно, страната ищец коригира степента на спиране на изпълнението на задължения или на компенсация с оглед на решението на специалната група за уреждане на спорове.
3. Ако страната ответник смята, че предвиденото ниво на спиране на изпълнението на задълженията, прилагано от страната ищец, надвишава пропуснатите ползи или причинените вреди, дължащи се на нарушението, тя може да поиска писмено от първоначалната специална група за уреждане на спорове да се произнесе по въпроса. Специалната група за уреждане на спорове представя решението си в срок от 46 дни след датата на постъпване на искането.

ЧЛЕН 255

Смяна на членовете на специалната група за уреждане на спорове

Ако по време на производствата за уреждане на спорове по настоящия раздел даден член на специалната група за уреждане на спорове не е в състояние да участва, се оттегли или трябва да бъде заменен, тъй като не спазва приложение 14-Б, се прилага процедурата, предвидена в член 242. Срокът за представяне на доклада или решението на специалната група за уреждане на спорове се удължава за времето, необходимо за назначаването на новия член на специалната група за уреждане на спорове.

ЧЛЕН 256

Процедурен правилник

1. Производствата пред специалната група за уреждане на спорове се уреждат от настоящия раздел и приложение 14-А.
2. Всяко заседание на специалната група за уреждане на спорове е при открити врата, освен ако в приложение 14-В е предвидено друго.

ЧЛЕН 257

Спиране и прекратяване

1. По искане на двете страни специалната група за уреждане на спорове спира работата си по всяко време за договорен от страните период, който не надвишава 12 последователни месеца.

2. Специалната група за уреждане на спорове възобновява работата си преди изтичането на срока на спирането по писмено искане на двете страни или при изтичане на срока на спирането по писмено искане на една от страните. Страната, отправила искането, изпраща съответно уведомление до другата страна. Ако специалната група за уреждане на спорове не възобнови работата си при изтичането на срока на спиране в съответствие с настоящия параграф, правомощията на специалната група за уреждане на спорове и производството за уреждане на спорове се прекратяват.

3. Ако работата на специалната група за уреждане на спорове бъде спряна, съответните срокове, посочени в настоящия раздел, се удължават със същия период, за който работата на специалната група за уреждане на спорове е била спряна.

ЧЛЕН 258

Право на търсене на информация

1. По искане на една от страните или по собствена инициатива специалната група за уреждане на спорове може да иска от страните имаща отношение информация, която тя счита за необходима и подходяща. Страните отговарят бързо и изчерпателно на всяко искане за предоставяне на информация, отправено от специалната група за уреждане на спорове.

2. По искане на една от страните или по собствена инициатива специалната група за уреждане на спорове може да потърси всякаква информация, която счита за уместна, от всеки източник. Специалната група за уреждане на спорове може също, ако прецени за подходящо, да потърси мнението на експерти и при спазване на ред и условия, договорени от страните, когато е приложимо.

3. Специалната група за уреждане на спорове разглежда становища *amicus curiae* от физически лица от една от страните или от юридически лица, установени в някоя от страните, в съответствие с приложение 14-А.

4. Всяка информация, получена от специалната група за уреждане на спорове съгласно настоящия член, се оповестява на страните и страните могат да представят коментари по нея.

ЧЛЕН 259

Правила за тълкуване

1. Специалната група за уреждане на спорове тълкува обхванатите разпоредби в съответствие с обичайните правила за тълкуване на международното публично право, включително тези, кодифицирани във Виенската конвенция за правото на договорите.
2. Специалната група за уреждане на спорове също така взема предвид имащите отношение тълкувания в доклади на групи съдебни заседатели на СТО и в доклади на Апелативния орган, приети от Органа на СТО за уреждане на спорове.
3. Докладите и решенията на специалната група за уреждане на спорове не могат да увеличават или намаляват правата и задълженията на страните, предвидени в настоящото споразумение.

ЧЛЕН 260

Доклади и решения на специалната група за уреждане на спорове

1. Разискванията в рамките на специалната група за уреждане на спорове остават поверителни. Специалната група за уреждане на спорове полага всички усилия за изготвянето на доклади и вземането на решения да се извършва с консенсус. Ако това не е възможно, специалната група за уреждане на спорове взема решение с мнозинство. Мненията на отделните членове на специалната група не се оповестяват в никакъв случай.
2. Решенията и докладите на специалната група за уреждане на спорове се приемат безусловно от страните. Те не пораждат никакви права или задължения по отношение на физически или юридически лица.

3. Страните оповестяват публично решенията и докладите на специалната група за уреждане на спорове при спазване на условията за защита на поверителната информация.
4. Специалната група за уреждане на спорове и страните третират като поверителна всяка информация, предоставена ѝ от някоя от страните в съответствие с приложение 14-А.

ЧЛЕН 261

Избор на инстанция за уреждане на спора

1. Ако възникне спор относно конкретна мярка в твърдяно нарушение на обхванатите разпоредби и равностойно по същество задължение съгласно всяко друго международно споразумение, по което и двете страни са страни, включително Споразумението за СТО, страната, която търси защита, избира инстанцията за уреждане на спора.
2. След като една от страните е избрала инстанцията за уреждане на спора и е започнала производство за уреждане на спора съгласно настоящия раздел или съгласно друго международно споразумение, тази страна не започва производство за уреждане на спора съгласно което и да е друго споразумение по отношение на конкретната мярка, посочена в параграф 1, освен ако първоначално избраната инстанция не направи констатации поради процедурни причини или причини, свързани с компетентността.
3. За целите на настоящия член:
 - а) производството за уреждане на спорове по настоящия раздел се счита за започнато, когато някоя от страните поиска сформирането на специална група за уреждане на спорове съгласно член 241;

- б) производството за уреждане на спорове съгласно Споразумението за СТО се счита за започнато, когато някоя от страните поиска сформирането на група съгласно член 6 от Договореността относно правилата и процедурите за уреждане на спорове в СТО; и
- в) производството за уреждане на спорове по всяко друго споразумение се счита за започнато съгласно съответните разпоредби на въпросното международно търговско споразумение.

4. Без да се засяга параграф 2, никоя от разпоредбите на настоящото споразумение не възпрепятства някоя от страните да спре изпълнението на задълженията, одобрени от Органа за уреждане на спорове на СТО или съгласно производството за уреждане на спорове по друго международно търговско споразумение, по което страните по спора са страна. Никоя от страните не се позовава на Споразумението за СТО или на друго международно търговско споразумение между страните, за да попречи на някоя от страните да спре изпълнението на задължения съгласно настоящия раздел.

РАЗДЕЛ 4

МЕДИАЦИЯ

ЧЛЕН 262

Цел

Целта на механизма за медиация е да способства за намирането на взаимноприемливо решение посредством подробно уредена и ускорена процедура с помощта на медиатор.

ЧЛЕН 263

Искане за информация

1. Преди започването на процедурата по медиация всяка страна може да отправи по всяко време писмено искане до другата страна за информация относно мярка, която засяга неблагоприятно търговията или инвестициите между страните. В срок от 20 дни след датата на предаване на искането страната, до която е отправено такова искане, представя писмен отговор, съдържащ нейните коментари по исканата информация.
2. Ако отговарящата страна счита, че няма да може да представи отговор в срок от 20 дни от предаването на искането, тя съобщава на отправилата искането страна причините за забавянето, както и прогноза за най-краткия срок, в който ще може да предостави отговор.
3. От дадена страна обикновено се очаква да отправи искане за информация в съответствие с параграф 1 преди започването на процедурата по медиация.

ЧЛЕН 264

Започване на процедурата по медиация

1. Всяка от страните може по всяко време да поиска започване на процедура по медиация по отношение на мярка на страна, която засяга неблагоприятно търговията или инвестициите между страните.

2. Искането, посочено в параграф 1, се предоставя на другата страна в писмен вид. В искането се излагат ясно и достатъчно подробно опасенията на страната, отправила искането, и:

- а) се посочва конкретната спорна мярка;
- б) се описва неблагоприятното въздействие, което страната, отправила искането, смята, че мярката оказва или ще окаже върху търговията или инвестициите между страните; и
- в) се обяснява по какъв начин според страната, отправила искането, това въздействие е свързано с тази мярка.

3. Процедурата по медиация може да започне само по взаимно съгласие на страните, за да се проучат възможностите за взаимноприемливи решения и да бъдат взети предвид съветите и предложените решения от медиатора. Страната, към която е отправено искането за започване на процедура по медиация, разглежда внимателно искането и представя писменото си приемане или отхвърляне на отправилата искането страна в срок от 10 дни след датата на предаването му. Ако страната, до която е отправено искането, не представи писменото си приемане или отхвърляне в рамките на този срок, искането се счита за отхвърлено.

ЧЛЕН 265

Избор на медиатор

1. Страните полагат усилия да постигнат съгласие относно избора на медиатор в срок от 10 дни след започването на процедурата по медиация.

2. В случай че страните не могат да постигнат съгласие относно избора на медиатор в срока, посочен в параграф 1 от настоящия член, всяка от страните може да поиска съпредседателят на Комитета за сътрудничество от страната, която отправя искане за започване на процедура по медиация, да избере чрез жребий в срок от пет дни след искането медиатор от подписъка на председателите, съставен в съответствие с член 243. Съпредседателят на Комитета за сътрудничество от страната, която иска да започне процедура по медиация, може да делегира този избор чрез жребий на медиатор.
3. Ако подписъкът на председателите, предвиден в член 243, не е съставен към момента на подаване на искането по член 264, медиаторът се избира чрез жребий измежду лицата, които са били официално предложени от едната или от двете страни за този подписък.
4. Медиаторът не може да бъде гражданин на нито една от страните, нито да е нает от която и да е от страните, освен ако страните не се споразумеят за друго.
5. Медиаторът спазва Кодекса за поведение на членовете на специална група за уреждане на спорове и медиаторите, предвиден в приложение 14-Б.

ЧЛЕН 266

Правила на процедурата по медиация

1. В срок до 10 дни след назначаването на медиатора страната, която е започнала процедурата по медиация, представя на медиатора и на другата страна подробно писмено описание на опасенията си, по-специално във връзка с действието на спорната мярка и на възможното ѝ неблагоприятно въздействие върху търговията или инвестициите между страните. В срок от 20 дни след датата на получаване на това описание другата страна може да представи в писмена форма своите коментари по отношение на посоченото описание. Всяка от страните може да включи в своето описание или коментари всякаква информация, която счита за целесъобразна.

2. Медиаторът съдейства на страните по прозрачен начин за постигане на яснота по отношение на съответната марка и възможните неблагоприятни последици от нея за търговията или инвестициите между страните. По-специално медиаторът може да организира срещи между страните, да се консултира с тях заедно или поотделно, да потърси помощ от съответните експерти и заинтересовани лица или да се консултира с тях, както и да предоставя всякаква допълнителна подкрепа по искане на страните. Преди обаче да потърси помощ от съответните експерти и заинтересовани лица или да се консултира с тях, медиаторът се консултира със страните.
3. Той може да предлага становища и възможни решения, които да бъдат разгледани от страните. Страните могат да приемат или да отхвърлят предложеното решение или да се договорят за различно решение. Медиаторът не дава съвети или коментари относно съвместимостта на спорната марка с настоящия дял.
4. Процедурата по медиация се провежда на територията на страната, към която е отправено искането, или по взаимно съгласие — на друго място или с други средства.
5. Страните полагат усилия да стигнат до решение по взаимно съгласие в срок до 60 дни след назначаването на медиатора. До постигането на окончателно споразумение страните могат да обмислят възможни временни решения, особено ако марката се отнася до бързоразвалящи се стоки или сезонни стоки или услуги.
6. Взаимноприемливото решение може да бъде прието с решение на Комитета за сътрудничество. Всяка страна може да предвиди, че изпълнението на взаимноприемливото решение зависи от извършването на всички необходими вътрешни процедури. Взаимноприемливите решения се оповестяват публично. Публично разгласеният вариант не може да съдържа информация, която някоя от страните е определила като поверителна.

7. По искане на една от страните медиаторът представя на страните проект на фактологичен доклад, в който се съдържат:

- а) кратко обобщение на конкретната спорна мярка,
- б) следваните процедури; и
- в) ако е приложимо, всички взаимноприемливи решения, които са били постигнати, включително евентуални временни решения.

8. Медиаторът дава на страните срок от 15 дни за коментари по проекта на фактологичния доклад. След като разгледа коментарите на страните, медиаторът представя на страните окончателен фактологичен доклад в срок от 15 дни. Окончателният фактологичен доклад не включва тълкувания на настоящия дял.

9. Процедурата се прекратява:

- а) с приемането на взаимноприемливо решение от страните — на датата на неговото приемане;
- б) по взаимно съгласие на страните на който и да е етап от процедурата — на датата на постигането на такова съгласие;
- в) с писмена декларация на медиатора след консултация със страните, че по-нататъшните усилия за медиация биха били безрезултатни — на датата на тази декларация; или
- г) с писмена декларация на една от страните след проучване на взаимноприемливи решения в рамките на процедурата по медиация и след като бъдат взети предвид съветите и предложените от медиатора решения — на датата на тази декларация.

ЧЛЕН 267

Поверителност

Освен ако страните не се договорят друго, всички етапи от процедурата по медиация, включително всякакви съвети или предложени решения са поверителни. Всяка страна може да оповести публично факта, че е в ход процедура по медиация.

ЧЛЕН 268

Връзка с процедури по уреждане на спорове

1. Процедурата по медиация не засяга правата и задълженията на страните съгласно раздели 2 и 3 или съгласно процедурите за уреждане на спорове по други международни споразумения.
2. В рамките на други процедури по уреждане на спорове съгласно настоящия дял или друго международно споразумение никоя от страните не се позовава на или не представя като доказателство, нито пък специална група за уреждане на спорове взема под внимание:
 - а) позициите, възприети от другата страна в хода на процедурата по медиация, или информацията, събрана изключително в съответствие с член 266, параграф 2;
 - б) обстоятелството, че другата страна е изразила своята готовност да приеме конкретно решение във връзка с мярката, предмет на медиацията; или
 - в) съвети или предложения на медиатора.

3. Освен ако страните се споразумеят за друго, никой медиатор не изпълнява функция на член на специална група за уреждане на спорове в процедури за уреждане на спорове съгласно този дял или съгласно което и да било друго международно споразумение, които се отнасят за същия въпрос, по който той е бил медиатор.

РАЗДЕЛ 5

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛЕН 269

Взаимноприемливо решение

1. Страните могат по всяко време да стигнат до взаимноприемливо решение по всякакъв спор измежду посочените в член 239.
2. В случай че в рамките на процедура пред специалната група за уреждане на спорове или процедура по медиация се стигне до взаимноприемливо решение, страните съвместно уведомяват за това решение председателя на специалната група за уреждане на спорове или медиатора. Непосредствено след това уведомление се прекратява процедурата пред специалната група за уреждане на спорове или процедурата по медиация.
3. Всяка страна предприема необходимите мерки, за да изпълни взаимноприемливото решение в уговорения срок.
4. Не по-късно от изтичането на уговорения срок изпълняващата страна уведомява писмено другата страна за всяка предприета мярка за изпълнението на взаимноприемливото решение.

ЧЛЕН 270

Срокове

1. Всички срокове, определени в настоящата глава, се пресмятат в дни от деня след действието, за което се отнасят.
2. Всеки срок, определен в настоящата глава, може да бъде изменен по взаимно съгласие на страните.
3. Що се отнася до раздел 3, специалната група за уреждане на спорове може по всяко време да предложи на страните да се промени всеки срок, установен в настоящата глава, като посочва мотивите за предложението.

ЧЛЕН 271

Разходи

1. Всяка от страните заплаща собствените си разноски, свързани с участието ѝ в специалната група за уреждане на спорове или в процедурата по медиация.
2. Страните си поделят поравно разноските, свързани с организационни въпроси, включително възнаграждението и разноските на членовете на специалната група и на медиаторите.
3. Комитетът за сътрудничество може да приеме решение, в което се определят параметрите или други подробности относно възнаграждението и възстановяването на разходите на членовете на специалната група за уреждане на спорове и медиаторите, включително всички свързани разходи, които биха могли да бъдат направени по време на процедурите. До вземането на такова решение възнаграждението и възстановяването на разходите на членовете на специалната група за уреждане на спорове и медиаторите, както и на всички свързани с тях разходи, се определят в съответствие с правило 10 от приложение 14-А.

ЧЛЕН 272

Изменения на приложенията

Комитетът за сътрудничество може да изменя приложения 14-А и 14-Б.

ГЛАВА 15

ИЗКЛЮЧЕНИЯ

ЧЛЕН 273

Общи изключения

1. За целите на глави 2, 4, 8 и 12 член XX от ГАТТ от 1994 г., включително забележките и допълнителните разпоредби към него, е въведен в настоящото споразумение *mutatis mutandis* и представлява част от него.

2. При условие че се спазва изискването подобни мерки да не се прилагат по начин, който би представлявал средство за произволна или неоправдана дискриминация между страните, в които съществуват сходни условия, или средство за прикрито ограничаване на инвестициите или търговията с услуги, нито една от разпоредбите в глави 8 и 12 не се тълкува по начин, който възпрепятства приемането или прилагането от някоя от страните на мерки, които:

- а) защитават обществената сигурност или обществения морал, или поддържат обществения ред¹;

¹ Изключенията за обществената сигурност и обществения ред могат да бъдат посочвани като основание само когато съществува реална и достатъчно сериозна заплаха за някой от основните интереси на обществото.

- б) опазват живота или здравето на хората, животните или растенията;
- в) осигуряват съответствието със законовите или подзаконовите актове, които не са в противоречие с разпоредбите на настоящото споразумение, включително разпоредбите, отнасящи се до:
 - i) предотвратяване на заблуждаващи и измамни практики;
 - ii) последиците от неизпълнение на договорите;
 - iii) защитата на неприкосновеността на личния живот на лицата във връзка с обработването и разпространението на лични данни и защитата на поверителността на личните досиета и сметки; и
 - iv) безопасността.

3. От съображения за правна сигурност се уточнява, че страните споделят разбирането за прилагането на параграфи 1 и 2 по следния начин:

- а) мерките по член XX, буква б) от ГАТТ от 1994 г. и параграф 2, буква б) от настоящия член включват мерки за опазване на околната среда, които са необходими за защита на живота и здравето на хората, животните или растенията;
- б) член XX, буква ж) от ГАТТ от 1994 г. се прилага за мерки, свързани с опазването на живите и неживите изчерпаеми природни ресурси; и
- в) мерките, предприети за изпълнение на многостранни споразумения в областта на околната среда, могат да бъдат обосновани по член XX, букви б) или ж) от ГАТТ от 1994 г. или по параграф 2, буква б) от настоящия член.

4. Преди някоя от страните да предприеме мерки, предвидени в член XX, букви и) и й) от ГАТТ от 1994 г., тази страна предоставя на другата страна цялата относима информация с оглед да се потърси приемливо за двете страни решение. Ако в срок от 30 дни от предоставянето на информацията не бъде постигнато съгласие, страната, която възнамерява да предприеме мерките, може да предприеме съответните мерки. Когато предоставянето на предварителна информация или извършването на преглед е невъзможно поради наличието на извънредни и критични обстоятелства, налагащи предприемането на незабавни действия, страната, която възнамерява да предприеме мерките, може незабавно да приложи необходимите за справяне със ситуацията обезпечителни мерки. Тази страна незабавно информира другата страна за това.

ЧЛЕН 274

Данъчно облагане

1. Някоя от разпоредбите на настоящия дял не засяга правата и задълженията на Европейския съюз или държавите членки, или на Република Узбекистан съгласно която и да е международно данъчно споразумение. В случай на несъответствие между настоящото споразумение и такова международно данъчно споразумение, международното данъчно споразумение има предимство до степента на несъответствието.

2. Членове 33 и 194 от настоящото споразумение не се прилагат за предимства, предоставени от една от страните по силата на международно данъчно споразумение.

3. При условие че се спазва изискването подобни мерки да не се прилагат по начин, който би представлявал средство за произволна или неоправдана дискриминация между страните, в които съществуват сходни условия, или средство за прикрито ограничаване на търговията и инвестициите, нищо в настоящия дял не се тълкува по начин, който възпрепятства приемането, запазването в сила или прилагането от една от страните на мерки, целящи да осигурят справедливото или ефективно облагане със или събиране на преки данъци, които:

- а) разграничават между данъкоплатци, които не се намират в едно и също положение, особено с оглед на мястото им на пребиваване или на мястото, в което е инвестиран капиталът им; или
- б) имат за цел да предотвратят избягването на данъци или отклонението от данъчно облагане в съответствие с разпоредбите на което и да е международно данъчно споразумение или национално данъчно законодателство.

4. За целите на настоящия член:

- а) „пребиваване“ означава пребиваване за данъчни цели; и
- б) „международно данъчно споразумение“ означава споразумение за избягване на двойното данъчно облагане или всяко друго международно споразумение или договореност, отнасящи се изцяло или частично за данъчното облагане, по които Европейският съюз или държавите членки, или Република Узбекистан са страна.

ЧЛЕН 275

Оповестяване на информация

1. Нищо в настоящия дял не се тълкува като задължаващо дадена страна да предоставя поверителна информация, чието разгласяване би възпрепятствало правоприлагането или по друг начин би противоречало на обществения интерес, или би засегнало законни търговски интереси на определени публични или частни предприятия, освен в случаите, когато специална група за уреждане на спорове е изисквала такава поверителна информация в рамките на процедура за уреждане на спор съгласно глава 14. В такива случаи обработката на поверителна информация се урежда от съответните разпоредби на глава 14.
2. Когато някоя от страните предостави на другата страна, включително посредством органи, създадени по силата на настоящото споразумение, информация, която се счита за поверителна съгласно нейното право, другата страна третира информацията като поверителна, освен ако предоставящата информацията страна не се съгласи на обратното.

ЧЛЕН 276

Освобождавания в рамките на СТО

Ако задължение в настоящия дял е по същество еквивалентно на задължение, съдържащо се в Споразумението за СТО, всяка мярка, предприета в съответствие с освобождаване от задължения, прието съгласно член IX от Споразумението за СТО, се счита, че отговаря на изискванията на еквивалентната по същество разпоредба в настоящото споразумение.

ДЯЛ V

СЪТРУДНИЧЕСТВО В ОБЛАСТТА НА ИКОНОМИЧЕСКОТО И УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ

ЧЛЕН 277

Общи цели на сътрудничеството в икономическия диалог

1. Страните си сътрудничат в процеса на икономическа реформа, като подобряват общото разбиране на икономическата ситуация на Република Узбекистан и на Европейския съюз и формулирането и изпълнението на икономическите политики.
2. Република Узбекистан предприема по-нататъшни стъпки за развитието на добре функционираща и устойчива пазарна икономика, включително подобряване на инвестиционния климат и по-голямо приобщаване на частния сектор. Страните работят заедно за осигуряването на стабилни макроикономически политики и управление на публичните финанси, които са съвместими с основните принципи на ефективност, прозрачност и отчетност.

ЧЛЕН 278

Общи принципи на сътрудничеството в икономическия диалог

Страните:

- а) обменят опит и най-добри практики, свързани със стратегиите за устойчиво развитие, включително насърчаването на икономическите, социалните и културните права;
- б) обменят информация относно макроикономическите тенденции и политики, както и относно структурните реформи;
- в) обменят експертен опит и най-добри практики в области като публичните финанси, рамката на паричната политика и рамката на политиката по отношение на обменните курсове, политиката за финансовия сектор и икономическата статистика;
- г) обменят информация и опит в областта на регионалната икономическа интеграция, включително функционирането на Европейския икономически и паричен съюз; и
- д) осъществяват преглед на двустранното сътрудничество в сферата на икономиката, финансите и статистиката.

ЧЛЕН 279

Управление на публичните финанси, публичния външен одит и вътрешния финансов контрол

Страните си сътрудничат в областта на стабилните системи за управление на публичните финанси, публичния външен одит и вътрешния финансов контрол със следните цели:

- а) по-нататъшно укрепване на Сметната палата като върховна публична институция на Република Узбекистан за външен одит и вътрешен финансов контрол по отношение на нейната финансова, организационна и оперативна независимост и изграждането на капацитет в съответствие с международно приетите стандарти за външен одит (ИНТОСАЙ);
- б) подкрепа за централното звено за хармонизация (отдел „Методика на бюджета, изпълнение на бюджета, финансов контрол и вътрешен одит“) за по-нататъшно развитие на публичния вътрешен финансов контрол на Република Узбекистан и укрепване на неговите правомощия и статут;
- в) по-нататъшно развитие и прилагане на системата за публичен вътрешен финансов контрол, основана на принципа на управленската отчетност и включваща функционално независима функция за вътрешен одит за целия публичен сектор, чрез хармонизиране с общоприетите международни стандарти и методи и с добрите практики на Европейския съюз;
- г) разработване на подходяща система за финансова инспекция, която да допълва (но не дублира) функцията за вътрешен одит;
- д) ефективно сътрудничество и координация между звената, занимаващи се с финансово управление и контрол, одит и инспекция, и звената, занимаващи се с бюджета, хазната и счетоводството, с цел насърчаване на развитието на управлението; и

- е) обмен на информация, опит и добри практики в областта на управлението на публичните финанси, публичния външен одит и вътрешния финансов контрол.

ЧЛЕН 280

Добро управление в областта на данъчното облагане

Страните се ангажират да прилагат принципите на добро управление в областта на данъчното облагане, включително световните стандарти за прозрачност и обмен на информация, справедливо данъчно облагане и минималните стандарти срещу свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби. Страните насърчават доброто управление в областта на данъчното облагане, подобряват международното сътрудничество в данъчната област и улесняват събирането на законните данъчни приходи.

ЧЛЕН 281

Статистика

1. Страните насърчават съблюдаването на европейските и международните стандарти и хармонизирането на статистическите методи и практики, включително събирането и разпространението на статистически данни чрез професионална, независима, устойчива и ефикасна национална статистическа система.
2. Сътрудничеството в областта на статистиката е съсредоточено върху обмена на знания, насърчаването на добри практики и зачитането на основните принципи на официалната статистика на ООН и ревизирия Кодекс на европейската статистическа практика, приет от Комитета на Европейската статистическа система на 16 ноември 2017 г.

ЧЛЕН 282

Свързаност

Страните насърчават устойчивата свързаност в региона и извън него. За тази цел страните си сътрудничат по въпроси от общ интерес за постигане на напредък в инициативите за свързаност, които са икономически, фискално, екологично и социално устойчиви в дългосрочен план и са съгласувани с международно договорените правила и разпоредби.

ЧЛЕН 283

Общи цели на сътрудничеството в областта на енергетиката

1. Страните си сътрудничат по въпросите на енергетиката и разработването на необходимата правна рамка с цел насърчаване на въвеждането и използването на възобновяеми енергийни източници, енергийната ефективност и енергийната сигурност.
2. Това сътрудничество се основава на всеобхватно партньорство и се ръководи от взаимен интерес, реципрочност, прозрачност и предвидимост в съответствие с принципите на пазарната икономика и Договора за Енергийната харта. Сътрудничеството е насочено също така към насърчаване на регионалното сътрудничество в областта на енергетиката, като се обръща специално внимание на интеграцията на централноазиатските държави помежду им и в рамките на международните пазари и коридори.

ЧЛЕН 284

Сътрудничество в сектора на енергетиката

Сътрудничеството в сектора на енергетиката обхваща, наред с другото, следните области:

- а) повишаване на използването на възобновяеми енергийни източници, енергийната ефективност и енергийната сигурност, особено надеждността, безопасността и устойчивостта на енергийните доставки, включително осигуряването на сигурността на енергийната инфраструктура и повишаване на енергийната ефикасност на мощностите за производство на енергия чрез насърчаване на регионалното сътрудничество в областта на енергетиката, включително създаването на регионални енергийни пазари и улесняване на търговията и обмена на енергия в рамките на и между регионите;
- б) изпълнение на енергийни стратегии и политики, обсъждане на перспективи и сценарии, включително относно условията на световния пазар на енергийни стоки, както и усъвършенстване на статистическата система в енергийния сектор;
- в) създаване на привлекателна и стабилна инвестиционна среда и насърчаване на взаимните инвестиции в сферата на енергетиката на недискриминационна и прозрачна основа;
- г) ефективен обмен с Европейската инвестиционна банка, Европейската банка за възстановяване и развитие и други съответни международни финансови институции и инструменти в областта на енергетиката;
- д) научен и технически обмен за разработването на енергийни технологии, като се обръща особено внимание на енергийно ефективните и екологосъобразни технологии;
- е) сътрудничество в рамките на многостранни форуми, инициативи и институции в областта на енергетиката; и

- ж) обмен на знания и опит, както и трансфер на технологии в областта на иновациите, включително в областта на управлението и енергийните технологии и цифровизацията в енергийната промишленост, в това число автоматизиране на наблюдението на потреблението и свеждането до минимум на загубите.

ЧЛЕН 285

Възобновяеми източници на енергия

Сътрудничеството се осъществява, наред с другото, чрез:

- а) въвеждането и развитието на възобновяемите източници на енергия по икономичен и екологосъобразен начин, включително сътрудничество по регулаторни въпроси, сертифициране и стандартизация и в сферата на технологичното развитие;
- б) улесняване на обмена между институциите, лабораториите и субектите от частния сектор на страните, с цел прилагане на най-добри практики за създаване на енергия на бъдещето и екологична икономика; и
- в) провеждане на съвместни семинари, конференции и програми за обучение и обмен на научна и практическа информация и открити статистически данни, както и на информация относно разработването на възобновяеми източници на енергия.

ЧЛЕН 286

Енергийна ефективност и енергоспестяване

Сътрудничеството за насърчаване на енергийната ефективност и енергоспестяването, включително във въгледобивния сектор, при използването на газови факли (и асоцииран газ) и при сградите, оборудването и транспорта, продължава, наред с друго, посредством:

- а) обмен на информация за политики, правни и регулаторни рамки и планове за действие за енергийна ефективност;
- б) улесняване на обмена на опит и ноу-хау в областта на енергийната ефективност и енергоспестяването;
- в) стартиране и изпълнение на проекти, в това число демонстрационни проекти, за въвеждането на иновативни технологии и решения в областта на енергийната ефективност и енергоспестяването; и
- г) програми за обучение и курсове за обучение в областта на енергийната ефективност за постигане на целите на настоящия член.

ЧЛЕН 287

Енергия и електроенергия от въглеводородни източници

Сътрудничеството в сферата на енергията от въглеводородни източници обхваща следните области:

- а) модернизиране и усъвършенстване на съществуващата енергийна инфраструктура от общ интерес и създаване на нова такава в съответствие с пазарните принципи, включително инфраструктура, насочена към разнообразяване на енергийните източници и доставчици и маршрутите и методите за пренос на енергия, както и създаване на нов капацитет за производство и целостта, ефикасността, безопасността и сигурността на енергийната инфраструктура, в това число инфраструктурата за електроенергия;
- б) създаване на конкурентоспособни, прозрачни и недискриминационни енергийни пазари в съответствие с най-добрите практики посредством регулаторни реформи;
- в) подобряване и укрепване на дългосрочната стабилност и сигурност на търговията с енергия, в това число постигане на предвидимост и стабилност на търсенето на енергия, на недискриминационна основа, като въздействието и рисковете за околната среда са сведени до минимум;
- г) насърчаване на висока степен на екологична защита и устойчиво развитие в енергийния сектор, включително при добива, рафинирането, транспорта, разпределението и потреблението; и
- д) засилване на безопасността на дейностите по проучване и производство на въглеводороди чрез обмен на опит във връзка с предотвратяването на инциденти, анализирането на ситуацията след инцидента, ответните действия и политиките за противодействие и чрез обмен на най-добрите практики относно отговорността и правните процедури в случай на бедствие.

ЧЛЕН 288

Общи цели на сътрудничеството в областта на транспорта

Страните си сътрудничат в областта на транспорта със следните цели:

- а) насърчаване на взаимното допълване между техните транспортни сектори;
- б) подобряване на свързаността на техните транспортни мрежи и връзките между техните територии;
- в) насърчаване на подобряването на транспортната инфраструктура и оперативната съвместимост;
- г) насърчаване на ефикасни, безопасни и сигурни транспортни дейности и системи;
- д) подобряване на равнището на безопасност на транспорта;
- е) разработване на устойчиви транспортни системи, включително техните икономически, фискални, екологични и социални аспекти; и
- ж) подобряване на движението на пътници и стоки, по-безпроблемното движение на транспортните потоци чрез премахване на административните, техническите и други пречки и стремеж към по-тясна пазарна интеграция;

ЧЛЕН 289

Сътрудничество в областта на транспорта

Сътрудничеството в областта на транспорта обхваща, наред с другото:

- а) обмен на най-добри практики във връзка с транспортните политики;
- б) обмен на информация и съвместни дейности на регионално и международно равнище, включително прилагане на международни споразумения и конвенции, по които страните са страни;
- в) обмен на опит в областта на екологосъобразните технологии за транспортните системи, включително въвеждането на екологосъобразен транспорт;
- г) обмен на опит в цифровизацията на транспортната и логистичната система, както и въвеждането на оперативно съвместими стандарти и технологии при проектирането, изграждането и ремонта на транспортната инфраструктура;
- д) помощ с оглед на присъединяването на Република Узбекистан към международните многостранни споразумения и конвенции на Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации (ИКЕ на ООН), уреждащи международния транспорт; и
- е) улесняване на мобилността на водачите на моторни превозни средства от двете страни, извършващи международен автомобилен транспорт, в съответствие с приложимите правила.

ЧЛЕН 290

Общи цели на сътрудничеството в областта на околната среда

Страните развиват и засилват своето сътрудничество по въпросите на околната среда, с което допринасят за постигането на устойчиво развитие и добро управление при опазването на околната среда.

ЧЛЕН 291

Сътрудничество в областта на околната среда

1. Сътрудничеството има за цел съхраняването, опазването, подобряването и възстановяването на качеството на околната среда, опазването на здравето на човека, рационалното и устойчиво използване на природните ресурси и насърчаването на мерки на международно равнище за справяне с регионални или глобални екологични проблеми, включително в областта на:
 - а) управлението в областта на околната среда и хоризонталните въпроси, включително стратегическото планиране, оценката на въздействието върху околната среда и стратегическата екологична оценка, образованието и обучението, системите за мониторинг и за информация във връзка с околната среда, проверките и правоприлагането, екологичната отговорност, борбата с престъпността в областта на околната среда, дейности по възстановяване на околната среда, трансгранично сътрудничество, публичното участие и достъп до информация за околната среда, процесите на вземане на решения и ефективните административни процедури и процедурите за съдебен контрол;
 - б) справянето с последиците за околната среда от пресъхването на Аралско море, включително чрез насърчаване на регионални действия;

- в) разработването на системата за мониторинг на околната среда;
- г) екологизирането на градовете;
- д) качеството на атмосферния въздух;
- е) управлението на качеството на водите и на водните ресурси, включително управлението на риска от наводнения, недостига на вода и сушите;
- ж) управлението на ресурсите и на отпадъците;
- з) ефикасното използване на ресурсите, зелената и кръговата икономика;
- и) опазването на природата, включително горското стопанство, определянето на мрежа от защитени зони и опазването на биологичното разнообразие;
- й) промишленото замърсяване и промишлените опасности; и
- к) управлението на химикалите.

2. Сътрудничеството има за цел също така да се интегрират аспектите, свързани с околната среда, в секторните политики, различни от политиката в областта на околната среда, за да се допринесе за изпълнението на Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие.

ЧЛЕН 292

Интегриране на аспектите, свързани с околната среда, в други сектори

1. Страните засилват сътрудничеството си на регионално равнище и при прилагането на съответните многостранни споразумения в областта на околната среда.
2. Страните обменят опит във връзка с насърчаването на интегрирането на аспектите, свързани с околната среда, в други сектори, включително обмен на най-добри практики, повишаване на знанията и компетентността, екологично образование и повишаване на осведомеността в областите, посочени в настоящата глава.
3. Страните подкрепят установяването и развитието на сътрудничество между научните институции, които извършват дейности в областта на околната среда, и по-специално насърчават принципите на кръговата икономика, както и рационалното и устойчиво използване на природните ресурси.

ЧЛЕН 293

Общи цели на сътрудничеството в областта на изменението на климата

Страните развиват и укрепват своето сътрудничество за борба с изменението на климата и адаптиране към него с цел да допринесат за постигането на целите на Парижкото споразумение относно изменението на климата. Сътрудничеството се осъществява, като се вземат предвид интересите на всяка от страните въз основа на принципа на равнопоставеност и взаимна полза, както и като се отчита взаимозависимостта между техните съществуващи двустранни и многостранни ангажменти в тази сфера.

ЧЛЕН 294

Сътрудничество в областта на изменението на климата на национално, регионално и международно равнище

Сътрудничеството насърчава мерките на национално, регионално и международно равнище, включително по отношение на:

- а) смекчаване на последиците от изменението на климата;
- б) адаптиране към последиците от изменението на климата;
- в) предотвратяване, свеждане до минимум и справяне с неблагоприятните последици от изменението на климата;
- г) пазарни и непазарни механизми за справяне с изменението на климата;
- д) насърчаване на нови, иновативни, безопасни и устойчиви нисковъглеродни технологии и технологии за адаптиране;
- е) изпълнение на Парижкото споразумение относно изменението на климата;
- ж) интегриране на аспектите на климата в общите и секторните политики; и
- з) повишаване на осведомеността, образование и обучение.

ЧЛЕН 295

Сътрудничество в областта на изменението на климата

1. Наред с другото страните:
 - а) обменят информация и експертен опит;
 - б) осъществяват съвместни научноизследователски дейности и обменят информация относно по-чисти и екологосъобразни технологии; и
 - в) осъществяват съвместни дейности на регионално и международно равнище, включително по отношение на многостранните споразумения в областта на околната среда, ратифицирани от страните, като Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата от 1992 г. и Парижкото споразумение относно изменението на климата.
2. Сътрудничеството обхваща, наред с другото:
 - а) мерки за увеличаване на капацитета за предприемане на ефективни действия в областта на климата;
 - б) разработване на дългосрочни стратегии и планове за действие за развитие при ниски емисии на парникови газове;
 - в) разработване на оценки на риска и уязвимостта във връзка с изменението на климата;
 - г) развитие на знания и административен капацитет за адаптиране и смекчаване на последиците;

- д) набеязване и разработване на приоритети и мерки за адаптиране, включително мерки за интегриране на изменението на климата в усилията, плановете, политиките и програмирането в областта на развитието;
 - е) прилагане на дългосрочни мерки за смекчаване на изменението на климата чрез намаляване на емисиите на парникови газове;
 - ж) мерки за намаляване на риска от бедствия, управление и готовност за действие при извънредни ситуации, свързани с климата;
 - з) мерки за подготовка за търговия с въглеродни емисии в рамките на Парижкото споразумение относно изменението на климата;
 - и) мерки за насърчаване на трансфера на технологии;
 - й) мерки за интегриране на аспектите на климата в секторните политики; и
 - к) мерки, свързани с веществата, разрушаващи озоновия слой, и с флуорсъдържащите парникови газове.
3. Страните насърчават сътрудничеството между регионите и в рамките на регионите.

ЧЛЕН 296

Общи цели за сътрудничество в областта на политиката за промишлеността и предприятията

Страните целят да развият и укрепват своето сътрудничество в сферата на политиката в областта на промишлеността и предприятията, с което подобряват бизнес средата за всички икономически оператори, като обръщат особено внимание на МСП.

ЧЛЕН 297

Сътрудничество в областта на политиката за промишлеността и предприятията

Сътрудничеството в областта на политиката за промишлеността и предприятията включва:

- а) обмен на информация и най-добри практики в подкрепа на предприемачеството и политиките за развитие на МСП;
- б) обмен на информация и добри практики относно производителността и ефикасността на използването на ресурсите, включително намаляване на потреблението на енергия и по-чисто производство;
- в) обмен на информация и най-добри практики за засилване на социалната отговорност на предприятията и промишлеността по отношение на устойчивото развитие и зачитането на правата на човека;
- г) мерки за публична подкрепа на промишлените отрасли въз основа на изискванията на СТО и други международни правила, приложими към страните;
- д) обмен на информация и добри практики относно насърчаване на иновациите и пазарната реализация на резултатите от научните изследвания и развойната дейност (включително инструментите за подкрепа за новосъздадени технологични предприятия), развитието на клъстери и достъпа до финансиране;
- е) насърчаване на стопански инициативи и сътрудничество в областта на промишлеността между предприятията на Европейския съюз и Република Узбекистан;

- ж) насърчаване на по-благоприятна бизнес среда с оглед на повишаването на потенциала за растеж, търговията и инвестиционните възможности; и
- з) установяване на тесни контакти между предприемачите от страните и организиране на бизнес посещения, провеждане на бизнес форуми, презентации, кръгли маси, участие в изложби и панаири в Европейския съюз и Република Узбекистан.

ЧЛЕН 298

Дружествено право

1. Страните признават значението на съществуването на ефективен набор от правила и практики в областите на дружественото право, корпоративното управление, счетоводството и одита в условията на функционираща пазарна икономика с предвидима и прозрачна стопанска среда и подчертават важността на това да се насърчава сближаването на нормативните уредби в тази област.
2. Страните си сътрудничат относно:
 - а) обмена на най-добри практики за осигуряване на наличието на и достъпа до информация относно организацията и представителството на регистрирани дружества по прозрачен и лесно достъпен начин;
 - б) по-нататъшното развитие на политиката за корпоративно управление в съответствие с международните стандарти, и по-специално стандартите на ОИСР;
 - в) продължаването на въвеждането и последователното прилагане на Международните стандарти за финансово отчитане при консолидираните отчети на публичните дружества;

- г) счетоводните правила и финансовата отчетност, включително за МСП;
- д) регулирането и надзора на професионалната дейност на одиторите; и
- е) международните одитни стандарти и етични кодекси, като кодекса на Международната федерация на счетоводителите, с цел повишаване на професионалната квалификация на одиторите посредством съблюдаването на стандартите и етичните норми от професионалните организации, организациите за одит и одиторите.

ЧЛЕН 299

Банкови, застрахователни и други финансови услуги

1. Страните признават значението на ефективното законодателство и практики в областта на финансовите услуги и мога да си сътрудничат със следните цели:
 - а) подобряване на регулирането на финансовите услуги;
 - б) осигуряване на ефективна и адекватна защита на правата на инвеститорите и потребителите на финансови услуги, особено в контекста на развитието на пазарите на ценни книжа;
 - в) насърчаване на сътрудничеството между различните участници във финансовата система, включително регулаторите и надзорниците; и
 - г) гарантиране на независим и ефективен надзор.

2. Страните насърчават регулаторното сближаване с признати международни стандарти за стабилни финансови системи.

ЧЛЕН 300

Общи цели на сътрудничеството в областта на цифровата икономика и общество

Страните насърчават сътрудничеството за развитието на цифровата икономика и общество в полза на гражданите и предприятията чрез широкото разпространение на информационни и комуникационни технологии (ИКТ) и чрез по-добро качество на електронните услуги на достъпни цени, по-специално в областта на търговията и електронната търговия, здравеопазването и образованието, както и на държавното управление и администрацията като цяло. Това сътрудничество е насочено към стимулирането на конкуренцията и отвореността на пазарите на ИКТ и към насърчаването на инвестициите в сектора.

ЧЛЕН 301

Общо сътрудничество в областта на цифровата икономика и общество

Сътрудничеството обхваща, наред с другото, следните цели:

- а) обмен на информация и най-добри практики относно изпълнението на националните стратегии в областта на цифровите технологии, телекомуникациите, електронното управление и цифровата икономика, включително, наред с другото, инициативи, насочени към разширяване въвеждането на ширококоловия достъп, подобряване на правилата за трансгранично предаване на данни и мрежова сигурност и развитие на обществените онлайн услуги; и

- б) обмен на информация, най-добри практики и опит за насърчаване на разработването на всеобхватна регулаторна рамка за електронните съобщения, включително национални независими регулаторни органи, насърчаване на по-доброто използване на ресурсите от радиочестотния спектър и насърчаване на оперативната съвместимост на инфраструктурата за електронни съобщения между страните.

ЧЛЕН 302

Сътрудничество между регулаторните органи в областта на цифровата икономика и общество

Страните насърчават сътрудничеството между регулаторните органи в Европейския съюз и в Република Узбекистан в областта на телекомуникациите, информационните технологии, електронното управление и цифровата икономика.

ЧЛЕН 303

Общи цели на сътрудничеството в областта на туризма

Страните се стремят да си сътрудничат в областта на туризма с цел засилване на развиването на конкурентоспособен и устойчив туристически сектор в качеството му на източник на икономически растеж, създаване на възможности, трудова заетост, образование и обмен в областта на туризма.

ЧЛЕН 304

Принципи на сътрудничеството в областта на туризма

Сътрудничеството в областта на туризма се основава на следните принципи на устойчив туризъм:

- а) зачитане на целостта и интересите на местните общности, по-специално в селските райони;
- б) значение на запазването на културното, историческото и природното наследство;
- в) положително взаимодействие между туризма и опазването на околната среда. и
- г) социална отговорност на туризма, включително по отношение на местните общности.

ЧЛЕН 305

Сътрудничество в областта на туризма

Сътрудничеството в областта на туризма може да обхваща, наред с другото:

- а) обмен на информация и бизнес практики относно статистиката, стандартите и инвестициите в туризма, иновативните технологии, новите пазарни изисквания и използването на обекти на културното наследство за туристически цели;

- б) насърчаване на устойчиви и отговорни модели за развитие на туризма и обмен на най-добри практики, опит и ноу-хау;
- в) обмен на информация и най-добри практики в областта на обучението и развитието на умения в туризма; и
- г) подобряване на контактите между заинтересованите страни от частния и публичния сектор, отговарящи за туристическия сектор, както и със заинтересованите страни от местните общности в Европейския съюз и Република Узбекистан.

ЧЛЕН 306

Общи цели на сътрудничеството в областта на селското стопанство и развитието на селските райони

Страните си сътрудничат за насърчаване на развитието на селското стопанство и селските райони, по-специално чрез обмен на знания и най-добри практики и постепенно сближаване на политиките и законодателството в областите от интерес за двете страни.

ЧЛЕН 307

Сътрудничество в областта на селското стопанство и развитието на селските райони

Сътрудничеството между страните в областта на селското стопанство и развитието на селските райони обхваща, наред с другото:

- а) улесняване на взаимното разбиране на политиките в областта на селското стопанство и развитието на селските райони;
- б) обмен на най-добри практики за укрепване на административния капацитет на централно и местно равнище при планирането, оценката и изпълнението на политиките;
- в) насърчаване на модернизацията и устойчивостта на селскостопанското производство, включително подобряване на методите след прибиране на реколтата;
- г) споделяне на знания и най-добри практики по отношение на политиките за развитие на селските райони, за да се способства за икономическото благоденствие на селските общности и диверсификацията на икономическите им дейности;
- д) подобряване на конкурентоспособността на селскостопанския сектор и на ефикасността и прозрачността на пазарите;
- е) насърчаване на политиките за осигуряване на качеството и техните механизми за контрол, по-специално географските означения и биологичното земеделие;
- ж) разпространение на знания и разширяване на услугите за селскостопанските производители;

- з) обмен на опит във връзка с политиките, свързани с устойчивото развитие на аграрната промишленост и обработката и разпространението на селскостопански продукти;
- и) насърчаване на сътрудничеството между предприемачите в сектори, представляващи интерес и за двете страни; и
- й) насърчаване на търговията със селскостопански продукти.

ЧЛЕН 308

Общи цели на сътрудничеството в областта на минното дело и добива на суровини

Страните развиват и укрепват своето сътрудничество в областта на минното дело и добива на суровини с цел да се насърчат взаимното разбиране, подобряването на бизнес средата, обменът на информация и сътрудничеството по несвързани с енергетиката въпроси, и по-специално безопасното и устойчиво проучване и добив на метални руди и неметални индустриални минерали.

ЧЛЕН 309

Сътрудничество в областта на минното дело и добива на суровини

Сътрудничеството на страните в областта на минното дело и добива на суровини обхваща, наред с другото:

- а) обмен на информация относно развитието в съответните им миннодобивни сектори и сектори на суровините;

- б) обмен на информация по въпроси, свързани с търговията със суровини, с цел насърчаване на двустранните обмени;
- в) обмен на информация и най-добри практики във връзка с устойчивото развитие на минната промишленост, включително за използването на чисти технологии в минните процеси;
- г) обмен на информация и най-добри практики във връзка с поддържането на здравето и безопасността на работниците в минната промишленост; и
- д) сътрудничество в областта на научните изследвания и иновациите чрез съществуващите инструменти за финансиране с цел разработване на съвместни научни и технологични инициативи.

ЧЛЕН 310

Общи цели на сътрудничеството в областта на научните изследвания и иновациите

Страните насърчават сътрудничеството в областта на научните изследвания, технологичното развитие и иновациите въз основа на общ интерес и взаимна полза и при възможност — реципрочност, в съответствие с вътрешните си правила и разпоредби. Сътрудничеството има за цел насърчаване на социалното и икономическото развитие, справяне с глобалните и регионалните обществени предизвикателства, постигане на високи научни постижения, насърчаване на политиките за почтеност в научните изследвания и укрепване на отношенията между страните.

ЧЛЕН 311

Сътрудничество в областта на научните изследвания и иновациите

Сътрудничеството в областта на научните изследвания и иновациите обхваща, наред с другото:

- а) диалози в областта на политиката и обмен на информация и най-добри практики относно инструментите за подкрепа на научните изследвания и иновациите;
- б) улесняване на достъпа до съответните програми за научни изследвания и иновации, научноизследователски инфраструктури и съоръжения, научни публикации и научни данни на всяка от страните;
- в) повишаване на научноизследователския капацитет в научноизследователските организации и университетите на Република Узбекистан и, когато е целесъобразно, улесняване на участието на научноизследователски организации от Република Узбекистан в Рамковата програма за научни изследвания и иновации на Европейския съюз и в националните инициативи на държавите членки;
- г) насърчаване на сътрудничеството в научните изследвания в преднормативна фаза и в областта на стандартизацията;
- д) насърчаване на мрежите и връзките между институциите за висше образование, научни изследвания и иновации на двете страни;
- е) организиране на дейности за обучение и програми за мобилност за учени, изследователи и друг персонал, ангажирани в научноизследователски и иновационни дейности, в двете страни в координация със съответните им програми в сектора на висшето и професионалното образование;

- ж) поощряване на установяването на общи принципи за справедливо и безпристрастно третиране на правата върху интелектуалната собственост в проекти за научни изследвания и иновации;
- з) стимулиране на комерсиализацията на резултатите от съвместни проекти за научни изследвания и иновации;
- и) обмен на информация и най-добри практики относно инструментите за подкрепа за новосъздадени технологични предприятия, развитието на клъстери и достъпа до финансиране;
- й) улесняване на достъпа на нови технологии до вътрешния пазар на страните;
- к) подкрепа за програми за социални и обществени иновации, насочени към подобряване на социалното развитие на регионите, и по-специално качеството на живот на гражданите; и
- л) улесняване, в рамките на приложимото законодателство, на свободното движение на научните работници, изследователите, експертите, студентите и предприемачите, участващи в дейностите, които попадат в обхвата на настоящото споразумение, и на трансграничното движение на стоки, предназначени за употреба в такива дейности.

ЧЛЕН 312

Насърчаване на дейностите в областта на научните изследвания и иновациите

Страните насърчават следните дейности, в които участват правителствени организации, публични и частни научноизследователски центрове, висши училища, агенции и мрежи за иновации, както и други заинтересовани страни, включително малки и средни предприятия, на доброволна основа:

- а) съвместни действия в областта на научните изследвания и иновациите, включително тематични мрежи, в области от общ интерес;
- б) съвместни инициативи за повишаване на осведомеността относно програмите, свързани с науката, технологиите, иновациите и изграждането на капацитет, и възможностите за участие в програмите на другата страна;
- в) съвместни срещи и семинари, насочени към обмен на информация, най-добри практики и определяне на области за съвместни научни изследвания;
- г) взаимно признати преценка и оценка на сътрудничеството в областта на науката и иновациите и разпространение на съответните резултати;
- д) съвместни усилия за подобряване на мобилността на студентите, изследователите и персонала в области от общ интерес; и
- е) други форми на сътрудничество в областта на научните изследвания и иновациите, включително чрез регионални подходи и инициативи на Европейския съюз, въз основа на взаимно съгласие.

ДЯЛ VI

ДРУГИ ОБЛАСТИ НА СЪТРУДНИЧЕСТВО

ЧЛЕН 313

Защита на потребителите

Страните признават значението на осигуряването на високо равнище на защита на потребителите и за тази цел се стремят да си сътрудничат в областта на политиката за защита на потребителите. Доколкото е възможно, това сътрудничество включва:

- а) обмен на информация и най-добри практики относно съответните им рамки за защита на потребителите, включително относно потребителското право, безопасността на потребителските продукти, средствата за защита на потребителите и прилагането на законодателството за защита на потребителите;
- б) поощряване на развитието на независими сдружения на потребителите и контакти между представители на потребителите; и
- в) обмен на информация и насърчаване на съвместни дейности между органите за защита на потребителите на двете страни по взаимно съгласие.

ЧЛЕН 314

Общо сътрудничество в областта на заетостта, социалната политика и равните възможности

1. Страните, вземайки предвид Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие и ЦУР № 8 за пълна и продуктивна заетост и достойни условия на труд, признават, че пълната и продуктивна трудова заетост и достойните условия на труд за всички са ключови елементи на устойчивото развитие.
2. Страните засилват своя диалог и сътрудничество в подкрепа на Програмата за достоен труд на МОТ, политиката по заетостта, условията на живот и труд, здравето и безопасността на работното място, социалния диалог, социалната закрила, социалното приобщаване, равенството между половете и борбата с дискриминацията и по този начин допринасят за насърчаването на разкриването на повече и по-добри работни места, намаляването на бедността, по-доброто социално сближаване, устойчивото развитие и по-доброто качество и стандарти на живот.
3. Страните се стремят да засилят сътрудничеството по въпросите, свързани с достойните условия на труд, трудовата заетост и социалната политика, в рамките на всички съответни форуми и организации.
4. Всяка страна предотвратява и премахва всякакви форми на принудителен или детски труд.

ЧЛЕН 315

Конвенции на МОТ и участие на заинтересованите страни

1. Страните потвърждават отново ангажимента си да прилагат конвенциите на МОТ, по които са страни, и да насърчават по-нататъшно присъединяване. Те потвърждават отново ангажимента си за ефективна система за инспекции по труда в съответствие със стандартите на МОТ, както и за ефективни механизми за правоприлагане и достъп до правни средства за защита.

2. В съответствие с Декларацията на МОТ за основните принципи и права в областта на труда от 1998 г. и Декларацията на МОТ относно социалната справедливост за справедлива глобализация от 2008 г. страните насърчават участието на всички заинтересовани страни, по-специално социалните партньори, в развитието на социалната им политика и в сътрудничеството между Европейския съюз и Република Узбекистан съгласно настоящото споразумение.

ЧЛЕН 316

Допълнително сътрудничество в областта на заетостта, социалната политика и равните възможности

Сътрудничеството в областта на заетостта, социалната политика и равните възможности, основано на обмена на информация и най-добри практики, може да обхваща въпроси в следните области:

- а) подобряване на жизнения стандарт и засилване на социалното сближаване и на приобщаващите пазари на труда, както и интеграция на уязвимите лица;
- б) насърчаване на повече и по-качествени работни места с достойни условия на труд, по-специално с оглед на намаляването на сивата икономика и неформалната заетост и подобряването на условията на живот;
- в) подобряване на условията на труд, по-специално защитата и прилагането на трудовите права, като например предотвратяване и премахване на всякакви форми на принудителен или детски труд и съвременни форми на робство, както и подобряване на равнището на защита на здравето и безопасността на работното място;
- г) увеличаване на равенството между половете чрез насърчаване на участието на жените в социалния и икономическия живот и чрез осигуряване на равни възможности за мъжете и жените в сферите на заетостта, образованието, обучението, икономиката, обществения живот и процеса на вземане на решения;

- д) борба срещу дискриминацията в областта на заетостта и социалните въпроси в съответствие със задълженията на всяка от страните съгласно международните стандарти и конвенции;
- е) повишаване на равнището на социална закрила за всички и модернизиране на системите за социална закрила по отношение на качеството, пригодността, достъпността и финансовата устойчивост; и
- ж) повишаването на участието на социалните партньори и насърчаването на социалния диалог, включително чрез укрепване на капацитета на социалните партньори.

ЧЛЕН 317

Сътрудничество за отговорно управление на веригите на доставки

1. Страните признават значението на отговорното управление на веригите на доставки чрез отговорно професионално поведение и практики за корпоративна социална отговорност и чрез създаването на благоприятна среда. Всяка страна подкрепя разпространението и изпълнението на съответните международни инструменти, като например Насоките на ОИСР за многонационалните предприятия, приети на 21 юни 1976 г. като част от Декларацията относно международните инвестиции и многонационалните предприятия, Тристранната декларация на МОТ относно принципите за многонационалните предприятия и социалната политика, приета в Женева на 16 ноември 1977 г., Глобалния договор на ООН, стартиран в Ню Йорк на 26 юли 2000 г. и Ръководните принципи за бизнеса и правата на човека, приети от Съвета на ООН по правата на човека с Резолуция 17/4 от 16 юни 2011 г.
2. Страните обменят информация и най-добри практики и, когато е целесъобразно, си сътрудничат помежду си, на регионално равнище и в рамките на международни форуми, по въпроси, обхванати от настоящия член.

ЧЛЕН 318

Общи цели на сътрудничеството в областта на здравеопазването

Страните развиват своето сътрудничество в областта на общественото здраве с цел да повишат равнището на защитата на здравето на човека и да насърчат равните възможности в здравеопазването в съответствие с общите ценности и принципи в областта на здравеопазването и като предпоставка за устойчиво развитие и икономически растеж.

ЧЛЕН 319

Сътрудничество в областта на здравеопазването

Сътрудничеството в областта на здравеопазването е насочено към профилактиката и контрола на заразните и незаразните болести, включително чрез обмен на здравна информация, насърчаване на подход, включващ здравеопазването във всички политики, сътрудничество с международни организации, по-специално Световната здравна организация (наричана по-долу „СЗО“), и насърчаване на прилагането на международни споразумения в областта на здравеопазването, като Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна, съставена в Женева на 21 май 2003 г. и Международните здравни правила на СЗО, приети от Световната здравна асамблея на СЗО на 23 май 2005 г.-

ЧЛЕН 320

Сътрудничество за борба с наркотиците, психотропните вещества и техните прекурсори

1. Страните възнамеряват да обменят своя опит в подготовката и прилагането на политика за борба с наркотиците в Централна Азия в рамките на договорен срок.
2. Европейският съюз възнамерява да предостави помощ на Република Узбекистан в рамките на договорен срок за разработването на подходящи системи за ранно предупреждение и оценка на риска от нови психоактивни вещества с цел защита на общественото здраве.
3. Европейският съюз, в рамките на договорен срок, ще засили координацията си с Република Узбекистан по балансиран и интегриран подход към въпросите, свързани с наркотиците, за осигуряване на програми за обучение, които биха могли да бъдат от значение за борбата с трафика на наркотици в киберпространството.

ЧЛЕН 321

Сътрудничество в областта на образованието, обучението и младежта

1. Страните си сътрудничат в областта на образованието и обучението с цел насърчаване на ученето през целия живот, сътрудничеството и прозрачността на всички равнища на образованието и обучението, със специален акцент върху професионалното и висшето образование.
2. Сътрудничеството в областта на образованието и обучението се съсредоточава, наред с другото, върху:
 - а) насърчаване на ученето през целия живот, което е от основно значение за икономическия растеж и създаването на работни места и може да даде възможност на гражданите да участват пълноценно в обществения живот;

- б) модернизиране на системите за образование и обучение, включително изграждане на капацитета, системи за обучение и преквалификация на служителите в публичния сектор/държавните служители, и подобряване на качеството, целесъобразността и достъпа през всички етапи на образованието — от образованието и грижите в ранното детство до висшето образование;
- в) насърчаване на сближаването и координираните реформи във висшето и професионалното образование;
- г) засилване на международното академично сътрудничество с оглед на увеличаване на участието в програми за сътрудничество на Европейския съюз и подобряване на мобилността на студентите, персонала и научните работници;
- д) засилване на връзките между образователния сектор и пазара на труда.
- е) по-нататъшно развитие на националната квалификационна рамка с цел подобряване на прозрачността и признаването на квалификациите и компетентностите в сферата на висшето образование и професионалното образование и обучение;
- ж) увеличаване на сътрудничеството с цел по-нататъшно развитие на професионалното образование и обучение, като същевременно се вземат предвид най-добрите практики в Европейския съюз.
- з) подкрепа за интернационализацията на университетите в Република Узбекистан, като същевременно се гарантират добро качество на образованието и съответните условия;
- и) насърчаване на инвестициите в образователния сектор на Република Узбекистан; и
- й) насърчаване на сътрудничеството при създаването на центрове за обучение и адаптиране и центрове за професионално обучение в различни области на територията на Република Узбекистан.

3. Страните си сътрудничат също така в сферата на младежта с цел:
- а) да засилват сътрудничеството и обмените в областите на политиката за младежта и неформалното образование за младите хора и младите работници;
 - б) да улесняват активното участие на всички млади хора в обществения живот;
 - в) да подкрепят мобилността на младите хора и младите работници като начин за насърчаване на межкултурния диалог и придобиването на знания, умения и компетенции извън системите за формално образование, включително чрез доброволческа дейност; и
 - г) да насърчават сътрудничеството между младежките организации с цел подкрепа на гражданското общество.

ЧЛЕН 322

Сътрудничество в областта на културата

1. Страните предприемат подходящи мерки за насърчаване на културния обмен, насърчаване на съвместни инициативи в различни области на културата и творчеството, както и за обмен на най-добри практики в областта на обучението и изграждането на капацитет за хората на изкуството и специалистите и организациите в областта на културата и творчеството.
2. Страните си сътрудничат в рамките на многостранни международни договори и международни организации, включително в рамките на Организацията за образование, наука и култура на ООН (наричана по-нататък „ЮНЕСКО“), с цел подкрепа на културното многообразие и опазване и остойностяване на културното и историческото наследство.

ЧЛЕН 323

Сътрудничество в областта на аудио-визуалната и медийната политика

1. Страните насърчават сътрудничеството в областта на медийната и аудио-визуалната политика, по-специално чрез обмен на информация и най-добри практики по отношение на медийната и аудио-визуалната политика и обучение на журналисти и други специалисти в областта на медиите, киното и аудио-визуалния сектор.
2. Страните си сътрудничат за укрепване на независимостта и професионализма на медиите въз основа на стандартите, определени в приложимите международни конвенции, включително тези на ЮНЕСКО и на Съвета на Европа, когато е целесъобразно.
3. Страните си сътрудничат в рамките на международни форуми, като например ЮНЕСКО.

ЧЛЕН 324

Сътрудничество в областта на спорта и физическата активност

Страните си сътрудничат в областта на спорта и физическата активност, така че да подпомагат развитието на здравословен начин на живот, добро управление, както и да популяризират социалните функции и образователната стойност на спорта и да се борят със заплахите за спорта, като например допинга, уреждането на изхода от спортни срещи, расизма и насилието. Сътрудничеството включва по-специално обмен на информация и добри практики.

ЧЛЕН 325

Сътрудничество при извънредни ситуации и гражданска защита

1. Страните си сътрудничат за подобряване на дейностите по предотвратяване, смекчаване на последиците, подготвеност, реагиране и възстановяване, за да се намали въздействието на природните и причинените от човека бедствия и да се повиши устойчивостта на техните общества и инфраструктура. Страните си сътрудничат на подходящо равнище за подобряване на управлението на риска от бедствия.
2. Страните се стремят да обменят информация и експертен опит и да осъществяват съвместни дейности, когато е целесъобразно и в зависимост от наличието на достатъчно ресурси.

ЧЛЕН 326

Сътрудничество в областта на регионалното развитие

Страните насърчават взаимното разбиране и двустранното сътрудничество в областта на политиката за регионално развитие, включително методите на формулиране и изпълнение на регионалните политики, многостепенното управление и партньорството, като се обръща особено внимание на развитието на районите в неблагоприятно положение и териториалното сътрудничество, с цел подобряване на условията на живот, насърчаване на икономическото, социалното и териториалното сближаване и засилване на обмена на информация и опит между националните, регионалните и местните власти, както и участието на социално-икономическите участници и гражданското общество.

ЧЛЕН 327

Регионална политика и трансгранично сътрудничество

Страните подкрепят и засилват участието на местните и регионалните органи в сътрудничеството в областта на регионалната политика и трансграничното сътрудничество с цел насърчаване на взаимното разбирателство и обмена на информация, разработване на мерки за изграждане на капацитет, насърчаване на създаването на съответни структури и законодателна рамка и укрепване на трансграничните икономически и бизнес мрежи.

ЧЛЕН 328

Трансгранично сътрудничество в други области

Страните засилват допълнително и насърчават развитието на трансграничното сътрудничество в други области, попадащи в обхвата на настоящото споразумение, като например търговията, транспорта, енергетиката, водоснабдяването, околната среда, климата, цифровата икономика, културата, образованието, научните изследвания и туризма.

ЧЛЕН 329

Сътрудничество между регионите

Страните насърчават сътрудничеството между регионите на държавите членки и регионите на Република Узбекистан.

ЧЛЕН 330

Изпълнение и изграждане на капацитет

1. Страните считат, че важен аспект на укрепването на връзките между Европейския съюз и Република Узбекистан е постепенното сближаване на законодателството на Република Узбекистан към това на Европейския съюз в определени области, обхванати от настоящото споразумение.
2. Това сътрудничество има за цел, наред с другото, развитие на административния и институционалния капацитет на Република Узбекистан, доколкото това е необходимо за изпълнението на настоящото споразумение и за провеждането на необходимите структурни реформи и сближаване на законодателството.
3. Европейският съюз се стреми да предоставя на Република Узбекистан техническа помощ за изпълнението на тези мерки, наред с другото, чрез:
 - а) обмен на специалисти;
 - б) своевременно предоставяне на информация, по-специално във връзка със съответното законодателство;
 - в) организиране на семинари; и
 - г) провеждане на обучения.

ДЯЛ VII

ФИНАНСОВО И ТЕХНИЧЕСКО СЪТРУДНИЧЕСТВО

ЧЛЕН 331

Финансова и техническа помощ

1. За постигане на целите на настоящото споразумение Република Узбекистан може да получи финансова помощ от Европейския съюз под формата на безвъзмездни средства и заеми, евентуално в партньорство с Европейската инвестиционна банка и други международни финансови институции. Република Узбекистан също може да получи техническа помощ.
2. Финансовата помощ може да бъде предоставена съгласно съответните инструменти за финансиране на Европейския съюз във връзка с външната дейност. Към предоставяното от Европейския съюз финансиране се прилагат Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета¹ и Делегиран регламент (ЕС) № 1268/2012 на Комисията².

¹ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ ЕС L 193, 30.7.2018 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj>).

² Делегиран регламент (ЕС) № 1268/2012 на Комисията от 29 октомври 2012 г. относно правилата за прилагане на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Европейския съюз (ОВ L 362, 31.12.2012 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2012/1268/oj).

3. Финансовата помощ се основава на годишни програми за действие, изготвени от Европейския съюз след консултации с Република Узбекистан.
4. Европейският съюз и Република Узбекистан могат да съфинансират програми и проекти-. Страните координират програмите и проектите за финансово и техническо сътрудничество и обменят информация за всички източници на помощ.
5. За да се гарантира принципът на прозрачност на процеса за финансова и техническа помощ от Европейския съюз за Република Узбекистан, Европейският съюз редовно предоставя на компетентните органи на Република Узбекистан информация за разходите по всяка програма и проект, определени за Република Узбекистан в рамките на двустранните програми на Европейския съюз.
6. Ефективността на помощта, така както е определена в Парижката декларация на ОИСР за ефективността на помощта, приета на 2 март 2005 г., в Принципната стратегия на Европейския съюз за реформа на техническото сътрудничество и в докладите на Европейската сметна палата и в резултат на опита от приключилите и текущите програми за сътрудничество на Европейския съюз в Република Узбекистан, представлява основата за предоставянето на финансова помощ от Европейския съюз на Република Узбекистан.

ЧЛЕН 332

Общи принципи

1. Страните привеждат в изпълнение финансовата помощ в съответствие с принципите на добро финансово управление и прозрачност и си сътрудничат в защитата на финансовите интереси на Европейския съюз и на Република Узбекистан. Страните предприемат ефективни мерки за предотвратяване и борба с измамите, корупцията и всякакви други незаконни дейности в ущърб на финансовите интереси на Европейския съюз и на Република Узбекистан.
2. Без да се засяга прякото прилагане на параграф 3, всяко допълнително споразумение или инструмент за финансиране, които ще бъдат сключени между страните по време на изпълнението на настоящото споразумение, предвиждат специални клаузи за финансово сътрудничество, обхващащи проверки на място, инспекции, контрол и мерки за борба с измамите, включително тези, провеждани от Европейската сметна палата и Европейската служба за борба с измамите (наричана по-долу „OLAF“).
3. Безвъзмездните средства и други финансирани от Европейския съюз проекти за развитие, изпълнявани в Република Узбекистан, и свързаните с тях услуги и доставки не подлежат на данъчно облагане, мита и други подобни такси в Република Узбекистан съгласно процедурата, предвидена от законодателството на Република Узбекистан.

ЧЛЕН 333

Координация на донорите

За осигуряването на оптимално използване на наличните ресурси всяка от страните гарантира, че приносът на Европейския съюз е тясно координиран с приноса от други източници, трети държави и международни финансови институции. За тази цел страните редовно обменят информация помежду си за всички източници на помощи. Финансовата помощ от Европейския съюз може да бъде съфинансирана от Република Узбекистан.

ЧЛЕН 334

Предотвратяване и комуникация

Когато са натоварени с усвояването на средства от Европейския съюз или като бенефициер на средства на Европейския съюз при пряко управление, компетентните органи на Република Узбекистан предприемат всички подходящи мерки за предотвратяване на нередности, измами, корупция и всякакви други незаконни дейности в ущърб на средствата на Европейския съюз и, когато е приложимо, на средствата на Република Узбекистан за съфинансиране. Компетентните органи на Република Узбекистан предават незабавно на Европейската комисия и на OLAF всяка информация, която им е станала известна, относно предполагаеми или действителни случаи на измама, корупция или други нередности, включително конфликт на интереси във връзка със средства на Европейския съюз.

ЧЛЕН 335

Сътрудничество с OLAF

1. В рамките на настоящото споразумение OLAF е оправомощена да извършва проверки и инспекции на място, за да установи дали е налице измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Европейския съюз, в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета¹ и регламенти (Евратом, ЕО) № 2185/96² и (ЕО, Евратом) № 2988/95³ на Съвета.
2. Проверките и инспекциите на място се подготвят от OLAF в тясно сътрудничество с компетентните органи на Република Узбекистан, като се вземат предвид изискванията на законодателството на Република Узбекистан.

¹ Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 година относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ ЕС L 248, 18.9.2013 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>), последно изменен с Регламент (ЕС, Евратом) № 2016/2030 от 26 октомври 2016 г. (ОВ ЕС L 317, 23.11.2016 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/2030/oj>).

² Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ ЕС L 292, 15.11.1996 г., стр. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

³ Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ ЕС L 312, 23.12.1995 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

3. Когато икономически оператор се противопостави на проверка или инспекция на място, компетентните органи на Република Узбекистан предоставят на OLAF необходимата подкрепа, за да ѝ позволи да изпълни задължението си по осъществяване на проверка или инспекция на място.
4. При поискване компетентните органи на Република Узбекистан обменят с OLAF информация, която може да е от значение за защитата на финансовите интереси на Европейския съюз.
5. За предаването на лични данни се прилагат правилата на предаващата страна относно защитата на личните данни.
6. OLAF може да договори с компетентните органи на Република Узбекистан по-нататъшно сътрудничество в областта на борбата с измамите, включително сключване на административни договорености.

ЧЛЕН 336

Разследване и наказателно преследване

Компетентните органи на Република Узбекистан гарантират разследването и наказателното преследване на предполагаеми и действителни случаи на измама, корупция и всякакви други незаконни дейности в ущърб на средствата на ЕС в съответствие със законодателството на Република Узбекистан. Когато е целесъобразно и по писмено искане на компетентните органи на Република Узбекистан, OLAF подпомага компетентните органи на Република Узбекистан в изпълнението на тази задача.

ДЯЛ VIII

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛЕН 337

Съвет за сътрудничество

1. Създава се Съвет за сътрудничество, който наблюдава изпълнението на целите на настоящото споразумение и осъществява надзор върху прилагането му. Той разглежда важни въпроси, възникващи в рамките на настоящото споразумение, както и други двустранни и международни въпроси от взаимен интерес.
2. Съветът за сътрудничество заседава редовно, обикновено веднъж годишно или по взаимно съгласие.
3. Съветът за сътрудничество се състои от представители на страните на равнище министри или посочени от тях лица. Съветът за сътрудничество заседава във всички необходими състави по взаимно съгласие. Когато Съветът за сътрудничество разглежда въпроси, свързани с дял IV от настоящото споразумение, той се състои от представители на Европейския съюз и на Република Узбекистан, отговарящи за свързаните с търговията въпроси.
4. Съветът за сътрудничество приема свой процедурен правилник и процедурен правилник на Комитета за сътрудничество.

5. Съветът за сътрудничество се председателства на ротационен принцип от представител на Европейския съюз и от представител на Република Узбекистан.
6. Съветът за сътрудничество има правомощието да взема решения и да отправя подходящи препоръки, както е предвидено в настоящото споразумение и в съответствие с неговия процедурен правилник. В рамките на обхвата на дялове I, II, III, V, VI, VII, VIII и IX от настоящото споразумение, Съветът за сътрудничество разполага също така с правомощието да взема решения и да отправя препоръки по взаимно съгласие на страните. Тези решения са задължителни за страните, които предприемат всички необходими мерки за тяхното изпълнение.
7. Съветът за сътрудничество може да делегира на Комитета за сътрудничество която и да е от своите функции, включително правомощието да взема решения със задължителен характер.

ЧЛЕН 338

Комитет за сътрудничество

1. Създава се Комитет за сътрудничество, който да подпомага Съвета за сътрудничество при изпълнението на неговите задължения.
2. Комитетът за сътрудничество отговаря за общото изпълнение на настоящото споразумение.
3. Комитетът за сътрудничество се председателства на ротационен принцип от представител на Европейския съюз и от представител на Република Узбекистан .

4. Комитетът за сътрудничество е съставен от представители на страните на равнище висши длъжностни лица или от други лица, посочени от страните.
5. Комитетът за сътрудничество може да заседава в специален състав за разглеждането на всички въпроси, свързани с дял IV от настоящото споразумение. Когато Комитетът за сътрудничество разглежда въпроси, свързани с дял IV от настоящото споразумение, той се състои от представители на всяка от страните, отговарящи за свързаните с търговията въпроси.
6. Комитетът за сътрудничество заседава веднъж годишно или по взаимно съгласие на дата и с предварително договорен от страните дневен ред, като заседанията се редуват в Брюксел и Ташкент или дистанционно по взаимно съгласие посредством всички технически средства, с които страните разполагат. По искане на една от страните и по взаимно съгласие могат да се свикват извънредни заседания.
7. Комитетът за сътрудничество има правомощия да взема решения в случаите, когато това е предвидено в настоящото споразумение или когато такива правомощия са му били делегирани от Съвета за сътрудничество. Тези решения са задължителни за страните, които предприемат всички необходими мерки за тяхното изпълнение. При упражняването на делегирани правомощия Комитетът за сътрудничество взема решенията си в съответствие с процедурния правилник на Съвета за сътрудничество.

ЧЛЕН 339

Подкомитети и други органи

1. Комитетът за сътрудничество може да създава подкомитети или други органи, които да подпомагат изпълнението на неговите задължения и да се занимават с конкретни задачи или теми. Той може да променя задачите, възложени на подкомитетите или другите органи, създадени по силата на първото изречение от настоящия параграф, или да ги разпуска.

2. Комитетът за сътрудничество приема процедурния правилник на подкомитетите или другите органи, създадени съгласно параграф 1.

3. Подкомитетите и другите органи заседават по искане на някоя от страните или на Комитета за сътрудничество, освен ако в настоящото споразумение не е предвидено друго или не е договорено друго между страните. Заседанията се провеждат присъствено или по взаимно съгласие дистанционно посредством всички технологични средства, с които страните разполагат. Присъствените заседания се провеждат на ротационен принцип в Брюксел или Ташкент.

4. Освен ако не е предвидено друго в настоящото споразумение или не е договорено между страните, подкомитетите и другите органи, създадени съгласно настоящото споразумение или от Комитета за сътрудничество, докладват редовно или при поискване за дейността си на Комитета за сътрудничество.

5. Създаването или съществуването на подкомитет или други органи не възпрепятства която и да е от страните да отнася даден въпрос директно до Комитета за сътрудничество.

ЧЛЕН 340

Парламентарен комитет за сътрудничество

1. Създава се Парламентарен комитет за сътрудничество. Той се състои от членове на Европейския парламент и членове на Олий Мажлис на Република Узбекистан.

2. Парламентарният комитет за сътрудничество е форум за срещи и обмен на мнения с цел задълбочаване и укрепване на отношенията между страните. Той определя сам периодичността на заседанията си.
3. Парламентарният комитет за сътрудничество приема свой процедурен правилник.
4. Парламентарният комитет за сътрудничество се уведомява за решенията и препоръките на Съвета за сътрудничество.
5. Комитетът за парламентарно сътрудничество може да отправя препоръки до Съвета за сътрудничество.

ЧЛЕН 341

Участие на гражданското общество

С цел информиране и консултиране с гражданското общество относно прилагането на настоящото споразумение, както е предвидено в член 6, страните могат да създадат специален орган за тази цел в съответствие с процедурата, посочена в член 339.

ДЯЛ IX

ОБЩИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛЕН 342

Териториално приложение

1. Настоящото споразумение се прилага:
 - а) спрямо териториите, на които се прилагат Договорът за Европейския съюз и Договорът за функционирането на Европейския съюз, и при условията, предвидени в тези договори; и
 - б) на територията под суверенитета на Република Узбекистан, по отношение на която тя упражнява суверенни права и юрисдикция, определени от националното ѝ законодателство, в съответствие с международното право.
2. Позоваванията на „територия“ в настоящото споразумение се разбират като установеното в параграф 1, освен ако изрично не е предвидено друго.
3. Позоваванията на „територия“ в настоящото споразумение включват въздушното пространство и териториалното море, както е предвидено в Конвенцията на Организацията на обединените нации по морско право, съставена в Монтего Бей на 10 декември 1982 г.

4. По отношение на разпоредбите на настоящото споразумение, отнасящи се до митническото сътрудничество, настоящото споразумение се прилага по отношение на Европейския съюз и в областите на митническата територия на Съюза, посочени в член 4 от Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета¹ за създаване на Митнически кодекс на Съюза, които не попадат в обхвата на параграф 1, буква а) от настоящия член.

ЧЛЕН 343

Изпълнение на задълженията и спиране на прилагането

1. Страните предприемат всички мерки, които се изискват за изпълнението на техните задължения по силата на настоящото споразумение.
2. Ако някоя от страните счита, че другата страна не е изпълнила някое от задълженията по дял IV от настоящото споразумение, се прилагат специфичните механизми, предвидени в посочения дял.
3. Ако някоя от страните счита, че другата страна не е изпълнила някое от задълженията, определени като съществени елементи в член 2 и член 11, тя незабавно уведомява другата страна за намерението си да предприеме подходящи мерки. По искане на една от страните се провеждат консултации за максимален срок от 15 дни от датата, на която една от страните е уведомила за намерението си да предприеме подходящи мерки. След изтичането на този срок могат да бъдат предприети подходящи мерки. За целите на настоящия параграф „подходящите мерки“ могат да включват временното спиране на прилагането, частично или изцяло, на настоящото споразумение.

¹ Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 г. за създаване на Митнически кодекс на Съюза (ОВ ЕС L 269, 10.10.2013 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj>).

4. Ако някоя от страните счита, че другата страна не е изпълнила някое от задълженията по настоящото споразумение, с изключение на задълженията, попадащи в обхвата на параграфи 2 и 3 от настоящия член, тя уведомява другата страна. Страните провеждат консултации в рамките на Съвета за сътрудничество с цел постигане на взаимноприемливо решение. Ако Съветът за сътрудничество не може да постигне взаимноприемливо решение, уведомяващата страна може да предприеме подходящи мерки. За целите на настоящия параграф „подходящите мерки“ могат да включват спиране на прилагането само на дял I, II, III, V, VI, VII, VIII или IX от настоящото споразумение.

5. „Подходящите мерки“, посочени в параграфи 3 и 4 от настоящия член, се предприемат при пълно спазване на международното право и са пропорционални на неизпълнението на задълженията по настоящото споразумение. Трябва да се даде приоритет на онези мерки, които в най-малка степен ограничават прилагането на настоящото споразумение.

ЧЛЕН 344

Изключения във връзка със сигурността

Нищо в настоящото споразумение не се тълкува:

- а) като изискващо от някоя от страните да предостави или да позволи достъп до информация, чието разкриване според нея е в противоречие с нейни основни интереси в областта на сигурността; или

- б) като изискващо от някоя от страните да предприеме действие, което счита за необходимо за защитата на свои основни интереси в областта на сигурността:
- i) свързано с производството или с трафика на оръжие, боеприпаси и военна техника и с подобен трафик и сделки с други стоки и материали, услуги и технологии, и със стопански дейности, осъществявани пряко или косвено с цел снабдяване на военен обект;
 - ii) отнасящо се до материали, свързани с ядреното делене и ядрения синтез, или до материали, от които те се получават; или
 - iii) предприето по време на война или друго извънредно обстоятелство в международните отношения; или
- в) като възпрепятстващо която и да било страна да предприеме каквото и да е действие в изпълнение на поетите от нея международни задължения по Хартата на ООН за поддържане на международния мир и сигурност.

ЧЛЕН 345

Влизане в сила и временно прилагане

1. Настоящото споразумение подлежи на ратификация, приемане или одобряване в съответствие със собствените процедури на страните и страните се нотифицират взаимно за приключването на необходимите за тази цел процедури.
2. Настоящото споразумение влиза в сила на първия ден от втория месец след датата, на която е била направена последната нотификация, предвидена в параграф 1.

За целите на тези нотификации Република Узбекистан връчва на генералния секретар на Съвета на Европейския съюз своята нотификация до Европейския съюз и неговите държави членки, а генералният секретар на Съвета на Европейския съюз връчва на Република Узбекистан нотификацията от Европейския съюз и неговите държави членки-.

Нотификацията от Европейския съюз и неговите държави членки съдържа нотификации от всяка държава членка, потвърждаващи, че всички необходими процедури за влизане в сила на настоящото споразумение в тази държава членка са изпълнени.

3. Независимо от параграф 2, Европейският съюз и Република Узбекистан могат да прилагат временно настоящото споразумение, изцяло или частично, съгласно съответните си вътрешни процедури. Временното прилагане започва на първия ден от втория месец след датата, на която Европейският съюз и Република Узбекистан са се нотифицирали взаимно за следното:

- а) За Европейския съюз — приключването на вътрешните процедури, необходими за тази цел, заедно с посочване на онези части от споразумението, които Европейският съюз предлага да се прилагат временно; и
- б) За Република Узбекистан — приключването на вътрешните процедури, необходими за тази цел, заедно с посочване на онези части от споразумението, които Европейският съюз предлага да се прилагат временно, потвърждавайки съгласието си те да се прилагат временно.

4. Всяка от страните може да нотифицира писмено другата страна за намерението си да прекрати временното прилагане на настоящото споразумение. Прекратяването на временното прилагане на настоящото споразумение поражда действие от първия ден на втория месец, следващ тази нотификация.

5. За целите на временното прилагане на настоящото споразумение терминът „влизане в сила на настоящото споразумение“ означава датата на временното прилагане. Съветът за сътрудничество, Комитетът за сътрудничество и неговите подкомитети, както и другите органи, създадени по силата на настоящото споразумение, могат да упражняват функциите си по време на временното прилагане на настоящото споразумение. Действието на всяко решение, прието при упражняването на тези функции, се прекратява, ако временното прилагане на настоящото споразумение се прекрати съгласно параграф 4.

6. Когато в съответствие с параграф 3 страните прилагат временно разпоредба от настоящото споразумение, всяко позоваване в такава разпоредба на датата на влизане в сила на настоящото споразумение се разбира като позоваване на датата, от която страните се договарят да прилагат временно тази разпоредба.

ЧЛЕН 346

Изменения

1. Страните могат да се споразумеят в писмена форма да изменят настоящото споразумение. За влизането в сила на тези изменения се прилага член 345.

2. Съветът за сътрудничество може да приема решения за изменение на настоящото споразумение в случаите, посочени в членове 27 и 28.

ЧЛЕН 347

Други споразумения

1. След влизането в сила на настоящото споразумение Споразумението за партньорство и сътрудничество за установяване на партньорство между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Република Узбекистан, от друга страна, подписано във Флоренция на 21 юни 1996 г., се отменя и заменя с настоящото споразумение.

2. Позоваванията на споразумението, посочено в параграф 1 от настоящи член, във всички други споразумения между страните се тълкуват като позовавания на настоящото споразумение.

3. Страните могат да допълват настоящото споразумение, като сключват специални споразумения за всяка сфера на сътрудничество, попадаща в неговия обхват. Тези специални споразумения представляват неразделна част от цялостните двустранни отношения, уредени с настоящото споразумение, и са подчинени на институционалната рамка, създадена с него.

ЧЛЕН 348

Приложения, допълнения, протоколи, бележки и бележки под линия

Приложенията, допълненията, протоколите, бележките и бележките под линия към настоящото споразумение са неразделна част от него.

ЧЛЕН 349

Присъединяване на нови държави членки

1. Съюзът ще уведоми Република Узбекистан за всяко ново искане за присъединяване на трета държава към Съюза.
2. Европейският съюз уведомява Република Узбекистан за влизането в сила на всеки договор относно присъединяването на трета държава към Европейския съюз (наричан по-нататък „Договор за присъединяване“).
3. Нова държава членка се присъединява към настоящото споразумение в съответствие с условията, определени от Съвета за сътрудничество. Освен ако не е предвидено друго в параграф 4, присъединяването влиза в сила от датата на присъединяване на новата държава членка към Европейския съюз и настоящото споразумение се изменя с решение на Съвета за сътрудничество, с което се определят условията за присъединяване.
4. Дял IV се прилага между новата държава членка и Република Узбекистан от датата на присъединяване на тази нова държава членка към Европейския съюз.
5. За да се улесни прилагането на параграф 4 от настоящия член, считано от датата на подписване на Договора за присъединяване, Комитетът за сътрудничество, действащ в състав „Търговия“, разглежда всички последици от присъединяването на новата държава членка по отношение на настоящото споразумение. Комитетът за сътрудничество взема решения относно необходимите технически изменения на приложения 7-А, 7-В и 9 към настоящото споразумение, както и относно други необходими корекции или преходни мерки. Всяко решение на Комитета за сътрудничество влиза в сила на датата на присъединяване на новата държава членка към Европейския съюз.

ЧЛЕН 350

Частни права

Нито една от разпоредбите в настоящото споразумение не се тълкува като предоставяща права или налагаща задължения на лица, различни от тези, създадени между страните съгласно международното публично право, нито като позволяваща пряко позоваване на настоящото споразумение във вътрешните правни системи на страните.

ЧЛЕН 351

Позовавания на законови и подзаконови актове и други споразумения

1. Освен ако не е посочено друго, когато в дял IV се прави позоваване на законови и подзаконови актове на някоя от страните, то се разбира като позоваване на тези законови и подзаконови актове с техните изменения.
2. Освен ако в дял IV не е посочено друго, когато се прави позоваване на международни споразумения или те са включени изцяло или частично в настоящото споразумение, се приема, че това включва измененията на тези споразумения или последващите споразумения, които влизат в сила и за двете страни на датата на подписване на настоящото споразумение или след нея. Ако възникнат каквито и да било въпроси по изпълнението или прилагането на настоящото споразумение в резултат на такива изменения или последващи споразумения, страните могат при необходимост и по искане на всяка от тях да се консултират помежду си с цел намиране на взаимноприемливо решение по въпроса.

ЧЛЕН 352

Продължителност

Настоящото споразумение се сключва за неограничен срок.

ЧЛЕН 353

Определение за страните

За целите на настоящото споразумение понятието „страни“ означава Европейският съюз или неговите държави членки или Европейският съюз и неговите държави членки, съгласно съответните им области на компетентност, от една страна, и Република Узбекистан, от друга страна.

ЧЛЕН 354

Прекратяване

Всяка страна може да прекрати настоящото споразумение, като нотифицира писмено другата страна. Настоящото споразумение престава да бъде в сила на първия ден от шестия месец след месеца, когато е извършена нотификацията за прекратяването.

ЧЛЕН 355

Уведомления

Нотификациите, извършени в съответствие с членове 345, 346 и 353 от настоящото споразумение, се изпращат в случая на Европейския съюз и неговите държави членки — до генералния секретариат на Съвета на Европейския съюз, а в случая на Република Узбекистан — до Министерството на външните работи на Република Узбекистан.

ЧЛЕН 356

Автентични текстове

Настоящото споразумение е съставено в два еднообразни екземпляра на английски, български, гръцки, датски, естонски, ирландски, испански, италиански, латвийски, литовски, малтийски, немски, нидерландски, полски, португалски, румънски, словашки, словенски, унгарски, фински, френски, чешки, шведски, хърватски и узбекски език, като текстовете на всички езици са еднакво автентични.

В ПОТВЪРЖДЕНИЕ НА КОЕТО долуподписаните, надлежно упълномощени за целта представители, подписаха настоящото споразумение.

Съставено в ... на ...година.

За Кралство Белгия,

За Република България,

За Чешката република,

За Кралство Дания,

За Федерална република Германия,

За Република Естония,

За Ирландия,

За Република Гърция,

За Кралство Испания,

За Френската република,

За Република Хърватия,

За Италианската република,

За Република Кипър,

За Република Латвия,

За Република Литва,

За Великото херцогство Люксембург,

За Унгария,

За Република Малта,

За Кралство Нидерландия,

За Република Австрия,

За Република Полша,

За Португалската република,

За Румъния,

За Република Словения,

За Словашката република,

За Република Финландия,

За Кралство Швеция,

За Европейския съюз

За Република Узбекистан